

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

06 | 2007

KUUKAUSIKATSAUS

01 | 2007

02 | 2007

03 | 2007

04 | 2007

05 | 2007

06 | 2007

07 | 2007

08 | 2007

09 | 2007

10 | 2007

11 | 2007

12 | 2007

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS KESÄKUU

E ECB EZB EKT EKP

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

Vuonna 2007
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 20 euron
setelistä.

**KUUKAUSIKATSAUS
KESÄKUUN 2007**

© Euroopan keskuspankki, 2007

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa "Euroalueen talousnäkyviä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

*Kuukausikatsausta ei syyskuun 2006 numerosta alkaen enää paineta suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.bof.fi/fi/julkaisut/
> Sähköisten julkaisujen tilaaminen
> Painettujen julkaisujen tilaaminen.
Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.*

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 5.6.2007 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-3020 (verkkajulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

Talouskehitys euroalueen ulkopuolella

Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

Hinnat ja kustannukset

Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

Julkisen talouden kehitys

Euroalueen talousnäkyviä koskevat

eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot

Valuuttakurssit ja maksutase

Kehikot:

1. Toteutunut inflaatiokasvu ja kuluttajien inflaatiokasvu EU:hun toukokuussa 2004 liittyneissä maissa **12**
2. Yhdistelmärahastosijoitusten luonne ja vaikuttimet **26**
3. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 14.2.–14.5.2007 **31**
4. Pörssiyritysten tilinpäätöstietoja **43**
5. Pääomasijoittamisen kasvun taustalla olevat syyt **47**
6. Euroalueen kotitalouksille ja yrityksille myönnettyjen lainojen kehitys suhdannekierron aikana **53**
7. Euroalueen talouskehitys **59**
8. Varastojen viimeaikaisen kehityksen arviointia **64**
9. Kotitalous- ja yrityssektorin viimeaikainen kehitys: uudesta euroalueen neljännesvuosittaisesta sektoritilinpäädästä saadut tiedot **67**
10. Julkisen sektorin palkkakehitys euroalueella **79**
11. Tekniset oletukset **82**
12. Muiden laitosten ennusteet **85**
13. Hiipuuko globalisaation tuontihintoja alentava vaikutus? **90**

5 EUROALUEEN TILASTOT

9 LIITTEET

9 Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet **18**

56 TARGET-maksujärjestelmä

64 (Trans-European Automated Real-time

75 Gross settlement Express Transfer) system

Euroopan keskuspankin julkaisuja

82 vuodesta 2006

86 Sanasto

TI

I

V

IX

XV

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	LU	Luxemburg
BG	Bulgaria	HU	Unkari
CZ	Tšekki	MT	Malta
DK	Tanska	NL	Alankomaat
DE	Saksa	AT	Itävalta
EE	Viro	PL	Puola
IE	Irlanti	PT	Portugali
GR	Kreikka	RO	Romania
ES	Espanja	SI	Slovenia
FR	Ranska	SK	Slovakia
IT	Italia	FI	Suomi
CY	Kypros	SE	Ruotsi
LV	Latvia	UK	Iso-Britannia
LT	Liettua	JP	Japani
		US	Yhdysvallat

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWA	Hamburgisches Welt-Wirtschafts-Archiv
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. 1	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 6.6.2007 pitämässään kokouksessa nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjoustkorkoa 25 peruspisteellä 4,00 prosenttiin. Myös maksuvalmiusluoton korkoa ja talletuskorkoa päätettiin nostaa 25 peruspisteellä: maksuvalmiusluoton korko nostettiin 5,00 prosenttiin ja talletuskorko 3,00 prosenttiin. Päätökset tulivat voimaan 13.6.2007 uuden vähimmäisvarantojen pitoajanjakson alussa.

Koronnostopäätöksessä otettiin huomioon EKP:n neuvoston sekä taloudellisissa analyysissä että rahatalouden analyysissä toteamat hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavat inflaation kiihtymisen riskit. Päätös auttaa varmistamaan, että keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät euroalueella lujasti ankuroituina hintavakauden määritelmän mukaiseen inflaatiovauhtiin. Odotusten ankuroiminen on edellytyksenä sille, että rahapolitiikalla voidaan jatkuvasti edistää kestävää talouskasvua ja uusien työpaikkojen luomista euroalueella. Euroalueen myönteisessä taloudellisessa tilanteessa rahapolitiikka on koronoston jälkeenkin vielä melko elvyttävää. Yleinen rahoitustilanne on edelleen suotuisa, rahan määrän ja luotonannon kasvu on erittäin voimakasta ja euroalueella on runsaasti likviditeettiä. Jatkossakin on perusteltua toimia päättäväisesti ja ajoissa hintavakauden turvaamiseksi keskipitkällä aikavälillä. EKP:n neuvosto seuraa tarkasti kaikkea kehitystä, jotta hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavat riskit eivät pääse toteutumaan.

Taloudellisissa analyysissä EKP:n neuvosto katsoi saatujen tietojen vahvistavan selvästi, että euroalueen talous kasvaa edelleenkin huomattavasti nopeammin kuin vuosi sitten yleisesti odotettiin. Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä BKT:n määrän neljännesvuosikasvu oli 0,6 % eli jälleen jonkin verran odotettua nopeampaa. Taloudellista toimeliaisuutta koskevien muiden tietojen – varsinkin yritysten ja kuluttajien luottamuskyselyistä saatujen tietojen – perusteella kasvu on jatkunut vankkana myös vuoden toisella neljänneksellä.

Keskipitkän aikavälin kasvunäkymät ovat edelleen suotuisat, ja euroalueella on edellytykset

tasaiseen talouskasvun jatkumiseen. Euroalueen ulkopuolella talouskasvu on jakautunut alueellisesti aiempaa tasapainoisemmin ja pysyy hienoisesta hidastumisestaan huolimatta vankkana. Euroalueen ulkopuolinen kehitys siis tukee yhä euroalueen vientiä. Myös euroalueen kotimaisen kysynnän odotetaan pysyvän suhteellisen vahvana. Investoinnit jatkunevat runsaina ja saavat tukea suotuisana pysyvistä rahoitustilanteesta, yritysten vahvasta tuloskasvusta, taseiden uudelleenjärjestelyistä sekä pitkään jatkuneesta yritysten tehokkuuden paranemisesta. Käytävissä olevien reaalitylojen kehitys tukenee kulutusta työmarkkinatilanteen parantua entisestään.

Nämä näkymät ovat samanlaiset kuin tuoreimmassa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa. Näissä arvioissa BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin ennakoitaan olevan 2,3–2,9 % vuonna 2007 ja 1,8–2,8 % vuonna 2008. BKT:n määrän kasvuarvioiden vaihteluväli vuodelle 2007 sijoittuu maaliskuisten EKP:n asiantuntijoiden arvioiden vaihteluvälin yläpäähän. Vaihteluväliä vuodelle 2008 on korjattu hienokseltaan alaspäin öljyn hinnan noustua viime kuukausina.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan näihin suotuisiin kasvunäkymiin kohdistuvat riskit ovat lyhyellä aikavälillä jokseenkin tasapainossa. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä riskit painottuvat edelleen ennakoitua hitaamman kasvun suuntaan ja liittyvät pääasiassa euroalueen ulkopuolisiin tekijöihin. Riskit liittyvät erityisesti pelkoihin protektionismipaineiden lisääntymisestä, öljyn hinnan mahdolliseen uuteen nousuun, mahdollisiin rahoitusmarkkinoiden ilmapäiriin muutoksiin sekä huoliin, että maailmantalouden tasapainottomuuksista voisi aiheutua hallitsemattomia kehityskulkuja.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että öljyn hinta on noussut jälleen viime kuukausina. Toukokuussa 2007 vuotuinen YKHI-inflaatio olikin Eurostatin alustavan arvion mukaan 1,9 %, eli sama kuin huhtikuussa mutta jonkin verran nopeampi kuin muutama kuukausi sitten odotettiin. Vuotuisen inflaatiovauhdin lyhyen aikavälin kehitys määrittyy jatkossakin pitkälti energian hinnan val-

litsevan sekä aikaisemman kehityksen perusteella. Energian hintojen viimevuotisten heilahtelujen vuoksi vertailuajankohdan vaikutus on merkittävä. Öljyn nykyhinnan ja öljyn hintojen noussevan futuurikäyrän perusteella vuotuinen inflaatiovauhti todennäköisesti hidastuu lähikuukausina hienokseltaan mutta nopeutuu jälleen merkittävästi vuoden loppua kohti.

Tämä näkemys on sopusuhteissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioiden kanssa, joiden mukaan keskimääräinen vuotuinen YKHI-inflaatio on 1,8–2,2 % vuonna 2007 ja 1,4–2,6 % vuonna 2008. Vuodelle 2007 arvioitu vaihteluväli on jonkin verran ylempänä kuin maaliskuussa 2007 julkaistuissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa. Tämä johtuu suurelta osin öljyn hinnan noususta. Vaihteluväli vuodelle 2008 pysyi samana. On kuitenkin pidettävä mielessä, että arviot ovat luonnoltaan ehdollisia eli niiden pohjana on joukko tekniisiä oletuksia, kuten tuottokäyrästä johdettuihin markkinaodotuksiin perustuvat lyhyitä ja pitkiä korkoja koskevat oletukset sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintaa koskevat oletukset.

Rahapolitiikan kannalta oleellisella keskipitkällä aikavälillä hintavakaussäilytyksiin liittyy EKP:n neuvoston mielestä yhä inflaation kiihtymisen riskejä. Riskit liittyvät ennen kaikkea euroalueen sisäiseen kehitykseen, erityisesti kapasiteetin käyttöasteen nousuun euroalueen taloudessa ja työmarkkinoiden vähittäiseen elpymiseen. On olemassa riski, että palkat kehittyvät odotettua voimakkaammin, mistä aiheutuisi merkittäviä hintavakautta uhkaavia inflaation kiihtymisen riskejä. Lisäksi tällaisessa tilanteessa hinnoitteluvoima saattaa lisääntyä niillä markkinalohkoilla, joilla kilpailu on vähäistä. Siksi on ratkaistavan tärkeää, että kaikki osapuolet kantavat vastuunsa. Erityisesti palkkasopimusten tulisi olla kyllin eriytettyjä, jotta niissä otettaisiin huomioon hintakilpailukyky, monissa talouksissa korkeana pysynyt työttömyys ja alakohtainen tuottavuuden kehitys. EKP:n neuvosto korostaa sellaisen palkkakehityksen välttämistä, joka aiheuttaisi lopulta inflaatiopaineita ja heikentäisi kaikkien euroalueen kansalaisten ostovoimaa. Inflaation kiihtymisen riskejä aiheutuisi myös ennakoitua

suuremmista hallinnollisesti säänneltyjen hintojen korotuksista. Euroalueen ulkopuolisista tekijöistä inflaation kiihtymisen riskejä aiheuttaa mahdollisuus, että öljyn hintaan voisi tulla uusia odottamattomia korotuksia.

Rahatalouden analyysi vahvistaa, että hintavakauteen kohdistuu yhä inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Rahan määrän trendikasvu pysyy vahvana tilanteessa, jossa likviditeettiä on jo entuudestaan runsaasti. Rahan määrän vahvana jatkuva kasvu näkyy M3:n nopean kasvun jatkumisena. Huhtikuussa M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli jo 10,4 %. Myös luotonannon kasvu on edelleen nopeaa. Rahan määrän ja luotonannon vahvaan kasvuun vaikuttavat muun muassa suotuisa rahoitustilanne ja vakaa talouskasvu.

Lyhyellä aikavälillä rahan määrän ja luotonannon kehitykseen voivat vaikuttaa muun muassa tuottokäyrän muoto ja ulkoiset tekijät, ja se voi vaihdella jonkin verran. Rahapolitiikan kannalta olennaista rahan määrän ja luotonannon trendikasvua arvioitaessa on tärkeää, että tällaisiin tilapäisiin tekijöihin ei kiinnitetä liikaa huomiota. Useat merkit viittaavatkin siihen, että lyhyiden korkojen nousu vaikuttaa jo rahan määrän kehitykseen, vaikkei se olekaan vielä merkittävästi hillinnyt rahan määrän ja luotonannon vahvaa trendikasvua. Lyhyiden korkojen nostot ovat esimerkiksi osaltaan rauhoittaneet suppean rahaagregaatin M1:n kasvua viime vuosineljänneksillä. Samoin yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti on osoittanut merkkejä vakaantumisesta vuoden 2006 puolivälistä lähtien, vaikka se onkin edelleen yli 10 %. Luotonannon kasvu on vakaantumisesta entistä laaja-alaisemmin, kuten yrityksille ja kotitalouksille myönnettyjen luottojen kehitys on osoittanut viime kuukausina. Samalla asuntojen hintojen nousu on hidastunut jonkin verran, vaikka se on euroalueella keskimäärin edelleen nopeaa.

Kun otetaan huomioon sekä lyhyellä aikavälillä vaikuttavat tekijät että rahan määrän ja luotonannon jatkuva voimakas trendikasvu, merkit viittaavat selvästi siihen, että hintavakauteen kohdistuu inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkäl-

lä ja pitkällä aikavälillä. Euroalueella on runsaasti likviditeettiä rahan määrän kasvettua vankasti useiden vuosien ajan. Tällaisessa tilanteessa rahatalouden kehitystä on seurattava jatkossakin erittäin tarkasti, varsinkin kun talous kasvaa ja kiinteistömarkkinoiden kehitys on yhä vahvaa.

Hintakehitystä tarkasteltaessa on siis tärkeää, ettei huomio kiinnity yksinomaan lyhyen aikavälin inflaatiovaihteluihin. Rahapolitiikan kannalta olennainen tarkastelujakso on keskipitkä aikaväli. Keskipitkällä aikavälillä hintavakautta uhkaavat inflaation kiihtymisen riskit liittyvät erityisesti kehitykseen euroalueella. Kapasiteetin käyttöasteen nousun ja työmarkkinoiden vähittäisen kohentumisen myötä ilmaantuvat rajoitteet voisivat johtaa erityisesti odotettua voimakkaampaan palkkakehitykseen. Rahan määrän ja luotonannon kasvun ollessa erittäin voimakasta tilanteessa, jossa likviditeettiä on jo entuudestaan runsaasti, taloudellisen ja rahatalouden analyysin tulosten vertaileminen tukee arviota, jonka mukaan hintavakauteen kohdistuu yhä inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. EKP:n neuvosto seuraa siis tarkasti kaikkea kehitystä varmistaakseen, että hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavat riskit eivät pääse toteutumaan. Näin tuetaan keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotusten pysymistä euroalueella lujasti ankuroituina hintavakauden määritelmän mukaiseen inflaatiovauhtiin. Jatkossakin on perusteltua toimia päättäväisesti ja ajoissa hintavakauden turvaamiseksi keskipitkällä aikavälillä.

Finanssipolitiikan alalla kaikkien maiden tulisi noudattaa vakaus- ja kasvusopimuksen määräyksiä. Vakaus- ja kasvusopimus on välttämätön osa talous- ja rahaliiton institutionaalista rakennetta, joten sen noudattaminen on ensiarvoisen tärkeää talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan kannalta. Julkisen talouden rahoitusasemat kohentuivat merkittävästi vuonna 2006, ja tuoreimpien ennusteiden mukaan euroalueen alijäämäsuhde pienenee entisestään myös vuosina 2007–2008. Taustalla on erityisesti arvio julkisen talouden tulojen vahvan kasvun jatkumisesta kokonaistaloudellisten näkymien ollessa suotuisia. Rakenteelliset parannukset ovat kuitenkin

melko vaatimattomia. Tämänhetkisessä suotuisassa taloustilanteessa viimeistenkin euroalueen maiden tulisi nopeasti tasapainottaa julkisen talouden rahoitusasemaansa sekä vauhdittaa kehitystä kohti keskipitkän aikavälin tavoitteena olevaa tervettä julkisen talouden rahoitusasemaa erityisesti menojen karsimisesta painottaen. Euroalueen valtiovarainministerit totesivat euroryhmän kokouksessa Berliinissä 20.4.2007, että suotuisaa taloussuhdannetta hyödyntämällä useimmat euroalueen maista voisivat saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuonna 2008 tai 2009, ja sopivat, että kaikkien maiden olisi pyrittävä saavuttamaan tavoitteensa viimeistään vuonna 2010. Tämä on erityisen tärkeää, jotta maat voivat pienentää suurina pysyneitä velkasuhteitaan ja valmistautua väestön ikääntymisestä julkiselle taloudelle aiheutuviin haasteisiin. EKP:n neuvosto tukee Eurostatin pyrkimyksiä kehittää julkista taloutta koskevia tilastoja, jotta voidaan varmistaa julkisen talouden kehityksen tehokas seuranta. Lisäksi se pitää myönteisenä, että Ecofin-neuvosto on korostanut entistä voimakkaammin sellaisten toimien merkitystä, joilla parannetaan julkisen talouden tilaa ja tehostetaan julkishallinnon toimintaa.

Rakenneuudistusten saralla EKP:n neuvosto tukee varauksetta kaikkia pyrkimyksiä kilpailun tehostamiseksi, tuottavuuden lisäämiseksi ja talouden joustavuuden kehittämiseksi, sillä näin edistetään BKT:n määrän kestävästi kasvun nopeutumista sekä työllisyyttä. EKP:n neuvosto kannattaa voimakkaasti uudistuksia, joilla vähennetään työmarkkinoiden jäykkyyksiä, hyödyke-markkinoiden esteitä ja hallinnollisia rasitteita ja joilla vauhditetaan teknisiä innovaatioita. Toisiaan täydentävillä uudistuksilla edistettäisiin tehokkaammin pitkäkestoista talouskasvua ja hintavakautta. Ei pitäisi myöskään aliarvioida Dohan kierroksen kauppaneuvottelujen onnistumisen merkitystä Euroopan tuottavuuden ja kasvun kannalta. Tuottavuuden nopeampi kasvu mahdollistaa reaalipalkkojen korotukset ilman haittavaikutuksia työllisyydelle ja tukee siten euroalueen työvoiman tulojen kasvua.

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Globaalin talouden toimeliaisuus jatkuu vilkkaana, ja sitä pitää yllä suurten kehittyvien markkinoiden vakaa tai jopa kiihtyvä talouskasvu. Yhdysvaltojen talouskehityksen hidastuminen on vaikuttanut maailmantalouteen toistaiseksi suhteellisen maltillisesti. Energian hintojen muutokset vaikuttavat edelleen globaaliin hintakehitykseen. Globaaleja näkymiä vaarantavat pääasiassa yhä lisääntyvät protektionismipaineet, jatkuva öljyn hinnan kallistuminen, maailmanlaajuiset tasapainottomuustekijät ja niiden hallitsemattoman korjautumisen riski sekä rahoitusmarkkinoiden tunnelmien mahdolliset muutokset.

I.1 MAAILMANTALOUDEN KEHITYS

Globaalin talouden kasvu jatkuu vilkkaana, ja sitä pitää yllä suurten kehittyvien markkinoiden vakaa tai jopa kiihtyvä talouskasvu. Erityisesti Aasian kehittyvillä markkinoilla talouskasvu on voimakasta, ja se vilkastuttaa maailmantalouden kasvua edelleen eniten. OECD-maiden (ilman euroaluetta tarkasteltuna) suhteellisen nopea teollisuustuotannon kasvu hidastui jonkin verran vuoden 2006 loppua kohti, mutta vakaantui vuoden 2007 alussa. Se tukee edelleen euroalueen ulkoisen kysynnän voimakasta kasvua. Kuvaa euroalueen varsin suotuisasta ulkoisesta ympäristöstä vahvistavat myös kyselytutkimusten tulokset, jotka viittaavat maailmantalouden elyvään kasvuun toisella vuosineljänneksellä sekä tehdasteollisuuden että palvelusektorin tuotannossa.

Energian hinnan muutokset vaikuttavat edelleen globaaliin hintakehitykseen. Maaliskuussa kuluttajahintainflaatio nopeutui yleisesti jonkin verran OECD-maissa, mutta hidastui sitten jälleen, vaikka ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketut inflaatioindikaattorit pysyivät ennallaan. Öljyn hinnan jatkuva asteittainen nousu huhti- ja toukokuussa viittaa kasvavaan globaalin inflaation riskiin. Tätä päätelmää tukevat myös kyselytulokset, jotka osoittivat globaalien inflaatiopaineiden kasvaneen entisestään. Toukokuussa tehtyyn ostopäälliköiden kyselyyn perustuva globaali tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi (Global PMI Input Price Index) antoi tulokseksi korkeimmat lukemat yhdeksään kuukauteen.

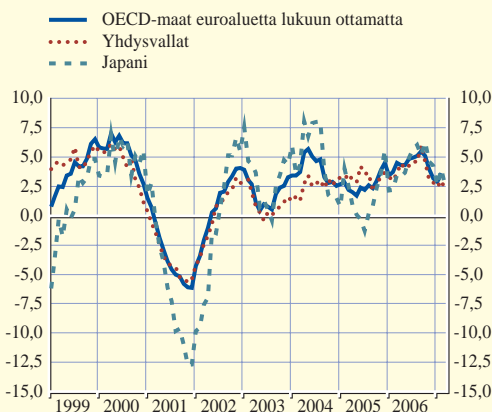
YHDYSVALLAT

Yhdysvalloissa BKT:n kasvu hidastui jyrkästi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Alustavien tietojen mukaan BKT kasvoi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä vuositasolle korotettuna 0,6 %, kun kasvuvauhti oli vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ollut 2,5 %. Tämä BKT:n kasvun maltillistuminen johtui nettovientiin ja varastojen muutoksiin liittyvistä voimakkaista kielteisistä vaikutuksista ja siitä, että samaan aikaan asuinrakentamiseen tehdyt investoinnit hidastivat merkittävästi talouskasvua. Yksityinen kulutus pysyi edelleen vilkkaana.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio (KHI) on pysynyt suhteellisen nopeana. Marraskuun ja huhtikuun välisenä puolivuotiskautena kuluttajahintainflaatio oli keskimäärin 2,4 %, mutta energian hintakehityksen vuoksi se vaihteli voimakkaasti. Huhtikuussa vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli 2,6 %.

Kuvio 1. OECD-maiden teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: OECD ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuorein havainto on maaliskuulta 2007; ilman euroaluetta laskettu OECD-maiden lukema on kuitenkin helmikuulta 2007.

Inflaatiopaineiden on kuitenkin havaittu jonkin verran maltillistuneen, koska asuntojen hintojen inflaatiokehitys on viime kuukausina hieman laantunut. Kuluttajahintaindeksiin perustuva vuotuinen pohjainflaatio (ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettuna) oli huhtikuussa enää 2,3 %, kun sen kuuden kuukauden keskiarvo oli 2,6 %.

Yhdysvaltain talouden odotetaan jatkavan kasvuaan trendinopeutta hitaammin, koska asuntomarkkinat ja kotitalouksien menot (kulutusky-syntä ja asuntoinvestoinnit) vaikuttavat siihen kielteisesti. Hyvän työllisyystilanteen ja tulokehityksen pitäisi kuitenkin osittain tasoittaa kulutuksen hidastumista. Talouskasvun todennäköisen hidastumisen ja maltillisten inflaatio-odotusten odotetaan edelleen lievittävän hintojen nousupaineita, joita on osittain pitänyt yllä korkea resurssien käyttöaste.

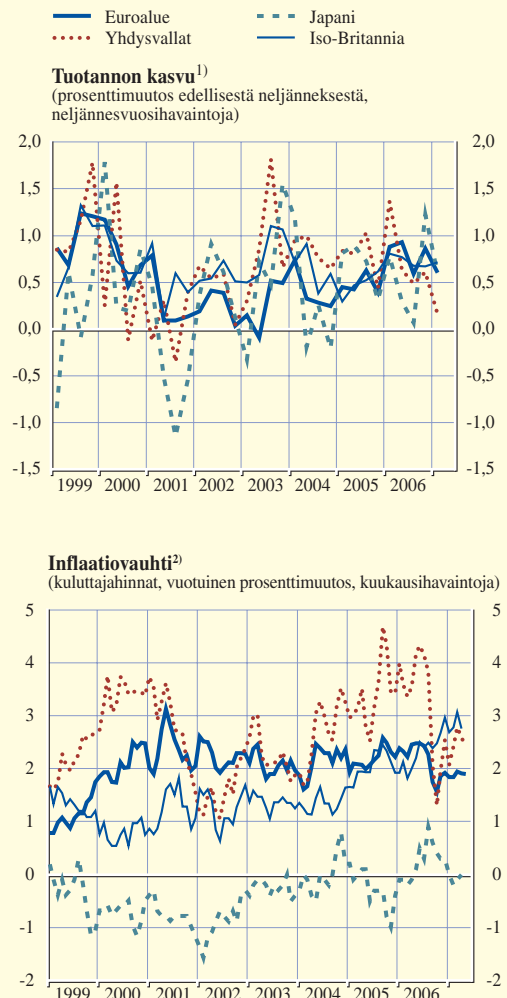
Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea jätti 9.5.2007 pitämässään kokouksessa federal funds -tavoitekoron ennalleen 5,25 prosenttiin.

JAPANI

Japanissa talouskasvu on elpynyt edelleen tasaisesti samalla, kun inflaatiiovauhti on pysynyt vai-meana. Tuotantoa vauhdittavat vahva vienti ja vakaa kotimainen kysyntä. Virallisten hallituslähteiden julkistamien alustavien tietojen mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 % verrattuna edelliseen vuosineljännekseen. BKT:n kasvua edistivät viennin kasvu ja yksityisen kulutuksen elpyminen. Yritysten investoinnit, nykyisen kasvun tärkeimpiä vauhdittajia, sen sijaan supistuiivat vuosineljänneksen aikana ensimmäistä kertaa vuoden 2005 viimeisen neljänneksen jälkeen.

Hintojen nousuvauhti osoittaa inflaation pysyneen maltillisena. KHI-inflaatio on viime kuukausina hidastunut, mikä johtuu osittain öljyyn liittyvien hintojen negatiivisesta kasvuaikutuksesta. Tämän vuoksi kuluttajahintaindeksin vuotuinen muutos oli helmi- ja maaliskuussa 2007 ensimmäistä kertaa huhtikuun 2006 jälkeen negatiivinen. Aivan viime aikoina hidastuminen näyttää kuitenkin pysähtyneen, koska energian hinnat ovat jälleen nousseet. Huhtikuussa 2007 kuluttajahintaindeksin vuotuinen muutos oli 0,0 %, kun se oli ollut edellisessä kuussa -0,1 %. Ilman tuoreita elintarvikkeita laskettu vuotuinen KHI sen sijaan laski edelleen (-0,1 %), mutta hitaammin kuin maaliskuussa (-0,3 %).

Kuvio 2. Keskeisten teollistuneiden talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

2) YKHI euroalueen ja Ison-Britannian osalta; kuluttajahintaindeksi Yhdysvaltain ja Japanin osalta.

Japanin talousnäkymät ovat edelleen suotuisat. Talouden odotetaan jatkavan kasvuaan, koska kotimainen kysyntä on tasaista ja nykyisissä suotuisissa kilpailuolosuhteissa vienti on edelleen vahvaa.

ISO-BRITANNIA

Ison-Britannian talouskasvu on ollut viime vuosineljännesten aikana vahvaa ja suhteellisen vakaata. Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä BKT:n vuotuinen kasvuvauhti oli 2,9 %. Sitä nopeuttivat pääasiassa yksityinen kulutus ja kiinteän pääoman bruttomuodostus. Nettovienti ei vaikuttanut BKT:n kasvuun. Lyhyellä aikavälillä talouden kasvuvauhdin odotetaan pysyvän suurin piirtein vakaasti nykytasolla.

Viime kuukausina inflaatiovauhti on ollut aiempaa nopeampi, vaikka yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousu hidastui huhtikuussa 2,8 prosenttiin maaliskuun 3,1 prosentista. Kuluttajahintainflaatiota hidasti eniten perus- ja rahoituspalvelujen hintakehitys. Keskimääräisten ansiotulojen vuotuinen kasvu ilman bonuksia oli maltillista maaliskuuhun päättyneen kolmen kuukauden aikana (keskimäärin 3,7 %), mutta jos bonukset lasketaan mukaan, kasvu oli hieman nopeutunut (4,5 %).

Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti 7.6.2007 jättää liikepankkien varannoista maksettavan virallisen pankkikoron ennalleen 5,5 prosenttiin.

MUUT EUROOPAN MAAT

Useimmissa muissa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa tuotannon kasvu on jatkunut viime vuosineljänneksinä voimakkaana. Kasvua on vauhdittanut pääasiassa kotimainen kysyntä. Inflaatiokehitys on viime kuukausina vaihdellut eri maissa.

Tanskassa ja Ruotsissa BKT:n vuotuinen kasvuvauhti on ollut nopeaa viime vuosineljännesten aikana. Vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä se oli Tanskassa 3,1 % ja Ruotsissa 4,9 %. Kummassakin maassa talouskasvua on pitänyt yllä pääasiassa kotimainen kysyntä. Talouden toimeliaisuutta osoittavat indikaattorit viittaavat kummassakin maassa siihen, että kehitys jatkuu tulevana vuosineljänneksinä vahvana. YKHI-inflaatio on pysynyt viime kuukaudet vakaana. Huhtikuussa 2007 se oli Tanskassa 1,7 % ja Ruotsissa 1,6 %. Kehityksen odotetaan jatkuvan lähikuukausina ennallaan.

Neljässä suurimmassa Keski- ja Itä-Euroopan taloudessa tuotanto on kasvanut viime vuosineljännesten aikana edelleen voimakkaasti. Vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti oli Tšekissä 5,8 %, Unkarissa 3,3 %, Puolassa 6,6 % ja Romaniassa 7,6 %. Tšekissä, Puolassa ja Romaniassa BKT:n kasvu on vauhdittanut kotimainen kysyntä, kun taas Unkarissa kasvuun on vaikuttanut pääasiassa nettovienti. Talouden toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit viittaavat kasvun jatkumiseen vakaana lähimpien vuosineljännesten aikana Tšekissä, Puolassa ja Romaniassa, mutta Unkarissa kasvun odotetaan hidastuvan. Vuotuinen YKHI-inflaatio on pysynyt viime kuukausina näissä neljässä maassa suurin piirtein vakaana. Tšekissä ja Puolassa inflaatio on ollut noin 2–3 %. Romaniassa se on ollut lähes 4 % ja Unkarissa noin 9 %. Unkarin luku johtuu lähinnä julkisen talouden vakauttamistoimenpiteiden lyhyen aikavälin vaikutuksista.

Useimmissa pienissä euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa BKT on kasvanut viime vuosineljänneksinä voimakkaasti lähinnä vahvan kotimaisen kysynnän ylläpitämänä. Kysyntää tukee puolestaan luottojen ja käytettävissä olevien tulojen nopea kasvu. Talouden toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit viittaavat siihen, että talouskasvu jatkuu vahvana useimmissa näistä maista. Vuotuinen YKHI-inflaatio on ollut Kyproksella, Maltalla ja Slovakiassa viime kuukausina suhteellisen hidasta, eli enintään 2 %. Inflaatiovauhti on sen sijaan ollut yli 4 % Bulgariassa, Virossa, Latviassa ja Liettuas-

sa. Inflaatio on viime kuukausina lisäksi nopeutunut kaikissa Baltian maissa. Kehikossa 1 tarkastellaan toteutunutta ja koettua inflaatiokehitystä EU:hun toukokuussa 2004 liittyneissä maissa.

Venäjällä talouden toimeliaisuutta kuvaavat alustavat indikaattorit viittaavat siihen, että BKT:n kasvuvauhti on nopeutunut vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla yli 7 prosenttiin (vuonna 2006 kasvuvauhti oli 6,7 %). KHI-inflaatio nopeutui hieman huhtikuussa ja oli vuositasolla 7,8 %, mikä johtui pääasiassa elintarvikkeiden hinnannoususta.

Kehikko 1.

TOTEUTUNUT INFLAATIOKEHITYS JA KULUTTAJIEN INFLAATIOKÄSITYS EU:HUN TOUKOKUUSSA 2004 LIITTYNEISSÄ MAISSA

Tässä kehikossa tarkastellaan lyhyesti toteutunutta inflaatiota ja kuluttajien inflaatiokäsityksiä yhdeksässä¹ EU:hun toukokuussa 2004 liittyneistä maista. Monissa näistä maista EU:hun liittymisen yhteydessä kuluttajat kokivat inflaation kiihtyvän aiempaa nopeammin, joskin käsitykset kiihtymisnopeudesta vaihtelivat. Muutamissa maissa kuluttajien inflaatiokäsityksen mukaan inflaatiovauhti alkoi nopeutua jo vuonna 2003, kun EU:hun liittymisen päivämäärä oli vahvistettu (ks. kuvio A).

Useimmissa tarkastelluista maista inflaatio todella kiihtyi EU:hun liittymisen yhteydessä. Inflaation kiihtyminen johtui pääasiassa välillisten verojen ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen korotuksista. Myös elintarvikkeiden hinnat nousivat huomattavasti, kun maat omaksuivat EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ja poistivat loputkin maataloustuotteiden kaupan esteet EU:n sisäisessä kaupassa. Uusi käytäntö vauhditti vientiä ja siihen liittyvää hinnanerojen hyväksikäyttöä. Mahdollisuus, että verojen kiristyminen nostaisi sekä hintoja EU:hun liittymisen jälkeen, lisäsi kysynnän kasvua vuoden 2004 alussa ja inflaatiopainetta. Lisäksi inflaatiota kiihdytti korkea öljyn maailmanmarkkinahinta vuonna 2004. EU:hun liittymisen jälkeisen hintakehityksen perusteella EU-jäsenyyteen liittyvät hintojen muutokset eivät vuoden kuluttua enää juurikaan vaikuttaneet inflaatiovauhtiin tarkasteltavissa yhdeksässä maassa, vaikka Baltian maissa inflaatio pysyi nopeana.

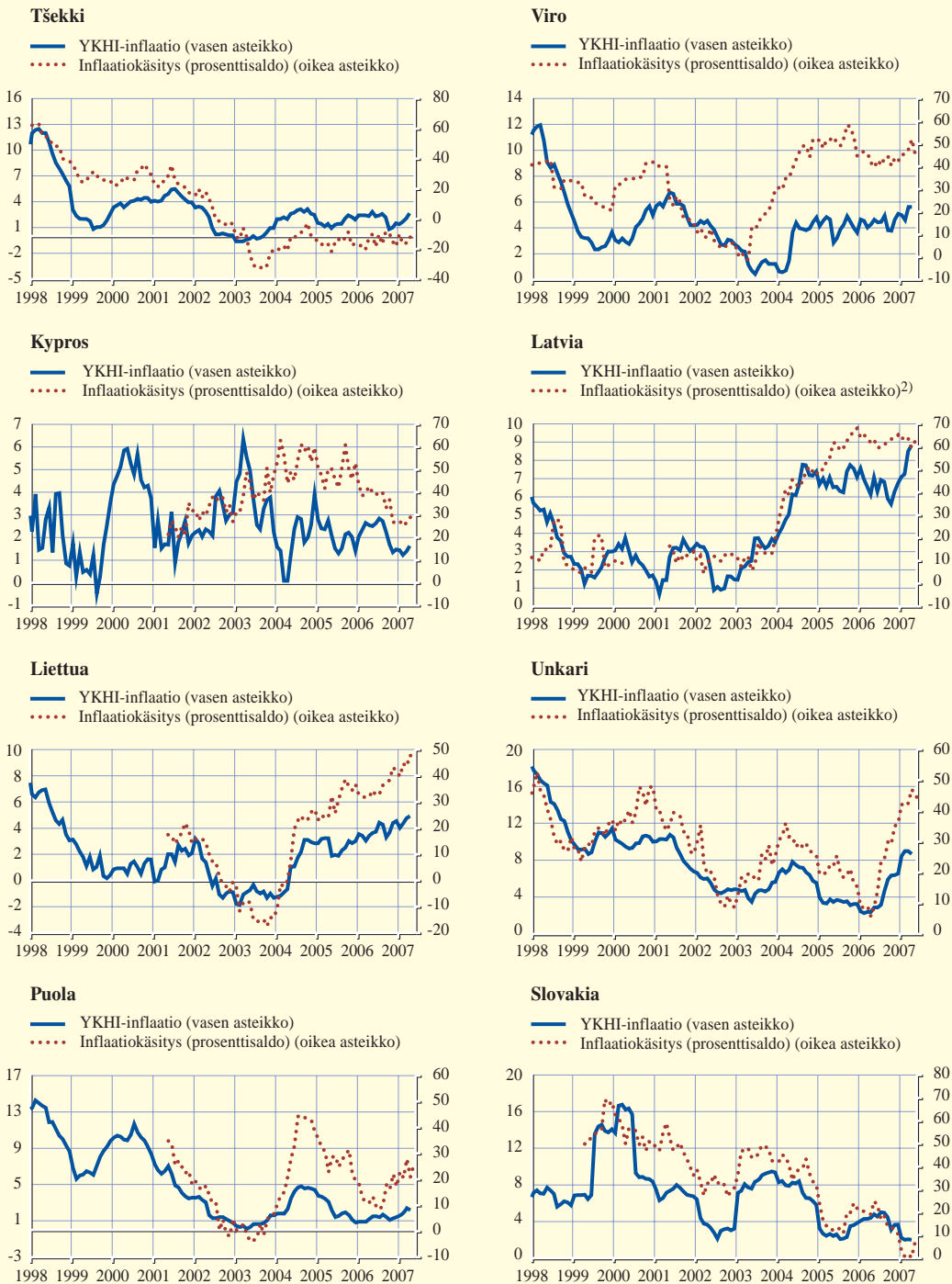
Euroopan komissio selvittää kuluttajien inflaatiokäsityksiä kuukausittain kyselyn avulla ja kokoaa kyselyn tulokset ns. saldotilastoksi. Kun lasketaan painotetut keskiarvot sille, kuinka moni vastaajista prosentuaalisesti katsoo kuluttajahintojen nousseen paljon tai jonkin verran 12 viime kuukauden aikana ja kuinka moni katsoo hintojen laskeneen tai pysyneen jokseenkin ennallaan samalla ajanjaksolla, näiden keskiarvojen erotuksena saadaan saldolukuna esitettävä indikaattori. Vastaukset painotetaan niin, että maltillisempien vastausten paino on puolet jyrkempien vastausten painosta. Saldotilastot antavat siis tietoa vain siitä, mihin suuntaan kuluttajat kokevat hintojen muuttuneen 12 viime kuukauden kuluessa. Tällainen kvalitatiivinen indikaattori ei anna minkäänlaista tietoa kuluttajien inflaatiokäsityksen mukaisen inflaation nopeudesta. Tämä on syytä pitää mielessä tulkittaessa kuvion A² tietoja.

Kuviosta A käy ilmi, että joissakin tarkasteltavista yhdeksästä maasta kuluttajien inflaatiokäsitys ja toteutunut inflaatiokehitys olivat varsin yhteneväisiä ennen EU:hun liittymistä toukokuussa

1 Maltaa ei tarkastella tässä sitä koskevien tietojen vähäisyyden vuoksi.

2 Lisätietoa Euroopan komission kyselystä ja saldotilaston johtamisesta on toukokuun 2007 Kuukausikatsauksen kehikossa 1 ”Measured inflation and inflation perceptions in the euro area”.

Kuvio A. YKHI-inflaatio kahdeksassa EU:hun toukokuussa 2004 liittyneessä maassa¹⁾

Lähde: Euroopan komission kuluttajatutkimus.

1) Havaittu inflaatio (12 viime kuukauden ajalta), kausivaihtelusta puhdistettuna; YKHI: vuotuinen prosenttimuutos.

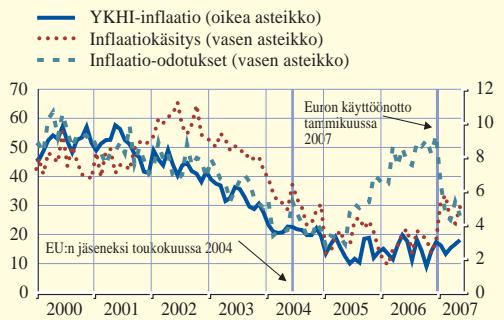
2) Tiedot inflaatiokäsityksistä Latviasta puuttuvat huhtikuun 2000 ja huhtikuun 2001 väliseltä ajalta.

2004. EU:hun liittymisen yhteydessä kuluttajien inflaatiokäsitysten ja toteutuneen inflaatiokehityksen välillä oli eroa useimmissa näistä maista, varsinkin Virossa, Kyproksessa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa. Vuonna 2006 inflaatiokäsitysten kehitys muuttui tai vakaantui Kyproksessa, Latviassa ja Puolassa, mutta Virossa ja Liettuassa kuluttajien inflaatiokäsityksen ja toteutuneen inflaation ero pysyi suurena. Sen sijaan Tšekissä, Unkarissa, Sloveniassa ja Slovakiassa toteutuneen inflaation ja kuluttajien inflaatiokäsityksen suhde pysyi jokseenkin vakaana sekä ennen EU-jäsenyyttä että sen jälkeen. Unkarissa kuitenkin kuluttajat kokivat vuonna 2006 inflaation kiihtyvän huomattavasti. Tämä saattaa osittain johtua senaikaisista julkisen talouden vakauttamistoimista, joihin sisältyi merkittäviä välillisten verojen ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen korotuksia.

Useimmissa tarkasteltavista yhdeksästä maasta kuluttajien inflaatiokäsityksen ja toteutuneen inflaation kehityksen eroja EU:hun liittymisen jälkeen voidaan selittää monella eri tavalla. EU-jäsenyyteen liittyvät hintojen muutokset vaikuttivat eräiden usein ostettavien tuotteiden (erityisesti elintarvikkeiden) hintoihin, joilla on todennäköisesti suhteessa suurempi vaikutus inflaatiovauhtia koskeviin odotuksiin kuin todelliseen inflaatiokehitykseen. Myös energian hintojen nousu, joka aiheutui EU-jäsenyyteen liittymättömistä tekijöistä, on saattanut osaltaan vaikuttaa siihen, että inflaation koettiin kiihtyvän voimakkaasti. Lisäksi voi olla, että kuluttajat seurasivat hintakehitystä ja ostovoimansa muutoksia aiempaa tarkemmin, koska EU:n laajentuminen oli laajalti esillä tiedotusvälineissä. Useimmissa tarkasteltavista yhdeksästä maasta hinnat ovat edelleen huomattavasti alhaisemmat kuin euroalueella. Vahvat odotukset, että hinnat nousisivat EU-jäsenyyden vaikutuksesta muiden EU-maiden tasolle, ovat siis nekin saattaneet kasvattaa kuluttajien inflaatiokäsitysten ja toteutuneen inflaatiokehityksen eroa. Osasyynä tähän eroon saattaa olla myös asuntojen hintojen voimakas nousu joissakin tarkasteltavista maista, sillä omistusasumisen kustannukset eivät nykyisellään sisälly YKHI-inflaation määrittämiseen käytettävään koriin. Useissa empiirisissä tutkimuksissa on korostettu psykologisten tekijöiden merkitystä selitettäessä kuluttajien inflaatiokäsitysten ja toteutuneen inflaatiokehityksen eroa. Tällaisia tekijöitä ovat ennen kaikkea ennako-odotukset.³

Tässä yhteydessä on erityisen kiintoisaa tarkastella viimeaikaista kehitystä Sloveniassa, joka otti euron käyttöön tammikuussa 2007. Ennen vuotta 2005 kuluttajien inflaatio-odotusten ja toteutuneen inflaatiokehityksen välillä oli Sloveniassa vahva yhteys. Vuoden 2005 loppupuoliskolla Euroopan komission kyselyn tulokset kuitenkin osoittivat kuluttajien inflaatio-odotusten ja toteutuneen YKHI-inflaation kehityksen alkaneen poiketa toisistaan yhä enemmän. Tämän jälkeen inflaatio-odotukset voimistuivat tasaisesti vuoden 2006 loppuun saakka, vaikka inflaatiovauhti pysyi samaan aikaan suhteellisen tasaisena (ks. kuvio B). Alkuvuonna 2007 kuluttajat kokivat inflaation kiihtyneen euron käyttöönoton seurauksena, mutta inflaatio-odotukset heikkenivät huo-

Kuvio B. Toteutunut ja inflaatiokäsitys sekä inflaatio-odotukset Sloveniassa

Lähde: Eurostat.

Huom. Inflaatiokäsitys ja inflaatio-odotukset (viimeisten 12 kuukauden ajalta), kausivaihtelusta puhdistettuna.

³ Traut-Mattausch E., Schulz-Hardt S., Greitemeyer T. ja Frey D. (2004) "Expectancy confirmation in spite of disconfirming evidence: the case of price increases due to the introduction of the euro", *European journal of social psychology*, Vol. 34., N:o 6 (2004), s. 739–760.

mattavasti. Myös euroalueeseen aiemmin liittyneissä maissa oli kuluttajien inflaatiokäsitystä kuvaavan indikaattorin ja toteutuneen inflaation välillä vastaava ero euron käyttöönoton jälkeen.⁴

Euron käyttöönoton yhteydessä oli vaarana, että hinnat nousisivat. Slovenian viranomaiset pyrkivät minimoimaan vaikutukset hintoihin lukuisin toimenpitein. Viranomaiset esimerkiksi käynnistivät hyvissä ajoin pitkäkestoisen hintojen kaksoismerkintäkauden, toteuttivat kattavan tiedotuskampanjan, perustivat hintaseurantaryhmiä ja asettivat uuden ja vanhan rahan rinnakkaiskäytön kestoksi vain kaksi viikkoa. Vaikuttaa siltä, että näillä keinoilla onnistuttiin hillitsemään euron käyttöönoton inflaatiovaikutuksia. YKHI-inflaation arvioidaan kiihtyneen euron käyttöönoton vaikutuksesta vain 0,2–0,3 %. Myös kuluttajien inflaatiokäsitykset näyttävät palautuneen Sloveniassa jo jokseenkin entisenlaisiksi sen jälkeen, kun inflaation koettiin kiihtyvän alkuvuonna 2007.

4 Ks. artikkeli ”Measured inflation and inflation perceptions in the euro area” toukokuun 2007 Kuukausikatsauksessa.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvän Aasian talouskasvu on pysynyt viime aikoina vahvana sen jälkeen, kun useiden suurien talouksien BKT:n kasvuvauhti nopeutui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Nettovienti ja kotimainen kysyntä kasvoivat edelleen voimakkaasti alueen suurissa talouksissa. Inflaatio nopeutui huhtikuussa jonkin verran verrattuna vuoden 2006 lopun tilanteeseen.

Kiinan talous kasvoi edelleen voimakkaasti sen jälkeen, kun BKT:n kasvuvauhti oli nopeutunut vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Vähittäiskaupan kasvuvauhti kiihtyi entisestään huhtikuussa, ja kiinteät käyttömajausinvestoinnit sekä teollisuustuotanto lisääntyivät voimakkaasti. Viennin kasvun nopeutuminen yhdistettynä vakaaseen tuonnin kasvuun viime kuukausina on kasvattanut kauppataaseen ylijäämää. Se kasvoi kumulatiivisesti 63,3 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuoden 2007 ensimmäisinä neljänä kuukautena oltuaan vuonna 2006 samalla jaksolla 33,6 miljardia dollaria. Tuoreiden virallisten lukujen mukaan Kiinan vaihtotaseen ylijäämä kasvoi 9,3 prosenttiin BKT:stä vuonna 2006, kun se oli vuonna 2005 ollut 7,2 % BKT:stä. Kiinan keskuspankki ilmoitti 18.5.2007 rahapolitiikkaa tiukentavista toimenpiteistä, joihin kuuluvat korkojen nostaminen, talletuksia vastaanottavien pankkien vähimmäisvarantovaatimuksen korottaminen entisestään ja renminbin dollarikurssin vaihteluvälin kasvattaminen päivittäisessä kaupankäynnissä +/-0,3 prosentista +/-0,5 prosenttiin viitekursista. KHI-inflaatio hidastui huhtikuussa hieman ja oli 0,3 % oltuaan maaliskuussa 3,3 %.

Korean talouskasvu oli edelleen nopeaa, ja BKT:n määrä kasvoi siellä vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 4 % eli samaa vauhtia kuin edellisellä neljänneksellä. KHI-inflaatio oli huhtikuussa 2,5 %. Myös Intiassa talouskasvu oli edelleen nopeaa. BKT:n määrä kasvoi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 9,1 %. Tukkuhintainflaatio – Intian keskuspankin pääasiallinen inflaatiomittari – oli toukokuun alussa vuositasolla 5,4 %, kun se oli ollut huhtikuun alussa 6,1 %.

Kaiken kaikkiaan lyhyen aikavälin talousnäkymät ovat kehittyvän Aasian maissa suotuisat, ja niitä tukee kotimaisen kysynnän vakaa kasvu. Myös Kiinan vahva kasvu tukee todennäköisesti kansainvälistä kauppaa ja talouden toimeliaisuutta koko alueella.

LATINALAINEN AMERIKKA

Latinalaisessa Amerikassa talouskasvu on pysynyt vahvana. Suurten talouksien kasvuvauhdit eroavat toisistaan kuitenkin edelleen jonkin verran, ja joissakin talouksissa on havaittu merkkejä kasvu-

vauhdin hidastumisesta. Meksikossa BKT:n määrän kasvuvauhti hidastui vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolla 2,6 prosenttiin, kun se oli ollut vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä 4,3 %. KHI-inflaatio pysyi huhtikuussa vakaana ja oli vuositasolla 4,0 %. Myös Argentiinassa alustavat indikaattoritiedot viittasivat talouden toimeliaisuuden jonkinasteiseen laantumiseen. Teollisuustuotannon vuotuinen kasvuvauhti oli alle 7 % tammikuun ja huhtikuun 2007 välisellä ajanjaksolla, kun se oli ollut vuoden 2006 kolmena viimeisenä kuukautena 9 %. KHI-inflaatio pysyi edelleen nopeana, vaikka se hidastuikin huhtikuussa 2007 vuositasolla 8,9 prosenttiin. Brasiliassa talouskasvu oli yhä vahvaa ja teollisuustuotanto kasvoi maaliskuussa 3,9 % edellisvuoteen verrattuna, kun se oli helmikuussa kasvanut 3 %. KHI-inflaatio oli huhtikuussa ennallaan eli vuositasolla 3 %.

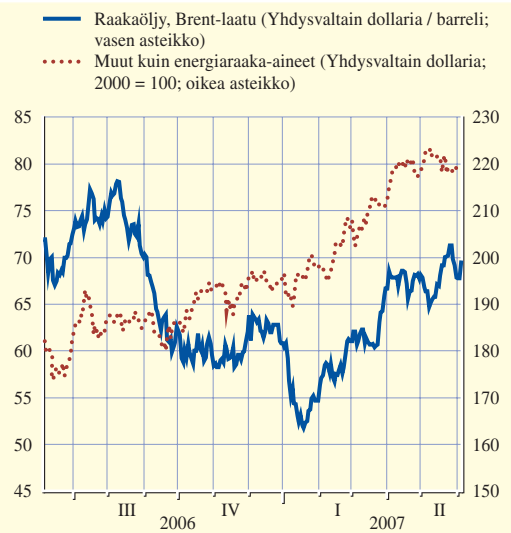
Latinalaisen Amerikan näkymät ovat kaiken kaikkiaan edelleen suotuisat. Kotimaisen kysynnän odotetaan pysyvän pääasiallisena kasvua edistävänä tekijänä. Myönteisiä talousnäkyviä tukevat kuitenkin ilmeisesti myös suotuisat ulkoiset rahoitusolot ja historiallisesti katsoen edelleen kalliina pysyvät raaka-aineiden hinnat.

1.2 RAAKA-AINEMARKKINAT

Öljy kallistui merkittävästi lähes koko toukokuun, ja sen hinta saavutti vuoden 2007 uudet ennätyslukemat ennen kuin alkoi hienoisesti laskea tarkastelujakson lopulla. Yllättävien toimintakatkosten jatkuminen aiheutti jalostamoissa lisäongelmia ja lietsoi pelkoa bensiinin toimitusten säännöstelystä Yhdysvalloissa kesän huippukulutuskauden ollessa ovella, mikä lisäsi öljyn ja bensiinin hinnannousupaineita. Lisääntyneet geopoliittiset huolenaiheet, kuten väkivaltaisuuksien kiihtyminen Nigeriassa ja Irania koskevien jännitteiden kiristymisen, nostivat myös hintoja. Raakaöljyn (Brent-laatu) hinta 5.6.2007 oli 69,7 Yhdysvaltain dollaria barrelilta. Kansainvälinen energijärjestö (IEA) ennakoii öljyn markkinatilannetta koskevassa tuoreimmassa arvioissaan tarjonnan ja kysynnän tasapainon kiristyvän entisestään. IEA odottaa öljyn kysynnän jatkuvan suhteellisen vahvana samalla, kun OPEC-maiden ulkopuolisen tarjonnan kasvuennusteet jäävät aiempia odotuksia pienemmiksi. Näin ollen OPEC-maiden tuottaman öljyn kysynnän ja toisaalta riippuvuuden joistakin maailman epävakaimpiin kuuluvista tuottajista odotetaan kasvavan. Tässä tilanteessa öljyn hinta pysyy todennäköisesti lyhyellä aikavälillä historiallisen kalliina ja vaihtelee suhteellisen paljon sen mukaan, miten kysyntä ja tarjonta ovat tasapainossa ja mitä yllättäviä muutoksia geopoliittisessa ympäristössä tapahtuu.

Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat nousivat voimakkaasti huhtikuussa, mutta laskivat hieman toukokuussa. Historiallisesti katsoen hinnat ovat kuitenkin edelleen hyvin korkeat. Elintarvikkeiden, erityisesti öljykasvien siementen ja öljyjen, hintojen uudelleen alkanutta nousua tasoitti jonkin verran metallin hintojen lasku. Kaiken kaikkiaan muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksi (laskettuna dollarimääräisin hinnoin) oli toukokuussa 2007 noin 18 % korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Bloomberg ja HWWA.

I.3 TALOUSKEHITYKSEN NÄKYMÄT EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Ulkoisen ympäristön myönteiset kehitysnäkymät vaikuttavat todennäköisesti edullisesti euroalueen tavaroiden ja palvelujen ulkoiseen kysyntään, joka jatkuu vahvana. Globaalin talouden kasvun odotetaan hidastuvan jonkin verran kolmen viime vuoden aikaisesta hyvin nopeasta kasvuvauhdista, ja tämän mukaisesti OECD:n ennakoivan yhdistelmäindikaattorin osoittama kuuden kuukauden muutosvauhti osoittaa kasvun laantuneen monissa suurissa kehittyneissä talouksissa kahdentoista viime kuukauden aikana. Samalla nämä indikaattorit ennakoivat vahvaa talouskasvua suurissa OECD-maiden ulkopuolisissa talouksissa kuten Kiinassa, Intiassa ja Brasiliassa.

Globaaleja näkymiä vaarantavat pääasiassa lisääntyvät protektionismipaineet, öljyn hinnan kallistuminen edelleen, jos polttoainemarkkinat tiukentuvat ja geopoliittiset jännitteet jatkuvat, maailmanlaajuiset tasapainottomuustekijät ja niiden hallitsemattoman purkautumisen riski sekä rahoitusmarkkinoiden tunnelmien mahdolliset muutokset.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Euroalueen rahan määrän nopea kasvu – joka näkyy M3:n vuotuisen kasvuvauhdin jatkuvana kiihtymisenä – on johtunut suureksi osaksi luottojen vahvasta kasvusta. M3:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui edelleen vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen aikana, kunnes vaimeni hieman huhtikuussa. Vuotuisen kasvuvauhdin kehitys johtuu lähinnä kansainvälisiin pääomavirtoihin liittyvistä rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutoksista. Viimeaikaiset tiedot vahvistavat, että EKP:n ohjauskorkojen nostot vaikuttavat rahan määrän kehitykseen. Tämä näkyy sekä luotonannon että M1:n kasvun vähittäisessä heikkenemisessä. Koska euroalueen tuottokäyrä on loiva, M3:een sisältyvien rahoitusinstrumenttien kokonaiskysyntä on kuitenkin pysynyt voimakkaana. Kun otetaan huomioon maailmanlaajuisten rahoitusmarkkinoiden tämänhetkinen kehitys ja tuottokäyrän loivuus, M3:n kasvua on kuitenkin arvioitava varauksin. Kun likviditeettiä on runsaasti, rahan määrän ja luottojen nopea kasvu viittaa kaiken kaikkiaan edelleen siihen, että hintavakauteen kohdistuu inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä erityisesti talouden näkymien ja taloudellisen toimeliaisuuden kohentuessa.

LAVEA RAHA-AGGREGAATTI M3

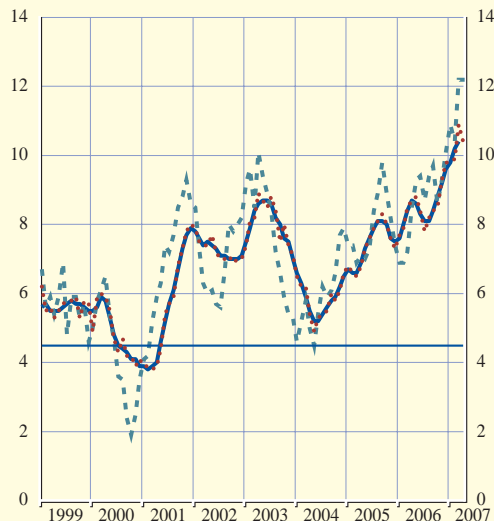
M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä 10,0 prosenttiin vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 9,0 prosentista. Euroalueen laskennallisten tietojen perusteella ensimmäisen neljänneksen vuotuinen kasvuvauhti oli nopeinta sitten vuoden 1990 ensimmäisen neljänneksen. M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi myös vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen aikana maaliskuussa 10,9 prosenttiin, kun se oli helmikuussa ollut 9,9 %. Huhtikuussa vuotuinen kasvuvauhti maltillistui hieman eli 10,4 prosenttiin. Rahan määrän kasvun vahvuutta viime kuukausien aikana kuvaa myös lyhyemmän aikavälin kasvu, jota mitataan esimerkiksi vuositasolle korotetulla M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhdilla. Tämä kasvuvauhti oli huhtikuussa 12,2 % eli selvästi nopeampi kuin vuotuinen kasvuvauhti (ks. kuvio 4).

Rahan määrää ja luottojen kehitystä koskevat viimeaikaiset tiedot vahvistavat, että rahan määrän kasvu on jatkunut nopeana, mikä näkyy sekä M3:n että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen nopeana vuotuisena kasvuvauhtina. Tiedot tukevat myös arviota, että vähittäinen luopuminen rahapolitiikan elvyttävästä mitoituksesta on vaikuttanut rahan määrän kehitykseen. M3:n aluerissä EKP:n ohjauskorkojen nousujen vaikutus näkyy siinä, että M1:n vuotuinen kasvuvauhti on vähitellen laantunut. Samaan aikaan lyhyiden korkojen nousu näyttää kiihdyttäneen M3:n kokonaiskasvua, kun siihen liittyvä tuottokäyrän loivuus euroalueella on puolestaan yleisesti lisännyt lyhytaikaisten likvidien talletusten ja jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien houkuttelevuutta suhteessa M3:een kuulumattomiin pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin. M3:n vastaerissä korkojen nousun vaikutus näkyy siinä, että euro-

Kuvio 4. M3:n kasvu ja viitearvo

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- M3 (vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo)
- M3 (vuotuinen kasvuvauhti)
- - - M3 (kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna)
- M3:n viitearvo (4½ %)

Lähde: EKP.

alueen yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti on maltillistunut vuoden 2006 jälkipuoliskolta lähtien, vaikka kasvu onkin yhä ripeää ja selittää edelleen suurimman osan M3:n nopeasta vuotuisesta kasvuvauhdista. Samaan aikaan M3:n vuotuisen kasvuvauhdin voimakas kiihtyminen vuoden 2006 lopussa ja vuoden 2007 alussa johtui lähinnä pääomavirroista, jotka ilmenevät rahalaitosten ulkomaisista nettosaamisista. Kun otetaan huomioon loiva tuottokäyrä ja rahoitusmarkkinoiden maailmanlaajuinen kehitys, M3:n kasvua on arvioitava varauksin.

Likvideihin varoihin siirrettiin sijoituksia vuosina 2001–2003, jolloin geopoliittinen ja taloudellinen tilanne sekä rahoitusmarkkinat olivat epävakait. Viimeisimmät merkit tällaisten sijoitusten siirtojen purkautumisesta ovat vuoden 2005 jälkipuoliskolta. Tästä syystä virallinen M3 ja sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattu M3 ovat kehittyneet viime kuukausina samalla tavoin (ks. kuvio 5). Sijoituksia siirrettiin osakkeista rahavaroihin, koska euroalueella olevat suosivat poikkeuksellisen voimakkaasti turvallisia ja likvidejä varoja vuosina 2001–2003, eivätkä siirrot olleet helposti selitettävissä rahan kysynnän perinteisten tekijöiden, kuten hintojen, tuottojen ja korkojen kehityksen kautta. M3:n vahvaa kasvua viime neljänneksen aikana ei voida selittää tällaisella poikkeuksellisella, epävarmuuteen perustuvalla likvidien varojen suosimisella, sillä M3:n kasvua on pikemminkin tukenut rahan spekulatiivinen kysyntä osana yleistä sijoituksiin liittyvää suunnittelua.

M3:N PÄÄERÄT

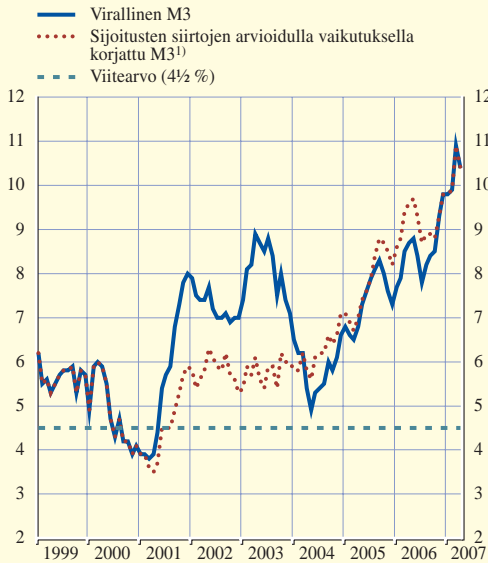
Kun tarkastellaan keskimääräistä vuosineljänneskehitystä, keväästä 2006 havaittavissa ollut M1:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen pysähtyi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä 6,8 prosenttiin, kun se oli ollut 6,7 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä (keskimääräinen neljännesvuosikasvuvauhti laskettuna neljänneksen keskimääräisen tason perusteella). Vuotuinen kasvuvauhti hidastui kuitenkin huhtikuussa 2007 uudelleen 6,2 prosenttiin (ks. taulukko 1).

M1:n alieristä liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 10,5 % eli sama kuin vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ja hieman hitaampi kuin vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 11,1 prosentin kasvuvauhti. Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti heikkeni huhtikuussa 5,4 prosenttiin, joten vuoden 2005 lopussa alkanut hidastumissuuntaus jatkui. Hidastuminen kuitenkin pysähtyi tilapäisesti vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä (jolloin se oli 6,1 %, kun se oli vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ollut 5,9 %).

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti on viime kuukausina nopeutunut. Huhtikuussa 2007 kasvuvauhti oli 12,4 %, kun se oli ollut 11,9 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ja 11,1 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 6). Kas-

Kuvio 5. M3 sekä sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattu M3

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP

1) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Taulukko I. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I	2007 Maalis	2007 Huhti
M1	46,5	9,8	7,6	6,7	6,8	7,0	6,2
Liikkeessä oleva raha	7,4	11,9	11,4	11,1	10,5	10,5	10,5
Yön yli -talletukset	39,1	9,5	7,0	5,9	6,1	6,3	5,4
M2-M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	38,7	8,5	9,5	11,1	11,9	12,7	12,4
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	19,6	15,3	19,7	25,2	29,5	32,2	31,2
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	19,1	3,8	2,4	1,1	-0,8	-1,7	-2,0
M2	85,2	9,2	8,4	8,6	9,0	9,5	8,9
M3-M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	14,8	5,6	6,4	11,2	16,3	19,9	19,4
M3	100,0	8,6	8,1	9,0	10,0	10,9	10,4
Luotot euroalueelle		9,5	9,2	8,8	7,9	7,7	7,5
Luotot julkisyhteisöille		1,0	-0,9	-3,1	-4,5	-4,9	-5,6
Lainat julkisyhteisöille		0,2	-0,6	-0,4	-1,3	-1,4	-1,5
Luotot yksityiselle sektorille		11,8	11,9	11,9	11,0	10,7	10,7
Lainat yksityiselle sektorille		11,2	11,2	11,2	10,5	10,5	10,3
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		8,7	8,5	9,0	9,9	10,1	9,9

Lähde: EKP.

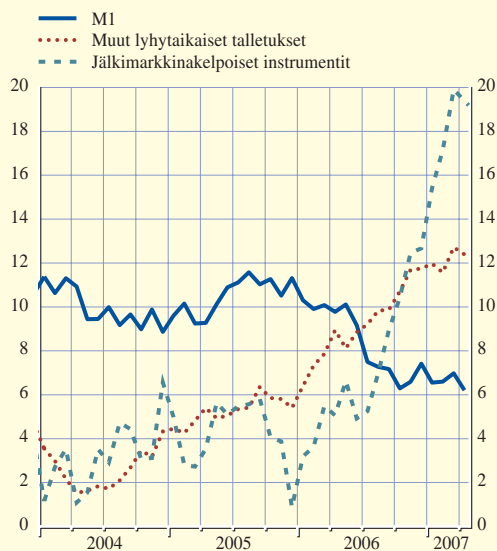
1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

vuovauhdin kiihtyminen johtui siitä, että lyhytaikaiset määräaikaistalletukset (eli enintään kahden vuoden määräaikaistalletukset) kasvoivat edelleen nopeasti. Näiden talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 31,2 %. Säästötalletusten (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten) vuotuinen kasvuvauhti on sitä vastoin viime kuukausina edelleen hidastunut.

Yön yli -talletusten ja lyhytaikaisten säästötalletusten kysynnän laantuminen ja toisaalta lyhytaikaisten määräaikaistalletusten kysynnän vahvistuminen johtuvat siitä, että näille erityyppisille talletuksille

Kuvio 6. M3:n pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

maksettavien korkojen ero on suurentunut. Lyhytaikaisten määräaikaistalletusten korko on seurannut suurin piirtein rahamarkkinakorkojen nousua, kun taas muuntyyppisille lyhytaikaisille talletuksille maksettavat korot reagoivat hitaammin rahamarkkinakorkojen nousuun viime vuonna.

Samaan aikaan tuottokäyrän loivuus vaikuttaa siten, että lyhyiden korkojen nousu kiihdyttää yleisesti M3:n kasvua edistämällä rahan spekulatiivista kysyntää. Tämä vaikutus näkyy erityisen hyvin jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien nopeassa kasvussa, sillä näille instrumenteille maksetaan useimmiten rahamarkkinakoron mukaista korkoa. Huhtikuussa jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 19,4 prosenttiin vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen 16,3 prosentista ja vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 11,2 prosentista. Tämä johtuu lähinnä siitä, että rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja lyhytaikaisten (eli enintään kahden vuoden) velkapapereiden vuotuiset kasvuvauhdit ovat nopeutu-

neet. Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet voivat olla houkutteleva sijoituskohde silloin, kun tuottokäyrä on loiva, koska hyvätuottoisimpien rahastojen tuotot ovat suuremmat kuin rahamarkkina-korkotuotot. Tämä johtuu osittain siitä, että nämä rahastot sijoittavat johdannaistuotteita käyttämällä instrumentteihin, joihin liittyy luottoriski (kuten omaisuusvakuudelliset arvopaperit). Samoin lyhytaikaisten velkapapereiden houkuttelevuus perustuu siihen, että ne ovat usein vaihtuvakorkoisia ja antavat sijoittajille mahdollisuuden hyötyä korkojen noususta ennen arvopaperin maturiteetin päättymistä.

Rahan määrän kasvun sektorikohtainen erittely perustuu lyhytaikaisia talletuksia ja takaisinostosopimuksia (jäljempänä M3-talletukset) koskeviin tietoihin, koska näistä M3:n eristä on saatavilla sektori-kohtaista tietoa. M3-talletusten vuotuinen kasvuvauhti heikkeni kaiken kaikkiaan huhtikuussa sen jälkeen kun se oli kiihtynyt kahden edellisen neljänneksen aikana. Nopeutuminen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä johtui siitä, että eri sektorien hallussa olevien M3-talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi yleisesti, kun taas huhtikuinen vaimeneminen näkyy selvimmin rahoituksenvälittäjien hallussa olevissa talletuksissa. Lukuun ottamatta vakuutuslaitoksia ja eläkerahastoja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten (muut rahoituksenvälittäjät) hallussa olevat M3-talletukset kasvoivat huhtikuussa 14,5 %, kun ne olivat ensimmäisellä neljänneksellä kasvaneet 19,7 %. Yritykset sijoittivat edelleen vahvasti M3-talletuksiin, sillä niiden hallussa olevat talletukset kasvoivat huhtikuussa vuositasolla 12,7 %, kun ne olivat ensimmäisellä neljänneksellä kasvaneet 11,7 %. Kotitalouksien M3-talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 6,5 % oltuaan 6,2 % ensimmäisellä neljänneksellä. Vaikka muiden rahoituksenvälittäjien sektorin merkitys pysyikin yksityissektorilla suurimpana ja vaihtelevimpana M3-talletusten kasvuvauhdin kannalta, kotitaloussektorin osuus näiden talletusten vahvasta kokonaiskasvusta oli yhä selvästi suurin.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahan määrän nopea kasvu johtuu edelleen luotonannon vahvasta, joskin hidastuvasta kasvusta. Rahan määrän kasvua vuoden 2007 neljän ensimmäisen kuukauden aikana voidaan sitä vastoin suureksi osaksi selittää rahalaitosten ulkomaisten netto-saamisten kehityksellä.

Euroalueella oleville myönnettyjen rahalaitosten luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi viimeaikaisesta laantumisestaan huolimatta nopeana. Se oli huhtikuussa 7,5 %, kun se oli vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ollut 7,9 % ja vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä 8,8 % (ks. taulukko 1). Luottojen kokonaismäärästä julkisyhteisöille myönnetyt luotot supistuivat vuositasolla 5,6 % huhtikuussa 2007, mikä oli enemmän kuin 4,5 prosentin supistuminen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ja 3,1 prosentin supistuminen vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Tämä johtui erityisesti valtion liikkeeseen laskemien arvopapereiden nettomyynnin kasvusta. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 10,7 prosenttiin vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen 11,0 prosentista ja vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 11,9 prosentista. Kun rahalaitosten hallussa olevien yksityisen sektorin muiden arvopapereiden kuin osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui, lainojen ja rahalaitosten hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien kasvu hidastui. Rahalaitosten lainojen osuus yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen voimakkaasta kasvusta oli edelleen suurin, ja näiden lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 10,3 % oltuaan 10,5 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ja 11,2 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Hidastuminen johtuu suureksi osaksi rahalaitosten kotitalouksille mutta viime aikoina myös yrityksille myöntämien luottojen vuotuisen kasvuvauhdin heikkenemisestä (ks. osat 2.6. ja 2.7, joissa kerrotaan yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen sektorikohtaisesta kehityksestä).

M3:n muista vastaeristä rahaa hallussa pitävän sektorin sijoitukset rahalaitosten pitkäaikaisiin (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettuihin) velkoihin sisältyviin instrumentteihin ovat viime kuukau-

Kuvio 7. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)

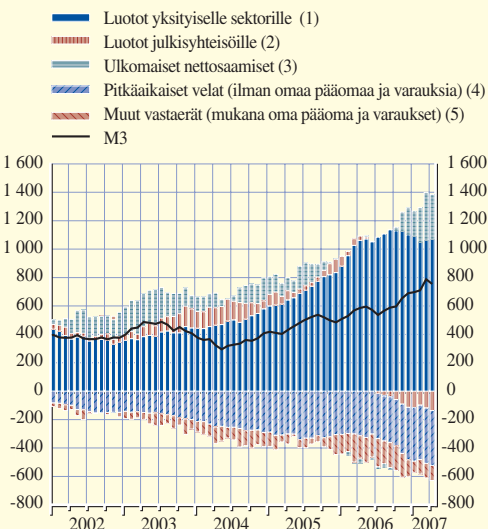
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 8. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

sina kasvaneet edelleen nopeasti. Rahalaitosten pitkäaikaisten (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettujen) velkojen vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 9,9 %, kun se oli ollut 9,9 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ja 9,0 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Näiden velkojen alieristä pitkäaikaisten talletusten vuotuinen kasvuvauhti heikkeni edelleen, kun yksityisen eirahoitussektorin sijoitukset vähenivät yhä. Samaan aikaan rahalaitosten yli kahden vuoden velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui merkittävästi lokakuusta maaliskuuhun ja pysyi nopeana huhtikuussa. Rahalaitosten pitkäaikaiset velat ja M3 ovat kaiken kaikkiaan kasvaneet varsin samaa vuotuista vauhtia viime neljänneksen aikana (ks. kuvio 7).

Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvu vuositasolla vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä merkitsi huomattavaa ulkoista vaikutusta rahan määrän kasvuun. Huhtikuussa 2007 rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset vähenivät 315 miljardiin euroon maaliskuun 336 miljardista eurosta ja hidastivat osaltaan M3:n vuotuista kasvuvauhtia huhtikuussa (ks. kuvio 8). Hidastumisessa näkyy rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kuukausitaso supistuminen huhtikuussa maaliskuun ennätysmäisen suuren lisäyksen jälkeen. Tämä viittaa siihen, että ulkomaisten nettosaamisten kuukausitaso kehitys tasoittui jonkin verran maaliskuussa, minkä vuoksi kokonaiskasvu näyttää todellista suuremmalta. Maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä käytettävissä olevien tietojen perusteella ulkomaisten nettosaamisten huomattava kasvu vuoden 2006 lopusta lähtien on yleisesti johtunut siitä, että euroalueen ulkopuolella olevat ovat sijoittaneet aiempaa enemmän varojaan euroalueen instrumentteihin – eikä siis siitä, että euroalueella olevat olisivat kotiuttaneet varojaan. Nämä pääomavirrat euroalueelle puolestaan johtuvat siitä, että rahoitusinvestointeja tekevät ovat suhtautuneet myönteisesti alueen kehitykseen suotuisien näkymien vuoksi. Huhtikuussa havaittua pääomavirtaa euroalueen ulkopuolelle ei näin ollen tule välttämättä pitää entenä siitä, että pääomaa vietäisiin euroalueen ulkopuolelle tulevina kuukausina.

Kaiken kaikkiaan rahan määrä ja luotonanto ovat yhä kasvaneet nopeasti. Sekä M3:n että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen nopeat vuosittaiset kasvuvauhdit johtuvat tämänhetkisestä vahvasta taloustilanteesta ja edelleen matalasta lyhyiden korkojen tasosta euroalueella. Luotot vaikuttivat yhä eniten M3:n nopeaan kasvuun, ja tämä vaikutus oli suurempi kuin pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvien instrumenttien vahvaan kysyntään liittynyt vaimentava vaikutus. Vaikka luottojen voimakas kasvu selittää rahan määrän nopeaa kasvuvauhtia, rahan määrän kasvuun vuoden 2007 alussa on paljolti vaikuttanut rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kehitys. Tämä viittaa siihen, että euroalueen ulkopuoliset tekijät ovat vaikuttaneet merkittävästi M3:n vuotiseen kasvuvauhtiin. M3:n kasvua on kaiken kaikkiaan viime neljänneksen aikana nopeuttanut rahan spekulatiivinen kysyntä, joka on tasoittanut korkojen nousun hidastavaa vaikutusta M3:n likvideimpiin eriin.

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTITILANTEESTA

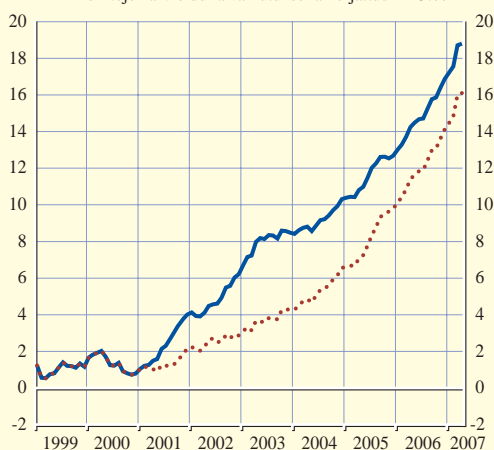
M3:n voimakas kasvu vuoden 2007 neljän ensimmäisen kuukauden aikana on johtanut siihen, että likviditeetin määrä on lisääntynyt entisestään. Koska ei ollut nähtävissä merkkejä, että aikaisempia sijoitusten siirtoja purettaisiin vielä lisää sen jälkeen kun purkaminen oli tilapäisesti alkanut uudelleen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, molemmat rahapoiikkeamat kehittyivät edelleen samansuuntaisesti myös vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Poikkeamat olivat yhä hyvin erisuuruisia, ja korjatun M3:n aikasarjan perusteella laskettu rahapoiikkeama oli huomattavasti pienempi (ks. kuvio 9).

Reaalisissa rahapoiikkeamissa otetaan huomioon, että hintojen nousu on eliminoinut osan likviditeetin kertymisestä, mitä EKP:n hintavakauden määritelmän mukaista nopeampi inflaatiovauhti kuvas-

Kuvio 9. Nimellisen rahapoiikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

- Viralliseen M3:een perustuva nimellinen rahapoiikkeama
- Nimellinen rahapoiikkeama, joka perustuu sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een²⁾

Lähde: EKP.

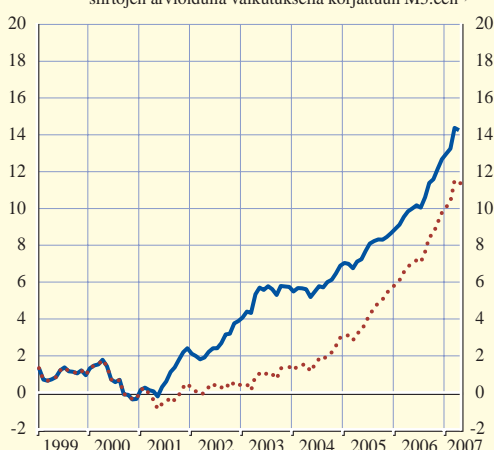
1) Nimellinen rahapoiikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksossa pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyn menetelmään.

Kuvio 10. Reaalisen rahapoiikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina reaalisen M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

- Viralliseen M3:een perustuva reaalinen rahapoiikkeama
- Reaalinen rahapoiikkeama, joka perustuu sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een²⁾

Lähde: EKP.

1) Reaalinen rahapoiikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä defloitetuna YKHI:llä) poikkeamaa määräästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuun 1998) lähtien.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyn menetelmään.

taa. Sekä virallisen M3:n aikasarjaan että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun M3:een perustuvat reaaliset rahapoikkeamat ovat pienempiä kuin vastaavat nimelliset rahapoikkeamat (ks. kuviot 9 ja 10).

Nämä mekaaniset indikaattorit ovat vain epätodellisia arvioita likviditeettitilanteesta, ja niitä tulee siksi tulkita varauksin. Tätä epävarmuutta kuvaa ainakin jossain määrin edellä mainituista neljästä indikaattorista johdettavien arvioiden laaja vaihteluväli. Näiden indikaattoreiden perusteella saatava kokonaiskuva ja erityisesti kuva, joka saadaan laajasta raha-talouden analyysistä, jossa tarkastellaan M3:n aitoa kasvua, viittaavat kuitenkin siihen, että euroalueella on runsaasti likviditeettiä. Kun likviditeettiä on runsaasti, hintavakauteen kohdistuu rahan määrän ja luottojen nopean kasvun vuoksi inflaation kiihtymisen riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä erityisesti taloudellisen toimeliaisuuden kohentuessa.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä suurin piirtein ennallaan, vaikka eri instrumentit ja sektorit kehittyivät eri tavoin. Institutionaalisia sijoittajia koskevat viimeaikaiset tiedot viittaavat siihen, että sijoitusrahastoihin tehdyt sijoitukset ovat kasvaneet suurin piirtein entistä vauhtia ja vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen tekemät sijoitukset taas hieman aiempaa hitaammin vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi suurin piirtein vakaana vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä, jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat (tiedot euroalueen uudesta integroidusta sektorin mukaisesta neljännesvuositilinpäädystä, joka korvaa aiemmin käytetyt tilastot rahoituksen hankinnasta ja rahoitusinvestoinneista euroalueella). Kasvuvauhti oli 4,7 %, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 4,8 % (ks.

Taulukko 2. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina kokonaismäärästä ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV
Rahoitusinvestoinnit yhteensä	100	4,2	3,9	4,0	3,8	4,0	4,5	4,6	4,7	4,8	4,7
Käteinen ja talletukset	22	5,6	5,6	5,6	5,7	5,5	6,4	6,4	6,4	7,1	6,8
Velkapaperit lukuun ottamatta johdannaisia	6	0,7	2,0	2,9	2,0	1,4	1,0	3,5	4,2	6,4	8,5
<i>josta: lyhytaikaiset</i>	0	3,8	3,2	-6,7	-10,2	-3,8	-11,7	13,5	13,8	22,4	40,1
<i>josta: pitkäaikaiset</i>	6	0,4	1,9	3,9	3,4	1,9	2,1	2,7	3,4	5,1	6,3
Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta rahasto-osuuksia	33	2,4	1,8	2,1	2,0	2,9	2,5	2,2	2,5	1,7	1,9
<i>josta: noteeratut osakkeet</i>	10	2,7	0,9	0,9	-0,6	-1,3	1,2	-0,6	0,8	1,4	0,2
<i>josta: noteeraamattomat osakkeet ja osuudet</i>	23	2,3	2,2	2,5	3,1	4,5	3,1	3,3	3,1	1,8	2,6
Rahasto-osuudet	7	2,3	1,6	1,7	2,2	3,8	4,6	3,3	2,1	-0,2	-1,1
Vakuutus tekninen vastuuvélka	15	6,8	7,0	7,0	7,1	7,3	7,6	7,5	7,0	6,6	6,0
Muut ²⁾	16	4,8	4,1	3,9	2,8	2,2	3,8	4,9	5,9	7,4	7,1
M3 ³⁾		6,0	6,6	6,5	7,6	8,3	7,3	8,5	8,4	8,4	9,8

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2) Muut rahoitusvarat käsittävät lainat, johdannaiset ja muut saamiset, joihin puolestaan sisältyvät mm. yritysten myöntämät kauppaluotot.

3) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallaissektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahallaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahallaitoksilta ja valtionhallinnolta.

taulukko 2). Eri instrumentit kehittyivät kuitenkin eri tavoin. Vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä sijoitukset velkapapereihin kasvoivat nopeammin kaikissa maturiteeteissa, erityisesti lyhytaikaisten arvopapereiden osalta. Lyhytaikaisten arvopapereiden osuus ei-rahoitussektorin rahoitusvarojen kokonaismäärästä oli kuitenkin edelleen hyvin pieni. Myös osakesijoitukset lisääntyivät vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä, sillä sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin kasvoivat aiempaa nopeammin, vaikka noteerattujen osakkeiden kasvuvauhti heikkenikin. Näiden varallisuuserien kasvun nopeutumista tasoitti kuitenkin se, että sijoitukset muihin instrumentteihin – etenkin vakuutus- ja eläketuotteisiin – kasvoivat aiempaa hitaammin ja sijoitukset sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin supistuivat enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Käteinen ja talletukset sekä vakuutus- ja eläketuotteet – kaksi varallisuusryhmää, jotka ovat tyypillisesti investointihorisontin vastakkaisilla puolilla – muodostivat kaiken kaikkiaan edelleen suurimman osan ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kasvusta, sillä niiden osuus oli 2,5 prosenttiyksikköä 4,7 prosentin vuotuisesta kasvuvauhdista vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä.

Institutionaalisen sektorin mukainen rahoitusinvestointien kokonaismäärän erittely, joka on nyt saatavilla euroalueen uudesta integroidusta sektorin mukaisesta neljännesvuositilinpäädästä, viittaa siihen, että yritykset ja kotitaloudet vaikuttavat ylivoimaisesti eniten ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaiskasvuun. Vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi suurin piirtein ennallaan, mikä johtui siitä, että valtion osuus investointien kokonaiskasvusta pieneni, kun taas yritysten ja kotitalouksien osuus oli hieman aikaisempaa suurempi. Yritysten rahoitusinvestointien kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä 6,2 prosenttiin, kun kotitalouksien rahoitusinvestointien kasvuvauhti oli 4,1 %.

INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

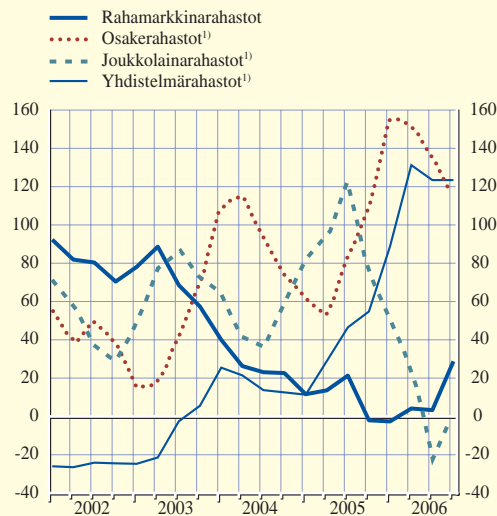
Euroalueen sijoitusrahastojen (pl. rahamarkkinarahastot) kokonaisvarallisuuden arvon vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä suurin piirtein ennallaan, sillä se oli 15,8 %, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 15,7 %. Useimmat erilaista investointistrategiaa harjoittavat rahastot kasvoivat nopeammin, mutta tämä kasvu kumoutui osittain, kun muiden rahastojen ryhmään kuuluvien rahastojen hallussa olevien varojen kokonaismäärän kasvuvauhti heikkeni. Kun tarkastellaan sijoitusrahastojen sijoitussalkkujen koostumuksen kehitystä, suurimman osan kokonaisvarallisuuden arvon vuotuisesta kasvuvauhdista muodostivat edelleen muut arvopaperit kuin osakkeet, osakkeet ja osuudet sekä hallussa olevat sijoitusrahastojen rahasto-osuudet, joiden kaikkien osuus kokonaiskasvusta suureni edelleen. Kokonaisvarallisuuden kannan arvon muutoksiin sisältyy kuitenkin myös hintojen muutoksista johtuvia arvostusvaikutuksia, joten ne saattavat antaa puutteellista tietoa todellisesta sijoituskäyttäytymisestä. European Fund and Asset Management Association -järjestön (EFAMA)¹ julkaisemat tiedot osoittavat, että vuotuiset nettosijoitukset sijoitusrahastoihin (pl. rahamarkkinarahastot) pysyivät vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä suurin piirtein samoina kuin edellisellä neljänneksellä. Tästä huolimatta sijoitukset joukkolainarahastoihin muuttuivat positiivisiksi – joskin vain hieman – kun taas sijoitukset osakerahastoihin supistuivat edelleen, vaikka niiden määrä oli edelleen merkittävä (ks. kuvio 11). Vuotuiset nettosijoitukset yhdistelmärahastoihin² eivät muuttuneet olennaisesti vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä, mutta ne olivat suuremmat kuin nettosijoitukset mihinkään muuhun sijoitusrahastoryhmään. Kehikossa 2 esitetään joitakin näkemyksiä tämän kehityksen taustalla mahdollisesti olevista tekijöistä.

1 EFAMA-järjestö antaa tietoja suurelle yleisölle tarjottavien avointen osake- ja joukkolainarahastojen nettomyynneistä (tai nettosijoituksista) Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin ja Suomen osalta. Ks. tarkemmin kesäkuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko ”Nettokassavirta euroalueen osakerahastoihin sekä pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin viime aikoina”.

2 Sellaisista rahastoista, jotka sijoittavat sekä osakkeisiin että joukkolainoihin (ja jotka luokitellaan EKP:n sijoitusrahastotilastoissa ”mixed” – ”yhdistelmärahastoiksi”), käytetään EFAMA-järjestön laatimissa tilastoissa itse asiassa nimitystä ”balanced” – ”tasapainotetut” rahastot.

Kuvio 11. Vuotuiset nettosijoitukset sijoitusrahastoihin rahastotyypeittäin

(mrd. euroa)

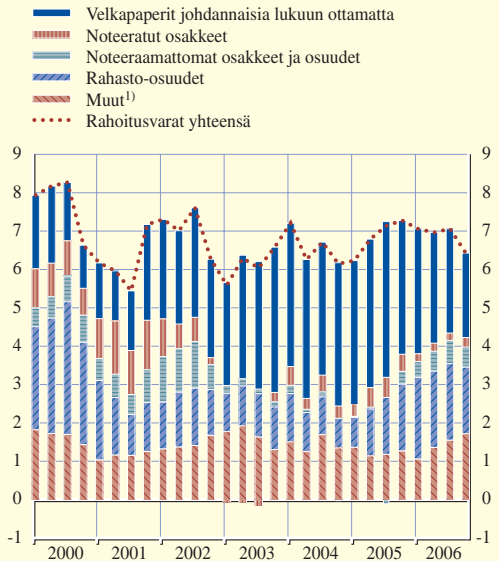

Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) EFAMAN tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Kuvio 12. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Lainat, käteinen ja talletukset, vakuutustekninen vastuuvélka, muut saamiset ja johdannaiset.

Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen kokonaisrahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä 6,4 prosenttiin edellisen neljänneksen 7,1 prosentista (ks. kuvio 12). Kahden tärkeimmän alarän eli velkapapereiden ja sijoitusrahastojen rahasto-osuuksien osuus oli aiempaa pienempi, kun puolestaan hallussa olevan käteisen ja talletusten osuus kasvoi tätäkin enemmän. Sijoituksilla noteerattuihin ja noteeraamattomiin osakkeisiin oli verrattain pieni ja suunnilleen aikaisempaa vastaava vaikutus rahoitusinvestointien kokonaiskasvuun, sillä erityisesti sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin pysyivät vaimaina.

Kehikko 2.

YHDISTELMÄRAHASTOSIJOITUSTEN LUONNE JA VAIKUTTIMIT

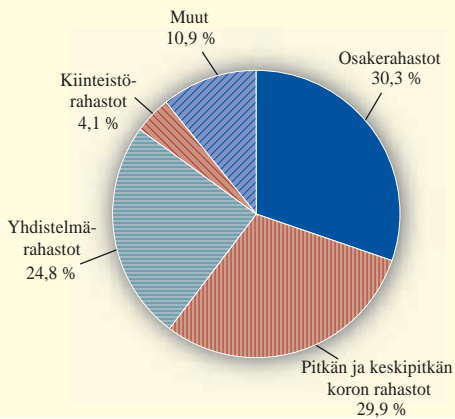
Sijoitusrahastot luokitellaan tavallisesti niiden sijoitusstrategian mukaan eli sen mukaan, mihin omaisuuseräluokkiin ne ensisijaisesti sijoittavat varojaan.¹ Osa rahastoista noudattaa ”puhdasta” sijoitusstrategiaa eli sijoittaa pääasiallisesti yhteen ainoaan omaisuuseräluokkaan, esim. osakkeisiin, joukkolainoihin tai kiinteistöihin.² Osa sijoitusrahastoista hajauttaa sijoituksensa useihin omaisuuseräluokkiin. Tällaisia rahastoja kutsutaan yhdistelmä- tai sekarahastoiksi tai hajautetuiksi sijoitusrahastoiksi. Kun rahastot luokitellaan sijoituskohteen mukaan, pystytään tarkastelemaan

1 Sijoitusrahastojen luokittelussa voidaan nojautua myös siihen, millainen oikeudellinen muoto rahastolla on, onko rahasto vaihtuva- vai kiinteäpääomainen tai onko kyse kasvu- vai tuotto-osuuksista.

2 Myös rahamarkkinarahastot ovat tärkeä rahastotyyppi. Ne sijoittavat pääasiassa rahamarkkinainstrumentteihin ja lyhyisiin joukkolainoihin. Koska rahoitusalan innovaatiot, globalisaatio ja rahoitusmarkkinat kehittyvät ja koska alhaiset korot saavat sijoittajat hakemaan korkeampaa tuottoa muualta, markkinoille on tullut lisäksi vaihtoehtoisia rahastotyyppisiä, jotka erikoistuvat esimerkiksi raaka-aineisiin tai muiden rahastojen (ml. hedgerahastot ja yksityiset osakerahastot) osakkeisiin tai osuuksiin.

Kuvio A. Sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuus sijoitusstrategian mukaan

(prosenttiyksikköinä)

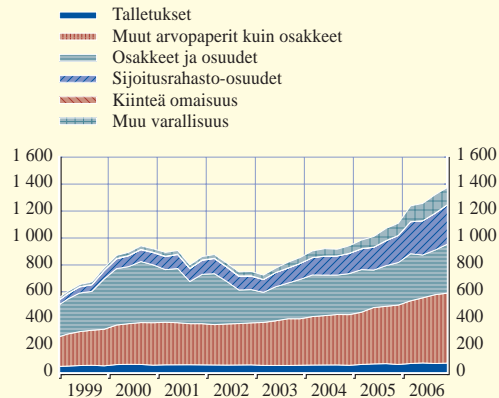

Lähde: EKP.

Huom. Vuoden 2006 viimeisen neljänneksen tietoja. Kuviossa ei ole mukana rahalaitossektorin rahamarkkinarahastoja.

Kuvio B. Yhdistelmärahastojen varallisuus

(miljardia euroa)

Lähde: EKP.

eri omaisuuserien toteutuneiden ja odotettujen tuottojen kehityksen vaikutusta siihen, millaisia sijoitusrahastoja sijoittajat kulloinkin suosivat. Kuten vakioartikkelissa todetaan, yhdistelmärahastoihin on viime aikoina sijoitettu enemmän pääomaa kuin pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin ja osakerahastoihin. Tässä kehikossa tarkastellaankin, mitkä tekijät saattavat selittää yhdistelmärahastosijoitusten merkityksen kasvua viime vuosineljänneksillä. On syytä mainita, että analyysin pohjana olevat tiedot eri puolilta euroaluetta eivät ole täysin yhdenmukaistettuja. Etenkin sijoitusrahastojen luokittelussa on jouduttu nojautumaan kansallisiin säännöksiin, sillä euroalueella ei vielä ole käytössä yhteisiä määritelmiä.

Euroalueen sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuus painottuu osakerahastoihin ja pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin, joiden hallussa oli vuoden 2006 viimeisellä vuosineljänneksellä 60 % markkinoista siten, että molemmat rahastotyyppit olivat tasapuolisesti edustettuina (ks. kuvio A). Yhdistelmärahastot ovat kolmanneksi merkittävin rahastotyyppi, ja niihin on sijoitettu noin 25 % kokonaisvarallisuudesta. On kuitenkin muistettava, että rahastojen sijoitusten kokonaisarvoon vaikuttaa nettokassavirran lisäksi myös se, miten niiden varallisuuden arvo kehittyy. Osakerahastoissa pitkän ja keskipitkän koron rahastoissa kohdalla tämä näkyy selvimmin, sillä niiden suhteellinen varallisuus riippuu vahvasti osakkeiden hintojen ja joukkolainojen tuottojen kehityksestä. Yhdistelmärahastoissa sijoitukset on hajautettu, joten arvostusmuutosten vaikutukset tuntuvat heikommin kuin osakerahastoissa. Tästä syystä yhdistelmärahastojen osuus sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuudesta on pysynyt melko vakaana huolimatta niihin suuntautuvan nettokassavirran lisääntymisestä viime vuosineljänneksillä.

Kassavirta osakerahastoihin ja pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin on yleensä selitettävissä melko helposti, sillä osakerahastojen kysyntä seurailee yleensä osakkeiden hintoja ja kassavirta näihin korkorahastoihin taas joukkolainojen tuottojen kehitystä. Silti epävarmuuden lisääntyminen, joka aiheuttaa markkinoilla ajoittaista levottomuutta, saattaa sumentaa näitä yhteyksiä esimerkiksi kasvattamalla kassavirtaa pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin, kun sijoittajat hakevat turvallisuutta. Yleensä kassavirrat edellä mainittuihin rahastotyyppeihin kehittyvät vastakkai-

sesti.³ Yhdistelmärahastojen sijoitusstrategiat voivat olla keskenään hyvinkin erilaisia, ja siksi niihin suuntautuviin nettokassavirtoihin saattaa olla syynä mitä erilaisimmat tarkoitukset. Yleisesti ottaen yhdistelmärahastot, joissa varat sijoitetaan hajautetusti eri omaisuuseräluokkiin, antavat sijoittajille mahdollisuuden olla mukana osakemarkkinoilla, joskin sekä riskit että tuotot jäävät pienemmiksi kuin tyypillisissä osakerahastoissa. Kun tällä hetkellä osakemarkkinasijoitusten arvo hipoo pitkän aikavälin huippuaan ja korkokehityksen epävarmuus vaikuttaa joukkolainamarkkinoihin, yhdistelmärahastoista on tullut sijoittajille yhä houkuttelevampia kohteita. Sijoittajat, ja varsinkin institutionaaliset sijoittajat, pystyisivät todennäköisesti saavuttamaan saman riski-tuottoprofilin kuin yhdistelmärahastoissa tekemällä itse suoria sijoituksia esimerkiksi osakerahastoihin ja pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin. Silloin niiden olisi kuitenkin hoidettava sijoitussalkkuaan jatkuvasti toivotun profiilin säilyttämiseksi, mikä aiheuttaisi transaktiokustannuksia sekä tiedonhankintaan liittyviä kustannuksia.

Yhdistelmärahastoihin suuntautuvien nettokassavirtojen huomattavaa lisääntymistä viime vuosineljänneksillä voidaan selittää varmasti vasta, kun arvostusmuutosten vaikutus saadaan poistettua todellisten muutosten selvittämiseksi. Myös sijoittajista olisi hyvä saada tietoja. Saatavilla on kuitenkin toistaiseksi hyvin vähän virallista tietoa huolimatta pyrkimyksistä parantaa tietojen saatavuutta. Joitakin havaintoja kyetään silti tekemään tutkimalla yhdistelmärahastojen sijoitusrakennetta ja sen aiempaa kehitystä. Yksi merkittävä tekijä yhdistelmärahastojen sijoitusten kehityksessä viime vuosina on se, että rahastot ovat alkaneet tehdä yhä enemmän sijoituksia muiden rahastojen osakkeisiin ja osuuksiin (ks. kuvio B). Kun vuoden 1998 viimeisellä neljänneksellä yhdistelmärahastojen varallisuudesta 6 % oli sijoitettuna muiden rahastojen rahasto-osuuksiin, vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä rahasto-osuuksia oli jo 21 % varallisuudesta. Toisten sijoitusrahastojen rahasto-osuuksien merkitys sijoituskohteena on kasvanut muissakin rahastotyypeissä, mutta yhdistelmärahastoissa tämä kehitys on kaikkein selkeintä. Osakkeiden ja osuuksien osuus yhdistelmärahastojen sijoituksista on myös elpynyt jonkin verran, vaikkei se vielä ole palautunut ennalleen supistuttuaan teknologiaosakkeiden kuplan puhkeamisen yhteydessä erittäin pieneksi. Syynä eivät ole pelkät arvostusmuutokset vaan myös aktiiviset sijoituspäätökset, sillä vuoden 2006 loppuun mennessä osakkeiden hinnat olivat palautuneet lähes ennalleen.

Yhdessä nämä kehityskulut viittaavat siihen, että yhdistelmärahastot mahdollisesti korvaavat suoria osakesijoituksiaan muiden rahastojen rahasto-osuuksilla, ja osa näistä muista rahastoista saattaa puolestaan tehdä sijoituksia osakemarkkinoilla. Tällainen varallisuudenhoidon osittainen ulkoistaminen yhdistelmärahastoissa kuvastaa todennäköisesti sitä, että rahastojen sijoitusstrategiat ja rahoitusinstrumenttivalikoima kehittyvät ja jotkin rahastot myös pyrkivät hajauttamaan sijoituksia laajemmin tuottojen parantamiseksi. Lisäksi sijoitusrahasto-osuuksien merkityksen kasvu yhdistelmärahastojen sijoituskohteina saattaa kuvastaa sijoitusten siirtymistä rahastoihin, jotka eivät ole suoraan yksityisten sijoittajien saatavilla, kuten hedgerahastoihin ja yksityisiin osakerahastoihin, sekä sellaisten erikoissijoitusrahastojen lisääntymistä, jotka sijoittavat pääasiassa tällaisiin kohteisiin (eräänlaiset hedgerahasto-rahastot) mutta jotka joissain tapauksissa luokitellaan yhdistelmärahastoiksi.

Kaiken kaikkiaan se, että kassavirta yhdistelmärahastoihin oli vuonna 2006 voimakkaampaa kuin kassavirta muihin rahastotyypeihin, saattaa liittyä siihen, miten yhdistelmärahastot hajauttavat sijoituksiaan ja tarjoavat siten sijoittajille mahdollisuuden olla mukana osakemarkkinoilla maltillisella riski-tuottoprofililla ja sijoittaa monenlaisiin sijoitusrahastoihin, joista osa – kuten hedgerahastot – eivät muutoin ole piensijoittajien ulottuvilla.

3 Ks. kesäkuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko ”Nettokassavirta euroalueen osakerahastoihin sekä pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin viime aikoina”.

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot nousivat tämän vuoden maaliskuun alusta kesäkuun alkuun kaikissa maturiteeteissa. Koska pitkät korot nousivat enemmän kuin lyhyet, rahamarkkinoiden tuottokäyrä jyrkkeni koko ajanjakson aikana.

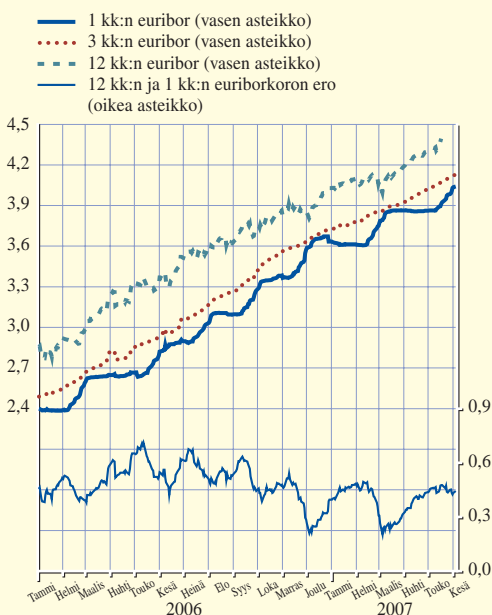
Rahamarkkinakorot nousivat maaliskuun 2007 alusta kesäkuun 2007 alkuun. Pitkät rahamarkkinakorot nousivat eniten maaliskuun aikana, kun markkinoiden odotukset EKP:n ohjauskorkojen nousun jatkumisesta vuonna 2007 vahvistuivat. Yhden kuukauden korko pysyi toukokuun 11. päivään saakka melko vakaana, mutta alkoi sen jälkeen nousta, kun markkinoiden odotukset EKP:n ohjauskorkojen nostamisesta kesäkuun 6. päivänä vahvistuivat. Yhden kuukauden korko oli kesäkuun 5. päivänä 4,05 % ja kolmen kuukauden korko 4,13 % eli yhden kuukauden korko oli noussut maaliskuun 2007 alusta 0,28 prosenttiyksikköä ja kolmen kuukauden korko 0,27 prosenttiyksikköä. Kuuden kuukauden korko oli tuolloin 4,26 %, eli se oli noussut samana aikana 0,30 prosenttiyksikköä. Kahdentoista kuukauden korko oli 4,49 % eli 0,41 prosenttiyksikköä korkeampi kuin maaliskuun 2007 alussa.

Tämän seurauksena rahamarkkinoiden tuottokäyrä jyrkkeni säännöllisesti maaliskokuussa 2007. Kahdentoista kuukauden ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero oli 0,44 prosenttiyksikköä kesäkuun 5. päivänä 2007, kun se oli ollut 0,31 prosenttiyksikköä maaliskuun 1. päivänä (ks. kuvio 13).

Markkinaosapuolet ovat tarkistaneet odotuksiaan lyhyiden korkojen kehityksestä vuosien 2007 ja 2008 aikana ja odottavat nyt korkojen nousevan. Nämä odotusten muutokset näkyvät myös kolmen kuukauden euriborfuturisopimusten pohjalta johdetuissa koroissa: kesäkuussa 2007 erääntyvien

Kuvio 13. Rahamarkkinakorot

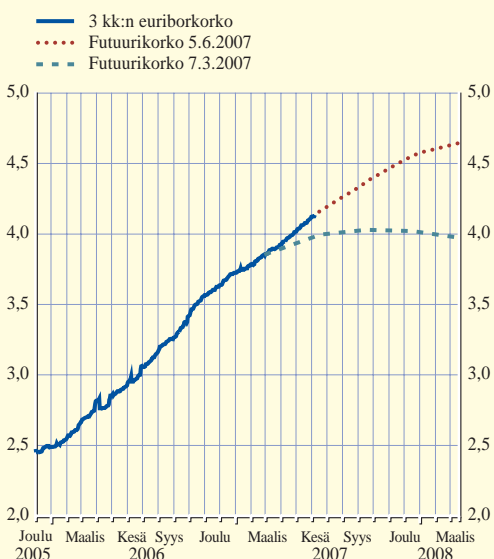
(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

Kuvio 14. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

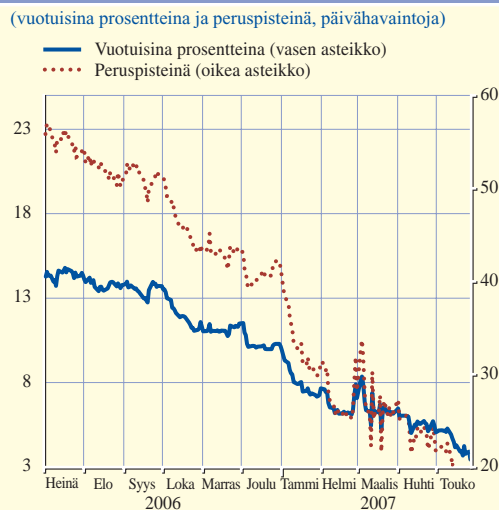
Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteeraus-

futuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi maaliskuun 2007 alusta kesäkuun 5. päivään 0,16 prosenttiyksikköä, syyskuussa 2007 erääntyvien futuurisopimusten korko 0,34 prosenttiyksikköä, joulukuussa 2007 erääntyvien sopimusten korko 0,54 prosenttiyksikköä ja maaliskuussa 2008 erääntyvien sopimusten korko 0,66 prosenttiyksikköä. Kesäkuussa erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko oli tuolloin 4,16 %, syyskuussa erääntyvien sopimusten korko 4,37 %, joulukuussa erääntyvien sopimusten korko 4,56 % ja maaliskuussa 2008 erääntyvien sopimusten 4,64 % (ks. kuvio 14).

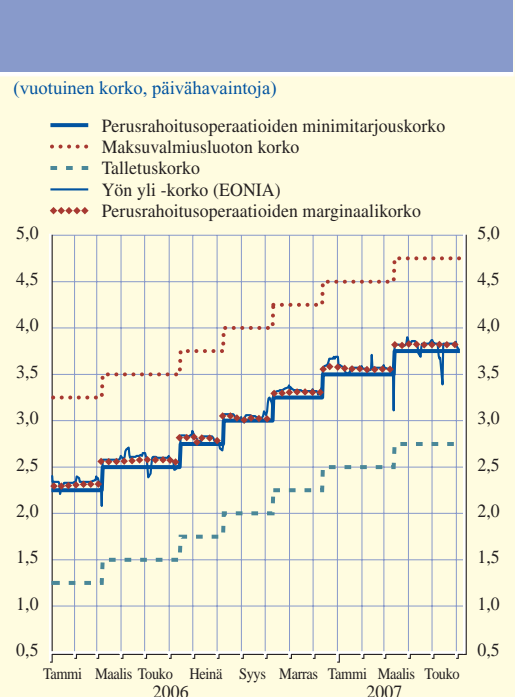
Rahamarkkinoiden kehityksen epävarmuuteen liittyvistä indikaattoreista kolmen kuukauden euriborfutuurisopimuksiin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti väheni edelleen maaliskuusta kesäkuuhun. Implisiittinen volatilitteetti oli kesäkuun 2007 alussa pitkällä aikavälillä arvioiden vähäistä ja myös jonkin verran vähäisempää kuin maaliskuun alussa (ks. kuvio 15).

Hyvin lyhyet rahamarkkinakorot nousivat maaliskuussa 2007 sen jälkeen kun 8.3. oli tehty päätös EKP:n ohjauksokorkojen nostamisesta 0,25 prosenttiyksikköllä (ks. kuvio 16). Rahamarkkinakorot pysyivät suurimman osan maaliskuun 2007 alusta kesäkuun 2007 alkuun ulottuneesta ajanjaksosta verrattain vakaina ja eoniakoron ja eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron välinen ero oli 0,06–0,09 prosenttiyksikköä ja yleisimmin 0,08 prosenttiyksikköä. Poikkeuksia havaittiin lähinnä pitoajanjaksojen lopussa. Esimerkiksi huhtikuun varantojen pitoajanjakson lopussa tarjousten vähäisyys hienosäätöoperaatioissa jakson viimeisenä päivänä johti siihen, että talletusmahdollisuutta käytettiin merkittävässä määrin, ja eoniakorko laski 3,39 prosenttiin. EKP on edelleen pyrkinyt edistämään joustavaa likviditeettitilannetta rahamarkkinoilla ja jatkanut kolmen viime kuukauden aikana strategiaansa, jonka mukaan se jakaa likviditeettiä hieman yli eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioissa julkaistun normiallokaation. Perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko ja painotettu keskikorko ovat maaliskuun 14. päivän 2007 jälkeen vaihdelleet kapeissa vaihteluväleissä (ks. kehikko 3, jossa annetaan lisätietoja lyhyistä koroista ja likviditeettitilanteesta kolmen viime pitoajanjakson osalta).

Kuvio 15. Syyskuussa 2007 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuureihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti

Kuvio 16. EKP:n korot ja yön yli -korko

Eurojärjestelmän pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, joka toteutettiin 28.3.2007, sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko olivat 3,87 %. Huhtikuun 26. päivänä toteutetussa operaatiossa marginaalikorko oli 3,96 % ja painotettu keskikorko 3,97 %. Operaatiossa, joka toteutettiin 30.5.2007, marginaalikorko oli 4,06 % ja painotettu keskikorko 4,07 %. Maaliskuun operaatiossa marginaalikorko oli 0,04 prosenttiyksikköä ja huhti- ja toukokuun operaatioissa 0,05 prosenttiyksikköä alempi kuin tuolloinen kolmen kuukauden euriborkorko.

Kehikko 3.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 14.2.–14.5.2007

Tässä kehitössä tarkastellaan EKP:n likviditeettinhallintaa 13.3. ja 17.4. sekä 14.5. päättyneinä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoina.

Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkien likviditeettitarpeet pienenevät tarkastelujaksuna hieman eli 6,8 miljardia euroa. Pieneminen johtui lähinnä riippumattomien tekijöiden 14,4 miljardin euron suuruudesta supistumisesta. Supistumisen vaikutusta lievensi osaksi varantovaatimusten 7,2 miljardin euron suuruinen kasvu. Varantovaatimukset kasvoivat keskimäärin 181,3 miljardiin euroon. Kaiken kaikkiaan riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus eurojärjestelmän likviditeettivajeeseen oli tarkastelujaksuna 244,8 miljardia euroa.

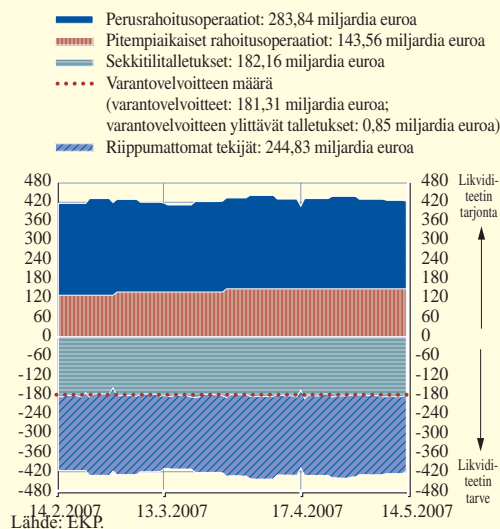
Varantovelvoitteen ylittävien talletusten päivittäisen keskiarvon vaikutus eurojärjestelmän likviditeettivajeeseen oli tarkastelujaksuna melko suuri. Vaikutus oli 13.3. päättyneenä pitoajanjaksona 0,80 miljardia euroa ja 17.4. päättyneenä pitoajanjaksona 0,79 miljardia euroa. Vaikutus oli keskiarvoa suurempi eli 0,99 miljardia euroa 14.5. päättyneenä pitoajanjaksona. Tämä oli toiseksi suurin varantovelvoitteen ylittävien talletusten määrä maaliskuun 2004 jälkeen (ks. kuvio B).

Likviditeetin tarjonta ja korot

Maltillisesti pienentyneiden likviditeettitarpeiden myötä avomarkkinaoperaatioiden volyyymi supistui tarkastelujaksuna (ks. kuvio A). Perusrahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 283,8 miljardia euroa. Tarjous-

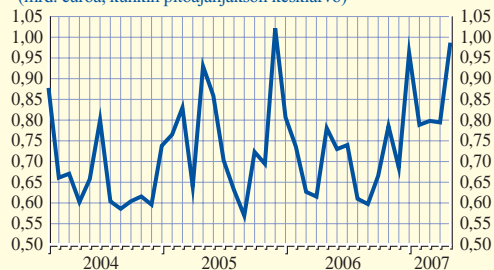
Kuvio A. Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, kustakin erästä mainittu erän päivittäinen keskiarvo)

Kuvio B. Varantovelvoitteen ylittävät talletukset¹⁾

(mrd. euroa, kunkin pitoajanjakson keskiarvo)

1) Pankkien varantovelvoitteen ylittävät sekkitilitalletukset.

ten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään (eli tarjousten kattamissuhde) vaihteli 1,28:sta ja 1,41:een ja oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 1,34.

Pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrää lisättiin tarkastelujaksona edelleen 130 miljardista eurosta 150 miljardiin euroon. Tämä oli linjassa EKP:n neuvoston päätöksen kanssa lisätä pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaettavan likviditeetin määrää 40 miljardista eurosta 50 miljardiin euroon.

Maaliskuun 13. päivänä päättynyt pitoajanjakso

EKP jakoi likviditeettiä 1 miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän kaikissa neljässä pitoajanjakson perusrahoitusoperaatioissa.

Eoniaikoron (yön yli -koron) ja EKP:n perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron keskimääräinen ero oli pitoajanjaksolla 4 peruspistettä eli hieman pitkäaikaista keskiarvoaan pienempi. Pitoajanjakson kahden ensimmäisen viikon perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 3,55 % ja painotettu keskikorko 3,56 %. Eoniaikorko oli kummallakin viikolla vakaasti 3,57 %. Kolmannessa perusrahoitusoperaatioissa sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko oli 3,56 %. Helmikuun 27. päivänä eoniaikorko laski hieman eli 3,56 prosenttiin, mutta nousi seuraavana päivänä 3,60 prosenttiin tavanomaisen kuukauden lopun vaikutuksen vuoksi. Maaliskuun 1. päivänä eoniaikorko palasi 3,57 prosenttiin ja laski maaliskuun 5. päivänä 3,56 prosenttiin. Pitoajanjakson viimeisen perusrahoitusoperaation likviditeetin jaon jälkeen eoniaikorko laski edelleen ja oli pitoajanjakson viimeistä edeltävänä päivänä 3,52 %. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP aikoi vähentää ylimääräisen likviditeetin määrää 10,5 miljardilla eurolla toteuttamalla hienosäätöoperaation. Siihen tehtyjen tarjousten määrä oli kuitenkin vain 2,3 miljardia euroa ja pitoajanjakson viimeisen päivän ylimääräinen likviditeetti pienensi yön yli -korkoa. Pitoajanjakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin 7,3 miljardin euron arvosta ja eoniaikorko oli 3,11 %. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä eoniaikoron ja perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron negatiivinen ero oli 39 peruspistettä.

Huhtikuun 17. päivänä päättynyt pitoajanjakso

EKP:n neuvosto päätti 8.3 nostaa EKP:n ohjaukorkoja (perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorkoa, talletuskorkoa ja maksuvalmiusluoton korkoa) 25 peruspistettä. Perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko nousi siten 3,75 prosenttiin, talletuskorko 2,75 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton korko 4,75 prosenttiin. Muutos tuli voimaan 14.3. eli seuraavan pitoajanjakson ensimmäisestä päivästä alkaen.

EKP:n neuvoston päätöstä jakaa likviditeettiä 1 miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän noudatettiin kaikissa viidessä pitoajanjakson perusrahoitusoperaatioissa. Eoniaikoron ja EKP:n perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron keskimääräinen ero koko pitoajanjaksolla oli 7 peruspistettä. Pitoajanjakson kahden ensimmäisen viikon aikana perusrahoitusoperaatioiden painotettu keskikorko oli 3,81 %, mutta marginaalikorko laski ensimmäisen operaation 3,81 prosen-

Kuvio C. Eoniaikorko ja EKP:n korot

(päivittäiset korkoprosentit)

Lähde: EKP.

tista 3,80 prosenttiin toisessa operaatiossa. Eoniakorko pysyi vakaasti 3,82 prosentissa ensimmäisen viikon aikana ja laski 1 peruspisteen toisella viikolla. Kahdessa seuraavassa perusrahoitusoperaatiossa painotettu keskikorko nousi 3,83 prosenttiin. Marginaalikorko nousi niin ikään 3,83 prosenttiin pääsiäisloman kattavassa perusrahoitusoperaatiossa. Pitoajanjakson viimeisessä perusrahoitusoperaatiossa marginaalikorko laski 3,82 prosenttiin ja painotettu keskikorko 3,83 prosenttiin. Eoniakorko oli korkeimmillaan 3,90 prosentissa vuosineljänneksen viimeisenä pankkipäivänä eli 30. maaliskuuta. Huhtikuun 2. päivänä eoniakorko palasi 3,83 prosenttiin, mutta nousi pääsiäisviikonloppua ennen eli 5.3. tilapäisesti 3,86 prosenttiin. Pitoajanjakson viimeisen perusrahoitusoperaation likviditeetin jakoa seuraavina päivinä likviditeettitilanne oli keveä. Eoniakorko laski 3,69 prosenttiin pitoajanjakson toiseksi viimeisenä päivänä. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP toteutti hienosäätöoperaation vähentääkseen likviditeettiä 22,5 miljardilla eurolla. Tarjouksia saatiin pankeilta runsaasti (yhteensä 42,2 miljardin euron arvosta 35 vastapuolelta). Pitoajanjakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin nettomääräisesti 1,1 miljardin euron arvosta. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron ja eoniakoron positiivinen ero oli 4 peruspistettä.

Toukokuun 14. päivänä päättynyt pitoajanjakso

EKP jakoi edelleen likviditeettiä 1 miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän pitoajanjakson kaikissa neljässä perusrahoitusoperaatiossa. EKP:n perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron ja eoniakoron keskimääräinen ero oli koko pitoajanjaksolla 4 peruspistettä eli hieman pitkän aikavälin keskiarvoa pienempi. Eroon kätkeytyy hienoista vaihtelua pitoajanjakson aikana. Pitoajanjakson ensimmäisen viikon perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 3,81 % ja painotettu keskikorko 3,82 %. Eoniakorko oli vakaasti 3,83 % eli 8 peruspistettä korkeampi kuin minimitarjouskorko. Pitoajanjakson toisella ja kolmannella viikolla perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 3,82 % ja painotettu keskikorko 3,83. Eoniakorko nousi 3,87 prosenttiin tavanomaisen kuukauden lopun vaikutuksen vuoksi. Pitoajanjakson viimeisessä perusrahoitusoperaatiossa marginaalikorko oli 3,81 ja painotettu keskikorko 3,82, mutta eoniakorko laski pitoajanjakson toiseksi viimeisenä päivänä 3,81 prosentista 3,68 prosenttiin, koska likviditeettitilanne oli keveä. EKP ilmoitti toteuttavansa hienosäätöoperaation 14.5. eli pitoajanjakson viimeisenä päivänä vähentääkseen likviditeettiä 7,5 miljardilla eurolla. Operaatioon osallistui seitsemän vastapuolta, ja tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 2,5 miljardia euroa. Jakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin 5,5 miljardin euron arvosta, mikä johtuu lähes täysin hienosäätöoperaatiossa tehtyjen tarjousten riittämättömästä määrästä (5,0 miljardia euroa). Pitoajanjakson viimeisenä päivänä eoniakoron ja perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskoron negatiivinen ero oli 36 peruspistettä.

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat kolmen viime kuukauden aikana kasvaneet huomattavasti euroalueen ja Yhdysvaltojen markkinoilla. Euroalueen tuottojen suurentumiseen vaikutti lähinnä pitkien joukkolainojen reaalityttöjen kasvu, joka todennäköisesti johtui sekä markkinaosapuolten entistä myönteisemmistä taloutta koskevista näkemyksistä että riskipreemioiden suurenemisesta. Pitkän aikavälin tuotot yhtenäistävä inflaatiövauhti vaihteli vain hieman euroalueella tarkastelujakson aikana.

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat suurentuneet merkittävästi euroalueella ja Yhdysvalloissa helmikuun lopusta lähtien. Tuottojen kasvua ovat edistäneet sekä markkinaosapuolten entistä myönteisemmät taloutta koskevat näkemykset että pitkän aikavälin tuottoihin sisältyvien edelleen verrat-

tain pienten riskipreemioiden osittainen suurentuminen sen jälkeen, kun kansainvälisillä osakemarkkinoilla oli levottomuutta helmikuun lopussa ja maaliskuun alussa. Euroalueella valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat kaiken kaikkiaan noin 0,55 prosenttiyksikköä helmikuun lopusta kesäkuun 5. päivään, jolloin ne olivat 4,6 % (ks. kuvio 17). Samaan aikaan Yhdysvalloissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat noin 0,45 prosenttiyksikköä ja olivat tarkastelujakson lopussa 5,1 %. Vaikka päiväkohtaiset muutokset näiden kahden kansantalouden pitkissä koroissa pyrkivätkin tavanomaiseen tapaan seuraamaan toisiaan melko tiiviisti tämän ajanjakson aikana, valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoero Yhdysvaltain ja euroalueen välillä supistui noin 0,10 prosenttiyksikköä tämän ajanjakson aikana ja oli kesäkuun alussa noin 0,50 prosenttiyksikköä. Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat noin 0,20 prosenttiyksikköä ja olivat tarkastelujakson lopussa 1,9 %.

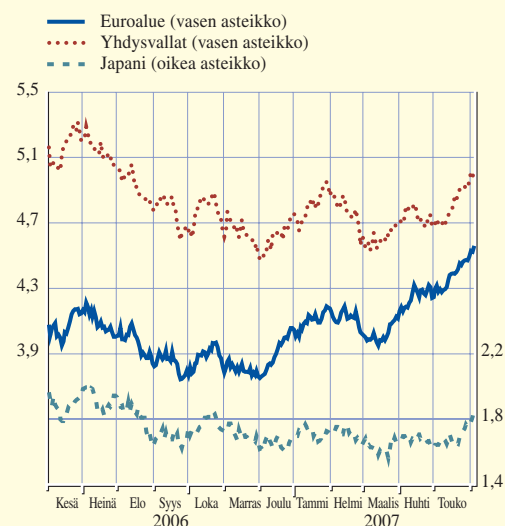
Markkinaosapuolten epävarmuus pitkien joukkolainojen tuottojen lähiajan näkymistä pysyi euroalueella suunnilleen ennallaan, mikä ilmenee siitä, että euroalueen joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti pysyi miltei samana helmikuun lopusta kesäkuun alkuun. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti oli Yhdysvalloissa ja Japanissa tarkastelujakson lopussa hieman vähäisempi kuin helmikuun lopussa.

Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot kasvoivat huomattavasti helmikuun lopusta kesäkuun alkuun lähinnä sen vuoksi, että reaalikorot olivat nousseet, kuten indeksiin sidottujen joukkolainojen tuottojen kehityksestä ilmenee. Joukkolainamarkkinoihin vaikutti aluksi helmikuun lopussa ja maaliskuun alussa vallinnut osakemarkkinoiden maailmanlaajuinen levottomuus, joka levisi kiinteätuottoisten sijoitusten markkinoille, koska turvallisina sijoituskohteina pidettyjen valtion joukkolainojen kysyntä heikensi tuottoja. Kun riskin suuruutta koskeneet arviot vähitellen lieventyivät maaliskuun aikana, joukkolainojen tuotot alkoivat jälleen kasvaa, koska osakemarkkinoiden levottomuuden odotettiin olevan lyhytaikaista. Lisäksi sijoittajien odotukset Yhdysvaltain talouden tilasta ovat keskimäärin kohentuneet, kun julkaistut makrotaloudelliset tiedot olivat odotettua suotuisampia erityisesti tarkastelujakson lopussa. Taloudellisesta toimeliaisuudesta saadut uudet tiedot kasvattivat kaiken kaikkiaan joukkolainojen tuottoja. Joukkolainojen nimellistuottojen merkittävään kasvuun liittyi samanlainen kasvu reaalityttöissä (ks. kuvio 18). Joukkolainojen reaalityttöjen kasvu ei johtunut yksinomaan markkinaosapuolten ennakoimasta talousnäkymien kohenemisestä, vaan todennäköisesti myös siitä, että riskipremiot suurensivat jonkin verran. Riskipreemioiden kasvu taas johtui osittain siitä, että valtion joukkolainoja pidettiin turvallisena sijoituksena osakemarkkinoiden alkaessa maailmanlaajuisesti heiketä helmikuun lopussa ja maaliskuun alussa. Riskipremiot pysyivät kuitenkin verrattain pieninä. Pidempien joukkolainojen tuottoja kohensivat myös markkinoiden odotukset rahapolitiikan kiristymisestä aiemmin odotettua enemmän talouskasvun vahvistumisen ja inflaatoriskien vuoksi.

Myös euroalueella valtion pitkien joukkolainojen tuotot kasvoivat vakaasti osakemarkkinoilla helmikuun lopussa ja maaliskuun alussa koetun levottomuuden jälkeen. Joukkolainojen tuottoja kasvat-

Kuvio 17. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

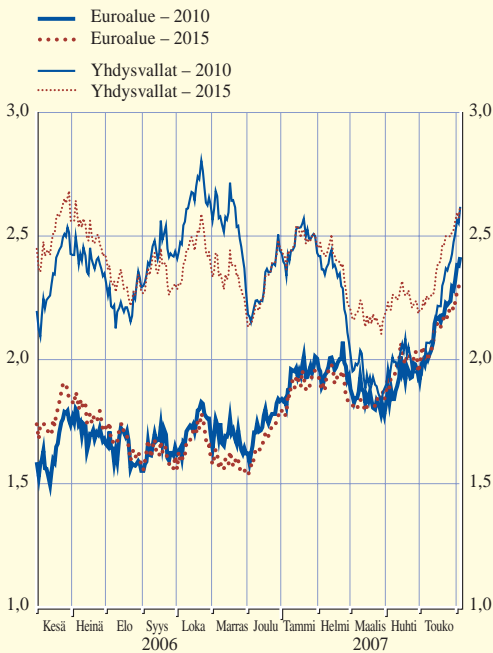

Lähteet: Bloomberg ja Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 18. Joukkolainojen reaalitytotot

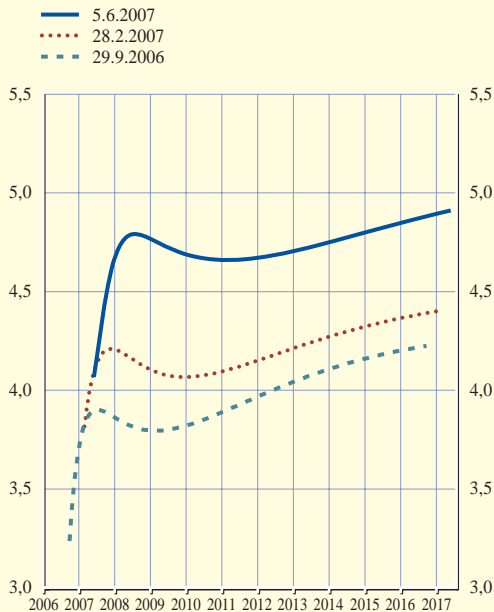
(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 19. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja EKP:n arviot.

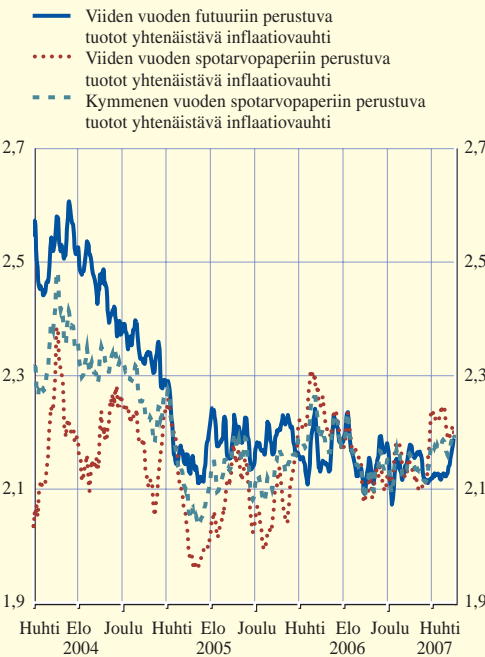
tivat niin se, että sijoittajien suhtautuminen riskeihin lieveni jälleen, kuin se, että euroalueen BKT:n määrän kasvu vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä osoittautui vahvaksi. Lisäksi kyselytiedot olivat suotuisia. Indeksiin sidottujen joukkolainojen tuoton kasvaminen noin 0,50 prosenttiyksikköä kaikissa pidemmissä maturiteeteissa kolmen viime kuukauden aikana käy yksiin sen näkemyksen kanssa, että sijoittajat odottavat euroalueen talouskasvun voimistuvan (ks. kuvio 18). Samalla kun euroalueen kasvuodotukset ovat vahvistuneet, myös yritysten joukkolainamarkkinoiden kehitys on ollut varsin myönteistä. Helmikuun 2007 lopusta lähtien yritysten joukkolainojen tuottoerot ovat edelleen kaventuneet noin 0,45 prosenttiyksikköä niiden lainanottajien osalta, jotka luokitellaan spekulatiiviseen luottokelpoisuusluokkaan. Tämä osoittaa, että euroalueen yritysten näkymät ovat suotuisat ja että sijoittajien riskinottohalu on lisääntynyt, kun likviditeettiä on runsaasti tarjolla.

Koska lyhyiden ja keskipitkien joukkolainojen tuotot ovat kasvaneet vähemmän kuin pitkien joukkolainojen tuotot kolmen viime kuukauden aikana, euroalueen tuottokäyrän jyrkkyys – valtion 10 vuoden joukkolainojen tuoton ja kolmen kuukauden koron välisenä erona mitattuna – on suurentunut, sillä ero kasvoi noin 0,15 prosenttiyksiköstä tarkastelujakson alussa noin 0,45 prosenttiyksikköön kesäkuun 5. päivänä.

Korkojen aikarakenteesta johdettuja euroalueen yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä siirtyi tarkastelujakson aikana samassa määrin ylöspäin kaikissa maturiteeteissa (ks. kuvio 19). Vaikka tämä näytti viittaavan siihen, että sijoittajien odotukset EKP:n ohjauskorkojen kehityksestä lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä olivat hieman muuttuneet, käyrän siirtyminen ylöspäin pitkissä maturiteeteissa todennäköisesti kuvastaa myös riskipremioiden suurenemista.

Kuvio 20. Nollakorkoisiin spot-arvopapereihin ja futuureihin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

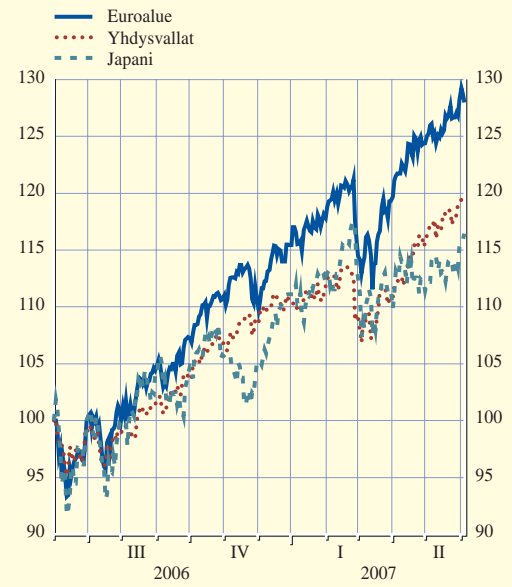
(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 21. Osakeindeksit

(1.6.2006 = 100, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja Thomson Financial Datastream.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Viiden vuoden futuuriin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti – jolla mitataan markkinaosa-puolten pitkän aikavälin inflaatio-odotuksia ja niihin liittyviä riskipreemioita – pysyi lähes muuttu-mattomana tarkastelujakson aikana ja oli kesäkuun alussa 2,2 % (ks. kuvio 20). Samaan aikaan viiden vuoden spotarvopaperiin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti nopeutui hieman eli noin 0,10 prosenttiyksikköä, mikä saattaa olla merkki palkkapaineiden kasvamisesta sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden hintakehityksestä.

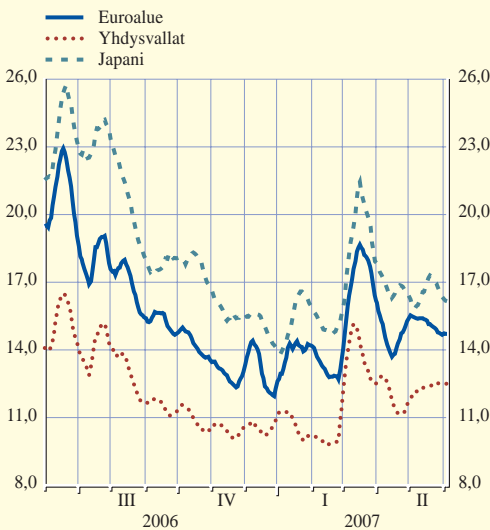
2.5. OSAKEMARKKINAT

Osakkeiden hinnat nousivat selvästi maaliskuusta kesäkuun alkuun euroalueella ja Yhdysvalloissa pitkien joukkolainojen tuottojen huomattavasta kasvusta huolimatta. Osakkeiden hintojen viimeai-kaisen nousun taustatekijöitä ovat olleet yritysten odotettua parempi tuloskasvu, yrityskauppojen vilkkaus sekä sijoittajien riskinottohalukkuuden lisääntyminen helmikuun lopun levottomuuden laan-nuttua. Katsauskauden alussa epävarmuus maailman osakemarkkinoilla kasvoi voimakkaasti, mutta tämän jälkeen keskeisten osakemarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti väheni ja vakaantui tasolle, jolla se oli voimakkaampi kuin ennen levottomuutta vallinnut erittäin vähäinen volatilitteetti.

Kolmena viime kuukautena osakkeiden hinnat ovat nousseet voimakkaasti euroalueella ja Yhdysval-loissa (ks. kuvio 22). Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattuna ne nousivat euroalueella 10 % hel-mikuun lopusta kesäkuun 5. päivään vuonna 2007. Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksillä mitatut osakkeiden hinnat nousivat samalla jaksolla 9 %. Tämän seurauksena osakkeiden hinnat euro-

Kuvio 22. Osakekurssien implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

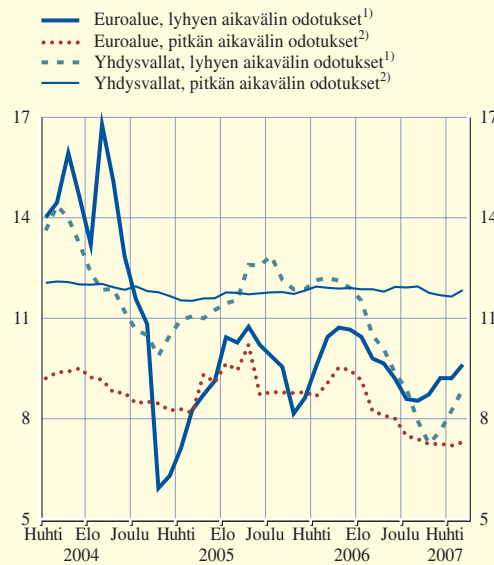

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindeksiin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnannuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatiliiteettiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 23. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat. Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

alueella ja Yhdysvalloissa nousivat kesäkuun alussa lähelle vuoden 2000 alun kaikkien aikojen huippuaan. Japanissa osakkeiden hinnat nousivat Nikkei 225 -indeksillä mitattuna samana aikana 3 %.

Osakeoptioista johdetulla implisiittisellä volatiliiteetillä mitattu osakemarkkinoiden epävarmuus kasvoi voimakkaasti keskeisillä markkinoilla helmikuun lopun ja maaliskuun alun osakemarkkinoiden levottomuuden jälkeen. Tämän jälkeen epävarmuus kuitenkin väheni ja oli tarkastelujakson lopussa jonkin verran suurempi kuin ennen levottomuutta, jolloin se oli ollut erittäin vähäinen (ks. kuvio 23). Kun myös suurituottoisten ja BBB-luottoluokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoerot olivat kesäkuun alussa pienemmät kuin helmikuun lopussa, tämä tuntuu viittaavan siihen, että sijoittajien riskinottohalukkuus on uudelleen lisääntynyt sitten helmikuun lopun markkinalevottomuuksien. Riskinottohalukkuuden lisääntyminen uudelleen näkyy myös monista yksityisen sektorin säännöllisesti julkistamista riskinottohalukkuusindikaattoreista. Näiden tietojen valossa on todennäköistä, että Yhdysvalloissa ja euroalueella osakeriskipremiot ovat pienentyneet viime kuukausina, ja tämä on tukenut nähtyä osakkeiden hintojen nousua.

Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat ovat nousseet kolmena viime kuukautena helmikuun lopun ja maaliskuun alun maailmanlaajuisen osakkeiden myyntiaallon jälkeen. Osakkeiden hinnat ovat saaneet tukea siitä, että yleisesti ottaen yhdysvaltalaiset yritykset ovat tarkistaneet seuraavia 12:ta kuukautta koskevia osakekohtaisia tulosennusteitaan pikemminkin suuremmiksi kuin pienemmiksi. Sama vaikutus on ollut myös sijoittajien riskikäsitysten ja asenteiden muuttumisella aiempaa suotuisammiksi. Standard & Poor's 500 -indeksiin kuuluvien yritysten osakekohtaiset tulokset kasvoivat 13 % toukokuuhun päättyneellä 12 kuukauden jaksolla. Analyttikkojen odotukset osakekohtaisen

tuloksen kasvuvauhdista olivat toukokuussa vahvat – lyhyellä aikavälillä 9 % ja pitkällä aikavälillä 12 % (ks. kuvio 24). Kaiken kaikkiaan Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden kehitys on ollut suotuisaa kolmen viime kuukauden aikana siitä huolimatta, että osakkeiden arvonmäärityksessä diskonttokijänä käytetyt pitkien joukkolainojen reaaliset tuotot ovat kasvaneet, Standard & Poor's 500 -indeksi oli kaikkien aikojen korkeimmalla tasollaan kesäkuun alussa.

Myös euroalueella osakkeiden hinnat ovat nousseet selvästi kolmena viime kuukautena, vaikka pitkien joukkolainojen tuotot ovat kasvaneet huomattavasti. Osakkeiden arvostus euroalueella on saanut tukea yritysten tulosten (sekä toteutuneiden että odotettujen) erittäin voimakkaasta kasvusta, vilkkaana pysyneistä fuusio- ja yrityskaupoista sekä pääomasijoittamisesta (ks. kehikko 5) ja edellä mainitusta riskinottohalukkuuden maailmanlaajuisesta uudesta lisääntymisestä. Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien yritysten toteutuneet osakekohtaiset tulokset kasvoivat toukokuussa edelleen verrattain nopeaa 18 prosentin vuosivauhtia, joka oli jonkin verran ripeämpi kuin helmikuussa. Jatkuva vahva tuloskasvu todennäköisesti ylitti sijoittajien odotukset ja siten myötävaikutti osakkeiden hintojen yleiseen nousuun tarkastelujaksolla. Samaan aikaan analyytikot ovat tarkistaneet seuraavia 12:ta kuukautta koskevien osakekohtaisten tulosten kasvuennusteitaan hieman aiempaa suuremmiksi eli helmikuun 9 prosentista toukokuun 10 prosenttiin. Analyytikkojen lyhyen aikavälin tulosten kasvuun liittyvät odotukset näyttävät yhdenmukaisilta markkinaosapuolten entistä optimistisempien euroalueen talouskasvunäkemyksen kanssa. Analyytikkojen tuoreimmat ennusteet tulosten kasvuvauhdista pidemmällä aikavälillä (kolmesta viiteen vuotta) ovat pysyneet kolmena viime kuukautena jokseenkin ennallaan noin 7 prosentissa. ZEW-tutkimuslaitoksen kesäkuun rahoitusmarkkinaraportti, viittaa siihen, että sijoittajat suosivat edelleen euroalueen osakkeita yhdysvaltalaisien sijaan. Raportti perustuu pankkien, vakuutusyhtiöiden ja suurten teollisuusyritysten 350 asiantuntijalle suunnattuun kyselyyn, joka toteutettiin huhtikuun loppuun ja toukokuun puolivälin välisenä aikana.

Euroalueen toimialakohtaisten osakeindeksien kehityksen tarkastelu osoittaa, että osakkeiden hinnat nousivat tarkastelujakson aikana kaikilla toimialoilla (ks. taulukko 3). Kolmen viime kuukauden aikana laajaa Dow Jones Euro Stoxx -indeksiä heikommin kehittyivät tietoliikenne- ja rahoitusalan yhtiöiden osakkeet. Tietoliikenteessä on parhaillaan käynnissä voimakas hintakilpailu, joka nakertaa toimialalle tyypillisiä vakaita kassavirtoja. Rahoitusalan heikon suhteellisen kehityksen taas voidaan osittain katsoa johtuvan viime kuukausina verrattain tasaisena pysyneestä euroalueen tuottokäyrästä.

Taulukko 3. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista)

	Raaka- aineet	Kulutus- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveys- denhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta (ajanjakson lopun tietoja)	6,6	6,3	11,6	6,3	33,8	3,0	12,0	4,9	6,0	9,4	100,0
Hintojen muutokset (ajanjakson lopun tietoja)											
I/2006	11,5	5,6	11,3	2,7	12,5	11,3	14,8	11,2	-0,1	12,9	10,3
II/2006	-1,2	-3,0	-7,5	-3,9	-7,1	-2,1	-5,4	-9,7	-5,8	-2,4	-5,6
III/2006	8,7	7,8	8,8	0,6	10,5	-2,2	4,4	-0,4	6,0	11,9	7,4
IV/2006	12,4	4,7	7,3	7,8	6,1	-0,2	11,7	3,3	11,8	9,4	7,5
I/2007	10,1	7,5	9,5	-2,5	1,9	-3,1	7,7	-0,3	-2,4	2,1	3,4
Huhtikuu	2,7	2,6	4,0	1,9	5,0	3,3	4,9	6,0	4,4	3,9	4,2
Toukokuu	5,4	1,2	3,9	5,1	0,1	5,3	6,0	4,6	2,1	6,8	3,0
28.2.–5.6.2007	18,0	7,9	14,8	11,8	5,8	8,8	15,8	13,1	4,1	15,2	10,4

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Tasainen tuottokäyrä aiheuttaa tyypillisesti painetta pankkien korkokatteisiin, koska pankit perinteisesti rahoittavat pitkäaikaisia saamia (esim. lainoja) lyhytaikaisilla vastuilla (esim. talletuksilla). Raaka-ainesektorin ja teollisuussektorin keskimääräistä parempi kehitys saattaa osittain johtua raaka-aineiden korkeista – ja edelleen nousevista – hinnoista tarkastelujakson aikana.

2.6 YRITYSTEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Euroalueen yrityssektorin rahoitusolot olivat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen suotuisat. Yritykset turvautuivat yhä velkarahoitukseen huolimatta siitä, että ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset hieman kasvoivat, lähinnä rahalaitosten myöntämien lainojen reaalikustannukset. Yrityssektorin velka suhteessa BKT:hen siis kasvoi edelleen tarkastelujakson aikana.

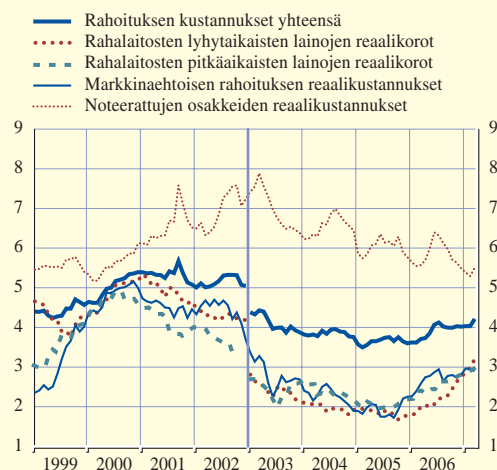
RAHOITUSKUSTANNUKSET

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä yleisesti pieninä, vaikka ne kasvoivatkin hieman tarkastelujakson lopulla. Nämä kustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistetuilla) kannoilla (ks. kuvio 24). (Yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannuksia mitataan, on maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikossa 4.) Pankki- ja markkinalainojen reaalikustannukset kasvoivat edelleen, mutta oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset pienenivät.

Edellisten vuosineljännesten suuntauksen mukaisesti pankkilainojen reaalikustannukset kasvoivat edelleen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Pankkikorot nousivat suurin piirtein markkinakorkojen muutosten mukaisesti lainoissa, joiden korot oli alun perin sidottu yhtä pitkäksi ajaksi. Nousu johtui muutoksista tuottokäyrän viimeaikaisessa kehityksessä (ks. myös kohta 2.4). Rahalaitosten yrityksille myöntämien lyhytaikaisten (vaihtuvakorkoisten ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidottujen) lainojen korot nousivat siis joulukuun 2006 ja maaliskuun 2007 välisenä aikana noin 20 peruspistettä eli lähes saman verran kuin rahamarkkinakorot samana ajanjaksona (ks. taulukko 4). Rahamarkkinakorkojen nousu alkoi syyskuussa 2005, ja sen jälkeen yrityksille myönnettyjen lainojen lyhyet korot ovat nousseet noin 150–170 peruspistettä. Nousu johtui vastaavien kolmen kuukauden rahamarkkinakorkojen noususta 175 peruspisteellä. Yrityksille myönnettyjen lainojen pitkät korot nousivat noin 14–22 peruspistettä vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas valtion viiden vuoden joukkolainojen tuotot nousivat 12 peruspistettä. Rahalaitosten yrityksille myöntämien (koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidottujen) lainojen korot nousivat syyskuun

Kuvio 24. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset euroalueella

(vuotuisina prosentteina)

Lähteet: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflaoituna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa.

Taulukko 4. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä ja painotettuna¹⁾)

							Muutos peruspisteinä maaliskuuhun 2007 saakka ²⁾		
	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 Helmi	2007 Maalis	2006 Syys	2006 Joulu	2007 Helmi
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	5,30	5,46	5,69	5,80	6,01	6,07	38	27	5
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	4,23	4,47	4,74	5,08	5,22	5,29	55	21	7
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,19	4,40	4,59	4,67	4,79	4,81	22	14	2
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,50	3,74	4,02	4,49	4,51	4,67	65	18	16
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,22	4,26	4,48	4,63	4,72	4,85	37	22	13
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	2,72	2,99	3,34	3,68	3,82	3,89	56	21	7
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	3,22	3,47	3,62	3,79	3,96	3,94	32	15	-1
Valtion viiden vuoden joukkolainan tuotto	3,47	3,78	3,70	3,83	4,02	3,95	25	12	-8

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

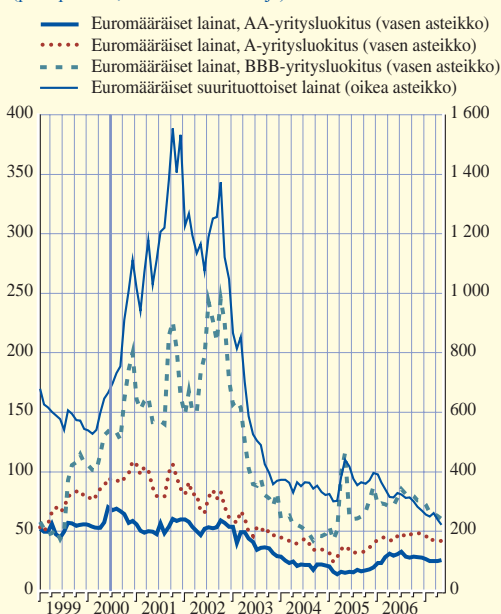
2) Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

2005 ja maaliskuun 2007 välisenä aikana noin 75–97 peruspistettä, kun taas valtion viiden vuoden joukkolainojen tuotto kasvoi 135 peruspistettä. Yrityksille myönnettyjen lainojen korkoerot ensin kaventuivat vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen alussa ja sitten hieman suurenlivat. Tarkastelujakson lopussa ne olivat lähes samalla tasolla kuin vuoden 2006 joulukuussa. Vaikka pitkien antolainojen korot tuntuvat mukautuvan vasta viipeellä ja ehkä heikostikin markkinakorkoihin, pankkilainojen korot näyttävät mukautuvan niihin suurin piirtein samalla tavoin kuin aiemminkin siitä huolimatta, että tällä hetkellä rahapolitiikan elvyttävää viritystä asteittain muutetaan. Huhtikuussa 2007 tehdyn pankkien luotonantokyselyn tulokset vahvistavat näkemystä siitä, että luotonäkymät ovat muuttuneet vain vähän viime kuukausien aikana. Kyselyn mukaan pankit ovat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä hieman lieventäneet yrityksille myöntämiensä lainojen ja luottolimiittien luottoehtoja, kun luottoehdot edellisellä vuosineljänneksellä pysyivät muuttumattomina.

Myös markkinaehtoisen velkarahoituksen kehitys osoittaa, että luotonäkymät ovat yleisesti suotuisat. Pitkien riskittömien korkojen hienoisennousun vuoksi yritysten markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalkustannukset ovat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä hieman

Kuvio 25. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

nousseet siitä, mitä ne olivat vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Lyhyen aikavälin kehitys kuitenkin osoittaa, että kustannukset ovat alkaneet laskea ensimmäisen vuosineljänneksen kuluessa. Myös yritysten joukkolainojen tuottoerot ovat kaventuneet entisestään lähes koko vertailujakson ajan (ks. kuvio 25). Erityisesti BBB-luokituksen saaneiden euroalueen yritysten joukkolainojen ja korkeatuottoisten joukkolainojen tuottoerot ovat edelleen kaventuneet, koska likviditeettiä on ollut runsaasti ja koska arvioidut ja toteutuneet maksukyvyttömyystapaukset ovat pysyneet vähäisinä. Tämä kehitys on jatkunut rahoitusmarkkinoilla helmikuun lopulla tapahtuneesta myllerryksestä huolimatta. Yritysten korkeatuottoisten joukkolainojen tuottoerot kaventuivatkin huhtikuussa alimmilleen sitten vuoden 1999.

Yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset supistuivat vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen alussa, mutta kasvoivat hieman maaliskuussa ja nousivat näin samalle tasolle kuin vuoden 2006 viimeisen neljänneksen lopussa. Nämä muutokset johtuivat lähinnä siitä, että osakehinnat nousivat samana ajanjaksona. Vaikka oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät merkittävästi suurempina kuin velkarahoituksen reaalikustannukset, niiden välinen ero kaventui siis hieman tarkastelujakson aikana.

RAHOITUKSEN HANKINTA

Yrityksillä oli edelleen käytössään runsaasti tulo-rahoitusta. Euroalueen pörssiyritysten yhteenlasketujen tilinpäätöstietojen mukaan euroalueen yritysten kannattavuus – mitattuna nettotuloksen suhteella myyntiin – kasvoi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2006 myönteisen kehityksen seurauksena (ks. myös kehikko 4 pörssiyritysten tilinpäätöstiedoista). Tämä kokonaiskasvu johtuu tehdasteollisuuden hyvästä kannattavuudesta sekä voimakkaasta kasvusta kuljetus- ja tietoliikennealoilla. Rakennusyritysten tulokset sen sijaan hieman heikkenivät vuoden 2006 lopun hyvistä tuloksista. Tukku- ja vähittäiskaupan tulokset pysyivät keskimääräistä pienempinä koko yrityssektorilla (ks. kuvio 26).

Taulukko 5. Yritysten rahoituksen hankinta

	Vuotuinen kasvuvauhti (prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)					
	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I	Huhti 2007
Rahalaitosten lainat	10,5	11,3	12,7	13,0	12,4	12,2
Enintään vuoden	7,7	8,0	10,3	9,5	9,3	8,8
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	14,9	17,4	20,4	20,8	18,7	18,9
Yli 5 vuoden	10,7	11,4	11,6	12,5	12,0	11,9
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	2,8	4,6	4,4	6,0	6,5	-
Lyhytaikaiset	-7,2	-4,3	-3,1	3,9	7,9	-
Pitkäaikaiset, joista: ¹⁾	4,9	6,5	5,8	6,4	6,2	-
Kiinteäkorkoiset	0,3	1,5	1,6	3,2	4,3	-
Vaihtuvakorkoiset	24,5	30,9	28,0	25,4	20,3	-
Noteeratut osakkeet	0,7	1,0	1,0	0,8	0,9	-
Lisätieto²⁾						
Rahoituksen hankinta yhteensä	5,5	6,4	6,1	6,4	6	-
Lainat yrityksille	8,6	10,2	10,7	10,9	11 ½	-
Vakuutus tekninen vastuuvélka ³⁾	4,2	4,0	3,9	3,9	3 7/8	-

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

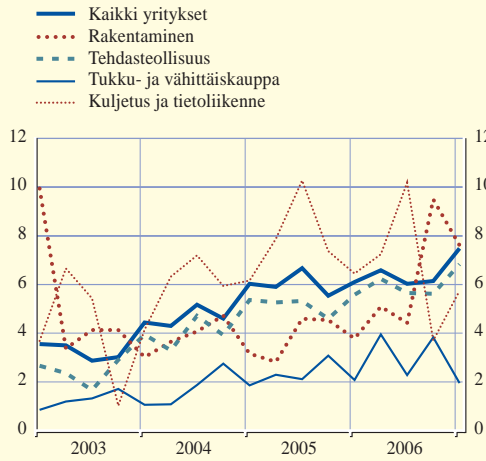
1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaista arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat sektorin mukaisen rahoitustilinpidon tilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, osakkeet ja osuudet, vakuutus teknisen vastuuvélan, muut saamiset ja johdannaiset. Lainat yrityksille käsittävät rahalaitosten ja muiden rahoituslaitosten myöntämät lainat. Viimeisimmän neljänneksen luvut on arvioitu raha- ja pankkitilastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella.

3) Sisältää eläkerahastot.

Kuvio 26. Pörssiyrityiden tunnuslukuja

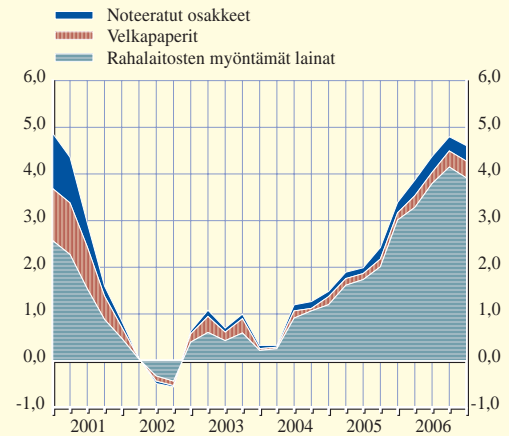
(nettotulos suhteessa nettomyyntiin, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tuorein havainto on vuoden 2007 ensimmäiseltä neljännekseltä.

Kuvio 27. Yritysten rahoituksen hankinnan vuotuisen reaalisin kasvuvauhdin erittely

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Vuotuinen reaalisin kasvuvauhti on toteutuneen vuotuisen kasvuvauhdin ja BKT:n deflaattorin välinen ero.

Osakemarkkinoihin perustuvat kannattavuusmittarit, kuten osakekohtaisten tuotto-odotusten ja todellisten tuottojen kasvu, osoittavat, että suurten pörssiyritysten kannattavuuden kasvun odotetaan pysyvän vahvana 12 seuraavan kuukauden aikana (ks. kuvio 23). Vaikka todellinen osakekohtainen tuotto heikkenikin hieman vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä edelliseen vuosineljännekseen verrattuna, se pysyi kuitenkin hyvänä ja alkoi parantua toukokuussa. Pitemmällä aikavälillä tuloskehityksen odotetaan hieman heikkenevän, mikä saattaa viitata tilanteen hienoiseen tasaantumiseen viime vuosien vahvan tuloskehityksen jälkeen.

Sen lisäksi, että yrityksillä oli käytössään runsaasti tulo-rahoitusta, ne käyttivät vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen merkittävästi ulkoista rahoitusta (ks. kuvio 27). Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalisin vuotuinen kasvuvauhti hidastui kuitenkin hieman – 4,6 prosenttiin – vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä mitatusta 4,8 prosentista. Kasvuvauhdin hidastuminen johtui lähinnä rahalaitosten myöntämien lainojen osuuden supistumisesta. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapaperien ja noteerattujen osakkeiden osuus pysyi sitä vastoin vähäisenä mutta vakaana.

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman. Se oli vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen lopussa 12,4 % (ks. taulukko 5 ja kehikko 6) ja huhtikuussa 12,2 %. Tämä johtui yrityksille myönnettyjen kaikenpituisten lainojen vuosikasvun hienoisesta hidastumisesta. Näin ollen rahalaitosten myöntämien pitkäaikaisten (yli viiden vuoden pituisten) lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui 11,9 prosenttiin huhtikuussa, kun taas 1–5 vuoden pituisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi vahvana ja oli huhtikuussa 18,9 %. Samaan aikaan lyhytaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman vuoden 2007 neljän ensimmäisen kuukauden aikana ja oli 8,8 % huhtikuussa.

Yritysten liikkeeseen laskemien velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti, joka oli hitaampaa kuin lainojen, kiihtyi ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Se oli 6,5 % maaliskuussa 2007 oltuaan 6,0 %

Kehikko 4.

PÖRSSIYHTIÖIDEN TILINPÄÄTÖSTIETOJA

Tässä kehiössä analysoidaan pörssiyritysten tilinpäätöksistä (tuloslaskelmat ja taseet) johdettuja tietoja.¹ Siinä keskitytään kannattavuuteen ja velkaantumiseen vuonna 2006 ja vuoden 2006 tietoja verrataan eräin osin pidemmän aikavälin kehitykseen. Kehikko täydentää kehiössä 7 ”Euroalueen tuloskehitys” esitettyä aggregoitujen tulosten analyysia.

Euroalueen pörssiyritysten kannattavuus nettotuloksen ja liikevaihdon suhteella mitattuna parani edelleen vuonna 2006, jolloin se saavutti korkeimman tasonsa sitten vuoden 1985. Voimakkaasta tuloskehityksestä huolimatta velan suhde rahavirtaan kasvoi hieman vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa velkaantumisen jyrkästä kasvusta rakennusalaalla.

Kannattavuuskehitys

Yritysten kannattavuuden kehitystä voidaan mitata useilla indikaattoreilla, jotka keskittyvät joko yrityksen liiketulokseen, tulokseen tai rahavirtaan.² Erona liiketulokseen, joka määritellään toimintakuluilla vähennettynä liikevaihtona, tuloksella tarkoitetaan liiketoiminnan tulojen ja muiden

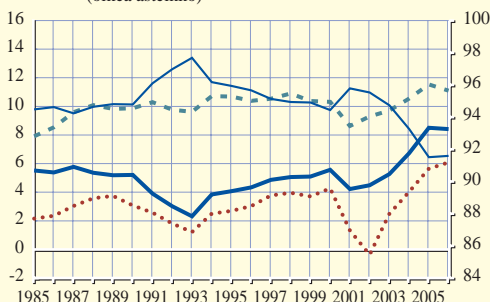
1 Euroalueen pörssiyritysten otoksen muodostamisessa käytettiin Thomson Financial DataStream -tietokantaa, joka käsitti analyysin tekoajankohtana yhteensä noin 1 600 yrityksen tilinpäätöstiedot vuodelta 2006 (pääasiassa suuria yrityksiä, jotka muodostivat otoksesta noin 75 %). Tietoja ja kehitystä vuonna 2005 on kuvattu kesäkuun 2006 Kuukausikatsauksen kehiössä 5 ”Pörssiyritysten kannattavuus- ja velkaantumiskehitys euroalueella”.

2 Kannattavuusmittarina käytetään myös käyttökatteen (EBITDA) suhdetta liikevaihtoon. Tulokseen verrattuna EBITDA saattaa olla parempi mittari kansainvälisissä vertailuissa, sillä sen avulla suljetaan pois kansallisten vero- ja poistosääntöjen vaikutukset. EBITDA:n suhde liikevaihtoon kuitenkin kuvaa heikommin sellaisten kertyneiden varojen määrää, jotka ovat yrityksen käytettävissä investointeja varten.

Kuvio A. Euroalueen pörssiyritysten tulos- ja kustannuskehitys

(prosentteja)

- Liiketulos suhteessa liikevaihtoon (vasen asteikko)
- Tulos suhteessa liikevaihtoon (vasen asteikko)
- - - - - Kassavirta suhteessa liikevaihtoon (vasen asteikko)
- Liiketoiminnan kulut suhteessa liikevaihtoon (oikea asteikko)

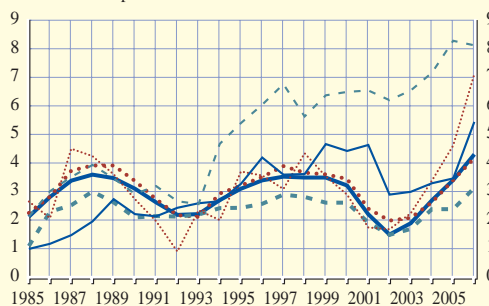

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Laskelma perustuu euroalueella pörssilistattujen yritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2006 koskevat tiedot ovat alustavia.

Kuvio B. Euroalueen pörssiyritysten tulos suhteessa liikevaihtoon toimialoittain

(prosentteja)

- Yritykset yhteensä
- Tehdasteollisuus
- - - - - Tukku- ja vähittäiskauppa
- Rakentaminen
- Kuljetus ja viestintä
- - - - - Peruspalvelut

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Laskelma perustuu euroalueella pörssilistattujen yritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Luvut kuvaavat mediaaniarvoa. Vuotta 2006 koskevat tiedot ovat alustavia.

(korko-) tulojen summaa tuloverojen jälkeen kertaluonteisista eristä puhdistettuna. Rahavirta määritellään tuloksena ennen poistoja.

Euroalueen pörssiyritysten kannattavuus tuloksen ja liikevaihdon suhteella mitattuna parani edelleen vuonna 2006, jolloin se saavutti korkeimman tasonsa sitten vuoden 1985. Havainto on yhdenmukainen kehikossa 7 esitettyjen tulosten kanssa. Tämän kannattavuusmittarin kasvu oli vähemmän korostunutta kuin edellisvuosina. Vastaavasta kehityksestä kertoo myös vaihtoehtoinen kannattavuusmittari – liiketulos suhteessa liikevaihtoon (ks. kuvio A).

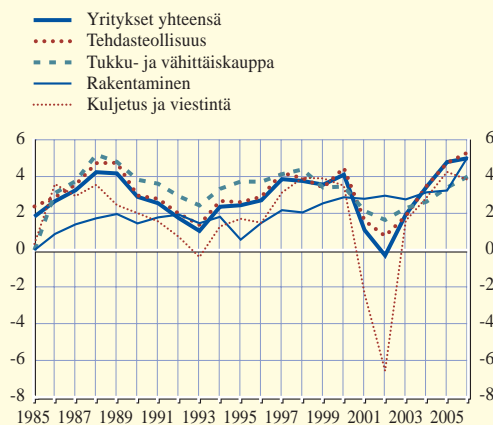
Vuonna 2006 pörssiyritysten liiketoimintakulut suhteessa liikevaihtoon pysyivät jokseenkin samoina kuin vuonna 2005 lähellä historiallista pohjatasoa. Kustannusten kehitysten osalta pörssiyritysten kirjaamien poistojen suhde tulokseen oli edelleen pieni vuonna 2006; suhdelukuhan on laskenut huomattavasti vuonna 2001 olleesta huipusta. Tämä saattaa johtua siitä, että pörssiyritysten investoinnit kasvoivat vähemmän kuin niiden liikevaihto. Velkaan suhteutettujen korkokulujen pysyminen pieninä oli toinen kustannussuhteiden myönteiseen kehitykseen vaikuttanut tekijä.

Toisin kuin liikevaihtoon suhteutettu tulos, pörssiyritysten liikevaihtoon suhteutettu rahavirta supistui hieman vuonna 2006 edellisvuonna saavutetusta huipusta mutta pysyi kuitenkin korkeana.

Toimialojen keskinäinen vertailu osoittaa, että pörssiyritysten kannattavuus – tuloksen ja liikevaihdon suhteella mitattuna – kasvoi vuonna 2006 kaikilla euroalueen talouden päätoimialoilla lukuun ottamatta peruspalvelualaa, jonka kannattavuus heikkeni hieman edellisten vuosien poikkeuksellisen korkealta tasoltaan (ks. kuvio B). Lisäksi elpyminen vuoden 2002 aallonpohjan jälkeen on ollut erityisen korostunutta kuljetus-, liikenne- ja rakennusaloilla. Siinä, missä pörssilistattujen tehdasteollisuusyritysten kannattavuus kehittyi edelleen jokseenkin yhdenmukaisesti euroalueen keskiarvon kanssa vuonna 2006, tukku- ja vähittäiskaupan kannattavuus pysyi heikkona, vaikka se onkin parantunut huomattavasti vuodesta 2001.

Kuvio C. Euroalueen pörssiyritysten pääoman tuotto toimialoittain

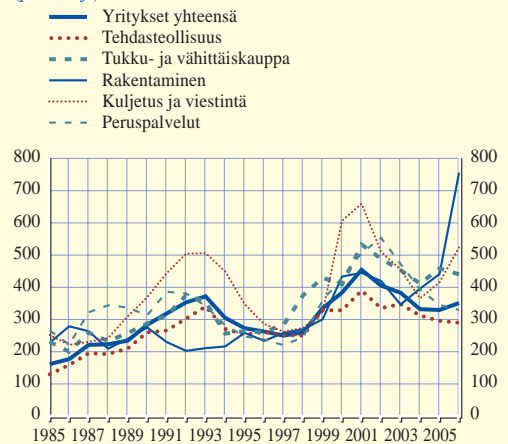
(prosentteja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Laskelma perustuu euroalueella pörssilistattujen yritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2006 koskevat tiedot ovat alustavia.

Kuvio D. Euroalueen pörssiyritysten velan ja kassavirran suhteen kehitys toimialoittain

(prosentteja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Laskelma perustuu euroalueella pörssilistattujen yritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2006 koskevat tiedot ovat alustavia.

Toimialakohtaiset piirteet saattavat vaikuttaa liikevaihtoon perustuviin kannattavuusmittareihin. Niistä johtuvien erojen takia koko pääoman tai oman pääoman tuottoasteen tarkastelusta voi olla hyötyä. Koko pääoman tuotto (ROA), joka mitataan edellisen tilikauden tuloksen ja taseen loppusumman suhteena, oli rakennus- ja tehdasteollisuusaloilla vuonna 2006 suurimmillaan sitten vuoden 1985 (ks. kuvio C). Sitä vastoin ROA heikkeni hieman kuljetus- ja viestintäaloilla mutta pysyi historiallisesti katsoen verrattain korkeana.

Velkaantumisen kehitys

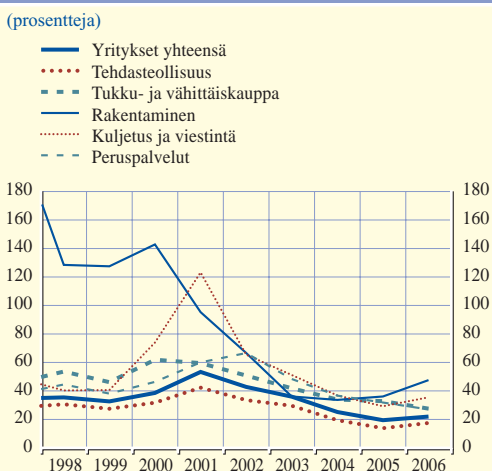
Yleisesti ottaen pörssiyritykset kasvattivat hieman velkaansa suhteessa rahavirtaan vuonna 2006, kun velan suhde rahavirtaan oli vähentynyt vuosina 2002–2005 (ks. kuvio D). Velan kasvu johtui jyrkästä kasvusta rakennus-, kuljetus ja viestintäaloilla. Velan kehitystä rakennusaloilla vuonna 2006 on tulkittava hieman varoen, sillä tähän mittariin vaikuttaa suhteellisen pieni otoksen kuuluva yritysjoukko, jossa tehtiin suuria yritysjärjestelyjä.

Yritysten taloudellisen aseman arvioinnissa käytetään usein korkorasitetta, jota mitataan esimerkiksi velan korkojen ja liiketuloksen suhteena. Se kuvaa osuutta liiketuloksesta, jonka yritys joutuu käyttämään korkokuluihin. Toinen mittari on velan korkokulujen suhde velkakannan kokonaismäärään. Se kuvaa keskimääräistä korkoastetta, joka pörssiyrityksen on maksettava veloistaan.

Pörssiyritysten korkokulujen osuus liiketuloksesta kasvoi hieman vuonna 2006 korkojen nousun jälkeen (ks. kuvio E). Se kuitenkin pysyi pienenä verrattuna velan ja korkokulujen huippuun vuonna 2001.

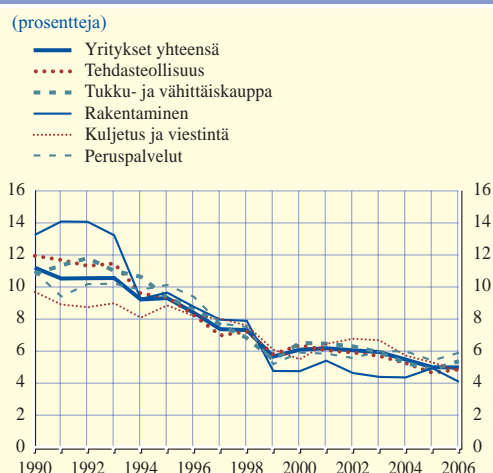
Pörssiyritysten velan keskimääräinen korkoaste pysyi jokseenkin ennallaan vuonna 2006 (ks. kuvio F). Pidemmällä aikavälillä pörssiyritysten keskimääräinen korkoaste laski huomattavasti 1990-

Kuvio E. Euroalueen pörssiyritysten velan korkokulut suhteessa liiketulokseen toimialoittain

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Laskelma perustuu euroalueella pörssilistattujen yritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2006 koskevat tiedot ovat alustavia.

Kuvio F. Euroalueen pörssiyritysten velan keskimääräinen korkoaste toimialoittain

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Kuviossa kuvataan velan korkomenojen suhdetta velkakantaan. Laskelmat perustuvat euroalueella pörssilistattujen yritysten yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2006 koskevat tiedot ovat alustavia.

luvun alusta vuoteen 1999. Tämän jälkeen se nousi vuosina 2000 ja 2001 ja sen jälkeen jatkoi laskuaan vuoden 2006 historiallisen alhaiselle tasolle.

joulukuussa 2006. Tämä kasvu johtui pääasiassa lyhytaikaisten velkapaperien liikkeeseenlaskusta, mutta myös pitkäaikaisten velkapaperien liikkeeseenlasku lisääntyi edelleen voimakkaasti huolimatta siitä, että etenkin vaihtuvakorkoisten velkapaperien liikkeeseenlasku hieman väheni. Bruttomääräisesti tarkasteltuna euroalueen yritysten liikkeeseenlaskut lisääntyivät maaliskuussa 2007 yhteensä 132 miljardiin euroon. Tämä on merkittävästi enemmän kuin kyseisen vuosineljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden aikana ja myös enemmän kuin joulukuussa 2006, jolloin liikkeeseenlaskujen arvo oli 106 miljardia euroa.

Thomson ONE Bankerin tietojen mukaan liikkeeseenlasku oli vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen voimakasta heikomman luottoluokituksen saaneilla liikkeeseenlaskijoilla (kuten BBB-luokituksen saaneilla yrityksillä). Investointi-luokkaan (investment grade) kuuluvien joukkolainojen ja korkeatuottoisten joukkolainojen liikkeeseenlasku sitä vastoin hieman hidastui edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Pitemmällä aikavälillä tarkasteltuna BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen ja korkeatuottoisten joukkolainojen osuus yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen bruttomäärästä on lisäksi kasvanut merkittävästi. Se on noin 51 % vuonna 2007 oltuaan noin 17 % vuonna 2001. Korkeatuottoisten joukkolainojen markkinoiden kasvu euroalueella viime vuosina johtuu ilmeisesti pääasiassa fuusioiden ja yritystojen sekä erityisesti lainoitettujen yritystojen rahoituksen lisääntymisestä (ks. kehikko 5 pääomasijoittamisesta). Ei voida kieltää, että osa tästä kasvusta johtuu myös yritysten liikkeeseen laskemien korkeatuottoisten joukkolainojen kaventuneista tuottoeroista, jotka ovat helpottaneet alempaan luottokelpoisuusluokkaan kuuluvien yritysten liikkeeseenlaskuja.

Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten, myös erillisyhtiöiden, liikkeeseen laskemien velkapaperien kasvuvauhti on jatkunut samaan aikaan nopeana. Se kiihtyi noin 29 prosenttiin maaliskuussa oltuaan 26,5 % joulukuussa. Tämä vilkas liikkeeseenlasku saattaa osittain johtua suuryritysten suoraan perustamien rahoituksenvälitysyhtiöiden toiminnasta. Suurin osa liikkeeseenlaskusta johtuu todennäköisesti kuitenkin pankkien ja pääomasijoitusrahastojen arvopaperistamistoimista. Voimakkaasti lisääntyneet arvopaperistamistoimet, jotka todelliseen myyntiin perustuvan arvopaperistamisen tapauksessa poistavat lainoja rahalaitosten taseista, hidastanevat osaltaan rahalaitosten myöntämien lainojen kasvua mutta saattavat myös lisätä yksityissektorille myönnettäviä luottoja. (Ks. kehikko ”Rahalaitosten lainojen arvopaperistamisen vaikutus euroalueen rahatalouden analyysiin” syyskuun 2005 Kuukausikatsauksessa.)

Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kasvuvauhti pysyi vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen lopussa ennallaan eli alle 1 prosentissa. Tämän yritysten nettomääräisten liikkeeseenlaskujen hienoinen vähentyminen saattaa liittyä jatkuvaan takaisinostotoimintaan, jonka ansios- ta kannattavuus pysyy hyvänä, sekä pääomasijoitustoimintaan, jossa yrityksiä yksityistetään yritystojen avulla. Lisäksi velkapapereiden lunastus lisääntyi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2006 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Samaa aikaan bruttoemissioiden 12 kuukauden liukuva keskiarvo on kasvanut marraskuusta 2006 alkaen. Kasvua on ehkä tukenut listautumisen ja uusantien kehitys, ja kasvuun ovat ehkä osittain vaikuttaneet myös fuusiot ja yritystotot.

Kehikko 5.

PÄÄOMASIOITTAMISEN KASVUN TAUSTALLA OLEVAT SYYT

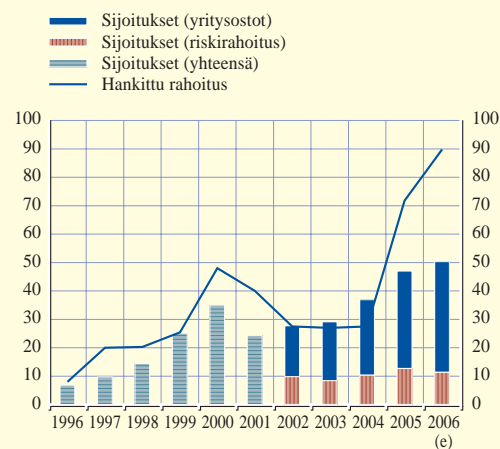
Pääomasijoitustoimiala on muuttunut Euroopassa huomattavasti viime vuosina. Alustavien tietojen mukaan rahoitusta hankittiin tällä tavoin yhteensä 90 miljardin euron arvosta vuonna 2006. Se oli 25 % enemmän kuin vuonna 2005 ja yli kolme kertaa enemmän kuin vuonna 2004 (ks. kuvio A).¹ Samalla kokonaisinvestointien (pl. pankkilainat) määrä oli vain noin 50 miljardia euroa vuonna 2006. Tämä saattaa viitata siihen, että lähitulevaisuudessa tehdään lisää suuria yritysostoja, sillä lähes 80 prosentin kaikista hankitusta rahoituksesta arvioidaan tulevan yrityskauppojen kautta. Vastaava osuus vuonna 2000 oli noin 40 %. Yritystostomarkkinoiden ja etenkin lainoitettujen yritysostojen kehitys onkin ollut vilkasta: Euroopassa tehtyjen yritysostojen kokonaismarkkina-arvo kasvoi 160,3 miljardiin euroon vuonna 2006, kun se edellisellä vuonna oli ollut 130 miljardia euroa.² Pääomasijoittajien merkitys rahoitus- ja hallintopalvelujen tarjoajana on kasvanut viime vuosina, mutta pääomasijoitusten absoluuttinen yhteenlaskettu vuotuinen arvo on silti melko pieni, alle 1 % EU:n nimellisestä BKT:stä. Sijoittajista eläkerahastot muodostivat merkittävimmän rahoituslähteen: niiden kautta hankittiin 22 % kaikesta rahoituksesta. Seuraavaksi merkittävimmät rahoituksen lähteet olivat ”rahastojen rahastot”³ sekä pankit. Tämä kertoo siitä, että pääomasijoittaminen on vakiinnuttanut asemansa institutionaalisten sijoittajien käyttämänä sijoitusmuotona. Tässä kehikossa tarkastellaankin pääomasijoittamisen viimeaikaista kehitystä vauhdittaneita tekijöitä ja etenkin yritysostojen kasvua.

Pääomasijoittamisen tarkoitus

Yksityisillä pääomasijoituksilla (Private equity) tarkoitetaan joko oman pääoman ehtoisten sijoitusten tekemistä listaamattomiin yrityksiin tai osakepääomarahoitusta ostettaessa listattuja yrityksiä. Yritysostojen kohteena ovat usein myöhemmän vaiheen yritykset, joiden kassavirta on vakaa ja joilla on vakuudeksi sopivia arvopapereita. Yritystostoihin kannustavat pääasiassa yrityshallintoon liittyvät syyt. Yritystoston tarkoituksena on lisätä yrityksen arvostusta ja parantaa tehokkuutta esimerkiksi leikkaamalla kustannuksia, järjestämällä uudelleen yrityksen johtoa ja organisaatiota, tehostamalla toimintaa ja luopumalla toiminnoista, jotka eivät kuulu yrityksen ydinliiketoimintaan. Julkisesti noteeratuissa yrityksissä toimeenpaneva johto on erillään omistajista, kun taas pääomasijoitusyrityksen johtamassa yrityksessä ne ovat kietoutuneet yhteen. Näin ollen riskien hajauttaminen heikentyy tuntuvasti, kun pääomasijoitusyritys ostaa julkisen yrityksen. On kuitenkin

Kuvio. Euroopan pääomasijoitusmarkkinoiden toiminta

(miljardia euroa, bruttovirtoina)

Lähde: EVCA.

1 Eurooppalaisen pääomasijoitusyhdistyksen (European Private Equity and Venture Capital Association, EVCA) mukaan.

2 Johdon yritysostojen tutkimuskeskuksen (Centre for Management Buyout Research, CMBOR) mukaan.

3 Esimerkiksi sijoitusrahasto, joka sijoittaa toisiin sijoitusrahastoihin.

kin huomattava, että agenttikustannukset julkisen sektorin pääomamarkkinoilla saattavat kuitenkin vähentyä, kun julkinen yritys yksityistetään yritysoston kautta, koska johdon ja yrityksen omistajien edut lähentyvät. Julkisia yrityksiä on joskus myös yksityistetty sen vuoksi, että välttäisiin (sekä todellisilta että oletetuilta) kustannuksilta, jotka liittyvät säännösten noudattamiseen ja osakkeenomistajien valvontaan.⁴

Pääomasijoittamisen kasvun syyt

Pääomasijoittamisen tämänhetkisen kasvun taustalla on useita syitä niin kysyntä- kuin tarjontapuolellakin. Esimerkiksi rahoitusalan innovaatiot ovat vaikuttaneet merkittävästi monimutkaisten rahoitusrakenteiden muodostumiseen, mikä puolestaan on mahdollistanut entistä suuremmat yritysostot ja velkavivut. Velkarakenteiden joustavuus onkin yritysostomarkkinoilla lisääntynyt, ja eri sijoittajien preferenssit, strategiat ja riskinottohalukkuus voidaan ottaa aiempaa paremmin huomioon. Innovaatiot ovat lisänneet markkinoiden kykyä tuotteistaa uudelleen, myydä ja pienentää luottoriskiä, jolloin lainan tarjoajat ovat voineet hajauttaa riskin aiempaa laajemmalle. Syndikoidujen lainojen yleistyminen on vaikuttanut osaltaan siihen, että pankit ovat jakaneet keskenään riskejä aiempaa tehokkaammin, kun ne ovat voineet pienentää yksittäisiin kauppoihin mahdollisesti liittyneitä hyvin suuria luottoriskejä.⁵ Myös luottojohdannaismarkkinoiden kasvu on osaltaan tehostanut luottoriskien hallintaa, koska pankit voivat siirtää maksukyvyttömyysriskin kolmannelle osapuolelle, joka on halukkaampi kantamaan riskin. Lisäksi syndikoidujen lainojen jakautuminen aiempaa useammalle taholle (ns. club deal -sopimukset) on merkinnyt ennätyskellisen suuria kauppamääriä. Suuria lainoitettuja yritysostoja on lisännyt se, että velkarahoitusta on tällä hetkellä helppo saada, kun yleiset rahoitusolot ovat suotuisat ja korot pienet. Samalla riskin määrään ja lainoitukseen liittyvät asenteet ovat löystyneet, mikä on rohkaissut uudentyypisiä pelaajia sijoittamaan osan varoistaan ”vaihtoehtoisiin instrumentteihin”, kuten joko oman tai vieraan pääoman ehtoihin riskipääomasijoituksiin. Pääomasijoittamista on myös osaltaan lisännyt se, että fuusioiden ja yritysostojen sekä yritysten velkaperimarkkinoiden Euroopan unionissa aiemmin jokseenkin käyttämätöntä potentiaalia on alettu käyttää hyväksi. Kaiken kaikkiaan velkarahalla tehdyt pääomasijoitukset voivat johtaa rajuihinkin tasemuutoksiin: esimerkiksi julkinen yritys, jonka oman pääoman osuus koko taseen pääomasta on 70–80 % ja vieraan pääoman 20–30 %, voi muuttua yksityiseksi, jonka oman pääoman osuus on 20–30 % ja vieraan pääoman 70–80 %.

Pääomasijoittamisen viimeaikaiseen kasvuun ovat vaikuttaneet merkittävästi myös yritysten tulokasvun vakaus sekä pääomasijoittajien markkinoilta poistumiseen soveltamien strategioiden määrän kasvu. Yritysten vakaata tuloskasvua on tukenut rahoitusmarkkinoiden ja makrotalouden tämänhetkinen suotuisa tila, joka on parantanut yritysten vapaata kassavirtaa ja siten lisännyt yritysostojen houkuttelevuutta. Kassassa olevia ylimääräisiä varoja tai vahvaa kassavirtaa voidaan käyttää yritysostoissa syntyneiden velkojen takaisinmaksuun. Samaan aikaan irtautumismarkkinoiden kehitys on parantanut yritysostoina toteutettavien sijoitusten likviditeettirakennetta. Pääomasijoittajat erikoistuvat yritysostoissa yhä enemmän yritysten uudelleenjärjestelyprosessien tiettyihin vaiheisiin, mikä on parantanut jälkimarkkinamyynnin asemaa irtautumisstrategiana ja lyhentänyt yksittäisten sijoittajien sijoitusaikaa. Pääomasijoitusyhtiöllä on useita irtautumismahdollisuuksia: myynti sijoittajalle, yrityksen myynti listautumisannin kautta – tässä korostuvat listautumisantimarkkinoiden toimivuus ja sujuvan pörssiin pääsyn merkitys – tai myynti toiselle yksityiselle pääomasijoitusyhtiölle.

4 Yhdysvalloissa joidenkin julkisesti noteerattujen yritysten – niihin sovelletaan tiukempaa sääntelyä ns. Sarbanes-Oxley lain toimeenpanon jälkeen – johdon on sanottu käyttävän johdon yritysostoja keinona vähentää sääntelystä aiheutuvia esteitä.

5 Ks. myös EKP (2007), ”Large banks and private equity-sponsored leveraged buyouts in the EU”.

Pääomasijoittamisen mahdolliset vaikutukset

Pääomasijoittamisen kasvanut merkitys on vaikuttanut yritysten hallintojärjestelmiin euroalueella, sillä pääomasijoittamista on voitu käyttää merkittäviin uudelleenjärjestelyihin kehittyneemmissä talouksissa. Viimeaikaisten tutkimusten mukaan toimivan johdon ostamat tehtaat Isossa-Britanniassa tuottivat ennen yritysostoa huomattavasti vähemmän kuin vertailutehtaat, mutta johdon ostamien tehtaiden kokonaistuottavuus parani merkittävästi yritysoston jälkeen.⁶ Lisäksi Yhdysvalloista, Isosta-Britanniasta ja Alankomaista saadut tiedot osoittavat, että uusien tuotteiden kehittäminen ja muu yritystoiminnan yritteliäisyys lisääntyivät huomattavasti yritysostojen jälkeen.⁷ Samaan aikaan huolta ovat aiheuttaneet yrityskaupan kohteena olleiden yritysten pitkän aikavälin kuntoon mahdollisesti kohdistuvat negatiiviset vaikutukset, kun kohdeyrityksen velka kasvaa pääomasijoitusyhtiön kotiuttaessa voittonsa. Eurooppalaisen pääomasijoitusyhdistyksen EVCAn mukaan pääomasijoittajien ostamien yritysten työpaikkojen määrä kasvoi EU:ssa vuodesta 1997 vuoteen 2004 nettomääräisesti keskimäärin 2,4 % vuodessa, kun työllisyyden vuotuinen kasvu oli 15 EU-maassa keskimäärin 1,2 %.⁸ Työllisyyden lyhyen aikavälin kehitys osoittaa kuitenkin, että yritysoston jälkeisenä vuonna työpaikkoja yleensä vähennetään, jolloin lyhyen aikavälin työvoimakustannukset kasvavat.⁹ Yksittäisten yritysten poistaminen pörssilistalta, mikä usein seuraa yritysostoa, saattaa myös lisätä yrityssektorin läpinäkymättömyyttä ja siten pahentaa epäsymmetrisen informaation liittyviä ongelmia esimerkiksi jäljelle jääneille vähemmistöosakkaille.

Kaiken kaikkiaan pääomasijoitusrahastot saattavat usein lisätä sijoituksen kohteena olevien yritysten tehokkuutta ja nopeuttaa niiden pitkän aikavälin kasvua, joskin työvoimakustannukset saattavat lyhyellä aikavälillä lisääntyä. Koska yritysostot ovat lisäksi yhä useammin vieraan pääoman varassa tehtyjä, ne saattavat vaikuttaa koko yrityssektorin velkaantuneisuuteen ja lisätä sen haavoittuvuutta negatiivisten sokkien suhteen. Jää myös nähtäväksi, miten yksityisen pääomasijoittamisen kasvuun liittyvät uudet riskinsiirron markkinat toimivat nykyistä epäsuotuisammassa olosuhteissa.

6 R. Harris, D. Siegel ja M. Wright (2005), "Assessing the impact of management buyouts on economic efficiency: plant-level evidence from the United Kingdom", *Review of Economics and Statistics*, Vol. 87 (1).

7 CMBOR (2007), "The impact of private equity: setting the record straight".

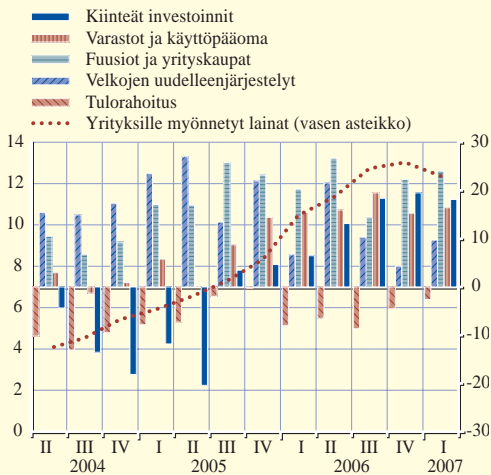
8 EVCA (2005), "Employment contribution of private equity and venture capital in Europe".

9 Work Foundation (2007), "Inside the dark box: shedding light on private equity".

Viime vuosien hyvä voittokehitys ja lainojen kasvuvauhdin voimakas kiihtyminen ovat tarjonneet euroalueen yrityksille runsaasti varoja käytettäväksi. Viime vuosineljänneksen aikana on kaiken kaikkiaan käynyt ilmi, että euroalueen yritykset ovat kanavoineet varojaan sekä rahoitustoimintoihin että muihin kuin rahoitustoimintoihin. (Ks. myös kehikko 2 "Factors underlying the strong acceleration of loans to euro area non-financial corporations" tammikuun 2007 Kuukausikatsauksessa). Tämän tiedon vahvistivat tulokset huhtikuussa 2007 tehdystä pankkien luotonantokyselystä, jossa pankit ilmoittivat havainneensa yrityksille myönnettävien lainojen kysynnän johtuvan yhä useammin yritysostoista ja fuusioista, yritysten rakenneuudistuksista sekä tarpeesta rahoittaa kiinteitä investointeja, varastoja ja käyttöpääomaa (ks. kuvio 28). On myös merkkejä siitä, että kiinteistö- ja rakennusalan yritysten lainakysyntä on vaikuttanut voimakkaasti yrityksille myönnettyjen rahalaitosten lainojen kehitykseen useissa euroalueen maissa. Lisäksi uuden kootun euroalueen neljännesvuosittaisen sektoritilipidon mukaan euroalueen yritysten rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 6,2 prosenttiin vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Edellisellä vuosineljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 5,9 % (ks. myös kohta 2.2). Vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä yritysten rahoitusinvestointien kokonaiskasvu vauhditti lähinnä kaksi tekijää: (i) osakesijoitukset ja

Kuvio 28. Yritysten lainankysyntään vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, nettomääräinen prosenttiosuus)

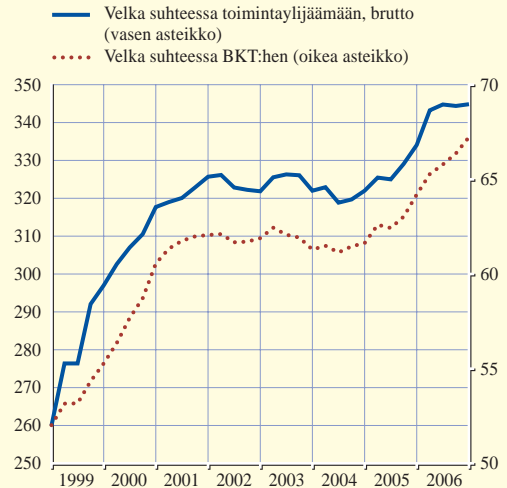

Lähde: EKP.

Huom. Nettomääräinen prosenttiosuus viittaa eroon kahdentyyppisten pankkien prosenttiosuusten välillä: pankit, jotka ovat ilmoittaneet tämän seikan vaikuttaneen kysynnän kasvuun, ja pankit, jotka ovat ilmoittaneet sen vaikuttaneen kysynnän supistumiseen. Ks. myös huhtikuun 2007 luotonantokysely.

Kuvio 29. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Velka perustuu sektorin mukaisen rahoitustilinpidon tilastoihin. Siihen sisältyvät lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuovelat. Viimeisimmän neljänneksen luvut ovat arvioita.

muut pääomasijoitukset sekä (ii) muut saamiset. Niinpä osakesijoitusten ja muiden pääomasijoitusten vaikutus hieman vahvistui (70 % niistä oli noteeraamattomia osakkeita ja muita osuuksia).

RAHOITUSASEMA

Käytettävissä olevan euroalueen neljännesvuosittaisen sektoritilinpidon mukaan euroalueen yritysten voimakas velkarahoituksen käyttö on lisännyt edelleen sektorin velkaa suhteessa BKT:hen. Velka kasvoi 67 prosenttiin vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 29) oltuaan 66 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Vakaan jakson jälkeen yritysten velkasuhteet ovat vuoden 2005 puolivälin jälkeen olleet suurempia kuin edellisessä huipussaan vuoden 2003 puolivälissä. Sitä ennen velkasuhde oli suurentunut jyrkästi 1990-luvun jälkipuoliskolla. Myös velan osuus bruttotoimintaylijäämästä suureni hieman vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Velkasuhteiden kasvu on lisännyt merkittävästi yritysten korkorasitusta vuonna 2006 ja vuoden 2007 alussa, mikä näkyy sekä korkojen nousuna että lainojen voimakkaana kasvuna.

Yritysten hankkiman velkarahoituksen ja erityisesti rahalaitosten myöntämän lainarahoituksen lisääntyminen osoittaa kaiken kaikkiaan, että euroalueen yrityksille on edelleenkin tarjolla runsaasti rahoitusta. Yritysten rahoitustilanne on velkasuhteiden ja nettomääräisten korkomaksujen viimeaikaisesta suurentumisesta huolimatta yhä suotuisa sen ansiosta, että yritysten kannattavuus on hyvä ja rahoituskustannukset ovat pysyneet pieninä.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien lainanotto jatkui vahvana vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Sitä tukivat suotuisina pysyneet rahoitusolot sekä kuluttajien vahva luottamus. Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen vuosikasvu vaimentui edelleen, mutta se on yhä voimakasta ja edelleen suurin syy kotitalouksien lainanottoon. Lainanoton vahvana jatkunutta kasvua kuvastaa myös se, että BKT:hen suhteutettu kotitalouksien velka kasvoi entisestään.

RAHOITUSOLOT

Lainakustannukset kasvoivat edelleen jonkin verran EKP:n ohjauskorkojen nostojen myötä, mutta rahalaitosten korkotilastot ja huhtikuussa 2007 tehdyn pankkien luotonantokyselyn³ tulokset viittaavat siihen, että euroalueen kotitaloussektorin rahoitusolot olivat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen suotuisat pitkän aikavälin keskiarvoon verrattuna.

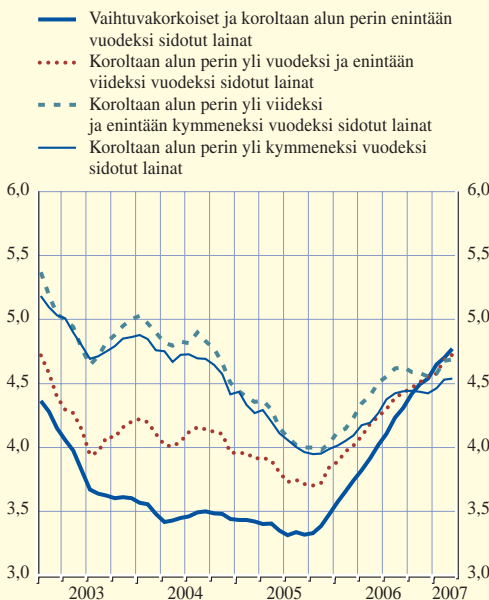
Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen korot nousivat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä kaikissa koroltaan alun perin eripituisiksi ajoiksi sidotuissa lainoissa (ks. kuvio 30). Varsinkin niissä lainoissa, jotka on sidottu lyhyeen (enintään viiden vuoden) korkoon, korot nousivat voimakkaasti. Tällaisten lainojen korot olivat 15–22 peruspistettä korkeammat kuin edellisen neljänneksen keskiarvo. Korot nousivat sen sijaan maltillisemmin (noin 7 peruspistettä) niissä lainoissa, joiden korko on sidottu yli viideksi vuodeksi kerrallaan. Vuoden 2006 lopulla havaittu asuntolainojen korkojen hieman käänteinen aikarakenne pysyi siis ennallaan.

Myös rahalaitosten myöntämien kulutusluottojen korot nousivat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Vaikka korot olivat edellistä vuosineljänneksen korkeammat kaikissa kulutusluotoissa riippumatta siitä, miten pitkäksi ajaksi korko oli alun perin sidottu (korot nousivat edellisen vuosineljänneksen keskiarvoon verrattuna 11–51 peruspistettä), nousu oli tuntuvinta lainoissa, joiden korot on sidottu yli yhdeksi ja enintään viideksi vuodeksi. Tästä huolimatta näiden lainojen korot olivat edelleen alhaisimmat.

Kun rahalaitosten myöntämien lainojen korkoja verrataan maturiteetiltaan vastaavanpituisten lainojen markkinakorkoihin, näyttää siltä, että asuntolainojen implisiittinen tuottoero pysyi edelleen kutakuinkin ennallaan vuoden 2006 viimeisen neljänneksen ja vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen välillä, kun taas kulutusluotoissa se hieman kasvoi. Tähän päättyi tuottoerojen jo pitkään jatkunut kaventuminen.

Kuvio 30. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten painotettuja korkoja)¹⁾

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro level".

3 Ks. kehikko 2 "The results of the April 2007 bank lending survey for the euro area" toukokuun 2007 Kuukausikatsauksessa.

Huhtikuussa 2007 tehdyssä pankkien luotonantokyselyssä pankit ilmoittivat jälleen lieventäneensä hieman kotitalouksille myöntämiensä asuntolainojen ja kulutusluottojen sekä muidenkin luottojen luottoehtoja vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Pankkien ilmoituksen mukaan pääsyyinä luottoehtojen lieventämiseen olivat toisten pankkien aiheuttamat kilpailupaineet. Kulutusluotoissa ja kotitalouksille myönnettyissä muissa luotoissa luottoehtojen lieventämiseen vaikuttivat myös yleistä talouskehitystä koskevat odotukset. Asuntomarkkinoiden näkymien kerrottiin kuitenkin tiukentaneen asuntolainojen luottoehtoja enemmän kuin edellisellä kyselykierroksella.

RAHOITUKSEN HANKINTA

Uudesta kootusta euroalueen neljännesvuosittaisesta sektoritilinpäädystä saatujen tuoreimpien (vuoden 2006 viimeisen vuosineljänneksen) tietojen mukaan kaikkien institutionaalisten sektorien euroalueen kotitaloussektorille myöntämien lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen eli 8,6 prosenttiin. Kolmannella vuosineljänneksellä se oli ollut 9,1 % (ks. kuvio 31). Kotitalouksien luotonotto oli kuitenkin pitkän aikavälin keskiarvoonsa nähden yhä voimakasta.

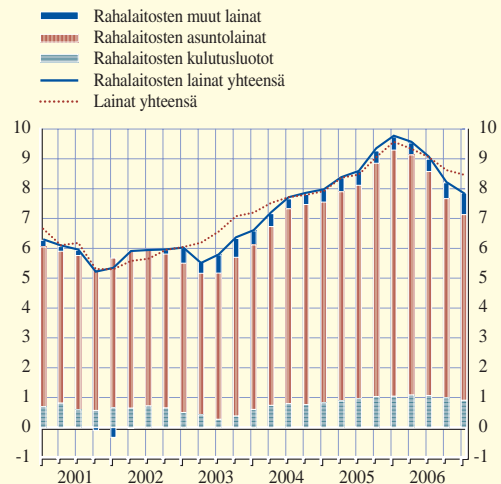
Vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen johtuu siitä, että rahalaitosten euroalueelle myöntämien lainojen osuus on pienentynyt, sillä kyseiset lainat vaikuttavat edelleen eniten kotitalouksien lainanoton kokonaiskasvuun. Kaikkien muiden institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämien lainojen osuus sen sijaan kasvoi, joten tällaisten lainojen yhteismäärän kasvu oli suurempaa kuin rahalaitosten myöntämien lainojen kasvu ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2004 toisen neljänneksen jälkeen. Vuoden 2007 ensimmäistä neljännestä koskevat arviot osoittavat, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvu hidastui edelleen vaikkakin vähemmän kuin aiempina vuosineljänneksinä.

Huhtikuuhun 2007 ulottuvat rahalaitosten tilastot viittaavat siihen, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti, joka on hidastunut vuoden 2006 kevästä alkaen, on hidastunut edelleen vuoden 2007 toisella neljänneksellä. Tämä jatkuva hidastuminen johtuu pääasiassa siitä, että asuntolainojen kasvu on maltillistunut, vaikka kasvu on edelleen voimakasta ja yhä suurin syy kotitalouksien kokonaislainanottoon (ks. kehikko 6 kotitalouksille ja yrityksille myönnettyjen lainojen suhdannekehityksen arvioinnista).

Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2007 huhtikuussa 8,6 %, kun se oli ollut edellisessä kuussa 8,9 %. Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä se oli keskimäärin 9,4 % ja vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 10,2 %. Asuntolainojen kysynnän hiipuminen johtuu ainakin joissain euroalueen maissa omistusasuntojen hinnannousun hidastumisesta. Tämä käy ilmi myös huhtikuussa tehdystä pankkien luotonantokyselystä, jonka mukaan asuntomarkkinoiden näkymät ovat supistaneet huomattavasti kotitalouksien asuntolainakysyntää

Kuvio 31. Kotitalouksille myönnetty lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus lainojen kasvuun prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

Lähde: EKP.

Huom. Lainat yhteensä käsittävät kaikkien institutionaalisten sektorien ja muun maailman kotitalouksille myöntämät lainat. Vuoden 2007 ensimmäiseltä neljännekseltä kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärä on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista.

Kehikko 6.

**EUROALUEEN KOTITALOUKSILLE JA YRITYKSILLE MYÖNNETTYJEN LAINOJEN KEHITYS
SUHDANNEKIERRON AIKANA**

Pankkien lainakorot ovat nousseet lähes jatkuvasti vuoden 2005 lopun jälkeen rahapolitiikan elvyttävän virityksen muututtua asteittain. Näissä oloissa rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti on vuoden 2006 keväästä alkaen hidastunut, kun se edellisinä vuosina oli ollut hyvin nopea. Samalla rahalaitosten yrityksille myöntäminen lainojen vuotuinen kasvuvauhti jatkoi nopeutumistaan jonkin verran pidempään ja on vasta aivan viime aikoina osoittanut merkkejä hidastumisesta. Tässä kehikossa tarkastellaan rahalaitosten euroalueen kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen suhdannekehitystä 1980-luvun alun jälkeen sen selvittämiseksi, kehittyvätkö nämä luottotyypit säännöllisesti eri tavoin suhdannekierron aikana.

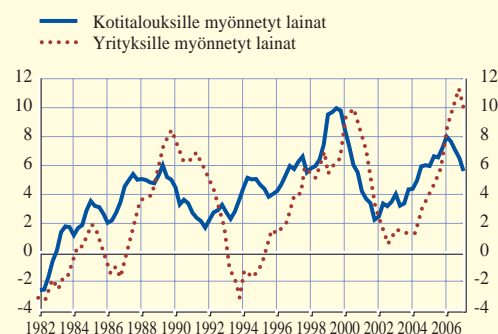
Kuviosta A käy ilmi, että kotitalouksille ja yrityksille myönnettyjen lainojen reaalisen määrän vuotuinen kasvuvauhti on kehittynyt jokseenkin samalla tavoin 25 viime vuoden suhdannekiertojen aikana. Yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhtia kuvaavan käyrän huiput ovat kuitenkin olleet korkeampia ja aallonpohjat syvempiä kuin kotitalouksille myönnettyjen lainojen. Kuvion A perusteella näyttää siltä, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvun käännepeiste on ollut aikaisemmassa vaiheessa suhdannekiertoa kuin yrityksille myönnettyjen lainojen kasvun käännepeiste. Kuvio B vahvistaa tämän näkemyksen. Siitä käy ilmi, että maksimikorrelaatio vuoden 1982 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen välisenä aikana toteutuu, kun yrityksille myönnettyjen lainojen kasvu seuraa kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvu keskimäärin noin neljän neljänneksen viipeellä.

Kuviosta B ilmenevät myös kahden lyhyemmän ajanjakson korrelaatiot. Jaottelu on tehty yksinkertaisesti jakamalla koko ajanjakso kahdeksi yhtä pitkäksi jaksoksi. Ensimmäinen jakso ulottuu vuodesta 1982 vuoteen 1994 ja jälkimmäinen vuodesta 1994 vuoteen 2007.¹ Kuvion perusteella näyttää siltä, että ennakointiaika/viive on ajan mittaan pysynyt jokseenkin samana, joskin keskimääräinen maksimikorrelaatio kotitalouksille ja yrityksille myönnettyjen lainojen välillä kasvoi

1 Nämä kaksi ajanjaksoa eivät täysin vastaa euroalueen yleistä suhdannekiertoa.

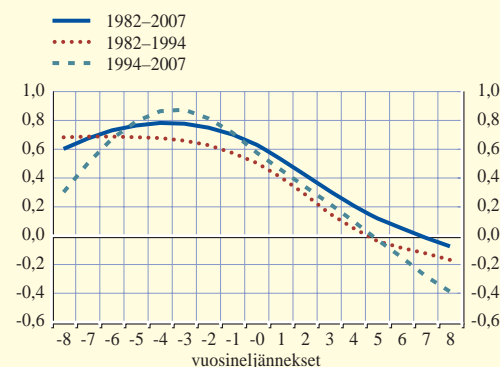
Kuvio A. Rahalaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen reaalinen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.
Huom. Reaaliset aikasarjat on johdettu deflaamalla nimelliset aikasarjat BKT:n deflaattorilla.

Kuvio B. Rahalaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen reaalisten määrien välinen korrelaatio eri ajanjaksoina ja eri ennakointiajoilla/viipeillä laskettuna

Lähde: EKP:n laskelmat.
Huom. Reaaliset aikasarjat on johdettu deflaamalla nimelliset aikasarjat BKT:n deflaattorilla.

jonkin verran jälkimmäisenä ajanjaksona. Erot ennakkointiajassa/viipeessä ovat yleensä selvimmät aikasarjojen käännekohtissa. Kuviosta A käy ilmi, että yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti seurasi 25 viime vuoden aikana kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhtia kahden–neljän kuukauden viipeellä useimpien huippujen ja aallonpohjien kohdalla (ks. myös kuvio A). Merkittävästi viive poikkesi historiallisesta keskiarvosta vain 1990-luvun alun aallonpohjassa. Tämä poikkeama johtuu ehkä suurelta osin Saksan yhdistymisen vaikutuksista.²

Ennakkointiaikoina ja viipeinä lasketut erot kotitalouksille ja yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin välillä voivat johtua useasta eri tekijästä.³ Ensinnäkin kotitalouksien ja yritysten lainakysyntään vaikuttavat eri syyt. Kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvuun vaikuttaa asuntomarkkinoiden kehitys, kun taas yrityksille myönnettävien lainojen kasvun taustalla on tarve rahoittaa investointeja. Eräiden tietojen mukaan asuntomarkkinoiden ja investointien kehitys eivät vastaa toisiaan suhdannekierron aikana. Koska yritysten kassavirta lisäksi yleensä paranee noususuhdanteen alkuvaiheessa, yritykset saattavat usein rahoittaa käyttöpääomansa ja kiinteät investointinsa ensin sisäisellä rahoituksella ja vasta myöhemmin ulkoisella rahoituksella. Kasvu- ja tulonäkymien muutokset saattavat myös näkyä kotitalouksien lainanotossa aiemmin kuin yritysten, sillä pankkirahoitus sekä tulevat tulot ja säästöt ovat kotitalouksien ainoa rahoituslähde, kun taas yrityksillä on yleensä enemmän vaihtoehtoisia rahoituslähteitä. Yritysten lainakehitykseen ovat viime aikoina saattaneet vaikuttaa myös jotkin erityistekijät, kuten fuusiot ja yritysostot sekä lainoitettujen yritysostot, jotka ovat saattaneet nopeuttaa yritysten lainakysynnän viimeaikaista voimistumista.⁴

Toisekseen erot yritysten ja kotitalouksien lainanotossa saattavat johtua myös tarjontapuolen tekijöistä, sillä pankit eivät suhdannesyklin alkuvaiheessa ehkä lisää lainanantoa yrityksille ennen kun talouskasvu on todella elpynyt ja yritysten taseet ovat vahvistuneet. Kotitalouksilla sitä vastoin on yleensä paremmat vakuudet kuin yrityksillä, joten pankit saattavat olla halukkaita lisäämään lainanantoa kotitalouksille jo suhdannekierron aikaisemmassa vaiheessa, kun työllisyys- ja tulonäkymät ovat kohentuneet ja kotitalouksien luottoriski näyttää pienentyneen.⁵

Kaiken kaikkiaan kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvun käänneaste on historiallisesti katsottuna yleensä ollut aikaisemmassa vaiheessa suhdannekiertoa kuin yrityksille myönnettyjen lainojen kasvun käänneaste. Myös yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti on myötäillyt kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin kehitystä noin neljän neljänneksen viipeellä 25 viime vuoden aikana, mutta viive saattaa poiketa jonkin verran tästä keskiarvosta suhdannesyklin käännekohtissa. Näin ollen yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin hidastuminen vuoden 2007 alkukuukausina on aiemman kehityksen mukaista.

Taulukko. Rahalaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen reaali- määrien kasvu: erot suhdanteen keskeisissä käännekohtissa

	Suhdannehuiput	Aallonpohjat
1980-luvun loppu	-2 neljänestä	-8 neljänestä
1990-luvun alku	-4 neljänestä	-3 neljänestä
1990-luvun loppu	-4 neljänestä	-3 neljänestä
2000-luvun alku	-3 neljänestä	-3 neljänestä
2006-luvun puoliväli	-3 neljänestä	

Lähde: EKP ja EKP:n laskelmat.

Suhdanteen keskeiset käännekohdat on määritelty rahalaitosten kotitalouksille ja yrityksille suhdannekierron aikana myöntämien lainojen reaali- määrien vuotuisten kasvuvauhtien vähimmäis- ja enimmäisvauhtien perusteella. Miinusmerkki kertoo, kuinka monta neljänestä rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen reaali- määrän kasvuvauhti on ollut rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen reaali- määrän kasvuvauhdin edellä kussakin suhdanteen käännekohtassa. Laskelmat perustuvat vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskitettyyn keskiarvoon. Lainojen reaali- määrien aikasarjat on johdettu deflatoimalla nimelliset aikasarjat BKT:n deflaattorilla.

2 Ks. Saksan keskuspankin lokakuun 2002 kuukausiraportin artikkeli "The development of bank lending to the private sector", Deutsche Bundesbank Monthly Report.

3 Ks. artikkeli "Euroalueen yksityisen sektorin velkarahoituksen kehitys" marraskuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

4 Ks. esim. kehikko "Factors underlying the strong acceleration of loans to euro area non-financial corporations" tammikuun 2007 Kuukausikatsauksessa.

5 Euroalueen tuoreen pankkien luotonantokyselyn tulokset tukevatkin näkemystä, että pankit toimivat tällä lailla.

vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Asuntolainojen kasvuvauhdin hidastuminen johtuu osittain myös korkeammista antolainauskoroista. Korot ovat nousseet EKP:n ohjaukskoron myötä.

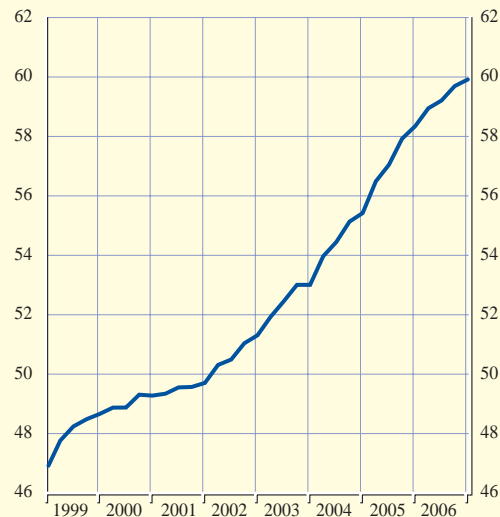
Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti jatkoi hienoista hidastumistaan huhtikuussa 2007 ja oli 6,9 %, kun se oli vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 7,1 % ja vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä 8,0 %. Kotitalouksille myönnettyjen muiden lainojen vuotuinen kasvuvauhti, joka oli kiihtynyt vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2006 viimeiseen neljännekseen verrattuna, hidastui hieman huhtikuussa. Se oli 3,8 % oltuaan maaliskuussa 4,0 %. Huhtikuussa 2007 tehdyn pankkien luotonantokyselyn mukaan kulutusluottojen ja muiden kotitalouksille myönnettyjen lainojen nettokysyntä jatkui positiivisena. Se oli tosin vähäisempää kuin edellisillä vuosineljänneksillä, mutta sitä tukivat edelleen kestokulutustavaroiden hankinta ja kuluttajien vahva luottamus.

RAHOITUSASEMA

Kotitaloussektorin lainanoton vahvana jatkunut kasvu heijastuu myös kotitalouksien velan osuuteen BKT:stä (joka pitää sisällään kaikkien, myös muiden maailman maiden institutionaalisten sektorien myöntämät lainat kotitalouksille). Tämän osuuden arvioidaan edelleen kasvaneen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Se kasvoi 59,9 prosenttiin vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 59,7 prosentista (ks. kuvio 32).⁴ Se on kuitenkin pysynyt kansainvälisesti katsottuna kohtuullisena varsinkin verrattuna anglosaksisiin maihin, kuten Yhdysvaltoihin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Kotitalouksien velanhoitorasitus (eli bruttomääräiset korkomenot ja velkapääoman lyhennyserät prosentteina käyttävissä olevista tuloista), joka kasvoi jonkin verran vuonna 2005, on kasvanut voimakkaammin vuonna 2006. Tämä johtuu velkapääoman lyhennyserien jatkuvan suurentumisen lisäksi myös korkomenojen kasvusta.

Kuvio 32. BKT:hen suhteutettu kotitalouksien velka

(prosentteina)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Kotitalouksien velka käsittää kaikkien institutionaalisten sektorien, myös muun maailman, kotitalouksille myöntämät lainat. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

⁴ Tämä velkasuhde perustuu uuteen euroalueen neljännesvuosittaiseen sektoritilinpitoon sisältyviin lainoja koskeviin tilastotietoihin, jotka kattavat kaikki institutionaalisen sektorin myöntämät lainat. Sitä ei voida sellaisenaan verrata velkasuhteisiin, jotka perustuvat aiemmin käytävissä olleisiin tilastoihin euroalueen rahoitus- ja sijoituslainojen yhteismäärästä. Nämä tilastot nimittäin kattoivat ainoastaan rahalaitosten, muiden rahoituslaitosten sekä vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen myöntämät lainat. Euroalueen neljännesvuosittaisen sektoritilinpitoon tiedot vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen lainojen yhteismäärästä eivät ole vielä saatavilla. Yhteismäärä on arvioitu rahalaitoksilta saatujen tietojen perusteella.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

YKHI-inflaation arvioidaan pysyneen toukokuussa 2007 kolmatta kuukautta peräkkäin 1,9 prosentissa. Huhtikuuhun 2007 ulottuvat tiedot YKHIn kehityksestä viittaavat hienoisein hintojen nousupaineisiin, kun arvioissa on otettu huomioon energian hinnan huomattava vaihtelu. Erityisesti palvelujen ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintaerien vuotuiset muutosvauhdit ovat nopeutuneet hieman viime kuukausina, mikä johtuu osittain Saksan arvonlisäveron korotuksesta tammikuussa 2007. Nopeutuminen viittaa kuitenkin myös siihen, että euroalueella on jonkin verran vahvan talouskasvun aiheuttamia kotimaisia hintapaineita. Tiedot tuottajahinnoista ja suhdannekyselyistä viittaavat myös siihen, että korkeat tuotantopanostuskustannukset ja yritysten lisääntynyt hinnoitteluvoima aiheuttavat kotimaisia hintapaineita. Vaikka palkkojen nousu pysyi maltillisena viime vuoden lopussa, niihin liittyy ennakoitua nopeamman nousun riskejä, jotka johtuvat reaalisen talouskasvun suotuisasta kehityksestä ja työmarkkinoiden kiristymisestä viime vuosineljänneksinä. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden viimeisimpien kokonaistaloudellisten arvioiden mukaan vuotuisen YKHI-inflaationvauhdin ennustetaan olevan keskimäärin 1,8–2,2 % vuonna 2007 ja 1,4–2,6 % vuonna 2008. Inflaationäkyymiin liittyvien riskien arvioidaan painottuvan inflaation nopeutumisen suuntaan.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

YKHI-INFLAATIO TOUKOKUUSSA 2007

Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio pysyi toukokuussa 2007 eli kolmatta kuukautta peräkkäin ennallaan 1,9 prosentissa (ks. taulukko 6). YKHIn yksittäisten erien kehityksestä toukokuussa ei ole vielä saatavissa yksityiskohtaisia tietoja. On kuitenkin tiedossa, että energian hinnan aiempi kehitys on hieman hidastanut YKHIn vuotuista muutosvauhtia. Hidastumista on todennäköisesti jonkin verran tasoittanut energian hinnan kohoaminen toukokuussa.

YKHI-INFLAATION KEHITYS HUHTIKUUHUN 2007 ASTI

Euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti oli 1,9 % huhtikuussa 2007 eli sama kuin edellisenä kuukautena. YKHIn vähemmän vaihtelevien hintaerien vuotuinen nousuvauhti on kuitenkin vähitellen nopeutunut, erityisesti vuoden alusta lähtien (ks. kuvio 33). Vaikka nopeutuminen johtuu osittain hintojen muutoksista Saksan arvonlisäveron korotuksen yhteydessä tammikuussa 2007, nopeutuminen viittaa kuitenkin myös siihen, että euroalueella on kestävä talouskasvun aiheuttamia kotimaisia hintapaineita.

Taulukko 6. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2005	2006	2006 Joulu	2007 Tammi	2007 Helmi	2007 Maalis	2007 Huhti	2007 Touko
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät								
Kokonaisindeksi ¹⁾	2,2	2,2	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9
Energia	10,1	7,7	2,9	0,9	0,8	1,8	0,4	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	0,8	2,8	3,7	3,7	2,8	2,9	3,9	.
Jalostetut elintarvikkeet	2,0	2,1	2,1	2,2	2,1	1,9	1,9	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,3	0,6	0,9	0,9	1,1	1,2	1,1	.
Palvelut	2,3	2,0	2,0	2,3	2,4	2,4	2,5	.
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	4,1	5,1	4,1	3,1	2,9	2,8	2,4	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	44,6	52,9	47,4	42,2	44,9	47,3	50,2	50,3
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	9,4	24,8	17,7	15,6	13,9	17,6	15,3	11,9

Lähteet: Eurostat, HWWA ja Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Toukokuun 2007 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Energian hinnan vaihtelu on edelleen vaikuttanut YKHI-inflaatioon merkittävästi viime kuukausina. Energian hinnan vuotuinen muutosvauhti hidastui 0,4 prosenttiin huhtikuussa 2007, kun se edellisenä kuukautena oli ollut 1,8 %. Hidastuminen johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta. Sitä vastoin jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui huhtikuussa 3,9 prosenttiin edelliskuukauden 2,9 prosentista. Energian hinta on edelleen vaihdellut paljon viime kuukausina, kun taas jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vaihtelu näyttää osittain johtuneen talven ja kevään poikkeuksellisesta säästä Euroopassa.

YKHIn vähemmän vaihtelevien erien hintojen vuotuinen muutosvauhti kehittyi hieman erisuuntaisesti huhtikuussa: muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen muutosvauhti hidastui 0,1 prosenttiyksikköä ja palvelujen hintojen nopeutui 0,1 prosenttiyksikköä. Molempien hintaerien vuotuinen muutosvauhti on kuitenkin nopeutunut hieman parina viime kuukautena.

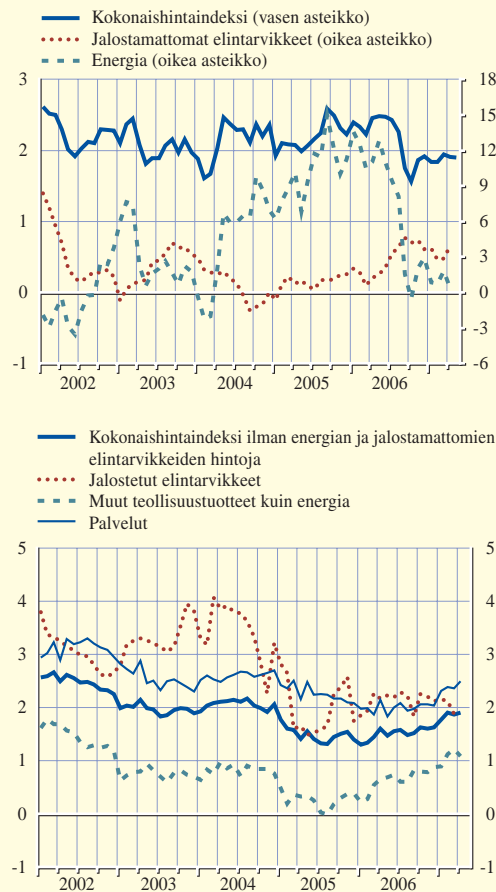
Vaikka hallinnollisesti säännellyt hinnat vaikuttivat koulutuserän kautta osaltaan huomattavasti palvelujen hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutumiseen 2,5 prosenttiin huhtikuussa, palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti näyttää kaiken kaikkiaan nopeutuneen vuoden 2007 alusta lähtien. Nopeutuminen johtuu suurimmaksi osaksi Saksan arvonlisäveron korotuksesta tammikuussa 2007, mutta siihen on myös saattanut vaikuttaa noususuhdanne, joka on lisännyt kustannusten nousupaineita ja parantanut palveluyritysten mahdollisuuksia siirtää tuotantopanoskustannusten nousupaineet kuluttajahintoihin, kuten ostopäällikköiden kyselyn tulokset osoittavat. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui huhtikuussa hieman eli 1,1 prosenttiin. Niiden vuotuinen muutosvauhti on kuitenkin kiihtynyt vuoden 2005 puolivälistä lähtien, mikä saattaa johtua raaka-aineiden hintojen sekä aiemmasta että tämänhetkisestä noususta ja euroalueen talouskasvun vahvistumisen vaikutuksista. Myös muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuisen muutosvauhdin viimeaikainen nousu johtuu Saksan arvonlisäveron korotuksesta tammikuussa 2007.

3.2 TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINNAT

Energian hinnan kehitys huhtikuussa 2007 johti siihen, että ilman rakennusalaa lasketun teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 2,4 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 2,8 % (ks. kuvio 34). Hidastuminen johtui energiaerään vaikuttaneista vertailuajankohdan vaikutuksista. Sitä vastoin ilman energian ja rakentamisen hintoja laskettu teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi verrattain nopeana eli 3,4 prosentissa.

Kuvio 33. YKHI-inflaatio eriteltyinä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

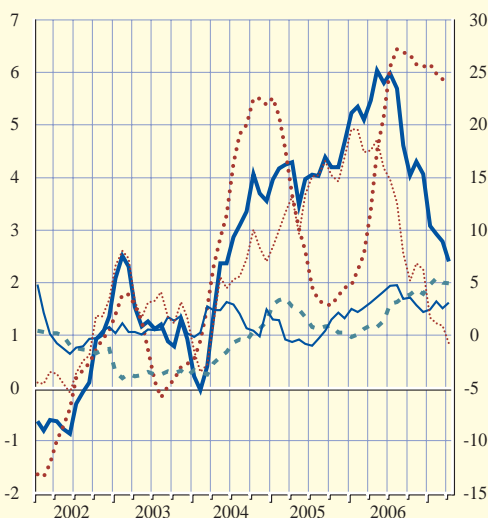

Lähde: Eurostat.

Kuvio 34. Teollisuuden tuottajahinnat eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

- Teollisuus ilman rakentamista (vasen asteikko)
- Välituotteet (vasen asteikko)
- - - Pääomahyödykkeet (vasen asteikko)
- Kulutustavarat (vasen asteikko)
- Energia (oikea asteikko)

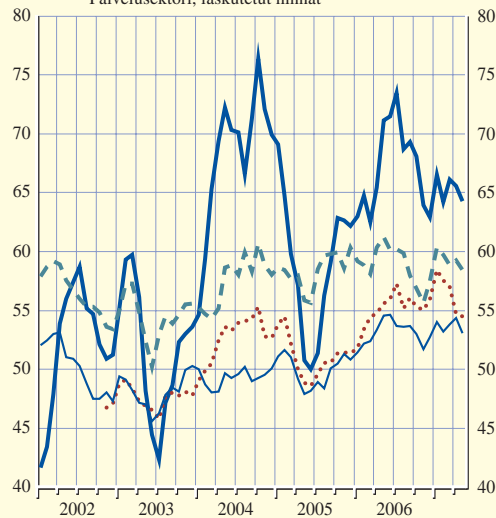

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 35. Tuottajien tuotosten ja panosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

- Tehdasteollisuus, tuotantopanosten hinnat
- Tehdasteollisuus, lasketut hinnat
- - - Palvelusektori, tuotantopanosten hinnat
- Palvelusektori, lasketut hinnat

Lähde: NTC Economics.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

Ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti on hidastunut vuoden 2006 puolivälistä lähtien, ja tämä johtuu lähinnä energian hinnan vaihtelusta. Tämä kehitys on poikennut ilman rakennusalaan ja energiaan lasketun teollisuuden tuottajahintojen vuotuisen muutosvauhdin jokseenkin vakaasta kehityksestä samana ajanjaksona, mikä puolestaan todennäköisesti johtuu tuotantoketjun loppupään hintojen nousupaineiden jatkumisesta. Nousupaineiden jatkuminen johtuu erityisesti raaka-aineiden hintojen aiemmasta ja tämänhetkisestä noususta. Muiden kuin energiantuotantosektorin tuottajahinnoista välituotteiden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi edelleen nopeana, vaikka se hidastui maltillisesti 5,8 prosenttiin huhtikuussa 2007. Muutosvauhdin pysymiseen nopeana vaikutti lähinnä raaka-aineiden kalliiden hintojen välittyminen välituotteiden tuottajahintoihin. Kulutustavaroiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti oli 1,6 % huhtikuussa eli lähes sama kuin viime kuukausina. Ilman vaihtelevien erien eli elintarvikkeiden ja tupakan hintoja laskettu kulutustavaroiden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui hieman ja se oli 1,2 % huhtikuussa. Muutosvauhti on kuitenkin edelleen verrattain nopea verrattuna keskimääräiseen muutosvauhtiin viimeisten viiden vuoden aikana. Pääomahyödykkeiden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti oli huhtikuussa 2,0 %. Muutosvauhti on nopeutunut jokseenkin yhtä tasaisen hitaasti vuoden 2006 alusta lähtien.

Suhdannekyseleiden tuoreimmat tiedot hinnanasetannasta viittaavat myös siihen, että hintojen nousupaineet ovat edelleen huomattavat sekä tehdasteollisuudessa että palvelualoilla vaikka hintapaineet ovat hieman hellittäneet viime kuukausina (ks. kuvio 35). NTC Economicsin mukaan tehdasteollisuuden tuotantopanosten korkea hintaindeksi johtuu useiden raaka-aineiden, erityisesti metallien, kalliista hinnoista. Tehdasteollisuuden tuotosten hintaindeksi on sitä vastoin laskenut viime aikoina, mikä vastaajien mukaan johtuu yritysten välisestä tiukasta kilpailusta. Palvelualojen suhdannekyse-

lyjen tiedot osoittavat, että tuotantopanosten hintojen nousupaineet ovat edelleen huomattavat ja että palvelu yritykset pysyvät siirtämään kohonneet tuotantopanosten hinnat asiakkaiden kannettaviksi korottamalla myyntihintoja.

Euroalueen yritysten tuloskehitys oli vahva vuonna 2006 huolimatta euroalueen ulkopuolisista hin-
tapaineista, jotka johtuivat ennen kaikkea vakaasta talouskasvusta (ks. kehikko 7). Yritysten hyvä
kannattavuus on osaltaan edistänyt investointien ja työllisyyden vahvaa kasvua euroalueella.

Kehikko 7.

EUROALUEEN TULOSKEHITYS

Tässä kehikossa tarkastellaan kansantalouden tilinpidon mukaisten lukujen perusteella euroalueen yleistä tuloskehitystä vuoden 2006 loppuun saakka. Tarkastelu kohdistuu paitsi koko talouden kehitykseen myös toimialakohtaiseen kehitykseen.¹ Painopiste on tulostittareissa, jotka on laskettu käyttämällä talouden yleistä bruttotoimintaylijäämää ja sekalaisia tuloja – eikä siis yritysten bruttotoimintaylijäämää. Talouden bruttotoimintaylijäämän indikaattoreissa otetaan huomioon sekä toimintaylijäämä – eli tuotannollisen toiminnan ylijäämä (tai alijäämä) ennen varojen käytöstä suoritettuja tai saatuja korkoja, vuokria tai maksuja – ja sekalaiset tulot – eli henkilöyhtiön omistajan (tai perheenjäsenen) suorittaman työn korvaukset. Näistä käytetään nimitystä ”sekalaiset tulot”, koska niihin sisältyy omistajan yrittäjänä saama voitto. Vaikka tähän indikaattoriin on sisällytetty tuloja, jotka ovat todennäköisesti (itsenäisen ammatinharjoittajan) työtuloa, indikaattoria käytetään tässä kehikossa, koska sen mukaisia tietoja on käytettävissä pidemmältä ajanjaksolta ja myös toimialoittain.² Sekä koko taloutta että yrityksiä kuvaava indikaattori osoittaa yhteenlaskettujen voittojen kehittyneen suurin piirtein samalla tavoin vuodesta 2002 lähtien (ks. kuvio A). Lisäksi molemmista ilmenee vuoden 2005 puolivälistä havaittu voittojen kasvu.

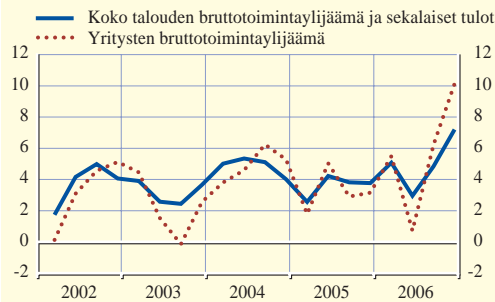
Jotta kokonaistuloskehityksestä saataisiin parempi käsitys, voittojen muutosta tarkastellaan kuviossa B kahden osatekijän näkökulmasta: tuotannon määrän muutokset (”määrä”) ja tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen muutokset (”marginaali”). Tämä tarkastelu viittaa siihen, että vuoden 2005 puolivälistä havaittu voittojen kasvun kiihtyminen johtuu paljolti talouskasvun vauhdittumisesta, vaikka myös tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen kasvuvauhti kiihtyi voimakkaasti vuoden 2006 toisella puoliskolla. Vuoden 2006 toisella puoliskolla havaitun tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen kasvuvauhdin kiihtyminen saattaa kuvastaa yhteisvai-
kutusta, joka on johtunut öljyn hinnan laskusta sekä siitä, että tuotantoketjun myöhemmissä vaiheissa todetut raaka-aineiden hintojen aiemmat nousut ovat vähitellen siirtyneet muihin hintoihin ja että yritysten hintakilpailukyky on tietojen mukaan yleisesti parantunut. On kuitenkin huomattava, että talouskehityksen muutokset saattavat vaikuttaa myös tuotantoyksikköä kohti laskettujen voittojen muutoksiin siinä mielessä, että yksikköä kohden laskettujen tuotantopanosten kustannukset yleensä kehittyvät suhdannevaihtelun vastaisesti. On myös syytä pitää mielessä, että kuviossa B esitetty erittely on staattinen ja siinä hintojen ja tuotannon oletetaan olevan riippumattomia, kun taas todellinen hintataso ja tuotanto määräytyvät toistensa perusteella.

1 ”Toimialoilla” tarkoitetaan rakentamista, teollisuutta, palveluita jne. ”Institutionaalisilla sektoreilla” tarkoitetaan kotitalouksia, yrityksiä jne.

2 Yleiskuvan euroalueen makrotaloudellisista tulostittareista saa tammikuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelista ”Measuring and analysing profit developments in the euro area”. Sen jälkeen on julkaistu institutionaalisen sektorin tietoja (ks. lokakuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkeli ”Integrated financial and non-financial accounts for the institutional sectors in the euro area” ja tämän Kuukausikatsauksen kehikko 9).

Kuvio A. Bruttotoimintaylijäämä – koko talous ja yritykset

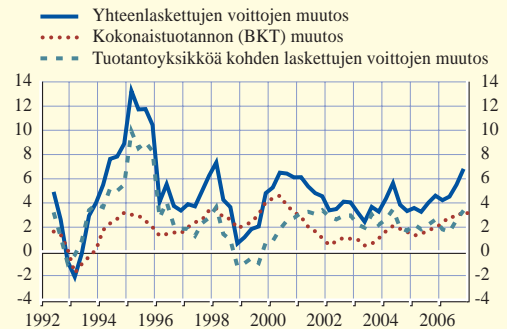
(vuotuinen prosenttimuutos, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja, joita ei ole korjattu työpäivien lukumäärällä)

Lähteet: Eurostat ja EKP.

Kuvio B. Voittojen muutos eriteltyä tuotannon muutoksiin ja tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen muutoksiin

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikkönä, kausivaihtelusta puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Voittojen kasvu on vuoden 2005 puolivälistä alkaen kiihtynyt, vaikka öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat ovat samanaikaisesti nousseet merkittävästi. Voittojen kehityksen vahvuus johtuu lähinnä taloudellisen toimeliaisuuden vauhdittumisesta, sillä (arvonlisäyksen deflaattorilla mitattu) hintojen muutosvauhti on hidastunut vuodesta 2002 lähtien (ks. oheinen taulukko). Vaikuttaa kuitenkin siltä, että yhteenlaskettujen voittomarginaalien nykyinen vahva kehitys perustuu paljolti teollisuuteen, koska teollisuustyön tuottavuus on suhdanneluonteisesti parantunut huomattavasti. Teollisuudessa arvonlisäyksen deflaattorin nousuvauhti pysyi vuosina 2005 ja 2006 keskimäärin kohtuullisena, mikä kuvastaa ulkoisten hintapaineiden aiheuttamaa arvonlisäyksen heikkene mistä. Tästä huolimatta teollisuuden voittomarginaalit kasvoivat keskimäärin voimakkaasti eli yli 2 prosenttiyksikköä molempina vuosina yksikkötyökustannusten kasvun hidastumisen vuoksi. Näissä yhteenlasketuissa tiedoissa eivät kuitenkaan ehkä näy koko tuotantoketjun tuloskehityksen muutokset, jotka johtuvat siitä, että raaka-aineiden hinnannousut välittyvät muihin hintoihin

Taulukko. Voittomarginaalien kehitys toimialoittain

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikkönä, kausivaihtelusta puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja)

		1996–2001 ¹⁾	2002	2003	2004	2005	2006
Koko talous	Arvonlisäyksen deflaattori	1,6	2,6	2,2	1,8	1,7	1,5
	Yksikkötyökustannukset	1,1	2,4	1,8	1,1	0,9	0,8
	Työvoimakustannukset/työntekijä	2,2	2,6	2,1	2,2	1,7	2,2
	Työn tuottavuus	1,1	0,2	0,3	1,1	0,8	1,4
	Voittomarginaalin indikaattori	0,5	0,2	0,4	0,7	0,7	0,8
Teollisuus	Arvonlisäyksen deflaattori	0,6	1,3	-0,2	0,9	1,2	0,6
	Yksikkötyökustannukset	-0,5	0,9	0,2	0,2	-1,2	-1,7
	Työvoimakustannukset/työntekijä	2,0	2,2	2,1	2,7	1,5	2,5
	Työn tuottavuus	2,5	1,3	1,9	2,5	2,7	4,3
	Voittomarginaalin indikaattori	1,0	0,4	-0,5	0,7	2,4	2,3
Lähinnä markkinaehtoiset palvelut	Arvonlisäyksen deflaattori	1,6	2,9	2,5	1,9	1,4	1,3
	Yksikkötyökustannukset	2,1	2,5	1,6	1,0	1,2	1,6
	Työvoimakustannukset/työntekijä	2,1	2,5	2,2	1,7	1,8	2,1
	Työn tuottavuus	0,6	0,2	0,4	0,7	0,9	0,7
	Voittomarginaalin indikaattori	-0,4	0,3	0,9	1,0	0,2	-0,2

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Voittomarginaalin indikaattori määritellään bruttoarvonlisäyksen deflaattorin ja yksikkötyökustannusten muutosvauhtien eroksi. Yksikkötyökustannukset voidaan puolestaan eritellä työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten ja työn tuottavuuden muutoksiksi.

1) Ajanjakson keskiarvo.

eri nopeuksilla. Talouden kasvuvauhti ei myöskään välttämättä näy yhteenlasketuissa tiedoissa. Sen sijaan lähinnä markkinaehtoisten palveluiden voittomarginaalien kehitys oli verrattain vaimeaa ja pysyi suurin piirtein ennallaan vuonna 2006 arvonnäytteen deflaattorin nousun vahvistumisesta huolimatta. Tämä puolestaan johtui näiden palvelujen sektorin työn tuottavuuden aiempaa vaimeammasta kehityksestä ja yksikkötyökustannusten kasvusta.³ On kuitenkin huomattava, että niin teollisuudessa kuin lähinnä markkinaehtoisten palvelujen sektorillakin taloudellisen toimeliaisuuden yleinen vahvistuminen (”määrä”) on myös tukenut voittojen kokonaiskasvua.

Kaiken kaikkiaan euroalueen tuloskehitys on ulkoisten hintapaineiden jatkumisesta huolimatta vauhdittunut vuoden 2005 puolivälistä lähtien pääasiassa vakaan talouskasvun myötä. Kannattavuuden koheneminen on helpottanut investointeja, jotka kasvoivat noin 5 % vuonna 2006, ja työllisyyttä – euroalueen työllisten määrä lisääntyi noin 2 miljoonalla vuonna 2006. Vaikka voittojen kasvu saattaa tasaantua, tämän yleisesti ottaen suotuisan kehityksen voidaan odottaa jatkuvan vastaisuudessa edellyttäen, että palkkakehitys pysyy maltillisena taloudellisen toimeliaisuuden vahvistuessa edelleen.

3 ”Lähinnä markkinaehtoiset palvelut” viittaavat NACE-luokituksiin G–K, eli tukku- ja vähittäiskauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoituksenvälitys, sekä kiinteistö-, vuokraus- ja liike-elämän palvelut.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Saatavissa olevat työvoimakustannuksia kuvaavat mittarit, kuten tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset, työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset sekä sopimuspalkat, viittaavat siihen, että (kertaluonteisten tekijöiden aiheuttamasta vaihtelusta puhdistettu) palkkojen nousu oli maltillista vuonna 2006 (ks. taulukko 7 ja kuvio 36). Alustavat ja epätäydelliset tiedot vuoden 2007 alun kehityksestä viittaavat siihen, että palkkojen nousu on jatkunut maltillisena. Palkkojen kehitykseen liittyy kuitenkin edelleen ennakoitua nopeamman palkkojen nousun riskejä, jotka johtuvat reaalisesta talouskasvun suotuisasta kehityksestä ja työmarkkinoiden kiristymisestä.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen muutosvauhti pysyi vuoden 2006 viimeisenä neljänneksenä jokseenkin ennallaan eli 2,5 prosentissa. Tätä edelsi muutosvauhdin nopeutuminen vuoden kolmena ensimmäisenä neljänneksenä. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten keskimääräinen kasvuvauhti oli 2,5 % vuonna 2006 eli vain hieman nopeampi kuin vuonna 2005.

Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 1,8 prosenttiin vuoden 2006 viimeisenä neljänneksenä – tätä edelsi kasvuvauhdin nopeutuminen 2,4 prosenttiin vuoden kolmantena neljänneksenä. Kasvuvauhdin hidastuminen johtui ennen kaikkea tilapäisestä

Taulukko 7. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

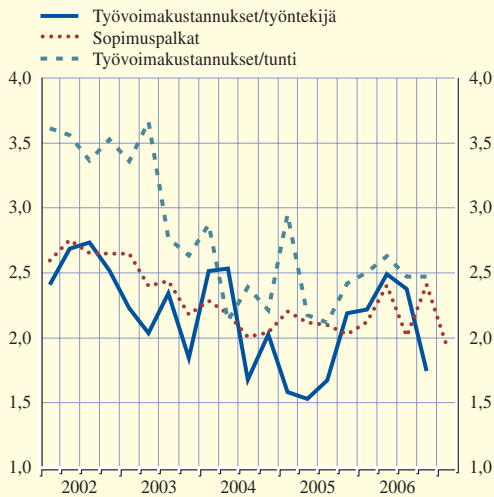
	2005	2006	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I
Sopimuspalkat	2,1	2,2	2,1	2,4	2,0	2,4	1,9
Työvoimakustannukset/tunti	2,4	2,5	2,5	2,6	2,5	2,5	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	1,7	2,2	2,2	2,5	2,4	1,7	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	0,8	1,4	1,3	1,4	1,3	1,7	.
Yksikkötyökustannukset	0,9	0,8	0,9	1,1	1,1	0,0	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Huom. Slovenian luvut eivät sisälly sopimuspalkkoja koskeviin tietoihin.

Kuvio 36. Työvoimakustannus-indikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.
Huom. Slovenian luvut eivät sisälly sopimuspalkkoja koskeviin tietoihin.

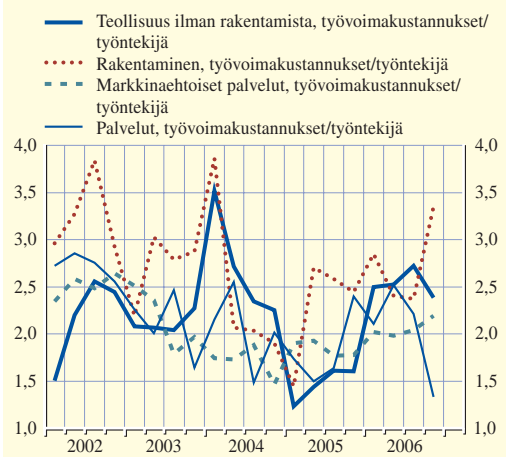
kehityksestä Italian julkisella sektorilla. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen ja tuottavuuden kasvu vuoden viimeisenä neljänneksenä johti siihen, että yksikkötyökustannusten kasvu pysyi ennallaan verrattuna vuoden kolmanteen neljänneksen. Yksikkötyökustannusten kasvuvauhti oli 0,8 % vuonna 2006, kun se vuonna 2005 oli ollut 0,9 %. Työvoimakustannusten maltillinen kasvu on saattanut osittain johtua rakenteellisista tekijöistä, kuten globalisaation vaikutuksista ja niihin liittyvästä voimakkaasta kilpailusta, sekä työllisyyden rakenteen muutoksista. Ne ovat myös seurauksia uudistuksista, joiden tarkoituksena on lisätä matalapalkkaisten työntekijöiden osallistumista työmarkkinoihin. Noususuhdanne saattaa kuitenkin lisätä palkkojen nousupaineita.

Sopimuspalkkojen nousu näyttää jatkuneen maltillisena vuoden 2007 alussa. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden 2007 ensimmäisenä neljänneksenä 1,9 prosenttiin, kun se edellisenä neljänneksenä oli ollut 2,4 %. Hidastuminen johtui suurimmaksi osaksi vertailuajankohdan vaikutuksista, jotka liittyvät eräillä toimialoilla maksettuihin kertaluonteisiin maksuihin, joiden ajoittuminen on sidoksissa palkkasopimukseen. Koska työvoimakustannusten kehitystä vuoden 2007 alussa kuvaavia muita indikaattoreita ei ole saatavissa, näitä tietoja on tulkittava varoen. Parhaillaan käydään palkkaneuvotteluja ja osa niistä saadaan päätökseen vasta myöhemmin tänä vuonna. Neuvottelujen tulosten vaikutuksiin liittykin huomattavaa epävarmuutta.

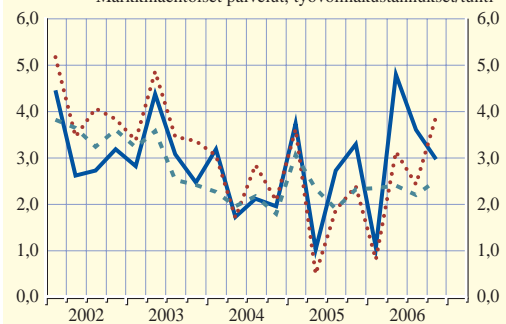
Työvoimakustannusten toimialakohtainen tarkastelu osoittaa, että tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu pysyi ennallaan vuoden 2006 viimeisenä neljänneksenä. Tästä kehityksestä eivät kuitenkaan käy ilmi toimialakohtaiset erot, erityisesti rakennustoimialan ja markkinaehtoisen

Kuvio 37. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

palvelutoimialan työvoimakustannusten kasvun ja teollisuuden työvoimakustannusten kasvun hidastumisen toisiaan tasoittava vaikutus (ks. kuvio 37). Palkkojen keskimääräinen vuotuinen nousuvauhti oli silti edelleen nopeampi teollisuudessa kuin markkinaehtoisissa palveluissa, mikä todennäköisesti johtui tuottavuuden kasvun eroista näiden kahden toimialan välillä. Toimialakohtaiset tiedot työntekijää kohden lasketuista työvoimakustannuksista viittaavat myös siihen, että rakennustoimialan ja markkinaehtoisten palvelujen työvoimakustannusten nopeaa kasvua vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä on tasoittanut työvoimakustannusten kasvun hidastuminen ilman rakennusalaan lasketussa teollisuudessa sekä palvelutoimialalla.

3.4 INFLAATIONÄKYMÄT

Energian hinnan viimevuotinen vaihtelu vaikuttaa YKHI-inflaation kehitykseen tulevana kuukausina. Vertailuajankohdan vaikutukset hidastavat YKHI-inflaatiota lähikuukausina ja nopeuttavat sitä jälleen vuoden 2007 loppua kohti tultaessa. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden viimeisimmissä arvioissa vuotuisen YKHI-inflaatiiovauhdin ennustetaan olevan keskimäärin 1,8–2,2 % vuonna 2007 ja 1,4–2,6 % vuonna 2008 (ks. ”Euroalueen talousnäkyymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”). Näihin hintavakaussnäkyymiin liittyy edelleen useita ennakoitua nopeamman inflaation riskejä. Riskit liittyvät erityisesti euroalueen sisäisiin tekijöihin. Erityisesti todettakoon, että kapasiteetin käyttöaste kohoaa euroalueella ja työmarkkinat kohentuvat vähitellen. Näin ollen on olemassa riski, että palkkojen nousu on ennakoitua nopeampi, mikä aiheuttaisi hintavakauteen huomattavia hintojen nousun riskejä. Tällaisessa tilanteessa hinnoitteluvoima saattaa lisääntyä vähän kilpailullisissa markkinasegmenteissä. Hintavakaussnäkyymiin liittyviä odotettua nopeamman inflaation riskejä aiheuttavat myös hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ennakoitua suuremmat korotukset. Euroalueen ulkopuolisista tekijöistä ennakoitua nopeamman inflaation riskejä aiheuttavat mahdolliset uudet odottamattomat öljyn hinnannousut.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Euroalueen BKT:n määrä kasvoi 0,6 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Tuoreimpien lyhyen aikavälin talousindikaattorien mukaan kasvu on vahvaa toisella neljänneksellä ja sitä tukee se, että olosuhteet ovat suotuisat niin kotimaisen kuin ulkomaisenkin kysynnän kasvulle. Kyselytutkimukset antavat edelleen rohkaisevia viitteitä talous- ja palvelualueiden kehityksestä, ja euroalueen työmarkkinatilanne on kohentumassa. Euroalueella on tulevaisuudessakin edellytykset talouden jatkuvaan kasvuun. Näihin näkyymiin kohdistuvat riskit ovat edelleen jokseenkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä ne painottuvat odotettua hitaampaan kasvuun pääasiassa ulkoisten tekijöiden vuoksi.

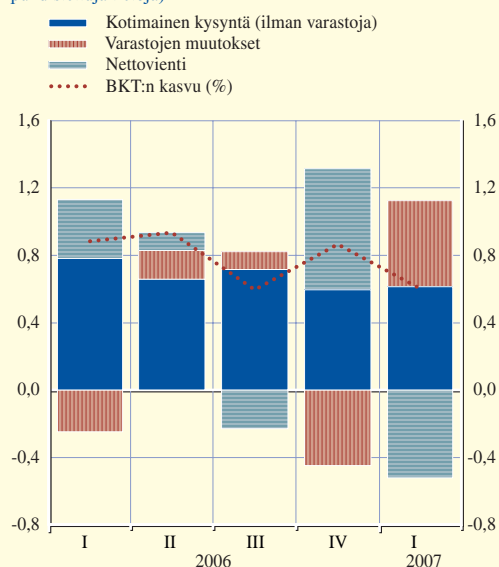
4.1 TUOTANTO JA KYSYNTÄ

BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

Eurostatin ensimmäinen arvio euroalueen BKT:n määrän kasvusta vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä vahvisti alustavan arvion mukaiset ennakkotiedot, joiden mukaan BKT:n määrän neljännesvuosikasvu oli tuolloin 0,6 %. Edellisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 0,9 %. Investointien kasvu nopeutui edelleen 2,5 prosenttiin, ja varastot kiihdyttivät BKT:n määrän kasvua merkittävästi, kun erän kasvuvaihtelu oli vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä pienentynyt voimakkaasti (ks. kuvio 38). Yksityinen kulutus supistui sen sijaan 0,1 %, mikä johtui Saksan arvonlisäveron korotuksesta tammikuussa 2007. Euroalueen ulkopuolisista tekijöistä viennin kasvu hidastui huomattavasti ensimmäisellä neljänneksellä (0,3 % vuosineljänneksitasolla), kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut yllättävän nopeaa. Tuonnin kehitys puolestaan pysyi suurin piirtein ennallaan. On syytä muistaa, että BKT:n kasvun eräkohtaiseen kehitykseen vaikutti vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä kaksi seikkaa. Ensiksi Saksan varastojen kasvuvauhtia koskeviin vuoden 2006 viimeisen neljänneksen tietoihin on tehty suuri tekninen korjaus, joten kasvuvauhti onkin ollut huomattavasti aiempaa hitaampi. Korjauksella mukautettiin

Kuvio 38. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaihtelut prosenttiyksiköinä; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kehikko 8.

VARASTOJEN VIIMEAIKAISEN KEHITYKSEN ARVIOINTIA

Varastojen muutokset vaikuttivat positiivisesti eli noin 0,5 prosenttiyksiköllä euroalueen BKT:n määrän neljännesvuosikasvuun vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Kasvuvaihtelu jäi näin suuremmaksi kuin vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 0,4 prosenttiyksikön negatiivinen kasvuvaihtelu (ks. kuvio A). Nämä molemmat kasvuvaihtelut olivat poikkeuksellisia. Esimerkiksi vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen vahva kasvuvaihtelu oli absoluuttisten lukujen perusteella yli kaksi kertaa pitkän aikavälin keskiarvoa suurempi. Koska varastot ovat kansantalou-

den tilinpidossa luonteeltaan jäännöseriä, viimeaikaisen vaihtelun taloudellisesti merkitykselliseen tulkintaan liittyy paljon epävarmuutta. Tässä kehikossa esitetäänkin aluksi lyhyt yhteenveto varastojen merkityksestä euroalueen tuotannon määrän suhdannevaihteluissa. Sen jälkeen tarkastellaan erityistekijöiden roolia erityisesti Saksassa, kun pyritään selvittämään varastojen muutosten voimakasta vaikutusta BKT:n määrän kasvuun vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä.

Varastojen merkitys euroalueen suhdannesykleissä

Varastojen muutokset vaikuttavat BKT:n määrän kasvuun yleensä varsin vaihtelevasti. Euroalueella varastojen muutosten vaihtelu vuodesta 1996 lähtien (suhteessa niiden keskimääräiseen vaikutukseen BKT:n määrän neljännesvuosikasvuun) on 15 kertaa suurempi kuin muiden menoerien yhteisen kasvuvaihtelun vastaava vaihtelu. Euroalueen BKT:n määrän kasvuvaihtelu on kuitenkin vähentynyt viime vuosikymmeninä, mikä johtuu osittain varastojen muutosten vaihtelun pienene- misestä.¹ Lisäksi varastojen muutokset näyttävät osuvan entistä useammin samaan aikaan suhdan- nesyklin kanssa. Vaikka varastojen muutokset toteutuivat vuoteen 1990 saakka selvästi myöhem- min kuin BKT:n suhdanneluonteiset muutokset, viive näyttää nyt lähes tyystin kadonneen.

Varastoja käsittelevä kirjallisuus tarjoaa yhden keskeisen selityksen vaihtelun vähenemiselle ja varastojen ja BKT:n määrän muutosten samanaikaisuuden lisääntymiselle: tuotannon tasoittamis- ta koskeva hypoteesi. Hypoteesin mukaan motiivina varastojen pitämiseksi on halu välttää tuotan- non viiveisiin liittyviä riskejä tilanteessa, jossa kysyntä voi odottamatta kasvaa. Tällaiset riskit ovat kuitenkin vähentyneet ajan mittaan tuotantoprosessien tehostumisen ansiosta (oikea-aikaisiin toimituksiin tähtäävien tuotantotekniikoiden käyttöönoton kautta) ja varastojen hallinnan välinei- den kehittymisen myötä (esimerkiksi tietotekniikan parannukset ja entistä paremman logistiikan mahdollistama tehostunut kuljetusten hallinta).²

Varastojen viimeaikainen kehitys: erityistekijöiden merkitys

Varastojen poikkeuksellinen kehitys euroalueella vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja vuo- den 2007 ensimmäisellä neljänneksellä näyttää liittyvän lähinnä Saksan kehityksen erityispiirtei- siin. Ensinnäkin Saksassa varastot ehkä kulutettiin loppuun vuoden viimeisellä neljänneksellä, koska kysyntä kasvoi ennen arvonlisäveron korotusta tammikuussa 2007. Lisäksi varastoja on saa- tettu täydentää vuoden 2007 alussa varastojen tason nostamiseksi. Toiseksi tilastollinen vääristy- mä on saattanut vaikuttaa Saksan varastotietoihin. EU:n ulkopuolelle suuntautuvan Saksan tava- ranviennin määrän aikasarjaan on vaikuttanut se, että tiedot on toimitettu jossakin määrin viiväs- tyneinä. Tämä on vääristänyt vuoden 2006 syys-, loka- ja marraskuun tietoja todellisuutta suurem- miksi. Viiveitä ei kuitenkaan ollut tietojen toimittamisessa tavaroiden ja palveluiden tuontitilas- toja varten. Koska Saksan tilastotoimisto lisäksi päätti, että nettoviennin voimakas vaikutus ei sai- si vaikuttaa BKT:n määrän neljännesvuosikasvuvauhtiin vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä, tämä ulkomaankauppätietojen vääristyminen kompensoitui sillä, että varastojen kertymisen vai- kutus BKT:n määrän kasvuun korjattiin vastaavasti todellisuutta pienemmäksi.³ Kun tällaista vää- ristymää ei vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ollut, varastojen kasvun vaikutus BKT:hen muuttui huomattavan suureksi.

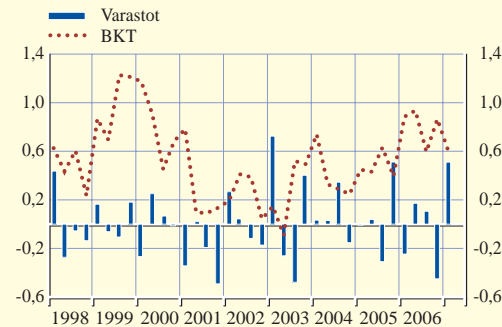
1 Ks. esimerkiksi "Quarterly report on the euro area", Vol. 6, No. 1, Euroopan komission talouden ja rahoituksen pääosasto, 2007, s. 37. Ks. vastaava johtopäätelmä Yhdysvaltojen osalta julkaisusta M. McConnell ja G. Pérez-Quirós "Output fluctuations in the United States: what has changed since the early 1980s?", American Economic Review Vol. 90, No. 5, 2000, s. 1464–1475.

2 Ks. Kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksen kehikko "Varastomuutosten vaikutus suhdannevaihteluihin".

3 Ks. Saksan tilastotoimiston julkaisu (helmikuu 2007), "Detailed results on the economic performance in the 4th quarter of 2006".

Kuvio A. Varastojen vaikutus BKT:n kasvuun

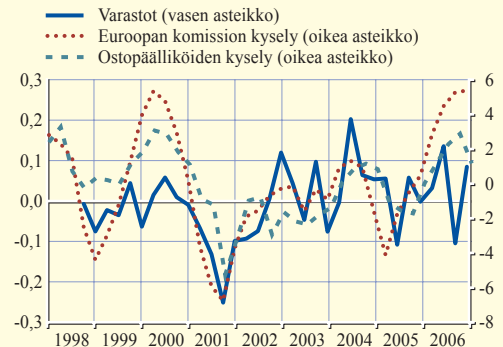
(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä, neljännesvuosittainen kasvuvaihtelu prosenttiyksikköinä)

Lähde: Eurostat.

Kuvio B. Varastot ja kyselytiedot

(vaikutus prosenttiyksikköinä, indeksit)

Lähteet: Eurostat, NTC Economics, Euroopan komissio ja EKP:n laskelmat.

Huom. Euroopan komission kyselyn luvut esitetään käänteismerkkinä; molemmat kyselyaikasarjat ovat keskiarvokorjattuja. Varastoja kuvaava aikasarja esitetään BKT:n määrän neljännesvuosikasvun vaikutusten neljän neljänneksen liukuvana keskiarvona.

Varastojen muutosten viimeaikainen kehitys euroalueen tasolla ei ole vastannut kyselytiedoissa ilmeneviä yritysten odotuksia. Kaksi laitosta julkaisee tietoja varastojen kehityksestä yrityskyselyjensä yhteydessä: NTC Economics (ostopäälliköiden indeksi, Purchasing Managers' Index, PMI) ja Euroopan komissio.⁴ Kuviossa B esitetään molempien kyselyjen tulokset ja varastojen vaikutus BKT:n määrän neljännesvuosikasvuun neljän neljänneksen liukuvana keskiarvona. Kaiken kaikkiaan molemmat kyselyindikaattorit ovat viime vuosina kehittyneet suurin piirtein samalla tavoin kuin varastojen toteutunutta kehitystä kuvaava aikasarja. Varastojen vaikutuksen jyrkkä pieneneminen vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja voimakas suureneminen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä poikkeavat kyselyjen tuloksista. Tämä vääristymä etenkin vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä tukee havaintoa, että tilastolliset tekijät ovat vaikuttaneet huomattavasti varastojen viimeaikaiseen kehitykseen.

4 Ostopäälliköiden kysely ostettujen tavaroiden varastojen kehityksestä alkoi elokuussa 1997 ja Euroopan komission kysely lopputuotteen kehityksestä tammikuussa 1980. Ostetut tavarat ja lopputuotteet eroavat siinä, että ostetut tavarat ovat raaka-aineita, joita käytetään tuotteen valmistamisessa, kun taas lopputuotteet ovat tavaroita, jotka ovat valmiita mutta joita ei ole vielä myyty tai jaettu loppukäyttäjille. Ostopäälliköiden kyselystä saadaan tietoja myös lopputuotetarastoista, joita ei käsitellä tässä kehikossa.

tilastollista vääristymää saman ajanjakson vientitiedoissa. Toiseksi BKT:n erien kehitykseen on vaikuttanut lyhyen aikavälin kehitys, mikä on liittynyt Saksan arvonlisäveron korotukseen tammikuussa 2007. Euroalueen varastojen viimeaikaiseen kehitykseen vaikuttaneita tärkeimpiä tekijöitä käsitellään yksityiskohtaisemmin kehikossa 8.

EKP ja Euroopan komissio (Eurostat) ovat äskettäin julkaisseet euroalueen institutionaalisten sektoreiden neljännesvuosittaisen tilinpidon tilastot, joiden avulla euroalueen kokonaistaloudellista kehitystä voidaan tarkastella aiempaa perusteellisemmin. Esimerkiksi yksityisen kulutuksen viime vuosien maltillinen kasvuvauhti selittyy näistä tilastoista saatavien tietojen mukaan siten, että tuloverotuksen nousu on vaimentanut palkkojen ja itsenäisten yrittäjien tulojen kasvua (ks. kehikko 9).

Kehikko 9.

KOTITALOUS- JA YRITYSSEKTORIEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS: UDESTA EUROALUEEN NELJÄNNESVUOSITTAISESTA SEKTORITILINPIDOSTA SAADUT TIEDOT

EKP ja Euroopan komissio (Eurostat) päättivät 1.6.2007 julkaista ensimmäistä kertaa euroalueen institutionaalisten sektoreiden neljännesvuosittaisen tilinpidon tilastot. Tilastot sisältävät myös ulkomaan tilinpidon.¹ Uudet tilinpitotilastot ovat merkittävä askel euroalueen talous- ja rahoitus-tilastojen kehittämisessä. Tästä lähtien on saatavissa neljännesvuosittain lähes täydellinen euroalueen kansantalouden tilinpito, joka kattaa sekä yleiset taloustili (muu kuin rahoitustilinpito) ja rahoitustilit että rahoitustaseet. Tilastot korvaavat EKP:n tähän asti julkaisemat rahoituksen hankinnan ja investointien taulukot. Tässä kehikossa esitetään joitakin tilastotietoja ja kerrotaan kotitalouksien ja yritysten viimeaikaisista muista kuin rahoitustaloudellisista toimista. Näihin tilastotietoihin perustuva selvitys rahoitustalouden kehityksestä sisältyy Kuukausikatsaukseen osaan 2.

Euroalueen neljännesvuosittainen sektoritilinpito

Kokonais- ja rahoitustaloudellinen kehitys perustuu yksittäisten talouden toimijoiden toimintaan. Samalla tavoin käyttäytyvien toimijoiden ryhmittely institutionaalisiin sektoreihin (kotitaloudet, rahoituslaitokset, yritykset ja julkisyhteisöt) helpottaa ymmärtämään tätä kehitystä merkittävästi. Uusissa neljännesvuositilastoissa kunkin sektorin muut kuin rahoitustaloudelliset toimet on eritelty entistä yksityiskohtaisemmin, ja tietoja on saatavissa esimerkiksi tulonmuodostuksesta, tulojaosta, kulutuksesta, säästämisestä ja investoinneista.² Tilastot myös lisäävät euroalueen talous- ja rahoitustilastojen välistä johdonmukaisuutta, joten rahoitustalouden ja muun talouden kehitystä voidaan tarkastella entistä kokonaisvaltaisemmin.

Kattava ja johdonmukainen euroalueen neljännesvuosittainen sektoritilinpito on EKP:n ja Euroopan komission (Eurostatin) jatkuvan yhteistoiminnan tulos. Yhteistyöhön ovat osallistuneet myös kansalliset keskuspankit ja tilastolaitokset. Tämän prosessin ensimmäisessä vaiheessa koottiin vuosittainen sektoritilinpito, jonka julkaiseminen aloitettiin toukokuussa 2006 vuosien 1999–2004 tiedoista. Uudet neljännesvuositilastot kattavat tiedot vuoden 1999 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2006 viimeiseen neljännekseen. Tällä hetkellä euroalueen sektoritilinpitotilastot ovat saatavilla noin 120 päivän kuluttua kunkin vuosineljänneksen päättymisestä. Koska tiedot ovat kausivaihtelusta puhdistamattomia, tässä kehikossa vertaillaan ainoastaan vuositietoja. Kaikki tiedot esitetään markkinahintaisina. Koska kotitalous- ja yrityssektoreiden neljännesvuositilinpidossa on enemmän uusia tietoja kuin julkisyhteisöjen, rahoituslaitosten ja ulkomaiden tilinpidossa, kehikossa keskitytään ainoastaan kotitalouksiin ja yrityksiin.

Kotitaloussektorin viimeaikainen kehitys

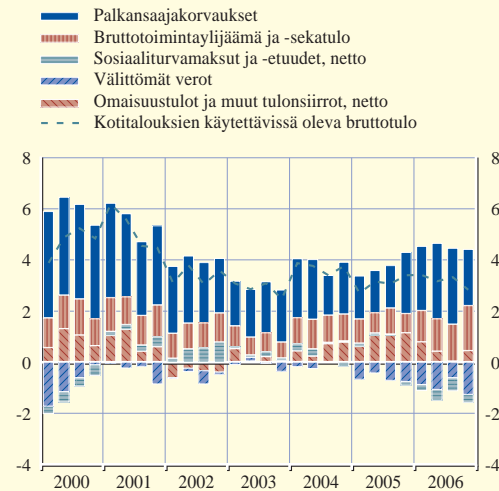
Kotitalouksien nimelliset käytettävissä olevat tulot lisääntyivät vuonna 2006 edelleen maltillisesti, yhteensä 3,2 % eli hieman hitaammin kuin vuonna 2005. Keskimääräinen kasvuvauhti on ollut kutakuinkin sama vuodesta 2002 lähtien (ks. kuvio A). Palkansajakorvaukset (kotitalouksien saamat palkat ja palkkiot sekä työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut) muodostavat noin kolme

1 Täydet euroalueen tilinpitotilastot ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ecb.int>. Lisäksi EU:n muun kuin rahoitustilinpidon tilastot ovat saatavissa Eurostatin verkkosivuilla osoitteessa <http://ec.europa.eu/eurostat>.

2 Kattava yhteenveto euroalueen sektoritilinpidon ominaisuuksista ja käsitteistä, ks. "Quarterly euro area and European Union accounts for institutional sectors (European Sector Accounts)" osoitteessa <http://www.ecb.int/stats/acc/html/index.en.html> ja lokakuun 2006 Kuukausikatsauksen artikkeli "Integrated financial and non-financial accounts for the institutional sectors in the euro area".

Kuvio A. Kotitalouksien käytettävissä olevan bruttotulon muutoksiin vaikuttaneet tekijät

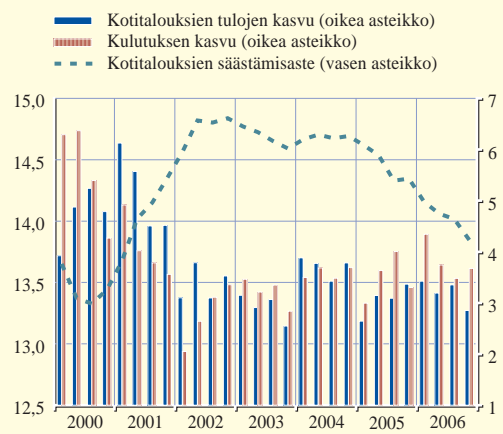
(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja EKP.

Kuvio B. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo, kulutus ja säästämisaste

(vuotuinen prosenttimuutos, prosentteina)

Lähteet: Eurostat ja EKP.

Huom. Kotitalouksien säästämisaste ilmoitetaan prosentteina kotitalouksien käytettävissä olevasta bruttotulosta (neljän vuosineljänneksen liukuva keskiarvo).

neljäosaa kotitalouksien nimellisistä käytettävissä olevista bruttotuloista, ja niiden kasvuvauhti nopeutui tasaisesti vuosina 2005 ja 2006 palkkojen ja palkkioiden kasvuvauhdin nopeutumisen myötä. Itsenäisten yrittäjien ansaitsema ”bruttotoimintaylijäämä” ja ”sekatulo” muodostavat neljännen neljäosan kotitalouksien tuloista, ja ne lisääntyivät myös varsin nopeasti samana aikana. Niiden kasvua tasoitti osittain kuitenkin se, että kotitalouksien maksamat välittömät verot – lähinnä tuloverot – ja nettomääräiset sosiaaliturvamaksut (esim. eläke- ja työttömyysmaksut sekä terveysvakuutusmaksut) suurenlivat.

Kotitalouksien nimellisen kulutuksen kasvu voimistui vuonna 2006 ja oli 3,8 %, mikä oli nopein kasvuvauhti sitten vuoden 2001. Se vaimeni kuitenkin jonkin verran vuoden aikana (ks. kuvio B). Koska kulutus lisääntyi nopeammin kuin käytettävissä olevat bruttotulot kaikkina vuosineljänneksinä, säästämisaste laski. Se on laskenut vuoden 2004 lopusta lähtien 0,8 prosenttiyksikköä ja on 13,8 %.³ Kotitalouksien investoinnit muihin kuin rahoitusvaroihin (lähinnä uusien asuntojen hankinta ja henkilöyhtiöiden kiinteät investoinnit) lisääntyivät tasaisesti vuosina 2005 ja 2006. Tämä yhdessä säästöjen samanaikaisen supistumisen kanssa johti kotitalouksien nettoluotonantajan aseman heikkenemiseen. Tämän seurauksena kotitaloudet vähensivät investointejaan rahoitusvaroihin (esim. osakkeet) vuosina 2005 ja 2006. Samaan aikaan niiden nettorahoitusvarallisuus kasvoi edelleen merkittävästi, mikä johtui lähinnä rahoitusvarojen hallussapitovoitoista.

Yrityssektorin viimeaikainen kehitys

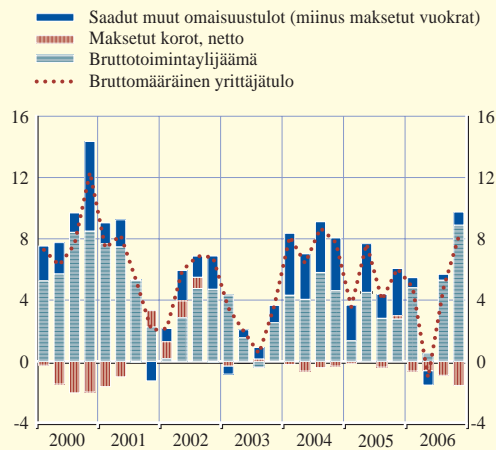
Yritysten bruttomääräisen yrittäjätulon kasvu hidastui 4,0 prosenttiin vuonna 2006, kun se oli ollut 5,3 % vuonna 2005 ja 7,7 % vuonna 2004 (ks. kuvio kuvio C).⁴ Neljännesvuosittainen kehitys

3 Säästämisaste esitetään prosentteina käytettävissä olevista bruttotuloista, ja se sisältää kotitalouksien eläke- ja henkivakuutusrahoitusosuuden oikaisun.

4 Yrittäjätulo vastaa kutakuinkin yrityksen kirjanpidon liikevoiton käsitettä. Yrityksen kirjanpidossa tulot kirjataan nettomääräisten korkomaksujen jälkeen mutta ennen maksettuja osinkoja ja veroja. Yrittäjätulo sisältää koti- ja ulkomaa tuotannossa syntyneen bruttotuotintaylijäämän ja yritysten omistamista rahoitusvaroista saadut omaisuustulot koti- ja ulkomailta.

Kuvio C. Yritysten bruttomääräinen yrittäjätulo osatekijöittäin

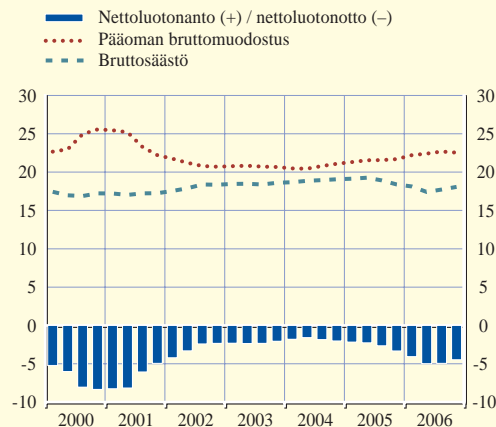
(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja EKP.

Kuvio D. Yritysten tulot, pääoman bruttomuodostus ja säästö

(prosentteina)

Lähteet: Eurostat ja EKP.

Huom. Arvot ilmoitetaan prosentteina bruttoarvonlisäyksestä (neljän vuosineljänneksen liukuva keskiarvo).

oli vaihtelevampaa: tulojen kasvu supistui jyrkästi vuoden 2006 toisella neljänneksellä, mutta elpyi voimakkaasti kolmannella ja neljännellä vuosineljänneksellä. Kasvuvauhdin vaihtelu johtui pääasiassa bruttotoimintaylijäämän kehityksestä. Muiden omaisuustulojen erä (lähinnä osinkotulot ja ulkomaisten suorien sijoitusten tuotot) nopeutti tulojen kasvua vuonna 2006, mutta kasvuvaihtelu oli huomattavasti vähäisempi kuin vuosina 2004 ja 2005.

Yrittäjätulon jatkuva kasvu tuki yritysten investointeja. Pääoman bruttomuodostuksen kasvu on nopeutunut vuoden 2004 puolivälistä lähtien. Viimeksi kasvuvauhti on ollut yhtä nopea vuonna 2001, ja vuoden 2006 lopussa pääoman bruttomuodostus oli lähes 23 % bruttoarvonlisäyksestä (ks. kuvio D). Koska samana aikana muiden kuin rahoitusinvestointien kasvu oli nopeampaa kuin sisäisesti hankitun rahoituksen (eli tulorahoituksen), yritykset pysyivät edelleen nettoluotonottajan asemassa. Ne siis rahoittivat investointeja ottamalla velkaa ja laskemalla liikkeeseen osakkeita ja muita osuuksia.

Euroalueen uusi neljännesvuosittainen sektoritilinpito antaa lisävalaistusta tärkeimpien institutionaalisten sektoreiden rahoitustalouden ja muun talouden kehitykseen, sektorien toimista ulkomaiden kanssa ja sektorien keskinäisistä toimista. Se on odotettu parannus taloudellisessa ja rahatalouden analyysissä jo käytettävissä oleviin tietoihin. Kaiken kaikkiaan tilinpitotilastot osoittavat, että viime vuosina kotitaloudet ovat hyötynneet palkkojen ja itsenäisten yrittäjien tulojen noususta, mikä kuitenkin on tasoittunut osittain tuloverotuksen nousun myötä. Näin ollen kotitalouksien nimellisten käytettävissä olevien tulojen kasvu on ollut varsin maltillista, ja nimellisen kulutuksen kasvu on ollut vaikeaa, vaikka säästämisaste onkin laskenut hieman. Samaan aikaan yritysten kannattavuus on ollut vahvaa, mikä on tukenut investointien voimakasta kasvua.

TUOTANTO TOIMIALOITTAIN JA TEOLLISUUSTUOTANTO

Arvonlisäyksen kasvu jakautui vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä varsin tasaisesti talouden eri päätoimialojen kesken. Sen kasvu nopeutui edelleen varsinkin teollisuudessa ja rakennus- alalla. Palvelualojen arvonlisäyksen kasvu nopeutui niin ikään merkittävästi, joskin se oli hitaampaa kuin teollisuudessa ja rakennus- alalla. Tämä kehitys peittää alleen rahoitustoiminnan ja liike-elämän palvelujen kasvun kiihtymisen. Arvonlisäyksen kasvun vilkastuminen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ei käy yksin BKT:n määrän kasvun hidastumisen kanssa. Tämä selittyy sillä, että erä ”tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot” hidastutti BKT:n määrän kasvua ja tämä erä yhdistää arvonlisäyksen BKT:hen. Erän negatiivinen kasvuvaikeus on saattanut liittyä odotuksiin arvonlisäverotuksen kiristämisestä Saksassa tammi-kuussa 2007, mikä on nostattanut tuoteveroja vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä.

Teollisuustuotannon kasvu (laskettuna ilman rakentamista) elpyi vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli vuoden 2006 jälkipuoliskolla hidastunut voimakkaasti lähinnä energiatuotannon negatiivisen kasvuvaikeutuksen vuoksi. Se kasvoi 0,8 %, kun kasvuvauhti oli vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ollut 0,6 %. Tätä teollisuustuotannon uutta äkillistä kasvua vauhdittivat pääasiassa välituotteiden ja pääomahyödykkeiden tuotannon lisääntyminen. Kulutustavaroiden tuotanto lisääntyi niitä maltillisemmin (ks. kuvio 39). Teollisuuden uudet tilaukset kasvoivat 1,8 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä, ja vauhti oli sama vuoden 2006 viimeiselläkin neljänneksellä. Kun hyvin vaihtelevaa muiden kuljetuslaitteiden erää ei oteta huomioon, uudet tilaukset kasvoivat 2,3 %. Myös rakennustuotannon kasvu on kiihtynyt nopeasti vuoden 2006 alusta ja on nyt nopeimmillaan sitten vuoden 1994. Se kasvoi – jo toista vuosineljännestä peräkkäin – 2,5 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä.

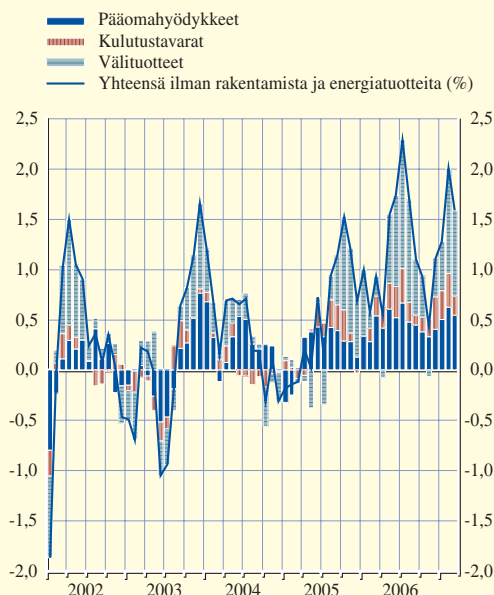
TEHDASTEOLLISUUDEN JA PALVELUALOJEN KYSELYTUTKIMUKSET

Toukokuulle 2007 ulottuvien toimialakohtaisten kyselytutkimusten tulokset ovat pysyneet hyvin myönteisiä. Niiden perusteella kasvu jatkuu laaja-alaisena ja vahvana vuoden 2007 toisella neljänneksellä.

Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan teollisuuden luottamus heikkeni hieman toukokuussa, joskin se on edelleen lähellä huhtikuun kaikkien aikojen huippulukemia. Luottamuksen heikkeneminen näkyi välituotteiden valmistuksessa mutta pysyi lähes ennallaan kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden valmistuksessa. Tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi laski niin ikään hieman toukokuussa. Sen perusteella tehdasteollisuuden kasvu olisi mahdollisesti hidastumassa, vaikka indeksi viittaakin edelleen myönteisen kasvun suuntaan (ks. kuvio 40). Palvelu- alojen kehityksestä ilmenee, että sekä komission luottamusindikaattori että ostopäälliköiden indeksin liiketoiminnan alaindeksi enteilevät edelleen vahvaa kasvua vuoden 2007 toiselle neljännekselle. Myös toisen vuosineljänneksen yli ulottuvat näkymät ovat hyvin myönteiset, koska kummankin indikaattorin lukema seuraavien 12 kuukauden odotetulle kysynnälle on pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella.

Kuvio 39. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaikeus

(kasvuvauhti ja kasvuvaikeudet prosenttiyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

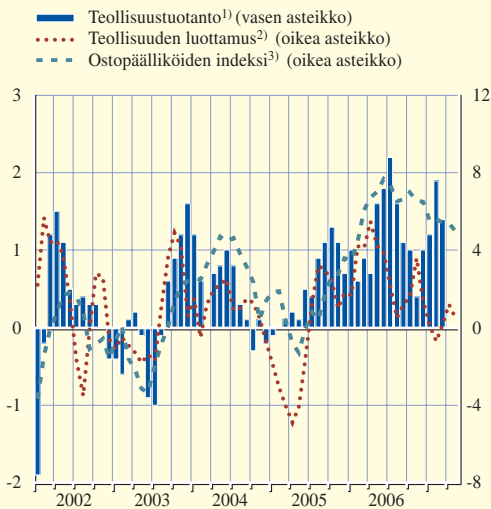

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

Kuvio 40. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, NTC Economics ja EKP:n laskelmat.
1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
2) Saldoluvut prosentteina; muutokset edellisen kolmen kuukauden jaksosta.
3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä.

Kuvio 41. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
2) Saldoluvut prosentteina; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja. Euroalueen kuluttajien luottamusta koskevat tiedot tammikuusta 2004 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien lukujen kanssa Ranskan kyselyssä esitettyjen kysymysten muutosten vuoksi.

KOTITALOUKSIEN KULUTUKSEN INDIKAATTORIT

Yksityisen kulutuksen kasvun nopeutuminen on jäänyt suhteellisen vaimeaksi sen jälkeen, kun se alkoi elpyä vuoden 2002 alussa. Tällä hetkellä yksityisen kulutuksen kasvuvauhti on hitaampi kuin vuoden 1990 lopussa. Kotitalouksien kulutuksesta käytettävissä olevat tuoreimmat tiedot ovat edelleen ristiriitaisia sen suhteen, miten euroalueen yksityinen kulutus on kehittynyt vuoden 2007 toisella neljänneksellä. Yhtäältä kulutus on pysynyt vaimeana toteutunutta kehitystä kuvaavien tietojen mukaan, mutta toisaalta se olisi kyselytutkimusten mukaan voimistumassa.

Arvonlisäveron korotus Saksassa heijastui euroalueen yksityiseen kulutukseen, jonka kasvu hidastui neljännensuositalla 0,1 % vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas se oli ollut 0,4 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Uusien autojen rekisteröinnit vähenivät merkittävästi, huhtikuussa 5,3 % edellisestä, ja ne olivat vähentyneet myös ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Eurostatin tuoreimpien tietojen mukaan vähittäismyynnin määrän kasvu on niin ikään ollut vaimeaa. Euroalueen kuluttajien luottamus vahvistui kuitenkin huomattavasti toukokuussa, ja tällä hetkellä se on lähellä vuoden 2000 ennätyslukemia (ks. kuvio 41). Tulevaisuudessa käytettävissä olevien reaalitulojen kehityksen pitäisi tukea yksityistä kulutusta, sillä työmarkkinatilanne paranee edelleen.

4.2 TYÖMARKKINAT

Tuoreimmat käytettävissä olevat tiedot vahvistavat, että euroalueen työmarkkinatilanne on kohentunut edelleen. Työllisyyssodotukset ovat suuret, mikä vahvistaa arviota, että työmarkkinoiden näkymät

ovat suotuisat. Kyselytutkimuksissa alkaa kuitenkin näkyä joitakin merkkejä työmarkkinatilanteen kiristymisestä.

TYÖTTÖMYYS

Euroalueen työttömyysaste on laskenut vuoden 2005 alusta lähtien. Huhtikuussa 2007 se laski edelleen 7,1 prosenttiin eli 0,1 prosenttiyksikköä maaliskuusta (ks. kuvio 42). Työttömien määrä väheni huhtikuussa noin 95 000:lla. Tämä oli hieman vähemmän kuin vuoden 2006 kolmen ensimmäisen kuukauden kuukausikeskiarvo 150 000 henkeä.

Teollisuussektorin tuotannon rajoituksesta tehdyt kyselytutkimukset viittaavat siihen, että alalla alkaa kohta olla työvoimapula, mutta vuoden 2000 lopun huippulukemia ei kuitenkaan saavuteta. Joidenkin alustavien merkkien mukaan euroalueen tärkeimpien maiden työmarkkinatilanne olisi hieman kireä. Ei kuitenkaan tulisi jättää huomioimatta, että globalistuminen ja siirtolaisuus voivat mahdollisesti pehmentää työvoimapulaa.

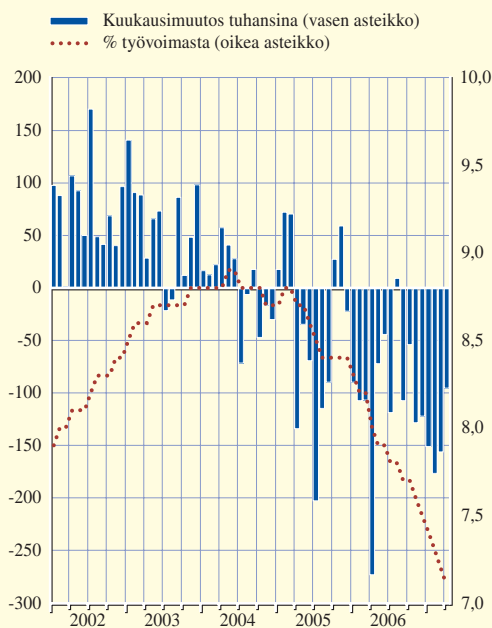
TYÖLLISYYS

Euroalueen työllisyyden kasvu pysyi vahvana vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä ja perustui palvelu- ja rakennusalojen kehitykseen (ks. taulukko 8). Palvelualojen työllisten määrä lisääntyi 352 000:lla ja rakennusalan 170 000:lla. Koska työllisten määrä supistui maataloudessa (26 000:lla) ja ilman rakentamista lasketussa teollisuudessa (51 000:lla), euroalueen työllisten määrä lisääntyi neljännesvuositasolla yhteensä 445 000:lla.

Työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti oli 1,7 % vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä, mikä on nopein kasvuvauhti sitten vuoden 2000 toisen neljänneksen (ks. kuvio 43). Euroalueen työn tuottavuuden kasvukehityksestä tehdyt tuoreimmat arviot viittaavat siihen, että 10 viime vuoden aikainen

Kuvio 42. Työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 8. Työllisyyden kasvu

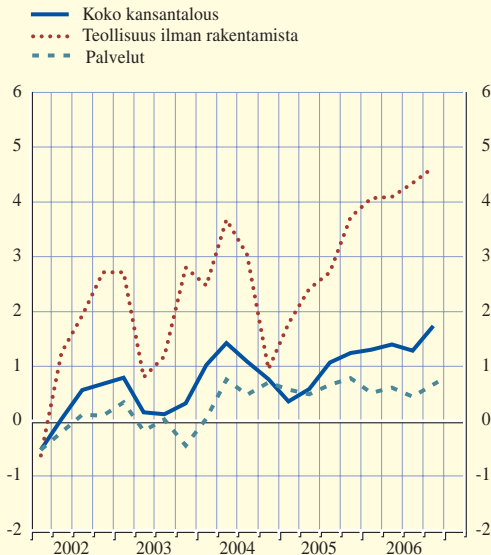
(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosi		Neljännesvuosimuutokset				
	2005	2006	2005 IV	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV
Koko kansantalous	0,8	1,4	0,3	0,5	0,5	0,3	0,3
<i>josta:</i>	-1,4	-0,1	0,1	0,2	0,7	-1,8	-0,4
Maa- ja kalatalous	-0,1	0,7	0,3	0,1	0,3	0,2	0,3
Teollisuus	-1,2	-0,2	0,0	-0,1	0,2	0,0	-0,2
ilman rakentamista	2,7	2,7	0,9	0,6	0,7	0,9	1,6
Rakentaminen	1,3	1,8	0,3	0,6	0,5	0,4	0,4
Palvelut							
Kauppa ja kuljetus	0,7	1,2	0,3	0,5	0,5	0,1	0,4
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut	2,1	3,5	1,1	0,9	0,9	1,0	0,7
Julkishallinto	1,3	1,4	-0,1	0,6	0,4	0,4	0,2

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 43. Työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

kasvuvauhdin laskusuuntaus on nyt saattanut pysähtyä. Arvioihin on kuitenkin suhtauduttava varoen, koska ostopäälliköiden kyselyistä johdettu tuottavuuden yhdistelmäindikaattori laski huhtikuussa 2007 alimmilleen 20 kuukauteen. Se on kuitenkin edelleen viitearvon 50 yläpuolella ja viittaa siten tuottavuuden kasvun jatkumiseen myönteisenä.

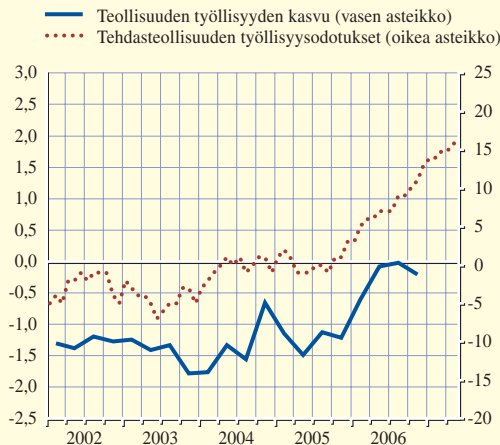
Työllisyysodotukset olivat yhä suotuisat toukokuussa, ja niiden perusteella euroalueen työllisyystilanne on parantunut vuoden 2007 ensimmäisellä puoliskolla (ks. kuvio 44). Euroopan komission suhdannekyselyistä johdetut palvelualojen työllisyysodotukset kohenivat merkittävästi ja olivat viimeksi yhtä myönteiset vuoden 2001 puolivälissä. Teollisuuden työllisyysodotukset paranivat niin ikään, joskin paljon hitaammin. Ostopäälliköiden indeksistä johdetut työllisyysodotukset pysyivät toukokuussa 2007 ennallaan.

4.3 KASVUNÄKYMÄT

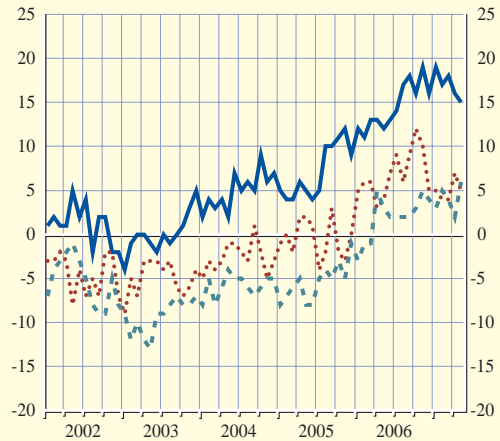
Tuoreimmat taloustilastot vahvistavat, että euroalueen kasvunäkymät viittaavat vahvaan ja laajalaiseen kasvuun, mikä perustuu koti- ja ulkomaiseen kysynnän suotuisiin kasvuoloihin. Työmarkkinatilanne kohenee edelleen, ja sen odotetaan tukevan yksityisen kulutuksen kasvun vilkastumista. Sijoitusnäkymät ovat niin ikään suotuisat, sillä yritysten tulokset ovat pysyneet hyvinä, rahoitustilanne on suotuisa ja vanhaa pääomakantaa on uusittava samalla kun tehdasteollisuuden kapasiteetin

Kuvio 44. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluvi prosentteina, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

— Rakennusalan työllisyysodotukset
 Vähittäiskaupan työllisyysodotukset
 - - - - - Palvelusektorin työllisyysodotukset

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Saldoluviut ovat keskiarvokorjattuja.

käyttöaste on korkea. Tällä hetkellä se on suurin yli 15 vuoteen. Vaikka tilastolliset tekijät kasvattavat Saksan vuoden 2006 viimeisen neljänneksen vientilukemia ja vääristävät siten lyhyen aikavälin tilastoja, vahva maailmantalouden kasvu edistää vientiä jatkossakin.

Tämän arvion mukaisesti eurojärjestelmän asiantuntijoiden tuoreimmassa kokonaistaloudellisessa arviossa ennakoitaan euroalueen BKT:n määrän kasvavan 2,3–2,9 % vuonna 2007 ja 1,8–2,8 % vuonna 2008 (ks. ”Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”).

Näihin näkyymiin kohdistuvat riskit ovat jokseenkin tasapainossa lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä riskit painottuvat edelleen odotettua hitaampaan kasvuun pääasiassa euroalueen ulkopuolisten tekijöiden vuoksi. Nämä liittyvät erityisesti pelkoihin protektionismipaineiden kasvusta, öljyn hinnan nousun mahdolliseen jatkumiseen sekä huoleen globaaleihin tasapainottomuuksiin mahdollisesti liittyvästä hallitsemattomasta kehityksestä ja rahoitusmarkkinoiden tunnelmien mahdollisiin muutoksiin.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Vuonna 2006 julkisen talouden rahoitusasemat kohentuivat huomattavasti, ja tuoreimpien ennusteiden mukaan alijäämäsuhde supistuu euroalueella vuosina 2007–2008 edelleen, mikä johtuu vahvana jatkuvasta tulokehityksestä ja maltillisesta kulutuksen kasvusta suotuisten makrotalouden näkymien vallitessa. Kuitenkin kun otetaan huomioon tilapäiset toimet ja suhdannetekijät, rakenteellinen kohentuminen on vaimeampaa kuin nimellisistä julkisen talouden rahoitusasemista päätellen voisi luulla. Tätä taustaa vasten nykyiset taloudellisesti ”hyvät ajat” tarjoavat uusia mahdollisuuksia korjata jäljellä olevia julkisen talouden tasapainottomuuksia nopeasti ja vauhdittaa keskipitkän aikavälin tavoitteisiin tähtääviä sopeuttamistoimia, jotta nämä tavoitteet saavutetaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään vuonna 2010.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2006 JA NÄKYMÄT VUOSILLE 2007 JA 2008

Vuonna 2006 julkisen talouden kehitys euroalueella oli suotuisampaa kuin aiemmin ennustettiin mm. vakausohjelmissa, jotka euroalueen jäsenmaat esittivät vuoden 2006 lopussa ja vuoden 2007 alussa. Vuonna 2006 euroalueen BKT:hen suhteutettu julkisen talouden alijäämä supistui 1,6 prosenttiin, kun se vuonna 2005 oli ollut 2,5 % (ks. taulukko 9). Tämä heijasteli BKT:hen suhteutettujen julkisen talouden tulojen tasaista kasvua vuoden 2006 kaikilla neljänneksillä sekä sitä, että BKT:hen suhteutetut julkisen talouden menot supistuivat jonkin verran (ks. kuvio 45). Menojen supistumista lisäsivät kaksi huomattavaa Italiassa toteutettua kertaluonteista pääomasiirtojen lisäystä. Ne johtuivat arvonalisäveroa koskevasta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiosta sekä siitä, että Italian valtio otti hoidettavakseen rautateiden velkoja vuoden jälkipuoliskolla.

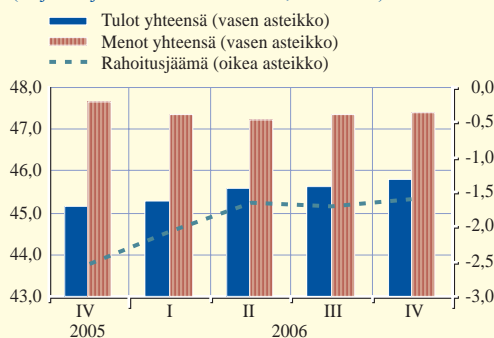
Vuonna 2006 julkisen talouden rahoitusasemat kohentuivat huomattavasti, ja julkisen talouden tilan ennustetaan elpävän edelleen vuosina 2007 ja 2008. Mikäli finanssipolitiikassa ei tapahdu muutoksia, Euroopan komission keväällä 2007 julkaisemien ennusteiden mukaan euroalueen keskimääräinen julkisen talouden alijäämä supistuu siten, että vuonna 2007 se on 1,0 % ja vuonna 2008 puolestaan 0,8 % BKT:stä (ks. taulukko 9). OECD:n toukokuussa 2007 julkaisema ennuste talousnäkymistä on jokseenkin samanlainen. Tällä hetkellä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena olevista maista (näitä ovat Italia ja Portugali sen jälkeen, kun Saksan ja Kreikan liiallisia alijäämiä koskevat menettelyt kumottiin äskettäin) ainoastaan Portugalin BKT:hen suhteutetun alijäämän ennustetaan edelleen ylittävän 3 prosentin viitearvon sekä vuonna 2007 että vuonna 2008, kun taas Italian alijäämä supistuu komission ennusteen mukaan 3:a prosenttia pienemmäksi vuonna 2007.

Niistä maista, joissa ei ole liiallista alijäämää mutta jotka eivät ole vielä saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitteitaan (Belgia, Saksa, Kreikka, Ranska, Itävalta ja Slovenia), useimpien ennustetaan kohentavan julkisen talouden rahoitusasemiaan vain hieman. Niiden rahoitusasemat saattavat jopa heiketä vuosina 2007 ja 2008. Niistä maista, jotka ovat jo saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitteensa (Irlanti, Espanja, Luxemburg, Alankomaat ja Suomi), Irlannin ja Alankomaiden ennustetaan heikentävän julkisen talouden rahoitusasemiaan huomattavasti siten, että Alankomaiden rahoitusasema on tilapäisesti alijäämäinen mutta palaa tasapainoon vuonna 2008. Myös Espanjan julkisen talouden ylijäämän ennustetaan supistuvan.

Euroopan komission ennusteet viittaavat yleisesti ottaen siihen, että julkinen talous kehittyi suotui-

Kuvio 45. Julkista taloutta koskevat euroalueen neljännesvuositilastot

(neljän neljänneksen liukuva summa, % BKT:stä)

Lähde: Eurostatin ja kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Taulukko 9. Julkisen talouden kehitys euroalueella

(% BKT:stä)	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Euroopan komission talousennusteet, kevät 2007	45,1	44,8	45,1	45,7	45,5	45,4
a. Tulot	48,2	47,6	47,6	47,3	46,5	46,2
b. Menot						
joista:	3,3	3,1	2,9	2,9	2,9	2,8
c. Korkomenot	44,9	44,5	44,6	44,5	43,6	43,3
d. Perusmenot (b-c)	-3,0	-2,8	-2,5	-1,6	-1,0	-0,8
Rahoitusjäämä (a-b)	0,2	0,3	0,5	1,3	1,9	2,0
Perusjäämä (a-d)	-2,7	-2,4	-1,8	-1,2	-0,8	-0,7
Suhdannekorjattu rahoitusjäämä	69,2	69,7	70,5	69,0	66,9	65,0
Bruttovelka	0,8	2,0	1,4	2,7	2,6	2,5
Lisätieto: BKT:n määrä (vuotuinen prosenttimuutos)						
Vuosien 2006–2007 tarkistettuihin vakausohjelmiin perustuvia euroalueen keskiarvoja¹⁾						
Rahoitusjäämä			-2,4	-2,1	-1,4	-1,1
Perusjäämä			0,6	1,0	1,5	1,8
Suhdannekorjattu rahoitusjäämä			-1,8	-1,7	-1,1	-0,8
Bruttovelka			70,6	69,4	67,8	66,4
Lisätieto: BKT:n määrä (vuotuinen prosenttimuutos)			1,4	2,6	2,2	2,2

Lähteet: Euroopan komissio, tarkistettavat vakausohjelmat 2006–2007 ja EKP:n laskelmat.

Huom. Matkapuhelintuottojen myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin, ja tästä syystä yhteenlasketut eivät välttämättä täsmää.

1) Toukokuussa 2007 käytettävissä olleet tiedot. Euroalueen vuoden 2005 keskiarvoon sisältyvät Ranskan vakausohjelman 2005–2006 tiedot.

sasti ja ylittää tavoitteet, jotka sille on asetettu uusimmissa tarkistetuissa vakausohjelmissä. Euroalueen BKT:hen suhteutetun alijäämän ennustetaan vuonna 2007 olevan 0,4 prosenttiyksikköä ja vuonna 2008 puolestaan 0,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin uusimmissa vakausohjelmissä asetetut keskimääräiset kansalliset tavoitteet. Tämä johtuu vuoden 2006 verotulojen suurelta osin odottamattoman kasvun todennäköisistä kerrannaisvaikutuksista ja yleisesti kohentuneesta kokonaistaloudellisesta tilanteesta. Vakauttamistoimien ennustetaan kuitenkin olevan vaatimattomia vuonna 2007 ja niistä on tehtävä konkreettisempia vuoden 2008 budjeteissa.

Koko euroalueen julkisen talouden velkasuhde supistui vuonna 2006, ja supistumisen ennustetaan jatkuvan siten, että vuonna 2008 BKT:hen suhteutettu julkinen velka on 65,0 %. Tämä puolestaan johtuu velkasuhteen pienenemisestä kaikissa maissa lukuun ottamatta Portugalia, jonka BKT:hen suhteutettu julkinen velka kasvaa edelleen. Tästä huolimatta BKT:hen suhteutetun julkisen velan ennustetaan edelleen olevan yli tai lähes 60 % vuonna 2008 seitsemässä euroalueen jäsenmaassa (Belgia, Saksa, Kreikka, Ranska, Italia, Itävalta ja Portugali).

JULKISEN TALOUDEN KEHITYKSEN TAUSTATEKIJÄT

Julkisen talouden rahoitusasemat kohenevat ennustejakson aikana koko euroalueella samaan aikaan kun taloudellisen tilanteen ennustetaan olevan suotuisa ja BKT:n määrän kasvun olevan potentiaalista kasvuvauhtia nopeampaa vuonna 2007. Tämä pätee vähäisemmässä määrin myös vuonna 2008 (ks. kuvio 46a). BKT:n määrän kasvuvauhtiin liittyy lisäksi myönteinen suhdannevaikutus julkisen talouden rahoitusasemiin. On otettava huomioon myös varsin maltilliset vakauttamistoimet, jotka ilmenevät siten, että BKT:hen suhteutettu suhdannekorjattu perusjäämä kasvaa noin 0,4 prosentilla vuonna 2007 ja 0,1 prosentilla vuonna 2008. Nämä sopeuttamistoimet myös hyötyvät joistakin väliaikaisista vaikutuksista, kun taas BKT:hen suhteutetut korkomenot supistuvat niin vähän, että sillä ei ole käytännössä merkitystä (ks. kuviot 46b ja 46c). Maakohtaisesti tarkasteltuna koko euroalueen suhdannekorjatun perusjäämän lievä kohentuminen johtuu suurelta osin oletetuista Saksan, Ranskan ja Italian sopeuttamistoimista, joiden myönteinen vaikutus kumoaa erityisesti Irlannin ja Alankomaiden tilanteiden heikentymisen seuraukset.

Maltillinen finanssipolitiikan kiristyminen euroalueella vuonna 2007 johtuu todennäköisesti BKT:hen suhteutettujen suhdannekorjattujen kokonaismenojen ennustetusta supistumisesta, joka on merkittävämpää kuin suhdannekorjattujen tulojen supistuminen (ks. kuvio 46d). Mikäli finanssipolitiikassa ei tapahdu muutoksia, sekä BKT:hen suhteutettujen tulojen supistuminen johtuu pääasiallisesti veropohjien hitaammasta kasvusta suhteessa BKT:n kasvuun, kun taas menokehityksen taustalla on ensisijaisesti se, että menojen kasvu pysyy luultavasti entisenlaisena samalla kun BKT:n kasvu on aiemmin oletettua nopeampaa. Lisäksi päämasiirtoja koskevien kertaluonteisten toimien päättyminen Italiassa selittää huomattavan osan (lähes 0,4 prosenttiyksikköä BKT:stä) BKT:hen suhteutettujen euroalueen menojen supistumisesta vuonna 2007.

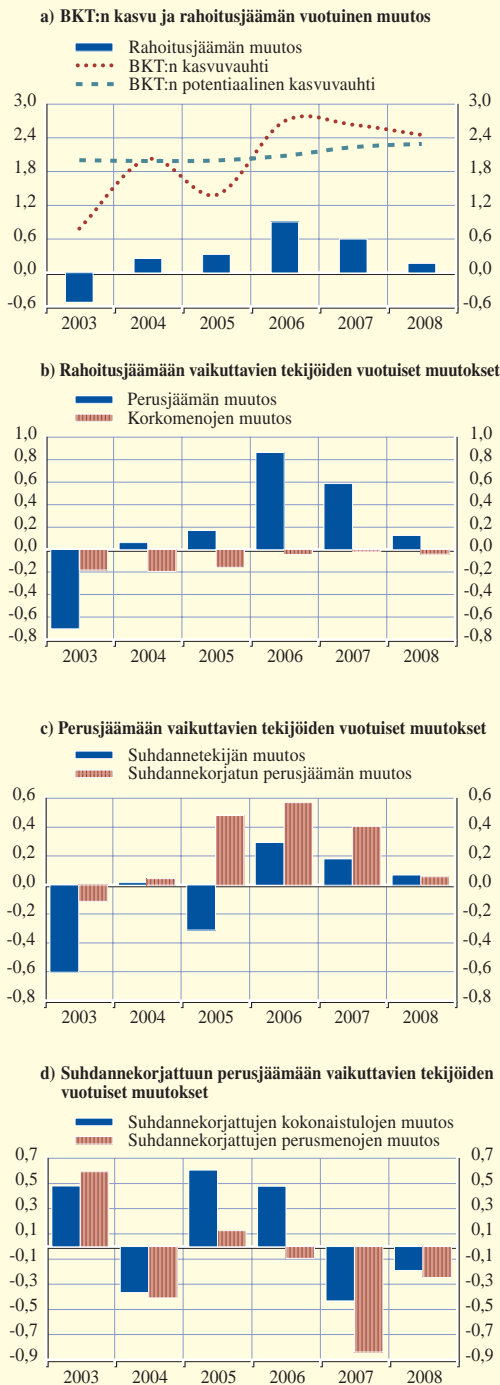
ARVIOINTI

Vuoden 2006 ennakoitua parempi julkisen talouden kehitys ja suotuisat talousnäkymät tarjoavat uusia mahdollisuuksia korjata jäljellä olevia julkisen talouden tasapainottomuuksia. Maiden on hyödynnettävä kaikin tavoin nykyinen talouskasvu ja odotettua suuremmat verotulot vakauttamalla julkista taloutta tarvittaessa nykyistä kunnianhimoisemmin ja välttämällä suhdanteita myötäilevää politiikkaa. Tämä vastaisi vakausta ja kasvusopimuksen määräyksiä ja myös euroryhmän 20.4.2007 antamaa sitoumusta. Antaessaan sitoumuksen euroalueen maiden valtiovainministerit vahvistivat tukevansa vakausta ja kasvusopimusta, olivat yksimielisiä euroalueella tällä hetkellä vallitsevista hyvistä ajoista ja sitoutuivat tiettyjen finanssipoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen lähivuosina.

Vuoden 2006 ennakoitua paljon paremman julkisen talouden kehityksen tulisi johtaa aiempaa kunnianhimoisempiin budjettitavoitteisiin vuodeksi 2007 ja sen jälkeen. Niiden maiden, joiden julkinen talous on epätasapainossa, on kohdennettava viimeaikaiset odottamattomat tulot täysimääräisesti alijäämien supistamiseen ja torjuttava paineet keventää finanssipolitiikkaa Tällaisten

Kuvio 46. Julkisen talouden kehitykseen vaikuttavat tekijät euroalueella

(prosenttiyksikkönä BKT:stä; prosenttimuutos)

Lähteet: Euroopan komissio, kevään 2007 talousennusteet ja EKP:n laskelmat.

toimien avulla julkisen talouden velkasuhteet, jotka ovat edelleen samansuuruisia tai jopa suurempia kuin EMUn kolmannen vaiheen alussa, saadaan kääntymään laskuun kestäväällä tavalla.

Maiden, joissa on liiallinen alijäämä, on varmistettava alijäämien korjaaminen mahdollisimman pian ja viimeistään Ecofin-neuvoston asettamassa määräajassa. Niiden on vähintäänkin noudatettava neuvoston suosituksissa ja vaatimuksissa määriteltyjä vakauttamisvaatimuksia ja ylitettävä ne, jos taustalla oleva taloudellinen tilanne osoittautuu odotettua suotuisammaksi. Tämän vuoksi onkin välttämätöntä, että nämä maat jatkavat rakenteellista vakauttamista myös sen jälkeen, kun ovat korjanneet liialliset alijäämänsä.

Maiden, joissa ei ole liiallista alijäämää mutta jotka eivät ole vielä saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitteitaan, on vuosittain parannettava rakenteellisia julkisen talouden rahoitusasemiaan 0,5 prosentin verran BKT:stä. Hyvinä aikoina niiden odotetaan toteuttavan vakauttamistoimia, jotka ovat tätä tuntuvampia. Euroopan komission ennusteiden mukaan vain hyvin harvat näistä maista ylittävät 0,5 prosentin tavoitteeseen vuosina 2007 ja 2008. Rakenteellisten vakauttamistoimien ennustetaan pikemminkin pysyvän tätä pienempinä melkein kaikissa maissa siitä huolimatta, että nykyisinä hyvinä aikoina niillä on erinomaiset mahdollisuudet tosiasiallisesti ylittää tämä tavoite. Useiden maiden tulisivatkin panna täytäntöön paljon nykyistä kunnianhimoisempia vakauttamisstrategioita vuonna 2007 ja toteuttaa finanssipolitiikkaa tiukentavia lisätoimenpiteitä vuoden 2008 budjeteissa saavuttaakseen tarkoituksenmukaiset vakauttamistavoitteet. Suotuisan kokonaistaloudellisen tilanteen vallitessa useimpien euroalueen maiden on saavutettava keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuoteen 2008 tai 2009 mennessä, ja kaikki maat pyrkivät saavuttamaan tavoitteensa viimeistään vuonna 2010. Tämä on myös euroryhmän antaman sitoumuksen mukaista.

Maiden, jotka ovat jo saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitteensa, on vältettävä suhdanteita myötäilevää finanssipolitiikan keventämistä ja yleensä ottaen annettava suhdanneautomaatiikan toimia. Vuotta 2007 koskevat komission ennusteet kuitenkin joiltakin osin viittaavat siihen, että finanssipolitiikkaa on kevennetty huomattavasti tietyissä tähän ryhmään kuuluvissa maissa. Varovaisuutta edellytetään erityisesti niiltä mailta, joissa nopean talouskasvun lisäksi on havaittavissa makrotalouden tasapainottomuutta (joka liittyy esimerkiksi liialliseen luotonannon kasvuun tai suuriin vaihtotaseen alijäämiin). Näissä maissa suhdanneautomaatiikan toiminnan sallimiseen saattaa liittyä se, että julkisen talouden rahoitusasemien nimelliset ylijäämät pysyvät tuntuvina. Tämä takaisi ylimääräisen turvamarginaalin, jos taloudellinen tilanne äkillisesti heikentyisi.

Kuten kehikossa 10 kuvaillaan yksityiskohtaisesti, julkisen sektorin harjoittama palkkapolitiikka mahdollisesti pikemminkin pahentaa talouden suhdannevaihteluja kuin vaimentaa niitä. Näin ollen julkisen sektorin palkkapolitiikat euroalueen maissa ovat nykyisessä taloudellisessa tilanteessa merkittävässä asemassa esimerkin antajina.

Julkista taloutta koskevien tietojen laadun parantaminen on edelleen keskeinen keino seurata finanssipolitiikkaa tehokkaasti. Tämän takia on syytä tukea kaikkia pyrkimyksiä julkista taloutta koskevien tietojen parantamiseksi ja tietojen luotettavuuden lisäämiseksi.

JULKISEN TALouden PITKÄN AIKAVÄLIN KESTÄVYYTEEN TÄHTÄÄVÄT STRATEGIAT

Useimmissa euroalueen maissa ei ole vielä lähimainkaan varmistettu julkisen talouden kestävyttä pitkällä aikavälillä. Väestön ikääntyminen johtaa siihen, että eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitomenoihin liittyvät paineet kasvavat¹. Julkisen talouden kestävyys paranee huomattavasti, kun saavutetaan ja säilytetään tasapainoiset tai ylijäämäiset julkisen talouden rahoitusasemat, jotta julkisen

¹ Ks. äskettäin tehty arvio: OECD Economic Outlook No. 81, toukokuu 2007.

talouden velkasuhteita voitaisiin supistaa nopeasti tai voitaisiin luoda vararahastoja tai tehdä molempia. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että useimmissa euroalueen maissa tarvitaan edelleen uusia julkisten eläkejärjestelmien systeemi- tai parametriuudistuksia tai molempia sekä terveydenhuoltoa ja pitkäaikaishoitoa koskevien politiikkojen sopeuttamista. Lisäksi vero- ja etuusjärjestelmien uudistuksilla edistetään julkisen talouden kestävyyttä, jos niiden avulla saadaan lisättyä työllisyyttä ja nopeutettua tuottavuuden kasvua. Julkisen talouden kestävyyttä voidaan myös kohentaa toimilla, joilla parannetaan julkisen kulutuksen laatua erityisesti tehostamalla julkisten palvelujen tuottamista. Nykyinen suotuisa taloudellinen tilanne tarjoaakin tässä suhteessa ihanteellisen ympäristön julkisen talouden rakennetta koskevien uudistusten vauhdittamiseen sekä siihen, että otetaan käyttöön tarkoituksenmukaisia kansallisia budjettisääntöjä ja -menettelyjä julkisten menojen hallinnoinnin parantamiseksi.

Kehikko 10.

JULKISEN SEKTORIN PALKKAKEHITYS EUROALUEELLA

Julkisen sektorin palkkojen kehitys euroalueella on merkittävä tekijä, joka vaikuttaa koko talouden palkkojen, yksikkötyökustannusten ja inflaation kehitykseen. Tämä näkyy siinä, että julkisen sektorin palkkamenot mitattuna euroalueen julkisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannuksina olivat keskimäärin yli 20 % koko talouden työntekijöiden työvoimakustannuksista vuosina 1999–2006 (ks. oheisen taulukon viimeinen sarake); euroalueen maiden välillä oli jonkin verran vaihtelua.¹ Julkisen sektorin palkkaneuvottelut ja työllisyyskehitys sekä niiden mahdolliset heijastusvaikutukset talouden muille osa-alueille saattavat siten vaikuttaa tuntuvasti yksikkötyökustannuksiin ja inflaatiopaineisiin (myös säänneltyjen hintojen muutosten kautta²) koko euroalueella. Niillä voi olla vaikutuksia myös yksittäisten euroalueen maiden kustannus- ja hintakilpailukykyyn. Tässä kehikossa tarkastellaan julkisen sektorin palkkojen dynaamisuutta euroalueella sekä niiden kehitystä verrattuna yksityisen sektorin palkkoihin.

EMUn perustamisesta lähtien julkisen sektorin ja yksityisen sektorin työntekijöiden yhteenlasketut työvoimakustannukset euroalueella ovat kasvaneet jokseenkin samaan tahtiin.³ Vaikka tilanne vaihtelee huomattavasti euroalueen maiden välillä, julkisen sektorin työntekijöiden yhteenlasketujen työvoimakustannusten kasvuvauhti koko euroalueella on pysynyt nimellisen BKT:n kasvuvauhtia hitaampana. Tämä viittaa siihen, että julkisen sektorin palkkamenot ovat ajan mittaan supistuneet suhteessa BKT:hen kuten euroalueen työn tulo-osuus ja yksityisen sektorin palkat.

Sitä vastoin työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset kasvoivat vuosina 1999–2006 julkisella sektorilla huomattavasti nopeammin kuin yksityisellä sektorilla, mikä johtuu erilaisesta työllisyyskehityksestä näillä sektoreilla. Vaikka tässä kehityksessä olikin havaittavissa huomattavia eroja euroalueen maiden välillä, useissa maissa työntekijää kohden lasketut julkisen sektorin

1 On syytä kiinnittää huomiota metodologisiin epävarmuustekijöihin, jotka liittyvät julkisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannusten ja julkisen sektorin työllisyyden mittaamiseen ja vertailemiseen maiden välillä. Näiden kahden julkisen talouden muuttujan kehityksessä on havaittu euroalueen maiden välisiä eroja, joista osa liittyy institutionaalisiin kysymyksiin kuten julkisen sektorin järjestelyihin. Esimerkiksi niissä maissa, joissa julkinen sektori (valtion-, alue- tai paikallishallinto) omistaa ja ylläpitää sairaaloita, niitä koskevat terveydenhuoltokustannukset näkyvät julkisen talouden tilinpidossa työntekijöille suoraan maksettuina palkkoina sekä lääkehankintoina ja muina panoksina. Sitä vastoin niissä maissa, joissa sairaaloiden ylläpidosta vastaa yksityinen sektori tai julkisyhteisöjen ulkopuoliseksi luokiteltu liikelaitos, julkiselle sektorille aiheutuvat kustannukset kirjataan muihin julkisiin menoeriin. Tämä ero palvelujen tarjoamisen organisoimisessa voi siten johtaa siihen, että julkisen sektorin palkkakehitystä arvioidaan eri tavoilla, vaikka taustalla olevat taloudelliset transaktiot saattavat tosiasiallisesti olla hyvin samanlaisia.

2 Ks. toukokuun 2007 Kuukausikatsauksen kehikko ”Measuring and assessing the impact of administered prices on HICP inflation”, s. 38–41.

3 Yksityisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannukset lasketaan vähentämällä koko talouden työntekijöiden työvoimakustannuksista julkisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannukset. Yksityisen sektorin työvoimakustannukset työntekijää kohden lasketaan jakamalla yksityisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannukset yksityisen sektorin työntekijöiden lukumäärällä (joka saadaan vähentämällä koko talouden työntekijöiden lukumäärästä julkisen sektorin työntekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat).

Taulukko. Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset julkisella sektorilla ja yksityisellä sektorilla euroalueella

	Nimellinen kasvuvauhti 1999–2006, %						Julkisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannusten osuus kaikkien työntekijöiden työvoimakustannuksista, keskiarvo vuosina 1999–2006
	Julkisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannukset	Julkisen sektorin työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset	Yksityisen sektorin työntekijöiden työvoimakustannukset	Yksityisen sektorin työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset	Nimellinen BKT	YKHI-inflaatio	
Euroalue	27,5	21,6	27,0	14,7	31,0	16,3	21,4
Belgia	33,6	25,3	27,4	18,8	32,0	15,9	23,3
Saksa	0,5	8,3	9,0	7,5	15,2	11,7	14,9
Irlanti	131,7	67,0	84,7	42,2	92,1	28,0	22,5
Kreikka	74,0	64,9	66,3	44,7	68,8	26,3	35,5
Espanja	56,0	22,1	57,8	12,2	67,8	25,4	20,8
Ranska	27,1	20,4	31,8	23,0	29,9	14,7	25,6
Italia	36,7	33,8	36,0	14,8	30,8	18,3	26,8
Luxemburg	59,8	34,6	64,3	43,7	66,6	22,7	16,7
Alankomaat	37,6	24,8	27,8	26,2	35,3	19,5	19,4
Itävalta	3,7	16,0	23,8	15,8	28,1	13,7	19,6
Portugali	39,3	25,3	44,5	31,9	33,4	24,0	28,2
Suomi	36,2	28,2	36,5	28,0	35,8	11,6	27,7

Lähde: OECD Economic Outlook Database, joulukuun 2006. Puuttuneet julkisen sektorin työllisyystiedot Saksasta, Kreikasta ja Itävaltalla on otettu kesäkuun 2006 tietoista.

Huom. Slovenia ei sisälly euroalueen aggregaattiin, sillä se ei kuulunut euroalueeseen tarkastelujaksolla. Euroalueen julkisen sektorin työntekijöiden kokonaispalkkakäsite on EKT 95:n mukainen. Lisätietoja julkisen sektorin työllisyyteen liittyvistä tilastollisista kysymyksistä on esitetty OECD:n julkaisussa "Measuring public employment in OECD countries: sources, methods and results", OECD, 1997. Ottaen huomioon vaihtoehtoisten tietolähteiden erot, OECD-maiden julkisen sektorin työllisyystietoihin eri maista (erityisesti Espanjasta, Kreikasta ja Portugalista) on suhtauduttava varoen.

palkat nousivat työntekijää kohden laskettuja yksityisen sektorin palkkoja nopeammin. Tämän ilmiön taustalla on useita tekijöitä, mm. julkisen ja yksityisen sektorin yleisimpien palkkasopimustyyppien väliset erot, eri koulutustaustan omaavien palkansaajien jakautuminen julkiselle ja yksityiselle sektorille, suhteellinen pula työntekijöistä, osa-aikaisten ja tilapäisten työsuhteiden yleisyys sekä valtioiden budjettimallit verrattuna markkinakilpailuun yksityisellä sektorilla.

Julkisen sektorin palkkojen dynaamisuus on erityisen mielenkiintoinen analysoitaessa talouden suhdannevaihteluja kokonaisuutena. Viimeaikaiset tiedot tukevat päätelmää, jonka mukaan julkisen sektorin palkkamenot, työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset ja työllisyystilanne ovat yleensä myötälle suhdanteita (yhden tai kahden vuoden viiveellä) euroalueella ja euroalueen maissa 30 viime vuoden aikana.⁴ Tämä vastaa julkisen sektorin palkkojen kehitystä koskevaa kansantaloustieteellistä näkemystä, jonka mukaan hallitusten on suotuisassa taloudellisessa tilanteessa hankalampi vastustaa paineita työllisyyden lisäämiseksi, palkkojen nostamiseksi ja siten palkkamenojen lisäämiseksi. Vastaavasti taloudellisen taantumien aikana julkisen sektorin palkkamenot näyttävät olevan yksi harkinnanvarainen keino kiristää talouspolitiikkaa alijäämän kasvun hillitsemiseksi.

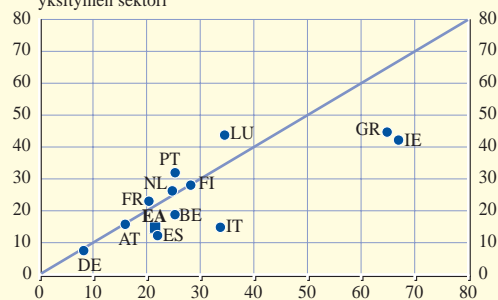
Kun arvioidaan julkisen sektorin palkkakehityksen vaikutuksia talouteen, on myös tärkeää ottaa huomioon julkisen ja yksityisen sektorin palkkojen väliset heijastusvaikutukset. Vuosina 1999–2006 havaittavissa oli positiivinen korrelaatio työntekijää kohden laskettujen julkisen sektorin ja yksityisen sektorin palkkojen välillä euroalueen maissa (kuvio A). Myös pitkällä aikavälillä työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset kehittyivät julkisella ja yksityisellä sektorilla samansuuntaisesti; julkisen sektorin palkat nousivat 1980-luvulla hitaammin ja 1990-luvun puolivälistä lähtien nopeammin (kuvio B).

4 Ks. Lamo, A., Pérez, J. J., ja Schuknecht, L., "The cyclicity of consumption, wages and employment of the public sector in the euro area", EKP:n Working Paper nro 757, toukokuu 2007.

Kuvio A. Euroalueen työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset julkisella sektorilla ja yksityisellä sektorilla

(nimelliset kasvuvauhdit prosentteina vuodesta 1999 vuoteen 2006)

x-akseli: työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset, julkinen sektori
y-akseli: työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset, yksityinen sektori

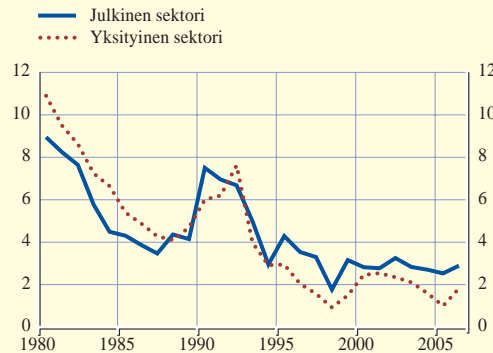

Lähde: ks. taulukon 1 alaviite.

Euroalueen kokonaisuudessa ei ole mukana Sloveniaa, sillä se ei kuulunut euroalueeseen tarkastelujaksolla.

Kuvio B. Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset euroalueella vuosina 1980–2006

(vuotuiset nimelliset kasvuvauhdit prosentteina)

Lähde: ks. taulukon 1 alaviite.

Euroalueen kokonaisuudessa ei ole mukana Sloveniaa.

Tämä korrelaatio ei kuitenkaan ilmaise kausaalisuuden suuntaa eikä siitä näin ollen voida päätellä, ohjaavatko vai myötäilevätkö julkisen sektorin palkat yksityisen sektorin palkkakehitystä. Teoriassa julkisen sektorin palkat voivat joko ohjata tai myötäillä yksityisen sektorin palkkoja, ja empiirinen suhde todennäköisesti riippuu maakohtaisista olosuhteista. Tässä suhteessa julkisen sektorin koko ja siten julkisen sektorin työllisyyden painoarvo kansallisilla työmarkkinoilla voivat olla merkittävässä asemassa. Mitä suurempia julkisen sektorin palkkamenot ovat, sitä suurempi vaikutus julkisen sektorin palkkasopimuksilla voi olla palkkojen muutoksiin yksityisellä sektorilla ja palkkatasoon koko taloudessa. Tämän perusteella olisi todennäköisempää, että julkisen sektorin palkat ohjaavat yksityisen sektorin palkkoja. Tieteellisessä kirjallisuudessa esitetty rajallinen empiirinen aineisto näyttää tältä osin viittaavan yksityisen sektorin palkkojen (heikkoon) ohjauvaan rooliin joissakin teollisuusmaissa. Euroalueen tapauksessa julkisen sektorin palkat kuitenkin nousivat yksityisen sektorin palkkoja nopeammin vuosina 1999–2006. Tämän voidaan kuitenkin alustavasti viittaavan siihen, että julkisen sektorin palkat eivät olisi myötäilleet yksityisen sektorin palkkoja tänä ajanjaksona. Sitä vastoin 1980-luvulla, jolloin monien euroalueen maiden oli pakko hillitä suuria julkisen talouden alijäämiään, julkisen sektorin maltillinen palkka- ja työllisyyskehitys loi edellytyksiä sille, että myös yksityisen sektorin palkat nousivat vain maltillisesti.

Edellä esitetyt havainnot julkisen sektorin palkkojen vaikutuksesta koko talouden palkkakehitykseen euroalueella sekä siitä, että julkisen sektorin palkat ja työllisyys myötäilevät talouden suhdanteita, vaativat hallituksilta erityistä varovaisuutta nykyisen noususuhdanteen aikana. Poikkeaminen julkisen sektorin maltillista palkka- ja työllisyyskehitystä koskevista aiemmista suunnitelmista voi ruokkia kokonaiskysyntään kohdistuvia paineita. Tämän seurauksena valtioiden budjetit kuormitetaan uusilla menositoumuksilla, joiden vaikutukset ulottuvat seuraavaan laskusuhdanteeseen asti ja jotka voivat jopa saada aikaan uusia yksityisen sektorin palkkoihin kohdistuvia paineita. Näin ollen julkisen sektorin palkkapolitiikat euroalueen maissa ovat nykyisessä taloudellisessa tilanteessa merkittävässä asemassa ja näyttävät mallia yksityiselle sektorille. Ne tukevat merkittäväällä tavalla yhteistä rahapolitiikkaa ylläpitämällä hintavakautta ja puuttamalla perusteettomiin palkka- ja inflaatioeroihin EMUn alueella.

6 EUROALUEEN TALOUSNÄKYMÄ KOSKEVAT EUROJÄRJESTELMÄN ASIAANTUNTIJOIDEN ARVIOT

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet 24.5.2007 mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 2,3–2,9 % vuonna 2007 ja 1,8–2,8 % vuonna 2008. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 1,8–2,2 % vuonna 2007 ja 1,4–2,6 % vuonna 2008.

Kehikko 11.

TEKNISET OLETUKSET

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot perustuvat useisiin oletuksiin, jotka koskevat korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja finanssipolitiikkaa.

Korkoja sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 11.5.2007. Kolmen kuukauden euriborkorolla mitattuja lyhyitä korkoja koskevat markkinaodotukset perustuvat termiinikorkoihin ja kuvaavat tuottokäyrän poikkileikkausta 11. toukokuuta. Oletusten mukaan lyhyet korot nousevat toukokuun puolivälin 4,0 prosentista keskimäärin 4,2 prosenttiin vuonna 2007 ja 4,5 prosenttiin vuonna 2008. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella eivät juuri muutu toukokuun puolivälin lukemistaan (4,2 %) ja ovat keskimäärin 4,2 % vuonna 2007 ja 4,3 % vuonna 2008. Toukokuun 11. päivänä päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintojen perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan olevan 65,0 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2007 ja 69,9 dollaria vuonna 2008. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen oletetaan Yhdysvaltain dollareina mitattuna nousevan vuositasolla keskimäärin 22,0 % vuonna 2007 ja 4,9 % vuonna 2008.

Yksi teknisistä oletuksista on, että kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat toukokuun 11. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Tämän oletuksen mukaan euron dollarikurssi on 1,36 ja euron efektiivinen valuuttakurssi 3,7 % vahvempi kuin vuonna 2006 keskimäärin.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa. Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty kansallisissa parlamenteissa tai määritelty hallitustasolla yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin.

KANSAINVÄLINEN YMPÄRISTÖ

Euroalueen ulkopuolisen ympäristön odotetaan pysyvän arviointijaksolla suotuisana. BKT:n määrän kasvun odotetaan hidastuvan viime vuosiin verrattuna jonkin verran Yhdysvalloissa ja Japanissa, mutta kehittyvässä Aasiassa kasvun odotetaan pysyvän selvästi nopeampana kuin maailmassa kes-

¹ Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudelliset arviot on tuotettu EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä. Ne laaditaan kahdesti vuodessa, ja ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Lisätietoa arvioiden laatimisessa käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista löytyy oppaasta "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Arvioihin liittyy epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluväleinä. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella.

Taulukko 1. Kokonaistaloudellinen arvio

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos^{1),2)})

	2006	2007	2008
YKHI	2,2	1,8–2,2	1,4–2,6
BKT:n määrä	2,9	2,3–2,9	1,8–2,8
Yksityinen kulutus	1,8	1,7–2,1	1,6–2,8
Julkinen kulutus	2,0	1,0–2,0	1,0–2,0
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	5,1	3,8–6,0	1,9–5,1
Vienti (tavarat ja palvelut)	8,5	4,8–7,6	4,0–7,2
Tuonti (tavarat ja palvelut)	8,0	4,6–8,0	3,9–7,3

1) Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon. BKT:n määrää ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevilla arvioilla on mukana myös euroalueen sisäinen kauppa.

2) Slovenia on mukana jo vuoden 2006 luvuissa lukuun ottamatta YKHI-lukuja, joissa Slovenia on mukana vasta vuodesta 2007 alkaen. Slovenian BKT-paino suhteessa euroalueeseen on noin 0,3 %.

kimääriin. Useimpien muiden suurten talouksien kasvun arvioidaan myös jatkuvan voimakkaana. Talouskasvun odotetaan pysyvän vahvana myös Euroopan unioniin 1.5.2004 liittyneissä maissa.

Kaiken kaikkiaan euroalueen ulkopuolella BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin noin 5,1 % vuonna 2007 ja 5,0 % vuonna 2008, kun se vuonna 2006 oli 6,0 %. Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden kasvuvauhdin arvioidaan olevan noin 5,6 % vuonna 2007 ja 6,9 % vuonna 2008.

BKT:N MÄÄRÄN KASVUA KOSKEVAT ARVIOT

Viime vuoden neljännellä neljänneksellä BKT:n määrän neljännesvuosikasvu oli 0,9 %, ja Eurostatin ensimmäinen arvio euroalueen BKT:n määrän kehityksestä tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä viittaa siihen, että neljännesvuosikasvu oli 0,6 %. BKT:n määrän neljännesvuosikasvun odotetaan olevan arviointijaksolla jatkuvasti noin 0,6 %. Näin ollen BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 2,3–2,9 % vuonna 2007 ja 1,8–2,8 % vuonna 2008.

Kotimaisen kysynnän eristä yksityisen kulutuksen odotetaan selviävän hyvin välillisten verojen noususta vuoden 2007 alussa, kun käytettävissä olevat tulot jatkavat kasvuaan. Käytettävissä olevien tulojen odotetaan kohentuvan työmarkkinatilanteen parantuessa ja osittain myös siksi, että muut tulot kuin työtulo kasvavat yritysten tehdessä vahvaa tulosta. Säästämisasteen odotetaan pysyvän suurin piirtein vakaana arviointijaksolla, ja yksityisen kulutuksen keskimääräisen vuotuisen kasvun arvioidaan olevan 1,7–2,1 % vuonna 2007 ja 1,6–2,8 % vuonna 2008. Julkisen kulutuksen kasvun odotetaan olevan maltilliset 1,0–2,0 % sekä vuonna 2007 että vuonna 2008.

Yritysten investoinnit hyötynevät jatkossakin hyvistä kysyntänäkymistä ja yritystuloksista sekä suotuisana pysyvistä rahoitustilanteesta. Julkisten investointien odotetaan kasvavan BKT:n määrää nopeammin. Yksityisten asuinrakennusinvestointien kasvun odotetaan sen sijaan hidastuvan arviointijaksolla asuntomarkkinoiden rauhoittuessa edelleen. Kaiken kaikkiaan kiinteiden investointien keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 3,8–6,0 % vuonna 2007 ja 1,9–5,1 % vuonna 2008.

Viennin kasvun odotetaan tukevan edelleen taloudellista toimeliaisuutta, kun ulkoisen kysynnän vankan kasvun arvioidaan jatkuvan. Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinaosuuksien odotetaan kuitenkin pienenevän hieman arviointijakson aikana kilpailun lisääntyessä maailmanmarkkinoilla ja hintakilpailukyvyyn aiemman heikkenemisen vaikutusten ilmetessä viiveellä. Kaiken kaikkiaan viennin (mukaan lukien euroalueen sisäinen kauppa) keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 4,8–7,6 % vuonna 2007 ja 4,0–7,2 % vuonna 2008. Tuonnin keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 4,6–8,0 % vuonna 2007 ja 3,9–7,3 % vuonna 2008. Arvioiden mukaan ulkomaankaupan nettovaikutus kasvuun on jokseenkin neutraali arviointijakson aikana.

Työmarkkinatilanteen viimeaikaisen suotuisan kehityksen arvioidaan jatkuvan samankaltaisena. Työllisyyden arvioidaan kasvavan edelleen vakaasti arviointijaksolla ja hyötyvän kokonaiskysynnän kasvusta ja oletetusta työvoimakustannusten kasvun pysymisestä maltillisena. Samalla työvoiman tarjonnan odotetaan lisääntyvän, kun työllisyysnäkömät ovat parantuneet ja monissa euroalueen maissa on tehty rakenteellisia uudistuksia työmarkkinoilla. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan arviointijaksolla edelleen.

HINTOJA JA KUSTANNUKSIA KOSKEVAT ARVIOT

Vuotuinen inflaatiövauhti on vaihdellut vuoden 2006 syyskuusta alkaen 2 prosentin tuntumassa ja hieman alle sen energian hinnan kehittyessä suotuisasti. Inflaatiota koskevissa arvioissa tuntuvat vahvasti välillisten verojen ja yksikkötyökustannusten kehityksen vaikutukset. Vuonna 2007 välillisten verojen korotuksilla odotetaan olevan merkittävä vaikutus YKHI-inflaatioon (euroalueella kokonaisuutena noin 0,5 prosenttiyksikköä), mutta vuonna 2008 tehtävien muutosten vaikutuksen odotetaan tämänhetkisten tietojen mukaan jäävän neutraaliksi. Inflaatioarviot perustuvat odotukseen, että palkkojen nousu voimistuu jonkin verran koko taloudessa arviointijakson aikana. Kun samalla työn tuottavuuden kasvun arvioidaan pysyvän arviointijaksolla jokseenkin vakaana, yksikkötyökustannusten siis arvioidaan nousevan maltillisesti. YKHI-arviot perustuvat myös odotuksiin, että voittomarginaalit kasvavat vakaasti, joskin hieman aiempaa hitaammin; että muusta tuonnista kuin raaka-aineiden tuonnista ei aiheudu merkittäviä hintapaineita; ja että hallinnollisesti säännellyillä hinnoilla on edelleen inflaatiota kiihdyttävä vaikutus. Näiden eri tekijöiden vuoksi YKHI:n keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 1,8–2,2 % vuonna 2007 ja 1,4–2,6 % vuonna 2008.

VERTAILUA MAALISKUUN 2007 ARVIOON

BKT:n määrän kasvun arvioitu vaihteluväli vuonna 2007 asettuu tämänkertaisessa arviossa maaliskuun 2007 Kuukausikatsauksessa julkaistuissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa esitetyn vaihteluvä-

Taulukko 11. Vertailua maaliskuun 2007 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2006	2007	2008
BKT:n määrä – maaliskuu 2007	2,8	2,1–2,9	1,9–2,9
BKT:n määrä – kesäkuu 2007	2,9	2,3–2,9	1,8–2,8
YKHI – maaliskuu 2007	2,2	1,5–2,1	1,4–2,6
YKHI – kesäkuu 2007	2,2	1,8–2,2	1,4–2,6

lin yläpäähän. Vuodelle 2008 arvioitua vaihteluväliä on tarkistettu hieman alaspäin, eli siinä on otettu huomioon energian hinnan hienoisen nousun ja euron aiemmin oletettua vahvemman valuuttakurssin ennakoitua vaikutukset. YKHI-inflaation arvioitua vaihteluväliä vuonna 2007 on tarkistettu ylöspäin lähinnä siksi, että energian hinta oletetaan hieman korkeammaksi kuin edellisissä arvioissa, ja vaihteluväli vuodelle 2008 on pysynyt ennallaan.

Kehikko 12.

MUIDEN LAITOSTEN ENNUSTEET

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on julkaistu eri ajankohtina ja ne ovat siksi jo osittain vanhentuneet. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä euroalueen ulkoista ympäristöä koskevista muuttujista kuten öljyn hinnasta johdetaan, poikkeavat toisistaan. Myös työpäiväkorjauksissa käytetyissä menetelmissä on eroja (ks. taulukko).

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhti on 2,3–2,7 % vuonna 2007 ja 2,2–2,5 % vuonna 2008. Ennusteissa keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaatiiovauhdin ennakoitaan olevan 1,8–2,0 % vuonna 2007 ja 1,9–2,0 % vuonna 2008. Kaikki nämä ennusteet ovat eurojärjestelmän asiantuntija-arvion vaihteluvälien sisällä.

Taulukko. Euroalueen BKT:n määrän kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

		BKT:n määrän kasvu			YKHI-inflaatio		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
	Julkistamisajankohta						
IMF	huhtikuu 2007	2,6	2,3	2,3	2,2	2,0	2,0
Euroopan komissio	toukokuu 2007	2,7	2,6	2,5	2,2	1,9	1,9
OECD	toukokuu 2007	2,8	2,7	2,3	2,2	1,8	2,0
Consensus Economics Forecasts	toukokuu 2007	2,8	2,5	2,2	2,2	1,9	1,9
Survey of Professional Forecasters	toukokuu 2007	2,8	2,5	2,3	2,2	1,9	1,9
Eurosystem staff projections	kesäkuu 2007	2,9	2,3–2,9	1,8–2,8	2,2	1,8–2,2	1,4–2,6

Lähteet: Euroopan komission ennuste (kevät 2007), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2007), OECD Economic Outlook n:o 81 (toukokuu 2007, alustava versio), Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

Huom. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n ennusteiden luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

7 VALUUTTAKURSSIT JA MAKSUTASE

7.1 VALUUTTAKURSSIT

Oltuaan suhteellisen vakaa vuoden 2006 puolivälissä euro alkoi vahvistua vuoden loppua kohti tultaessa. Hienoisesta heilahtelusta huolimatta euron vahvistuminen jatkui vuonna 2007 ja 5.6. se oli 3,6 % vahvempi kuin vuonna 2006 keskimäärin.

EURON EFEKTIIVINEN VALUUTTAKURSSI

Euron efektiivinen valuuttakurssi on vahvistunut viime kuukausina. Oltuaan jokseenkin vakaa touko-lokakuussa 2006 euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa 24 merkittävään euroalueen kauppakumppanimaan valuuttoihin vahvistui ensin jyrkästi marraskuussa 2006. Vaikka euro heikkenikin hieman tammikuun 2007 alussa, se vahvistui melko yleisesti sen jälkeen aina huhtikuun 2007 loppuun asti. Kesäkuun 5. päivään mennessä euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli laskenut hieman huhtikuun lopun huippuarvostaan, mutta oli silti 1,2 % vahvempi kuin helmikuun 2007 lopussa ja 3,6 % vahvempi kuin vuonna 2006 keskimäärin (ks. kuvio 47). Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista voidaan todeta, että euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi oli huhtikuussa 2007 noin 3% vahvempi kuin vuonna 2006 keskimäärin (ks. kuvio 48).

EURON JA YHDYSVALTAIN DOLLARIN SUHDE

Euron efektiivisen valuuttakurssin vahvistuminen johtuu varsin pitkälti euron dollarikurssin kehityksestä. Oltuaan suhteellisen vakaa vuoden 2006 puolivälissä euron dollarikurssi alkoi vahvistua vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä. Euro vahvistuikin jyrkästi marraskuussa, mutta tämä vahvistuminen kumoutui osittain vuoden 2007 alussa. Sen jälkeen euron dollarikurssi vahvistui jokseenkin tasaisesti, mutta maltillisesti huhtikuun 2007 loppuun asti. Huhtikuun 25. päivänä euron dollarikurssi oli ennätysvahva eli 1,365, joka on hieman vahvempi kuin edellinen huippukurssi vuoden 2004 joulukuulta. Euron vahvistuminen dollariin nähden vuoden 2006 lopusta lähtien näyttää liittyneen siihen, että markkinaosapuolten arviot euroalueen ja Yhdysvaltain talouksien suhdannenäkymistä muuttuivat. Siinä missä huolet Yhdysvaltain talouden näkymistä ja etenkin maan asuntomarkkinoista ja niillä toimivista riskiluottajista levisivät markkinaosapuolten keskuudessa, euroalueen talouskehitystä koskevien tietojen nähtiin antavan lisää todisteita alueen talouskasvun vahvuudesta ja voimakkuudesta. Toukokuussa euro heikkeni

Kuvio 47. Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

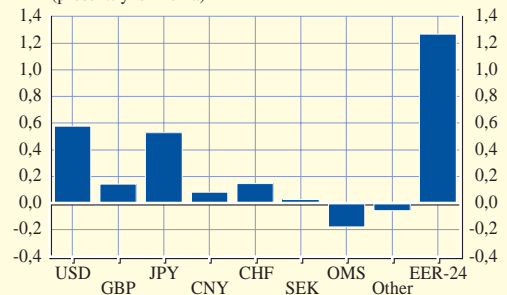
(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin²⁾

28.2.–5.6.2007

(prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

Huom. Varjostettu alue viittaa ajanjaksoon 28.2.–5.6.2007.

- 1) Indeksien nousu merkitsee euron vahvistumista euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden ja kaikkien euroalueen ulkopuolisten EU-maiden valuuttoihin nähden.
- 2) Vaikutus 24 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin on esitetty erikseen euroalueen kuuden tärkeimmän kauppakumppanimaiden valuuttojaan nähden. Ryhmä "OMS" (Other Member States = muut jäsenvaltiot) käsittää euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuutat (Englannin puntaa ja Ruotsin kruunua lukuun ottamatta). Ryhmä "Muut" käsittää loput kuusi niistä euroalueen kauppakumppanimaiden valuutoista, jotka kuuluvat valuuttakurssi-indeksiin. Muutosten laskennassa on käytetty 24 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin vastaavia kauppapainoja.

hieman aiemmasta, sillä Yhdysvaltain talous näytti kehittyneen suotuisammin kuin markkinaosapuolet olivat odottaneet. Tämän seurauksena federal funds -futuurisopimusten korot nousivat. Samaan aikaan valuuttajohdannaisten hinnat viittasivat siihen, että odotukset euron vahvistumisen jatkumisesta olivat laimentuneet ja tehneet tietä odotuksille Yhdysvaltain dollarin lyhyen aikavälin vakautumisesta. Kesäkuun 5. päivänä euron dollarikurssi oli 1,35 eli 2,4 % vahvempi kuin helmikuun lopussa ja 7,8 % vahvempi kuin vuonna 2006 keskimäärin (ks. kuvio 49).

EURON JA JAPANIN JENIN SUHDE

Japanin jeni on myös heikentynyt huomattavasti suhteessa euroon viime kuukausina. Tämä heikkeneminen on edistänyt merkittävästi euron efektiivisen valuuttakurssin vahvistumista. Euron vahvistuminen suhteessa jeniin on jatkunut vuoden 2005 puolivälistä lähtien, ja se keskeytyi vain tilapäisesti maaliskuun 2007 alussa markki-

noiden yleisen levottomuuden vuoksi. Huhtikuun alkuun mennessä euron jenikurssi oli jälleen vahvistunut ja oli 5.6. ennätysmäisen korkealla eli 164,42. Euron jenikurssin vahvistuminen näyttää osaksi liittyneen markkinoiden käsityksiin euroalueen ja Japanin talouksien suhdannetilanteesta, sillä euroalueen taloutta koskevia tietoja pidettiin vahvempina kuin Japania koskevia. Tässä kehityksessä näkyy ainakin osaksi se, että euroalueen ja Japanin arvopapereiden korkoerot suurenevät. Kun volatiliiteettiodotukset ovat olleet pieniä ja kansainvälisillä sijoittajilla on ollut halukkuutta suureen riskinottoon, tilanteen on raportoitu johtaneen huomattavaan aktiiviseen korkoerokaupankäyntiin, jossa pienempituottoinen Japanin jeni on ollut usein rahoitusvaluuttana. Tämä spekulatiivinen toiminta, joka on jossakin määrin näkynyt Japanin jeniin liittyvissä suurissa ei-kaupallisissa lyhyissä nettopositioiden, on voinut kiihdyttää suhdannekiertoon liittyvää euron vahvistumista suhteessa Japanin jeniin. Kesäkuun 5. päivänä euron jenikurssi oli 5,1 % vahvempi kuin helmikuun lopussa ja 12,6 % vahvempi kuin vuonna 2006 keskimäärin (ks. kuvio 49).

EURON JA EU:N JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN SUHDE

Kuten vuonna 2006, useimmat ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat ovat olleet vakaita vuoden 2007 viiden ensimmäisen kuukauden aikana ja vaihdelleet yhä eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä (ks. kuvio 50). Kolmen viime kuukauden aikana euro vaihteli huomattavasti vain suhteessa Latvian lattiin (euro heikkeni 1,4 % helmikuun lopun ja kesäkuun 5. päivän välisenä aikana) ja Slovakian korunaan (euro heikkeni 1,2 %). Heikennyttyään aiemmin Latvian keskuspankin yksipuolisesti asettamaa valuuttainterventioiden vaihteluvälin (± 1 %) alarajaa kohti Latvian lati vahvistui huhtikuussa ja oli toukokuussa lähellä tuon vaihteluvälin ylärajaa. Kesäkuun 5. päivänä euron latikurssi oli 0,697 eli 0,9 % keskuskurssiaan vahvempi.

Euro on pysynyt jokseenkin vakaana suhteessa muihin EU-valuuttoihin, tosin hieman muita huomattavammin euro vaihteli suhteessa Englannin puntaan alkuvuonna 2007. Helmikuun lopusta euron puntakurssi on jälleen tasaantunut ja vaihdellut suhteellisen kapeassa vaihteluvälissä lähellä 0,68:aa. Puntaa näyttävät tukeneen markkinaosapuolten odotukset siitä, että Englannin keskuspankki tiukentaa rahapolitiikkaansa entisestään. Kesäkuun 5. päivänä euron puntakurssi oli 0,68 eli 0,7 % vahvem-

Kuvio 48. Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/I = 100)

Lähde: EKP.

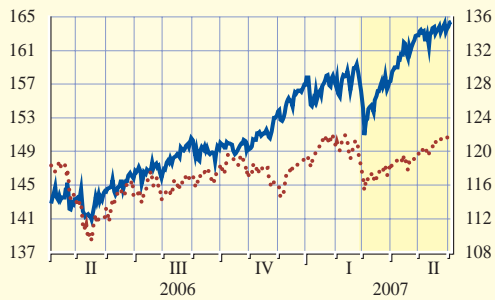
1) Kun euro vahvistuu, 24 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksin käyrä nousee. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat toukokuulta 2007. Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksiin perustuvassa indeksissä tuorein havainto on vuoden 2006 viimeiseltä neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

Kuvio 49. Valuuttakurssikehitys

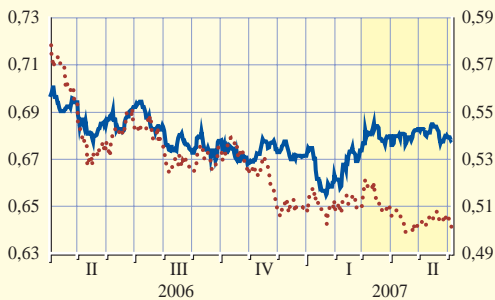
(päivähavaintoja)

— Yhden euron arvo dollareina
 — Yhden euron arvo jeneinä (vasen asteikko)
 Yhden dollarin arvo jeneinä (oikea asteikko)

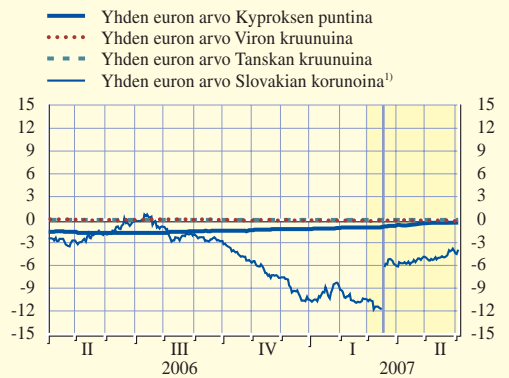
— Yhden euron arvo puntina (vasen asteikko)
 Yhden dollarin arvo puntina (oikea asteikko)

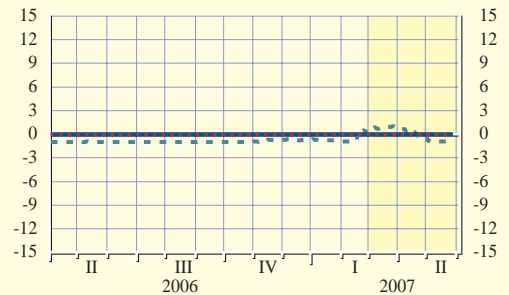
Lähde: EKP.
 Huom. Varjostettu alue viittaa ajanjaksoon 28.2.–5.6.2007.

Kuvio 50. Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavaintoja, poikkeama keskuskurssista prosenttiyksikköinä)

— Yhden euron arvo Kyproksen puntina
 Yhden euron arvo Viron kruunuina
 - - - - Yhden euron arvo Tanskan kruunuina
 — Yhden euron arvo Slovakian korunoina¹⁾

Lähde: EKP.
 Huom. Positiivinen poikkeama keskuskurssista merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin heikolla puolella. Vastaavasti negatiivinen poikkeama merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin vahvalla puolella. Tanskan kruunun vaihteluväli on $\pm 2,25\%$ ja kaikkien muiden vakiovaihteluväli $\pm 15\%$.
 1) Pystysuora viiva viittaa päivämäärään 19.3.2007, jolloin Slovakian korunan kurssi suhteessa euroon revalvoitiin 38,4550:stä 35,4424:ään.

pi kuin helmikuun lopussa ja 0,5 % heikompi kuin vuonna 2006 keskimäärin. Muiden suurten jäsenvaltioiden valuutoista euro heikkeni 2,7 % suhteessa Puolan zlotyyyn ja 1,6 % Unkarin forinttiin helmikuun lopun ja kesäkuun 5. päivän välisenä aikana. Lisäksi euro heikkeni 4,1 % suhteessa Romanian leuhun. Helmikuun lopun ja kesäkuun 5. päivän välisenä aikana euro pysyi jokseenkin ennallaan Tšekin korunaan nähden.

MUUT VALUUTAT

Helmikuun lopun ja kesäkuun 5. välisenä aikana euro vahvistui noin 2,2 % suhteessa Sveitsin frangiin ja jatkoi näin vuoden 2006 puolivälissä alkanutta vahvistumistaan. Tämän vahvistumisen raportoidaan liittyneen ainakin osaksi aktiiviseen kokoerokaupankäyntiin, jossa Sveitsin frangi toimii

rahoitusvaluuttana. Toukokuun 21. päivänä euron kurssi suhteessa Sveitsin frangiin oli ennätysmäisen vahva eli 1,656. Samaan aikaan euro vahvistui myös suhteessa euroalueen tärkeimpien Aasian kauppakumppanimaiden valuuttoihin nähden. Erityisen huomattavasti euro vahvistui suhteessa Singaporen dollariin (2,5 %) ja Hongkongin dollariin (2,4 %). Samaan aikaan euro myös heikkeni selvästi suhteessa Kanadan dollariin (7,2 %), sillä hyödykkeiden edelleenkin kalliina pysyttelevät hinnat ja Kanadan vahva talouskasvu olivat maan valuutalle eduksi.

7.2 MAKSUTASE

Vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen maksutasetiedot osoittivat euroalueen viennin ja tuonnin hidastuneen edellisvuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna. Hidastumisesta huolimatta tavarakaupan tase suureni edelleen maaliskuuhun 2007 ulottuneena 12 kuukauden jaksoneksi. Se näkyi myös euroalueen vaihtotaseen ylijäämänä samalta ajanjaksolta. Rahoitustaseesta näkyy, että tuona ajanjaksona pääomaa tuotiin euroalueelle yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina nettomääräisesti 229,3 miljardia euroa, kun sitä nettomääräisesti vietiin 46,2 miljardia euroa vastaavana 12 kuukauden jaksoneksi vuotta aiemmin. Pääomavirtojen muutos tänä ajanjaksona johtuu lähinnä siitä, että arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti kasvoi.

KAUPPA JA VAIHTOTASE

Toisin kuin vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä tuonti euroalueen ulkopuolelta ja vienti euroalueen ulkopuolelle supistuivat vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Tavaroiden ja palvelujen viennin arvo kasvoi toisella neljänneksellä 0,9 % (kausivaihteluista puhdistettujen neljännesvuositietojen mukaan), kun se oli kasvanut vuoden 2006 viimeisellä neljänneksellä voimakkaasti eli 4,1 %. Samaan aikaan tavaroiden ja palveluiden tuonti kasvoi 0,8 %, eli kasvuvauhti hiljensi vuoden 2006 viimeisen neljänneksen 1,2 prosentista (ks. taulukko 12). Kun sekä tavaroiden että palvelujen tuonti hidastui, viennissä hidastuminen koski yksinomaan tavarakauppaa. Palveluiden vienti sitä vastoin kasvoi vahvasti ja oli vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä 3,1 %.

Tavarakaupan jako määriin ja arvoihin (tiedot saatavilla helmikuuhun 2007 asti) tuo näkyviin sen, että tavarakaupan viennin arvon meneillään oleva lasku johtuu lähinnä viennin määrästä. Kasvettuaan voimakkaasti vuoden 2006 kolmannen neljänneksen jälkeen viennin määrä alkoi pienentyä vuoden 2006 lopussa ja supistui sitten huomattavasti vuoden 2007 tammi- ja helmikuussa. Viennin supistumisen voisi osittain tulkita siten, että tilanne palasi normaaliksi sen jälkeen, kun viennin kasvu oli ollut edeltävinä kuukausina epätavallisen voimakasta. (Tätä tukivat myös tilastotekijät, esimerkiksi Saksan myöhästyneet vienti-ilmoitukset). Hieman heikentynyt mutta silti vahva ulkomainen kysyntä voi kuitenkin myös osittain selittää euroalueen tavaraviennin viimeaikaista kehitystä. Vientihinnat nousivat vain maltillisesti.

Tuontihintojen vähäinen kasvu oli olennainen syy siihen, että tuonnin arvo kasvoi vaimeasti vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Tähän asti euron vahvistuminen näyttää suurimmaksi osaksi kumonneen öljyn hinnan kallistumisen vaikutukset. Lisäksi tuonnin määrän jatkuva kasvu halvan tuotannon maista, kuten Kiinasta, on myös koko ajan hillinnyt tuontihintojen nousua (ks. lähemmin kehikkoa 13).

Euroalueen vaihtotaseen 12 kuukauden kumulatiivinen ylijäämä maaliskuuhun 2007 saakka ulottuvana ajanjaksona oli 7,0 miljardia euroa eli suunnilleen 0,1 % BKT:stä verrattuna vuodentakaiseen 18,5 miljardin euron alijäämään (ks. kuvio 51). Ylijäämä johtui osittain siitä, että tavarakaupan ylijäämä kasvoi noin 11,4 miljardin euron verran. Lisäksi tuotannontekijäkorvausten alijäämä supistui

Taulukko 12. Euroalueen maksutaseen keskeiset erät

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, ellei toisin mainita)

			3 kk:n liukuva keskiarvo kauden lopussa				12 kk:n kumulatiivisia lukuja kauden lopussa	
	2007 Helmi	2007 Maalis	2006 Kesä	2006 Syys	2006 Joulu	2007 Maalis	2006 Maalis	2007 Maalis
<i>Mrd. euroa</i>								
Vaihtotase	-3,7	5,4	-1,5	-1,5	3,6	1,7	-18,5	7,0
Tavarat	3,7	7,2	1,5	1,4	5,8	5,3	30,5	41,9
Vienti	123,5	123,9	113,5	116,8	122,2	122,5	1 265,9	1 425,1
Tuonti	119,8	116,7	112,0	115,4	116,4	117,3	1 235,4	1 383,2
Palvelut	4,2	4,2	3,1	2,9	3,0	3,8	36,1	38,1
Vienti	37,3	38,7	35,8	35,7	36,5	37,6	411,1	436,5
Tuonti	33,2	34,5	32,7	32,8	33,5	33,8	375,0	398,5
Tuotannontekijäkorvaukset	-4,9	-0,9	-0,6	0,7	1,1	-2,0	-17,0	-2,5
Tulonsiirrot	-6,7	-5,1	-5,5	-6,4	-6,2	-5,4	-68,0	-70,5
Rahoitustase¹⁾								
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	-9,2	-37,9	13,0	17,0	-9,6	-1,7	89,7	56,2
yhteensä, netto	13,8	63,6	25,9	-7,2	24,2	33,5	-46,2	229,3
Suorat sijoitukset, netto	-12,4	-8,1	-6,7	-14,6	-19,1	-10,9	-214,3	-154,1
Arvopaperisijoitukset, netto	26,2	71,7	32,5	7,4	43,3	44,5	168,1	383,3
Osakkeet	18,2	41,7	17,0	8,4	20,4	31,4	162,6	231,7
Velkapaperit	8,0	30,1	15,5	-0,9	22,9	13,1	5,5	151,7
Joukkolainat	6,1	43,6	22,8	4,3	33,3	14,0	7,2	223,4
Rahamarkkinainstrumentit	1,9	-13,5	-7,3	-5,2	-10,4	-0,9	-1,7	-71,7
<i>Prosenttimuutos edellisestä kaudesta</i>								
Tavarat ja palvelut								
Vienti	2,5	1,1	1,6	2,2	4,1	0,9	10,8	11,0
Tuonti	2,7	-1,1	1,7	2,4	1,2	0,8	15,5	10,6
Tavarat								
Vienti	2,8	0,3	1,9	3,0	4,6	0,2	11,1	12,6
Tuonti	4,0	-2,6	1,8	3,1	0,9	0,7	17,1	12,0
Palvelut								
Vienti	1,4	3,7	0,8	-0,3	2,3	3,1	10,1	6,2
Tuonti	-1,8	4,1	1,5	0,2	2,3	0,9	10,4	6,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Luvut ovat saldolukuja (nettovirtoja). Positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

noin 14,5 miljardia euroa. Supistumiseen olivat syynä tuotannontekijäkorvausten tulot, joiden vaikutuksen tuotannontekijäkorvausten maksut kumosivat vain osittain. Sitä vastoin palvelutase ja tulonsiirtojen tase pysyivät jokseenkin ennallaan.

Kehikko 13.

HIIPUUKO GLOBALISAATION TUONTIHINTOJA ALENTAVA VAIKUTUS?

Vuosina 2001–2004 euroalueen euromääräiset tehdasteollisuustuotteiden tuontihinnat pienenevät huomattavasti, mutta ovat kääntyneet jälleen nousuun. Aikaisempi analyysi elokuun 2006 Kuu-kausikatsauksen kehikossa 6 osoitti, että kasvavalla ulkomaankaupan integraatiolla kehittyvien markkinoiden ja talouksien kanssa oli selvä euroalueen tuontihintoja maltillistava vaikutus. Viimeaikaiset hintojen nousut ovat herättäneet keskustelua siitä, onko matalan kustannustason mai-

den¹ euroalueen tuontihintoja alentava vaikutus hiipumassa, sillä hinnat ovat nousseet samanlaisesti kun euro on vahvistunut, millä on todennäköisesti hintojen nousua kompensoiva vaikutus. Näitä seikkoja silmällä pitäen tässä kehikossa kuvataan lyhyesti globalisaation vaikutusta tuontihintoihin ja tarkastellaan matalan kustannustason maiden kasvavan tuonnin kahta tärkeintä ulottuvuutta.

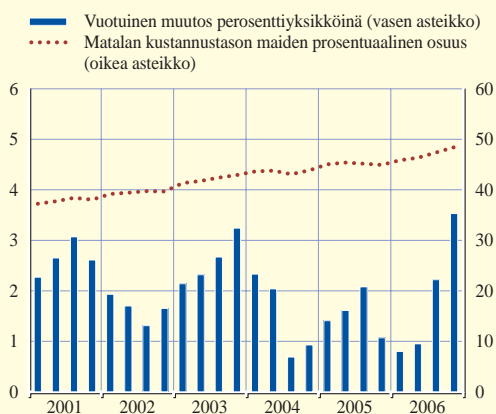
Ensinnäkin kun matalan kustannustason maista tulevan tuonnin hintataso on pysynyt merkittävästi pienempänä kuin korkean kustannustason maista tulevan tuonnin, euroalueen tuontihintoja laskevan vaikutuksen suuruus ja kestävyys riippuvat pääasiassa ns. ”jakovaikutuksesta” eli siitä, missä määrin matalan kustannustason maista euroalueelle tulevan tuonnin osuus kasvaa. Vuosina 2001–2006 matalan kustannustason maista lähtöisin olevien tuotteiden tunkeutuminen euroalueelle nousi 37 prosentista lähes 50 prosenttiin. Näistä maista tulevan tuonnin osuus ponnahti ylöspäin jälleen vuonna 2006, jolloin se kasvoi 3,5 prosenttiyksikköä, mikä oli indikaattorin suurin vuositaso muutos sitten vuoden 2001 (ks. kuvio A). Näin ollen ei ole pitävää näyttöä siitä, että korkean kustannustason kumppaneilta tulevan tuonnin korvautuminen matalan kustannustason tuonnilla olisi viimeaikoina pysähtynyt.

Toiseksi euroalueen tuontihintainflaation vaikutus riippuu myös tuontihintainflaatioeroista korkean ja matalan kustannustason maiden välillä (”hintavaikutus”). Kiinasta ja ASEAN-maista tulevan tuonnin hintainflaatio hidastui selvästi vuosina 2001–2004, mutta se kiihtyi jälleen vuoden 2005 lopussa. EU:hun vuonna 2004 liittyneistä jäsenvaltioista johtuva hintainflaatio alkoi kasvaa jo vuonna 2004. Vaikka matalan kustannustason maista tulevan tuonnin hintojen nousua voisi periaatteessa pitää merkinä globalisaation hintoja painavan vaikutuksen hiipumisesta, tämä ei kuitenkaan näytä pitävän paikkaansa. Euroalueella, niin korkean kuin matalankin kustannustason maissa, sijaitsevilta toimittajilta tulevan tuonnin hintakehitys on noudattanut samaa noususuuntaa (ks. kuvio B). Euroalueen tuontihinnoissa havaittujen nousujen laaja-alaisuus viittaa siihen, että ne liittyvät todennäköisesti kustannustekijöihin, jotka vaikuttavat kaikkiin euroalueen kauppakumppaneihin. Energian maailmanmarkkinahintojen ja useimpien euroalueen toimittajien vientihintojen välinen yleisesti suuri ja positiivinen korrelaatio vaihtelee välillä 0,5–0,8, ja se viittaa siihen, että tuotantopanosten hintojen nousu energian ja raaka-aineiden hintojen nousun myötä ovat olleet tärkeä tehdasteollisuustuotteiden tuontihintojen viimeaikaista nousua selittävä tekijä.

On syytä huomata myös, että vuoden 2006 jälkipuolella ASEAN-maista tuotujen tehdasteollisuustuotteiden hinnat kääntyivät laskuun ja

Kuvio A. Matalan kustannustason maista euroalueelle tulevan tuonnin osuus

(euromääräiset arvot; neljännesvuosittaiset tiedot)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Uusimmat tiedot ovat vuoden 2006 viimeiseltä neljännekseltä. Maiden koostumus on selitetty alaviitteessä 1.

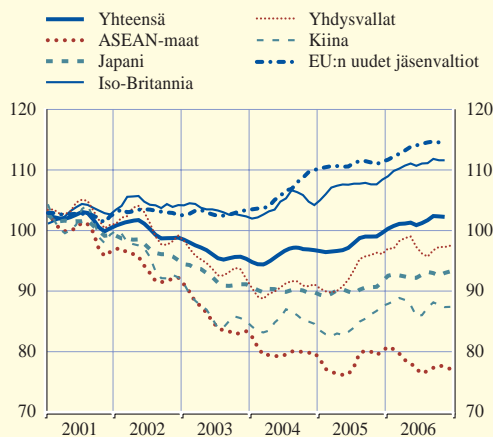
1 Maajakaumassa on eroteltu 29 alkuperämaata (ja aluetta), jotka ovat euroalueen tärkeimmät ulkomaankauppakumppanit. Ne jaettiin kahteen ryhmään (”korkean kustannustason maat” ja ”matalan kustannustason maat”) maiden henkeä kohden lasketun BKT:n perusteella. ”Korkean kustannustason maat” ovat Kanada, Tanska, Hongkong, Israel, Japani, Etelä-Korea, Norja, OPEC-maat, Singapore, Ruotsi, Sveitsi, Taiwan, Iso-Britannia ja Yhdysvallat. ”Matalan kustannustason maat” on ryhmä, johon kuuluu 15 maata ja aluetta: Algeria, Argentiina, ASEAN-maat, Brasilia, Chile, Väli-Amerikka ja Karibia, IVY, Kiina, Intia, EU:hun 1. toukokuuta 2004 liittyneet Itä-Euroopan valtiot, muu Pohjois-Amerikka, muu Afrikka, muu Etelä-Amerikka ja Turkki.

myös Kiinasta tuotujen tuotteiden hinnat mällistituivat. Kun Kiinasta ja ASEAN-maista tuotavien tehdasteollisuustuotteiden tuontihintainflaatio on sitkeästi kaikista muista euroalueen kauppakumppaneista tuotavien tuotteiden hintainflaatiota hitaampaa, hintavaikutuksella oli edelleen negatiivinen vaikutus.

Jatkossa globalisaatio laskee euroalueen tuontihintoja, jos matalan kustannustason maissa toimivat toimittajat kykenevät viemään suuria määriä tuotteita selvästi kansainvälistä keskiarvoa edullisemmin hinnoin. Taloudellinen kehitys, palkkojen kasvu ja vaihtosuhteen heikkeneminen monissa matalan kustannustason maissa saattaa viime kädessä johtaa siihen, että niiden vientihinnat kallistuvat. Koska matalan ja korkean kustannustason maiden tuotteiden tuontihinnat eroavat toisistaan merkittävästi, koska matalan kustannustason maat kasvattavat jatkuvasti markkinaosuuksiaan ja koska ne erikoistuvat edullisten tuotteiden ja laatujen valmistukseen ja vientiin, on pääteltävissä, etteivät globalisaatiosta johtuvat euroalueen tuontihintojen laskupaineet näytä vielä olevan hiipumassa.

Kuvio B. Euroalueen tehdasteollisuustuotteiden tuontihinnat eräistä maista ja eräiltä alueilta

(euromääräiset yksikköarvoindeksit; 2001 / I vuosineljännes = 100)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Uusimmat havainnot viittaavat joulukuuhun 2006 lukuun ottamatta euroaluetta ja Isoa-Britanniaa (marraskuu) sekä EU:n uusia jäsenvaltioita (lokakuu). Kuviossa on esitetty uusista jäsenmaista kokonaistuontihinnat, koska tehdasteollisuustuotteiden tuontihintoja ei ollut saatavilla. Uusia jäsenvaltioita ovat EU:hun 1. toukokuuta 2004 liittyneet Itä-Euroopan valtiot.

RAHOITUSTASE

Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä pääoman nettotuonti euroalueelle yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli keskimäärin 33,5 miljardia euroa kuukaudessa. Se tuli lähinnä arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnista (44,5 miljardia euroa), joka oli huomattavasti enemmän kuin suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettovienti (10,9 miljardia euroa). Arvopaperisijoituksista sekä osakkeissa että joukkolainoissa pääoman nettotuonti oli suurta ja rahamarkkinainstrumenteissa taas pääoman nettovienti (ks. taulukko 12).

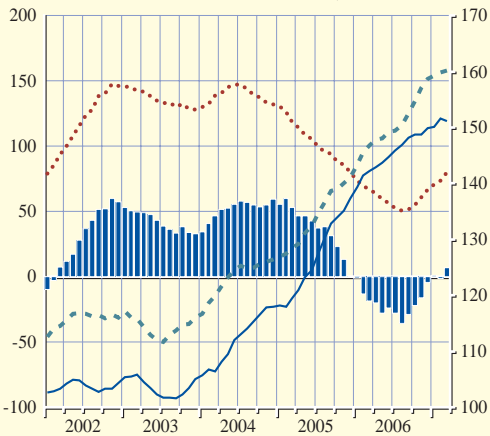
Maaliskuuhun 2007 ulottuneena 12 kuukauden jaksona yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyneen pääoman nettotuonti oli 229,3 miljardia euroa, kun vuotta aiemmin nettovienti oli ollut 46,2 miljardia euroa. Tämä nettopääomavirtojen kääntyminen johtui lähinnä siitä, että arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti kasvoi ja suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettovienti supistui (ks. kuvio 52).

Arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin kasvu johtui lähinnä siitä, että euroalueen ulkopuoliset sijoittajat hankkivat nettomääräisesti aiempaa enemmän joukkolainoja euroalueelta. Sitä vastoin arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin kasvu johtui lähinnä siitä, että euroalueen sijoittajien tekemät nettomääräiset osakehankinnat euroalueen ulkopuolella supistuivat. Tätä kehitystä on saattanut tukea se, että joukkolainojen ja osakkeiden tuotot ovat euroalueella olleet suuremmat kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa samoin kuin euroalueen yritysten odotettavissa oleva

Kuvio 51. Euroalueen vaihtotase ja tavarakaupan tase

(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- Vaihtotase (12 kuukauden kumulatiivisia tietoja, vasen asteikko)
- Tavarakaupan tase (12 kuukauden kumulatiivisia tietoja, vasen asteikko)
- - - Tavaroiden ja palveluiden vienti (kolmen kuukauden liukuva keskiarvo, oikea asteikko)
- Tavaroiden ja palveluiden tuonti (kolmen kuukauden liukuva keskiarvo, oikea asteikko)

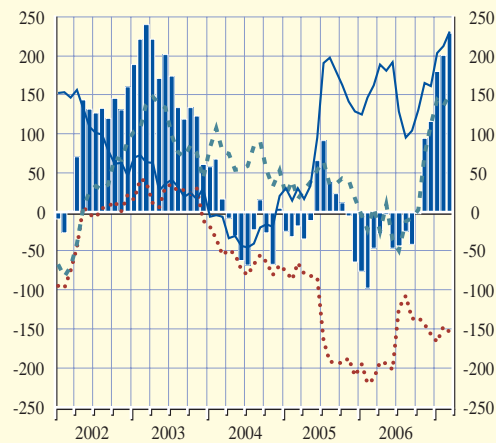

Lähde: EKP.

Kuvio 52. Euroalueen yhteenlasketut suorat ja arvopaperisijoitukset

(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, 12 kuukauden kumulatiivisia virtatietoja)

- Suorat ja arvopaperisijoitukset, netto
- Ulkomaiset suorat sijoitukset, netto
- - - Velkapaperisijoitukset, netto
- Osakesijoitukset, netto

Lähde: EKP.

suotuisa tuloskehitys. Lisäksi euroalueen myönteiset talousnäkymät näyttävät myös olevan keskeinen syy siihen, että suoriin sijoituksiin liittyvien pääomavirtojen nettovienti on supistunut. Tämä kertoo lähinnä euroalueelle suuntautuvien suorien sijoitusten kasvusta.

EUROALUEEN TILASTOT

SISÄLLYS¹

	YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA	
	Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista	T5
I	RAHAPOLITIIKKATILASTOT	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	T6
	1.2 EKP:n keskeiset korot	T7
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	T8
	1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot	T9
2	RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIOITUSRAHASTOT	
	2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase	T10
	2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase	T11
	2.3 Rahatalouden tilastot	T12
	2.4 Rahalaitosten lainat, erittely	T14
	2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely	T17
	2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely	T20
	2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset	T21
	2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely	T22
	2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	T24
	2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan	T25
3	EUROALUEEN TILINPITO	
	3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan	T26
	3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito	T30
	3.3 Kotitaloudet	T32
	3.4 Yritykset	T33
	3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	T34
4	RAHOITUSMARKKINAT	
	4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	T35
	4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan	T36
	4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti	T38
	4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	T40
	4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	T42
	4.6 Rahamarkkinakorot	T44
	4.7 Valtion lainojen tuotot	T45
	4.8 Osakeindeksit	T46
5	HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT	
	5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset	T47
	5.2 Tuotanto ja kysyntä	T50
	5.3 Työmarkkinat	T54

1 Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int. Katso EKP:n verkkosivujen osan "Statistics" alaosasta "Statistical Data Warehouse" (<http://sdw.ecb.int>) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

6	JULKINEN TALOUS	
6.1	Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T55
6.2	Velka	T56
6.3	Velan muutos	T57
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T58
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T59
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Maksutase	T60
7.2	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T65
7.3	Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain	T66
7.4	Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	T68
7.5	Ulkomaankauppa	T70
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T72
8.2	Euron valuuttakurssit	T73
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T74
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T75
	KUVIOLISTA	T76
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T77
	YLEISTÄ	T83

SLOVENIA LIITTYI EUROALUEESEEN 1.1.2007

Kaikki tilastolliset aikasarjat, jotka sisältävät havaintoja vuodelta 2007, viittaavat kokonaisuudessaan 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen (sis. Slovenia), ellei toisin mainita. Korvoja, rahataloutta ja YKHIä (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHI:n eriä) kuvaavat euroalueen tilastosarjat käsittävät ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat tarkastelujaksona ottaneet euron käyttöön. Tämä on osoitettu asianomaisissa taulukoissa alaviittein. Näissä aikasarjoissa vuotta 2001 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2000 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Kreikan euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa. Samalla tavoin vuotta 2007 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2006 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Slovenian euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa. Historiatietoja euroalueesta Slovenian liittymistä edeltävältä ajalta on saatavissa EKP:n verkkosivuilta osoitteessa <http://www.ecb.int/stats/services/downloads/html/index.en.html>.

Taulukkomerkintöjen selityksiä

- ”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.
- ”.” Tiedot eivät ole saatavissa.
- ”...” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10⁹
- (p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.
- ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1),2)}	M3 ^{1),2)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot (vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2005	10,4	7,9	7,4	-	8,1	12,6	2,18	3,44
2006	8,6	8,7	8,4	-	10,9	16,2	3,08	3,86
2006 II	9,8	9,2	8,6	-	11,2	15,9	2,90	4,05
III	7,6	8,4	8,1	-	11,2	15,5	3,22	3,97
IV	6,7	8,6	9,0	-	11,2	17,1	3,59	3,86
2007 I	6,8	9,0	10,0	-	10,5	16,5	3,82	4,08
2006 joulukuuta	7,4	9,3	9,8	9,6	10,8	16,4	3,68	3,90
2007 tammi	6,6	8,9	9,8	9,8	10,6	16,2	3,75	4,10
helmi	6,6	8,8	9,9	10,2	10,3	16,1	3,82	4,12
maaliskuuta	7,0	9,5	10,9	10,4	10,5	18,0	3,89	4,02
huhtikuuta	6,2	8,9	10,4	.	10,3	.	3,98	4,25
toukokuuta	4,07	4,37

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteollis- suudessa, %	Työllisyys	Työttömyys (% työvoimasta)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2005	2,2	4,1	2,4	1,5	1,3	81,2	0,8	8,6
2006	2,2	5,1	2,5	2,7	4,0	83,3	1,4	7,9
2006 II	2,5	5,8	2,6	2,9	4,3	83,0	1,5	7,9
III	2,1	5,4	2,5	2,8	4,2	83,8	1,5	7,8
IV	1,8	4,1	2,4	3,3	4,0	84,2	1,6	7,6
2007 I	1,9	2,9	.	3,0	3,6	84,6	.	7,3
2006 joulukuuta	1,9	4,1	-	-	4,8	-	-	7,5
2007 tammi	1,8	3,1	-	-	3,3	84,4	-	7,4
helmi	1,8	2,9	-	-	3,9	-	-	7,3
maaliskuuta	1,9	2,8	-	-	3,7	-	-	7,2
huhtikuuta	1,9	2,4	-	-	.	84,8	-	7,1
toukokuuta	1,9	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (taloustoimet, netto)				Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 24 ³⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi- sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
2005	10,3	45,4	-210,0	146,1	320,1	103,3	104,1	1,2441
2006	5,3	30,5	-156,7	273,1	325,8	103,6	104,4	1,2556
2006 II	-5,8	6,8	-20,0	97,6	323,8	103,8	104,6	1,2582
III	-3,6	7,5	-43,9	22,3	325,0	104,5	105,3	1,2743
IV	27,3	19,7	-57,3	130,0	325,8	104,6	105,3	1,2887
2007 I	4,1	7,9	-32,8	133,4	331,6	105,5	106,0	1,3106
2006 joulukuuta	17,9	5,9	-28,8	32,8	325,8	105,5	106,0	1,3213
2007 tammi	-2,0	-3,0	-12,3	35,4	338,6	104,9	105,5	1,2999
helmi	-4,3	2,5	-12,4	26,2	337,5	105,4	105,9	1,3074
maaliskuuta	10,4	8,5	-8,1	71,7	331,6	106,1	106,5	1,3242
huhtikuuta	330,0	107,1	107,5	1,3516
toukokuuta	107,3	107,6	1,3511

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausitietojen vuotuiset prosenttimuutokset ovat kuukauden lopun tietoja, neljännesvuosi- ja vuositietojen sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisia muutoksia. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.

2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

3) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

I.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase (miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	11.5.2007	18.5.2007	25.5.2007	1.6.2007
Kulta ja kultasaamiset	180 495	180 215	180 024	179 995
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	142 421	142 286	142 506	143 270
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	25 002	24 569	25 006	25 379
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	14 996	15 098	14 941	15 353
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	426 145	431 243	445 739	434 509
Perusrahoitusoperaatiot	276 001	281 000	295 503	284 501
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot	149 999	149 999	150 000	150 002
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	0	0	0	0
Maksuvalmiusluotot	145	244	235	6
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	0	0	1	0
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	14 120	13 782	14 135	14 415
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	93 454	93 424	94 505	94 861
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	37 656	37 657	37 657	37 643
Muut saamiset	229 956	230 719	232 539	233 014
Vastaavaa yhteensä	1 642 245	1 168 993	1 187 052	1 178 439

2. Vastattavaa

	11.5.2007	18.5.2007	25.5.2007	1.6.2007
Liikkeessä olevat setelit	623 066	624 065	623 383	626 775
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	186 085	189 855	187 400	188 221
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	185 937	189 612	187 221	188 025
Talletusmahdollisuus	148	238	178	196
Määräaikaistalletukset	0	0	0	0
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	0	5	1	0
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	130	139	201	196
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset	0	0	0	0
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	49 302	49 854	68 777	54 555
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	19 484	20 106	20 135	20 254
Valuuttamääräiset velat euroalueelle	160	159	155	156
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	16 151	14 789	15 474	16 418
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	5 578	5 578	5 578	5 578
Muut velat	70 439	70 598	72 098	72 435
Arvonmuutostilit	125 521	125 521	125 521	125 521
Pääoma ja rahastot	68 329	68 329	68 330	68 330
Vastattavaa yhteensä	1 164 245	1 168 993	1 187 052	1 178 439

Lähde: EKP.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(koron vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
	Korko	Muutos	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja			
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 touko 11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
elo 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
syys 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
marras 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 joul 6.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 maal 7.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
kesä 6.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005 joul 6.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 maal 8.	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
kesä 15.	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25
elo 9.	2,00	0,25	-	3,00	0,25	4,00	0,25
loka 11.	2,25	0,25	-	3,25	0,25	4,25	0,25
joul 13.	2,50	0,25	-	3,50	0,25	4,50	0,25
2007 maal 14.	2,75	0,25	-	3,75	0,25	4,75	0,25
kesä 13.	3,00	0,25	-	4,00	0,25	5,00	0,25

Lähde: EKP.

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston kokokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huuto-kauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	
Perusrahoitusoperaatiot							
2007 helmi 7.	381 952	346	279 500	3,50	3,54	3,55	7
14.	402 912	363	286 500	3,50	3,55	3,56	8
22.	425 650	361	301 500	3,50	3,55	3,56	6
28.	380 816	343	289 000	3,50	3,56	3,56	7
maalis 7.	364 245	333	280 000	3,50	3,55	3,56	7
14.	375 459	352	271 500	3,75	3,81	3,81	7
21.	372 414	370	282 000	3,75	3,80	3,81	7
28.	365 416	357	283 500	3,75	3,82	3,83	7
huhti 4.	382 753	356	291 500	3,75	3,83	3,83	7
11.	364 037	346	280 000	3,75	3,81	3,82	7
18.	397 484	366	281 500	3,75	3,81	3,82	7
25.	392 541	350	288 500	3,75	3,82	3,83	7
touko 2.	371 510	306	279 500	3,75	3,82	3,83	7
9.	353 181	325	276 000	3,75	3,81	3,82	6
15.	360 720	307	281 000	3,75	3,82	3,82	8
23.	364 192	359	295 500	3,75	3,82	3,82	7
30.	360 182	331	284 500	3,75	3,82	3,83	7
kesä 6.	331 056	322	279 000	3,75	3,75	3,77	7
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot							
2006 kesä 1.	59 771	161	40 000	-	2,87	2,88	91
29.	57 185	167	40 000	-	3,00	3,01	91
heinä 27.	54 824	158	40 000	-	3,08	3,09	91
elo 31.	51 079	148	40 000	-	3,20	3,21	91
syys 28.	49 801	136	40 000	-	3,30	3,32	84
loka 26.	62 854	159	40 000	-	3,48	3,50	98
marras 30.	72 782	168	40 000	-	3,58	3,58	91
joulu 21.	74 150	161	40 000	-	3,66	3,67	98
2007 helmi 1.	79 099	164	50 000	-	3,72	3,74	85
maalis 1.	80 110	143	50 000	-	3,80	3,81	91
29.	76 498	148	50 000	-	3,87	3,87	91
huhti 27.	71 294	148	50 000	-	3,96	3,97	90
touko 31.	72 697	147	50 000	-	4,06	4,07	91

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteä-korkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
						Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2005 joulu 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	21 240	18	7 500	2,00	-	-	-	1
2006 tammi 17.	Käänteisoperaatio	24 900	28	7 000	-	2,25	2,27	2,28	1
helmi 7.	Käänteisoperaatio	28 260	28	6 500	-	2,25	2,31	2,32	1
maalis 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	2 600	3	2 600	2,25	-	-	-	1
huhti 11.	Käänteisoperaatio	47 545	29	26 000	-	2,50	2,55	2,58	1
touko 9.	Määräaikaistalletusten kerääminen	15 810	16	11 500	2,50	-	-	-	1
kesä 14.	Määräaikaistalletusten kerääminen	4 910	8	4 910	2,50	-	-	-	1
heinä 11.	Käänteisoperaatio	9 000	9	8 500	2,75	-	-	-	1
elo 8.	Määräaikaistalletusten kerääminen	19 860	21	18 000	2,75	-	-	-	1
syys 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	13 635	17	11 500	3,00	-	-	-	1
loka 10.	Käänteisoperaatio	36 120	26	9 500	-	3,00	3,05	3,06	1
joulu 12.	Käänteisoperaatio	21 565	25	2 500	-	3,25	3,32	3,33	1
2007 maaliskuu 13.	Määräaikaistalletusten kerääminen	2 300	2	2 300	3,50	-	-	-	1
huhti 17.	Määräaikaistalletusten kerääminen	42 245	35	22 500	3,75	-	-	-	1
touko 14.	Määräaikaistalletusten kerääminen	2 460	7	2 460	3,75	-	-	-	1

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä operaatioista vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi. Lisätietoja tätä aiemmista operaatioista osan 1.3 taulukosta 2.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatioista alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa, ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja ¹⁾	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoiteprosenttia		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6
2004	12 415,9	6 593,7	458,1	1 565,2	913,7	2 885,3
2005	14 040,7	7 409,5	499,2	1 753,5	1 174,9	3 203,6
2006 I	14 500,2	7 604,7	550,2	1 825,1	1 241,5	3 278,8
II	14 712,2	7 764,5	550,9	1 877,1	1 174,4	3 345,3
III	15 261,0	8 064,9	584,0	1 931,6	1 269,7	3 410,8
IV ²⁾	15 648,3	8 411,7	601,9	1 968,4	1 180,3	3 486,1
2007 tammi	15 889,0	8 478,5	638,8	1 984,4	1 278,8	3 508,5
helmi	16 033,9	8 490,3	645,9	1 990,6	1 350,2	3 556,9
maalis	16 253,0	8 634,2	657,4	2 009,8	1 358,8	3 592,8

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päätty	Vaaditut varantotalletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5
2004	152,0	153,0	1,0	0,0	2,07
2005	172,5	173,2	0,7	0,0	3,30
2007 tammi 16. ³⁾	174,3	175,3	1,0	0,0	3,57
helmi 13.	175,8	176,5	0,8	0,0	3,55
maalis 13.	179,8	180,6	0,8	0,0	3,55
huhti 17.	181,8	182,6	0,8	0,0	3,81
touko 14.	182,2	183,2	1,0	0,0	3,82
kesä 12.	185,3

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päätty	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luottolaitosten sekkitilit	Perusraha (keskuspankki raha)
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempi-aikaiset rahoitusoperaatiot	Maksuvalmiusluotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot	Talletusmahdollisuus	Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot ⁴⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit eurojärjestelmässä	Muut tekijät (netto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	313,2	301,3	90,0	0,0	0,0	0,1	0,3	539,8	51,0	-39,6	153,0	692,9
2006	327,0	313,1	120,0	0,1	0,1	0,1	0,0	598,6	54,9	-66,4	173,2	771,8
2007 tammi 16. ³⁾	325,8	322,3	120,0	0,1	0,0	0,2	1,0	619,5	45,0	-72,7	175,3	794,9
helmi 13.	322,1	300,5	124,6	0,1	0,1	0,1	1,5	604,6	47,9	-83,1	176,5	781,2
maalis 13.	321,6	288,7	134,6	0,0	0,0	0,5	0,8	606,2	47,1	-90,0	180,6	787,2
huhti 17.	323,6	281,7	145,7	0,5	0,0	0,3	0,9	614,8	48,2	-95,2	182,6	797,7
touko 14.	326,1	281,6	150,0	0,3	0,0	0,5	0,1	620,0	51,3	-97,2	183,2	803,8

Lähde: EKP.

- Ajanjakson lopussa.
- Sisältää Sloveniassa sijaitsevien luottolaitosten varantopohjat. Siirtymäpitoajanjakson perusteella euroalueen maissa sijaitsevat luottolaitokset ovat voineet päättää vähentää varantopohjastaan velat Sloveniassa sijaitseville luottolaitoksille. Yleisiä vähimmäisvarantokäytäntöjä sovelletaan tammikuun 2007 lopussa alkavasta pitoajanjaksosta lähtien (ks. 2.11.2006 annettu EKP:n asetus (EY) N:o 1637/2006 euron käyttöönottamiseen Sloveniassa liittyvistä siirtymäsäännöksistä, jotka koskevat Euroopan keskuspankin soveltamia vähimmäisvarantoja (EKP/2006/15)).
- Koska Slovenia otti euron käyttöön 1.1.2007, varantovelvoite on kalenteripäivien määrällä painotettu ajanjaksojen 13.–31.12.2006 ja 1.–16.1.2007 varantovelvoitteiden keskiarvo. Näistä varhemman ajanjakson varantovelvoitteet koskivat euroalueen senhetkisiä 12:ta maata ja jälkimmäisen jaksos velvoitteet euroalueen nykyisiä 13:aa maata.
- Sisältää 1.1.2007 lähtien ne Slovenian keskuspankin rahapolitiittiset operaatiot, jotka toteutettiin keräämällä määräaikaistalletuksia ennen 1.1.2007 ja jotka olivat tuolloin vielä avoimina.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase¹⁾ (miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä 1	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Raha- markkina- rahasto- osuudet ²⁾	Hallussa olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulko- maiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä 2	Julkis- yhteisöille 3	Muille 4	Raha- laitoksille 5	Yhteensä 6	Julkis- yhteisöjen 7	Muiden 8	Raha- laitosten 9					
Eurojärjestelmä														
2005	1 404,9	635,5	20,7	0,6	614,2	185,7	165,6	2,1	18,1	-	14,8	337,0	14,7	217,2
2006	1 558,2	695,7	19,7	0,6	675,3	217,0	187,5	2,5	27,0	-	17,2	351,4	14,7	262,4
2007	1 540,4	663,7	19,7	0,6	643,3	224,7	194,4	2,4	27,9	-	17,2	361,4	14,8	258,6
tammi	1 582,1	682,5	19,7	0,6	662,1	234,6	202,8	2,4	29,5	-	17,2	365,7	14,8	267,4
helmi	1 576,6	693,3	19,7	0,6	673,0	238,0	205,5	2,1	30,4	-	17,4	359,6	14,8	253,5
maalis	1 588,8	700,1	19,1	0,6	680,4	243,5	210,2	2,2	31,1	-	17,7	355,8	15,3	256,4
huhti ³⁾														
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)														
2005	23 631,5	13 681,7	826,9	8 285,1	4 569,7	3 498,6	1 429,4	551,5	1 517,7	83,1	1 008,7	3 652,8	165,7	1 540,9
2006	25 973,9	14 904,2	810,5	9 160,3	4 933,4	3 555,2	1 276,5	645,8	1 632,8	83,5	1 194,5	4 330,1	172,6	1 733,9
2007	26 402,3	15 074,2	806,2	9 275,8	4 992,2	3 602,0	1 296,1	644,4	1 661,5	84,6	1 219,5	4 489,5	171,8	1 760,7
tammi	26 619,9	15 159,1	803,2	9 337,0	5 018,9	3 626,6	1 293,2	658,2	1 675,1	87,4	1 219,6	4 575,7	171,8	1 779,7
helmi	27 084,2	15 332,7	801,4	9 439,2	5 092,1	3 661,0	1 281,6	686,6	1 692,9	92,2	1 238,0	4 683,3	195,0	1 881,9
maalis	27 474,3	15 503,6	802,3	9 524,5	5 176,8	3 670,1	1 258,0	706,8	1 705,2	96,9	1 308,4	4 799,6	199,4	1 896,3
huhti ³⁾														

2. Velat

	Yhteensä 1	Liikkeessä oleva raha 2	Talletukset euroalueelta				Raha- markkina- rahasto- osuudet ³⁾	Liikkeeseen lasketut velka- paperit ⁴⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat
			Yhteensä 3	Valtion 4	Muiden julkis- yhteisöjen / muiden 5	Rahalaitosten 6					
Eurojärjestelmä											
2005	1 404,9	582,7	385,4	24,4	14,5	346,5	-	0,1	202,9	27,6	206,2
2006	1 558,2	647,0	431,6	33,7	15,9	382,0	-	0,1	208,6	35,3	235,6
2007	1 540,4	621,2	433,3	48,1	18,8	366,4	-	0,8	214,9	36,9	233,2
tammi	1 582,1	623,2	466,5	51,4	19,8	395,3	-	0,4	218,2	39,1	234,7
helmi	1 576,6	632,5	455,6	44,8	17,5	393,4	-	0,3	216,3	39,5	232,4
maalis	1 588,8	641,6	455,5	42,0	19,8	393,7	-	0,1	213,6	43,1	234,9
huhti ³⁾											
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)											
2005	23 631,5	-	12 212,2	149,2	7 211,9	4 851,2	698,9	3 858,3	1 310,6	3 518,0	2 033,5
2006	25 973,9	-	13 257,2	123,2	7 891,6	5 242,4	697,7	4 242,4	1 449,7	3 996,4	2 330,5
2007	26 402,3	-	13 297,9	122,3	7 888,2	5 287,4	726,1	4 306,6	1 459,3	4 188,8	2 423,6
tammi	26 619,9	-	13 358,7	138,0	7 899,4	5 321,2	739,9	4 364,4	1 478,3	4 239,1	2 439,5
helmi	27 084,2	-	13 591,9	138,8	8 046,9	5 406,2	758,6	4 423,0	1 520,0	4 253,5	2 537,3
maalis	27 474,3	-	13 700,7	131,6	8 097,3	5 471,8	778,9	4 447,8	1 537,3	4 402,3	2 607,4
huhti ³⁾											

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Sisältää euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät erään "ulkomaiset saamiset".

3) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.

4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase¹⁾
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2005	17 870,7	9 133,3	847,5	8 285,7	2 148,5	1 595,0	553,6	710,5	3 989,7	180,4	1 708,2
2006	19 743,5	9 991,1	830,2	9 161,0	2 112,3	1 464,0	648,3	829,9	4 681,5	187,3	1 941,4
2007	20 097,2	10 102,4	826,0	9 276,4	2 137,3	1 490,5	646,8	846,3	4 850,9	186,6	1 973,7
tammi	20 284,1	10 160,6	822,9	9 337,6	2 156,7	1 496,0	660,6	836,4	4 941,3	186,6	2 002,6
helmi	20 630,4	10 261,0	821,1	9 439,9	2 175,8	1 487,0	688,7	849,9	5 042,9	209,8	2 091,2
maalis	20 909,2	10 346,6	821,4	9 525,2	2 177,2	1 468,2	709,0	909,5	5 155,4	214,7	2 105,8
huhti ²⁾											
Taloustoimet											
2005	1 608,6	708,9	12,8	696,0	156,2	76,2	79,9	53,2	448,5	1,4	240,4
2006	2 003,1	873,0	-14,4	887,3	10,6	-96,8	107,4	98,5	795,7	6,4	218,9
2007	292,3	84,4	-4,0	88,4	22,9	21,2	1,7	12,9	143,6	-0,9	29,3
tammi	221,7	63,2	-3,0	66,1	17,8	4,2	13,6	-10,6	123,8	0,0	27,6
helmi	348,1	104,5	-1,2	105,7	22,4	-7,3	29,6	10,0	123,5	1,2	86,5
maalis	319,8	92,7	0,4	92,3	2,8	-17,3	20,2	58,9	152,7	0,9	11,8
huhti ²⁾											

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Rahamarkkina-rahasto-osuudet ²⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ³⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto
Kannat										
2005	17 870,7	532,8	173,6	7 226,4	615,8	2 322,6	1 200,6	3 545,6	2 239,7	13,7
2006	19 743,5	592,2	156,9	7 907,5	614,1	2 582,7	1 276,5	4 031,7	2 566,1	15,7
2007	20 097,2	575,6	170,4	7 907,0	641,5	2 618,1	1 283,7	4 225,7	2 656,8	18,4
tammi	20 284,1	578,7	189,4	7 919,2	652,5	2 660,3	1 296,2	4 278,2	2 674,2	35,4
helmi	20 630,4	588,3	183,5	8 064,4	666,4	2 700,0	1 330,7	4 293,0	2 769,6	34,5
maalis	20 909,2	594,7	173,6	8 117,0	681,9	2 711,6	1 334,2	4 445,4	2 842,3	8,4
huhti ²⁾										
Taloustoimet										
2005	1 608,6	64,4	10,9	495,7	-3,0	213,5	96,2	448,0	333,8	-50,8
2006	2 003,1	59,4	-16,2	684,3	27,0	280,4	56,7	604,6	263,8	43,1
2007	292,3	-17,0	12,2	-21,6	28,9	28,0	0,2	168,8	95,8	-3,1
tammi	221,7	3,1	19,0	16,3	11,5	49,7	6,9	85,1	6,6	23,6
helmi	348,1	9,6	-5,7	147,3	14,2	43,2	17,5	31,1	88,2	2,7
maalis	319,8	6,4	-9,9	57,4	17,4	21,8	0,2	187,9	55,3	-16,7
huhti ²⁾										

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 3) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

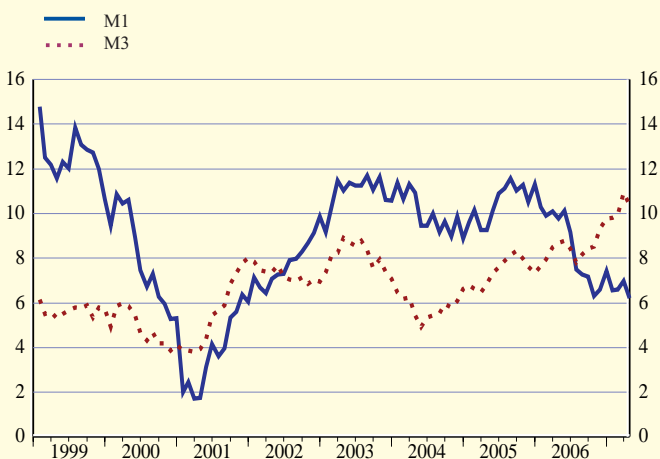
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

1. Raha-aggregaatit²⁾ ja niiden vastaerät

	M1		M2	M3-M2	M3	M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkisyhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville	Lainat	Ulkomaiset netto-saamiset ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
2005	3 419,4	2 653,2	6 072,6	999,4	7 072,0	-	5 000,2	2 472,5	9 561,0	8 287,3	422,2
2006	3 674,8	2 954,3	6 629,1	1 096,7	7 725,8	-	5 428,7	2 321,2	10 658,5	9 167,4	627,7
2007 tammi	3 686,5	2 989,2	6 675,6	1 127,6	7 803,3	-	5 478,5	2 321,7	10 770,8	9 273,9	622,1
2007 helmi	3 709,2	3 006,3	6 715,5	1 145,2	7 860,8	-	5 514,3	2 321,8	10 843,2	9 342,4	672,0
2007 maaliskuu	3 746,6	3 064,7	6 811,3	1 188,9	8 000,2	-	5 579,7	2 300,8	10 969,4	9 442,9	767,2
2007 huhti ³⁾	3 736,0	3 106,5	6 842,5	1 190,7	8 033,2	-	5 609,8	2 276,3	11 087,9	9 515,4	734,3
Talustoimet											
2005	337,0	138,9	475,9	8,5	484,4	-	401,5	94,5	835,5	700,4	0,1
2006	253,4	311,1	564,5	124,8	689,3	-	426,4	-114,1	1 100,7	892,1	190,9
2007 tammi	3,1	25,5	28,6	32,6	61,2	-	31,8	-4,6	85,0	79,4	-6,1
2007 helmi	24,1	19,0	43,1	17,8	60,9	-	38,9	-1,2	76,2	73,5	50,6
2007 maaliskuu	38,1	59,4	97,5	43,6	141,1	-	52,7	-18,7	127,8	104,0	101,0
2007 huhti ³⁾	-9,4	44,3	34,9	3,0	37,9	-	38,7	-22,9	124,7	79,4	-28,3
Kasvuvauhdit											
2005 joulukuu	11,3	5,4	8,5	0,9	7,3	7,5	8,9	4,1	9,6	9,2	0,1
2006 joulukuu	7,4	11,7	9,3	12,7	9,8	9,6	8,5	-4,7	11,5	10,8	190,9
2007 tammi	6,6	12,0	8,9	15,4	9,8	9,8	8,6	-4,8	11,3	10,6	177,8
2007 helmi	6,6	11,6	8,8	17,2	9,9	10,2	8,3	-4,1	10,7	10,3	243,0
2007 maaliskuu	7,0	12,7	9,5	19,9	10,9	10,4	8,6	-4,9	10,7	10,5	336,0
2007 huhti ³⁾	6,2	12,4	8,9	19,4	10,4	.	8,7	-5,6	10,7	10,3	315,2

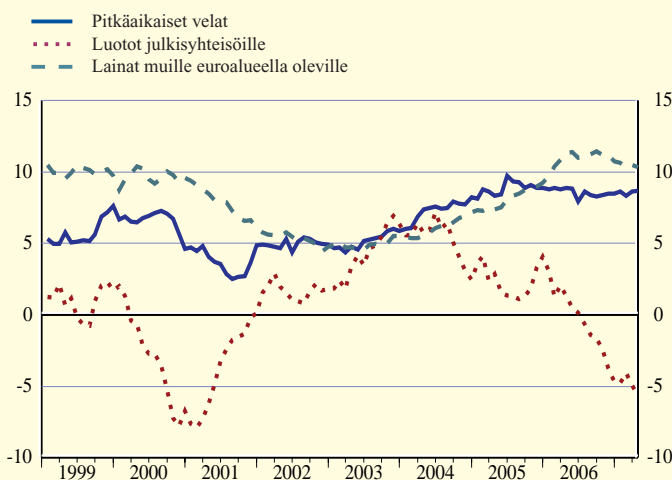
K1 Raha-aggregaatit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K2 Vastaerät¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle (M1, M2, M3: ks. sanasto).

3) Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat kyseiseen kuukauteen päättyneen 12 kuukauden ajanjakson talustoimien summia.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

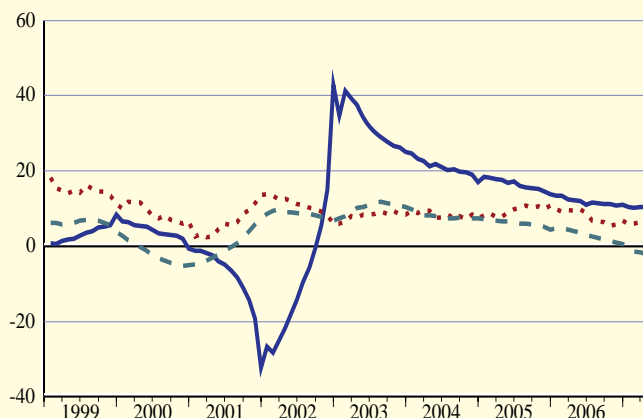
2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden velkapaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Kannat												
2005	521,5	2 897,9	1 109,9	1 543,2	241,6	631,6	126,2	2 202,6	86,9	1 511,2	1 199,6	
2006	579,0	3 095,8	1 402,7	1 551,6	271,8	631,4	193,5	2 396,2	102,4	1 654,6	1 275,6	
2007	583,2	3 103,3	1 442,5	1 546,7	268,2	645,5	214,0	2 422,5	105,2	1 666,4	1 284,4	
tammi	588,3	3 121,0	1 468,5	1 537,8	265,1	655,7	224,4	2 441,8	106,9	1 670,0	1 295,6	
helmi	592,0	3 154,6	1 527,6	1 537,1	280,3	670,1	238,5	2 461,2	107,8	1 683,3	1 327,5	
maalis	597,4	3 138,6	1 573,1	1 533,5	271,6	676,0	243,2	2 467,6	108,7	1 693,5	1 340,0	
huhti ^(*)												
Taloustoimet												
2005	63,2	273,8	69,1	69,8	-5,9	-2,0	16,4	198,4	-4,3	111,2	96,1	
2006	57,5	195,8	301,8	9,4	31,0	28,8	65,0	216,3	15,5	137,8	56,8	
2007	3,7	-0,7	31,4	-5,8	-3,7	15,6	20,7	18,7	2,1	9,2	1,9	
tammi	5,1	19,0	27,9	-8,9	-3,0	10,8	10,0	27,2	1,6	4,4	5,6	
helmi	3,7	34,4	60,1	-0,6	15,2	14,6	13,8	23,2	0,9	13,7	14,9	
maalis	5,4	-14,8	47,8	-3,5	-8,6	7,7	4,0	17,3	1,0	11,1	9,3	
huhti ^(*)												
Kasvuvauhdit												
2005	joulu	13,8	10,9	6,5	4,4	-2,4	-0,3	15,7	10,0	-4,7	8,1	8,9
2006	joulu	11,0	6,8	27,3	0,6	13,0	4,7	50,5	9,9	17,8	9,1	4,7
2007	tammi	10,4	5,9	29,3	-0,5	11,6	8,2	53,3	10,2	18,9	8,9	4,7
helmi	10,2	5,9	29,4	-1,4	15,2	9,6	51,2	10,7	20,7	8,2	3,4	
maalis	10,5	6,3	32,2	-1,7	19,3	12,2	50,3	11,0	20,6	8,1	4,1	
huhti ^(*)	10,5	5,4	31,2	-2,0	13,5	13,1	52,4	10,9	20,4	7,9	4,8	

K3 Raha-aggregaattien komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

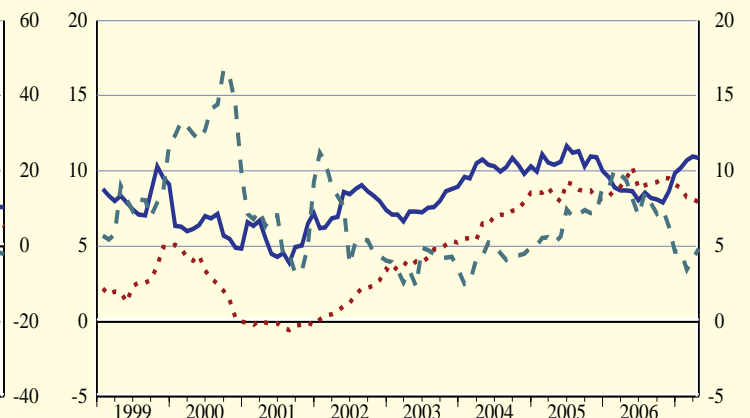
- Liikkeessä oleva raha
- ... Yön yli -talletukset
- - Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Yli 2 vuoden velkapaperit
- ... Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset
- - Oma pääoma ja varaukset

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely^{1), 2)}

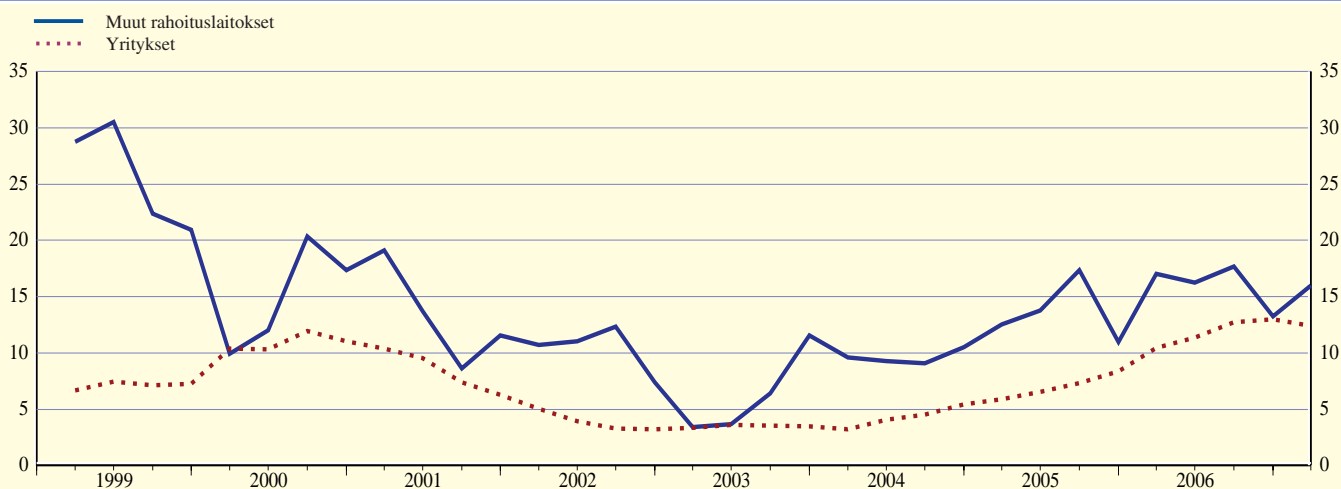
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille³⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ⁴⁾		Yritykset				
	Yhteensä		Yhteensä		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	1	Enintään 1 vuosi 2	3	Enintään 1 vuosi 4					5
Kannat									
2005	64,6	41,6	620,4	370,2	3 409,1	1 037,7	594,0	1 777,3	
2006	82,9	55,2	695,9	420,6	3 844,5	1 137,9	707,1	1 999,5	
2007									
tammi	99,9	72,2	721,8	440,9	3 898,3	1 157,5	717,4	2 023,3	
helmi	97,0	70,2	741,8	460,8	3 920,6	1 160,6	726,1	2 033,9	
maalis	98,5	71,6	774,7	488,6	3 955,8	1 170,5	738,7	2 046,6	
huhti ⁵⁾	105,6	79,3	794,6	502,6	3 997,0	1 187,2	749,2	2 060,6	
Taloustoimet									
2005	15,0	9,8	60,8	29,2	262,7	56,8	54,3	151,6	
2006	18,2	13,9	81,8	57,7	442,0	96,3	123,1	222,6	
2007									
tammi	17,0	17,0	16,8	19,1	39,1	14,9	7,1	17,1	
helmi	-2,8	-2,0	21,1	20,7	24,9	3,9	9,3	11,7	
maalis	1,6	1,5	33,0	28,1	40,5	10,8	13,3	16,3	
huhti ⁵⁾	7,1	7,8	21,9	15,1	44,3	17,6	11,2	15,5	
Kasvuvauhdit									
2005	joulu	30,6	31,2	11,0	8,7	8,3	5,8	9,9	9,3
2006	joulu	28,2	33,3	13,3	15,6	13,0	9,3	20,8	12,4
2007									
tammi	30,5	37,1	11,4	13,2	13,2	9,8	20,4	12,7	
helmi	28,7	37,0	10,7	12,3	12,6	9,1	19,6	12,3	
maalis	20,5	25,9	16,0	19,6	12,4	9,3	18,8	12,1	
huhti ⁵⁾	20,2	26,5	16,3	18,2	12,2	8,8	18,9	11,9	

K5 Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Ennen tammikuuta 2003 tiedot on kerätty kunkin vuoden maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Tammikuuta 2003 edeltäneet kuukausitiedot on johdettu neljännesvuositiedoista.

4) Sisältää sijoitusrahastot.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely^{1), 2)}

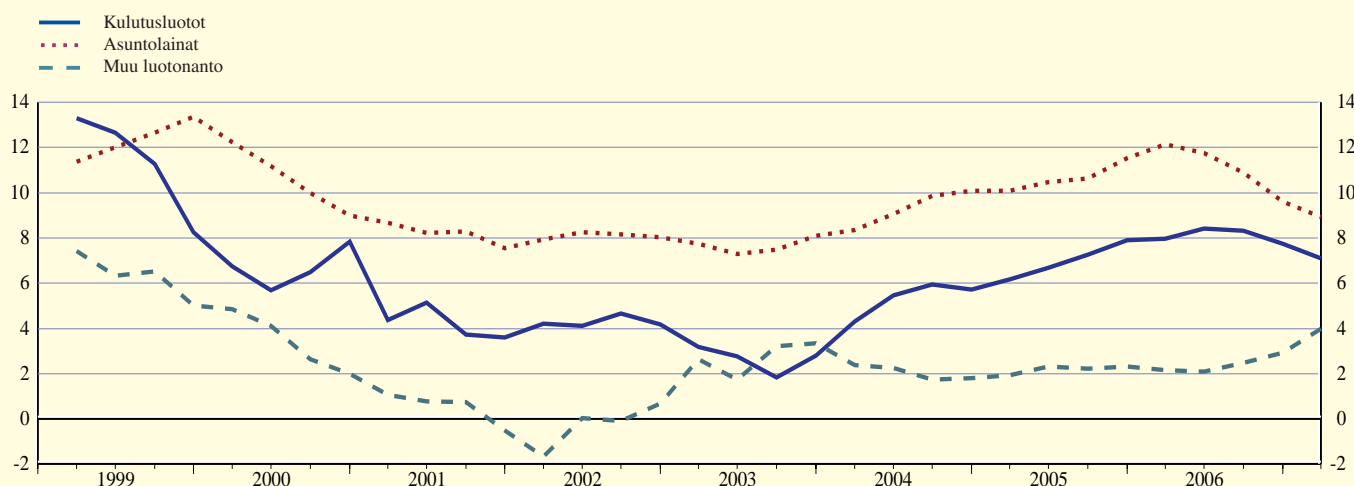
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Lainat kotitalouksille³⁾

	Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto				
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Kannat														
2005	4 191,0	554,1	129,1	200,7	224,3	2 915,3	15,2	67,5	2 832,6	721,6	147,3	99,9	474,4	
2006	4 537,0	586,6	135,3	202,7	248,5	3 212,0	15,6	72,1	3 124,4	738,4	146,2	101,5	490,7	
2007	4 555,8	587,0	134,7	202,2	250,0	3 230,5	15,3	72,4	3 142,8	738,3	145,3	100,9	492,1	
tammi	4 577,6	585,2	132,5	201,5	251,2	3 252,1	15,5	72,5	3 164,0	740,2	145,6	100,8	493,9	
helmi	4 610,2	590,1	133,3	202,9	253,8	3 271,3	16,1	71,8	3 183,4	748,8	147,7	102,2	499,0	
maalis	4 627,3	593,5	134,6	202,9	256,0	3 286,0	15,8	71,8	3 198,4	747,8	146,6	102,5	498,7	
huhti ^(*)														
Taloustoimet														
2005	357,5	40,7	9,0	11,6	20,0	300,6	0,7	4,8	295,0	16,2	3,8	1,3	11,1	
2006	345,2	42,7	8,2	4,8	29,6	281,6	1,5	4,6	275,6	20,9	1,4	3,8	15,7	
2007	15,5	-1,3	-0,6	-1,1	0,4	17,0	-0,3	0,4	17,0	-0,3	-1,2	-0,7	1,6	
tammi	22,9	-1,3	-2,2	-0,6	1,5	21,9	0,3	0,1	21,5	2,4	0,4	-0,1	2,0	
helmi	30,6	4,5	1,0	1,5	2,1	19,2	0,6	-0,4	19,0	6,9	1,7	1,2	4,1	
maalis	18,9	4,0	1,3	0,1	2,6	15,5	-0,4	0,0	15,8	-0,6	-1,0	0,4	0,0	
huhti ^(*)														
Kasvuvauhdit														
2005	joulu	9,4	7,9	7,5	6,1	9,8	11,5	5,2	7,5	11,7	2,3	2,6	1,3	2,4
2006	joulu	8,2	7,7	6,5	2,4	13,3	9,6	9,7	6,8	9,7	2,9	1,0	3,9	3,3
2007	tammi	8,0	7,3	6,2	2,0	12,6	9,4	8,9	7,8	9,5	2,9	0,5	3,8	3,4
	helmi	8,1	6,7	5,2	1,2	12,5	9,4	10,6	7,6	9,5	3,4	1,1	3,0	4,1
	maalis	7,9	7,1	6,8	1,7	12,0	8,9	13,8	6,3	9,0	4,0	1,7	3,9	4,7
	huhti ^(*)	7,6	6,9	7,2	1,1	11,9	8,6	12,5	6,4	8,6	3,8	1,2	4,9	4,3

K6 Lainat kotitalouksille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely^{1), 2)}

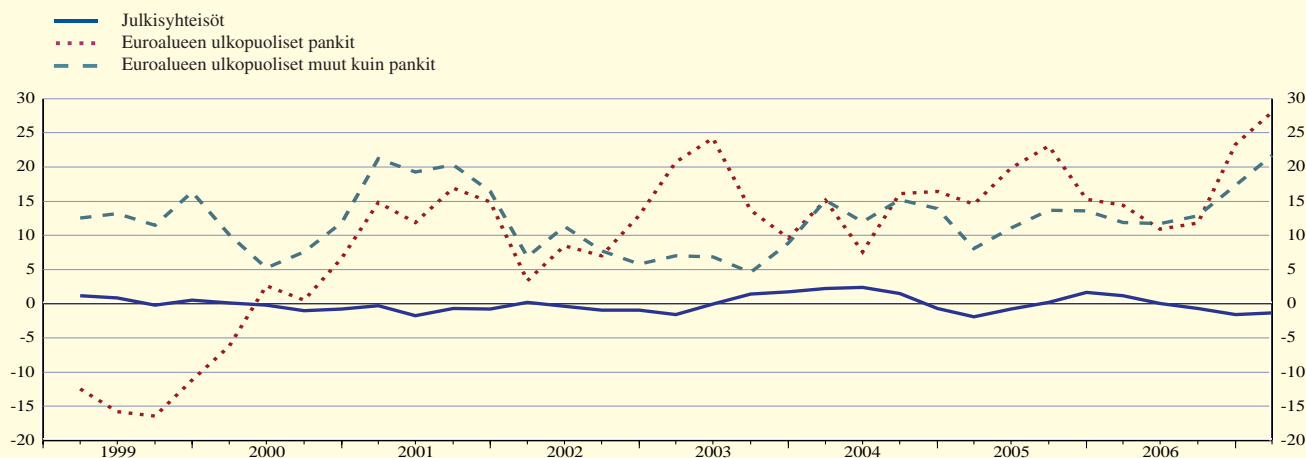
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuolisat					
	Yhteensä	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ³⁾	Muut kuin pankit			
			Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Kannat											
2004	811,9	130,1	252,3	405,7	23,8	1 974,7	1 342,2	632,5	61,3	571,1	
2005	826,9	125,1	246,8	425,8	29,2	2 485,2	1 722,1	763,1	66,0	697,1	
2006	I	816,0	118,3	240,9	427,7	29,2	2 594,7	1 821,6	773,1	62,9	710,2
	II	809,0	106,5	234,5	436,0	32,0	2 611,3	1 839,9	771,5	66,5	705,0
	III	803,6	101,2	230,1	436,6	35,7	2 735,9	1 919,9	816,1	66,5	749,6
	IV	810,5	104,1	232,5	448,1	25,8	2 924,3	2 061,0	863,4	63,2	800,2
2007	I ^(p)	801,4	96,6	225,2	453,6	26,0	3 169,0	2 260,3	908,7	63,2	845,5
Taloustoimet											
2004		-5,6	2,2	-13,9	17,3	-11,2	275,6	194,9	80,4	1,8	78,6
2005		13,7	-5,6	-8,1	21,9	5,5	296,8	207,9	89,0	4,7	84,3
2006	I	-10,7	-6,6	-5,9	1,9	-0,1	131,2	111,6	19,6	-3,0	22,6
	II	-6,8	-11,6	-6,4	8,3	2,9	56,3	42,8	13,5	3,6	9,9
	III	-3,3	-3,1	-4,3	0,4	3,6	120,2	75,8	44,3	-0,7	45,0
	IV	7,4	3,7	2,4	11,2	-9,8	218,6	166,9	51,7	-2,7	54,4
2007	I ^(p)	-8,2	-7,4	-6,3	5,5	0,1	271,9	217,2	54,8	0,2	54,6
Kasvuvauhdit											
2004	joulu	-0,7	1,7	-5,2	4,4	-32,1	15,6	16,4	13,9	3,1	15,2
2005	joulu	1,7	-4,3	-3,2	5,4	22,9	14,8	15,3	13,6	7,7	14,2
2006	maalis	1,2	-8,2	-3,9	5,8	29,5	13,7	14,4	11,9	1,7	12,9
	kesä	0,0	-14,1	-6,3	7,4	12,2	11,2	10,9	11,7	7,3	12,1
	syys	-0,7	-13,3	-7,9	6,5	9,1	12,1	11,8	12,8	2,9	13,8
	joulu	-1,6	-14,0	-5,8	5,1	-11,6	21,5	23,3	17,4	-4,2	19,4
2007	maalis ^(p)	-1,3	-15,7	-6,1	5,9	-11,0	26,1	28,0	21,7	0,7	23,6

K7 Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely^{1), 2)}

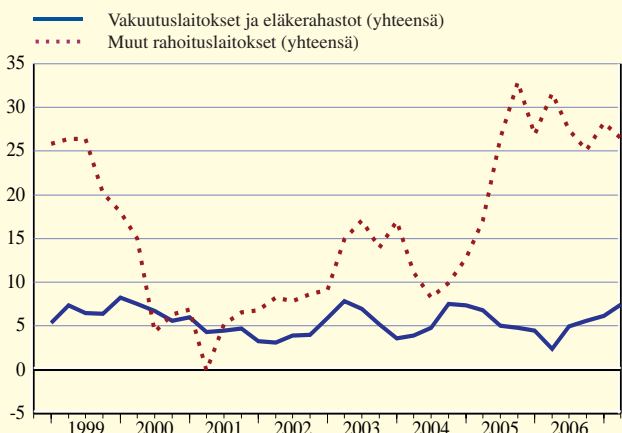
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Rahoituslaitosten talletukset

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituslaitokset ³⁾							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Kannat															
2005	612,6	67,8	51,9	469,7	1,2	1,4	20,6	880,4	233,9	185,0	329,8	10,5	0,1	121,1	
2006	650,0	70,2	57,1	495,4	1,0	1,4	24,9	1 141,3	283,1	252,8	469,4	10,6	0,2	125,1	
2007	655,7	71,9	57,7	499,5	1,0	1,4	24,3	1 177,5	307,3	247,1	475,8	10,5	0,2	136,6	
tammi	657,0	69,4	58,3	502,8	1,1	1,2	24,2	1 176,5	299,9	247,2	480,3	10,3	0,2	138,6	
helmi	658,6	72,2	58,2	503,0	1,1	1,2	22,9	1 250,5	318,3	266,7	502,9	11,4	0,3	151,0	
maalis	666,4	70,3	63,2	506,3	1,0	1,2	24,4	1 264,2	306,6	277,2	517,0	11,3	0,3	151,7	
huhti ⁴⁾															
Taloustoimet															
2005	26,3	7,4	-0,6	19,2	0,4	0,0	-0,2	176,1	40,1	37,3	96,8	1,5	0,0	0,4	
2006	37,9	2,7	5,5	25,6	-0,2	0,0	4,4	249,8	45,1	68,8	130,5	0,3	0,1	4,9	
2007	5,2	1,5	0,3	4,0	0,0	0,0	-0,7	33,3	23,6	-6,6	5,1	-0,3	0,0	11,5	
tammi	1,6	-2,4	0,7	3,4	0,1	-0,1	0,0	1,2	-6,8	0,8	5,3	-0,1	0,0	2,0	
helmi	1,6	2,8	0,0	0,2	0,0	0,0	-1,3	75,1	18,6	19,9	22,9	1,1	0,1	12,5	
maalis	7,5	-2,3	5,1	3,3	-0,1	0,0	1,5	16,2	-11,0	11,4	15,0	0,0	0,0	0,8	
huhti ⁴⁾															
Kasvuvauhdit															
2005	joulu	4,5	12,4	-1,2	4,3	36,0	2,9	-0,8	26,9	22,2	25,0	47,3	14,3	-	0,4
2006	joulu	6,2	4,0	10,7	5,4	-16,3	-3,4	21,2	28,3	19,3	37,4	38,9	2,9	-	4,0
2007	tammi	5,6	-0,8	15,7	5,9	-13,5	-3,5	-1,4	27,3	16,2	38,5	38,7	4,7	-	5,4
	helmi	6,9	1,2	23,4	6,2	-6,7	-13,8	7,1	24,1	15,1	30,2	35,0	1,2	-	4,9
	maalis	7,5	10,2	15,7	5,9	-2,9	-14,3	16,0	26,5	15,3	37,1	34,6	4,1	-	12,4
	huhti ⁴⁾	6,0	3,1	25,6	5,6	-11,0	-13,9	-13,0	21,9	9,5	25,6	34,5	8,5	-	7,2

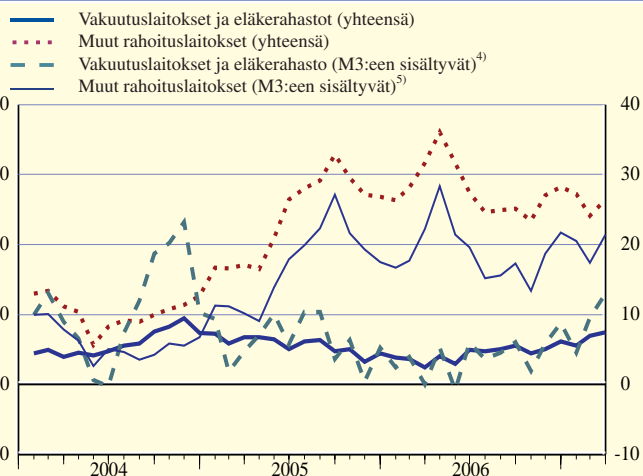
K8 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

K9 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Sisältää sijoitusrahastot.

4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.

5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely^{1), 2)}

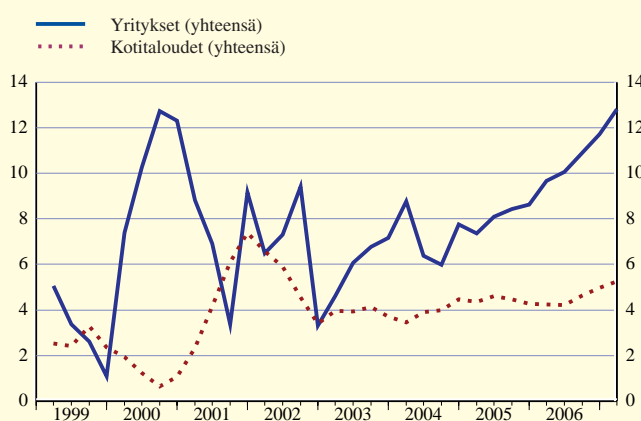
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

	Yritykset							Kotitaloudet ³⁾							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Kannat															
2005	1 211,9	769,2	305,1	67,2	44,5	1,2	24,6	4 343,1	1 685,9	534,0	631,7	1 354,2	84,5	52,8	
2006	1 343,1	851,8	355,3	69,4	40,5	1,3	24,8	4 552,6	1 751,2	669,0	606,8	1 355,7	99,8	70,0	
2007															
tammi	1 302,5	807,3	359,2	69,7	39,4	2,1	24,9	4 553,2	1 717,7	701,3	602,5	1 357,1	101,7	72,9	
helmi	1 304,4	808,6	360,4	69,1	38,0	2,1	26,3	4 562,1	1 717,3	721,7	597,2	1 347,0	103,8	75,0	
maalis	1 347,3	832,9	378,0	68,6	39,4	1,3	27,0	4 591,4	1 727,8	746,6	593,1	1 342,1	105,4	76,4	
huhti ⁴⁾	1 348,0	833,4	382,4	68,5	37,9	1,3	24,5	4 616,7	1 746,8	764,9	587,0	1 336,4	105,7	76,0	
Taloustoimet															
2005	96,6	88,9	11,4	-1,6	3,7	-0,4	-5,4	177,7	125,1	16,3	-2,8	45,9	-4,0	-2,9	
2006	141,2	85,7	55,7	3,9	-4,2	0,1	0,2	215,2	65,7	137,5	-23,1	2,5	15,4	17,2	
2007															
tammi	-45,0	-46,3	2,5	0,1	-1,3	0,0	0,1	-12,2	-39,1	26,7	-5,4	1,0	1,8	2,9	
helmi	3,1	1,8	1,8	-0,5	-1,4	0,0	1,4	9,6	-0,2	20,8	-5,3	-10,0	2,1	2,1	
maalis	43,5	24,6	18,0	-0,5	1,4	-0,7	0,7	29,6	10,5	25,1	-4,1	-4,9	1,6	1,4	
huhti ⁴⁾	2,2	1,2	5,1	0,0	-1,5	0,0	-2,6	26,3	19,2	19,0	-6,1	-5,7	0,3	-0,4	
Kasvuvauhdit															
2005	joulu	8,6	13,1	3,8	-2,0	9,0	-29,0	-18,2	4,3	8,5	3,1	-0,4	3,3	-4,5	-5,1
2006	joulu	11,7	11,2	18,4	5,7	-9,4	5,9	0,6	5,0	3,9	25,8	-3,7	0,2	18,2	32,6
2007															
tammi	10,2	9,1	20,1	2,0	-17,5	8,7	-2,4	4,8	2,6	30,3	-4,2	-0,6	19,4	37,1	
helmi	10,9	9,9	19,9	0,3	-19,8	8,4	19,3	4,9	2,7	32,6	-4,6	-1,4	21,4	39,7	
maalis	12,8	11,9	22,2	-2,6	-16,2	-29,8	25,4	5,2	2,9	35,3	-4,8	-1,9	22,1	38,7	
huhti ⁴⁾	11,7	11,1	20,9	-3,7	-17,9	-36,0	14,3	5,1	2,2	37,8	-5,4	-2,2	22,1	40,4	

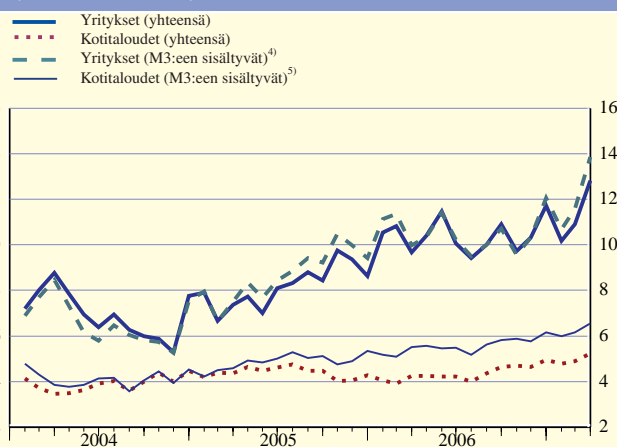
K10 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

K11 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.

5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely^{1), 2)}

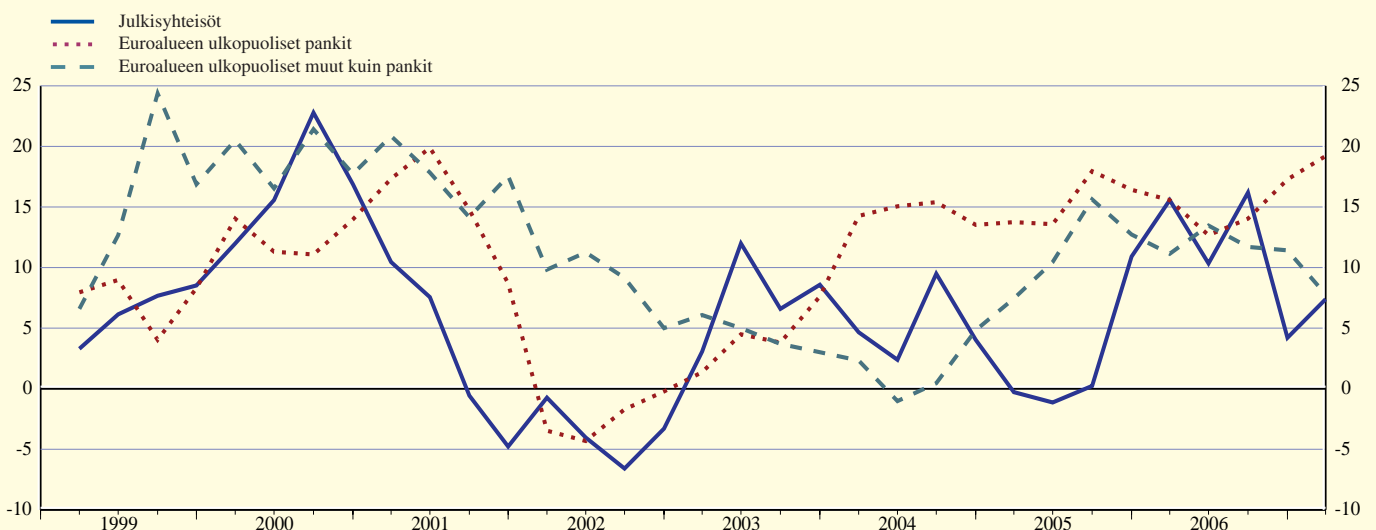
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset					
	Yhteensä	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ³⁾	Muut kuin pankit			
			Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Kannat											
2004	282,2	137,7	30,5	69,6	44,3	2 428,9	1 748,0	680,9	103,4	577,5	
2005	313,1	149,2	38,3	80,9	44,7	3 050,5	2 250,5	800,0	125,8	674,2	
2006											
I	312,2	148,1	38,1	77,0	48,9	3 241,9	2 410,4	831,5	128,2	703,3	
II	317,2	138,1	39,6	82,6	56,9	3 202,9	2 368,0	834,9	128,3	706,6	
III	333,0	147,7	41,6	83,5	60,2	3 369,2	2 492,1	877,1	133,3	743,7	
IV	328,0	123,2	45,4	91,8	67,6	3 429,0	2 557,1	871,9	128,6	743,3	
2007	337,9	138,8	42,1	88,9	68,2	3 661,8	2 781,3	880,4	133,6	746,9	
Talustoimet											
2004	11,0	2,7	1,8	2,8	3,8	247,1	214,9	32,0	6,9	25,0	
2005	30,8	11,2	7,8	11,5	0,3	381,1	292,8	88,3	22,4	66,0	
2006											
I	-1,0	-1,1	-0,2	-3,9	4,3	210,4	170,9	39,5	2,4	37,1	
II	6,0	-9,1	1,5	5,6	8,0	7,9	-8,3	16,2	0,1	16,2	
III	15,8	9,6	2,0	0,9	3,3	157,5	117,5	40,0	5,1	34,9	
IV	-7,7	-25,0	3,8	6,1	7,4	98,5	104,0	-5,5	-4,8	-0,7	
2007	8,8	14,9	-3,4	-3,3	0,5	254,4	240,3	13,1	4,8	8,3	
Kasvuvauhdit											
2004	joulu	4,0	2,0	5,6	4,1	9,2	11,0	13,5	4,8	7,2	4,4
2005	joulu	10,9	8,1	25,4	16,6	0,7	15,4	16,4	12,7	21,6	11,2
2006											
maalis	15,6	17,0	14,1	14,3	14,6	14,3	15,5	11,1	21,6	9,3	
kesä	10,3	2,7	13,0	18,7	17,6	12,9	12,7	13,4	8,2	14,4	
syys	16,2	10,1	15,8	17,2	33,3	13,4	14,0	11,7	6,5	12,7	
joulu	4,2	-17,2	18,4	10,8	51,4	15,7	17,2	11,4	2,2	13,2	
2007	maalis ^(p)	7,4	-6,5	10,3	12,3	39,2	16,3	19,2	7,8	4,1	

K12 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

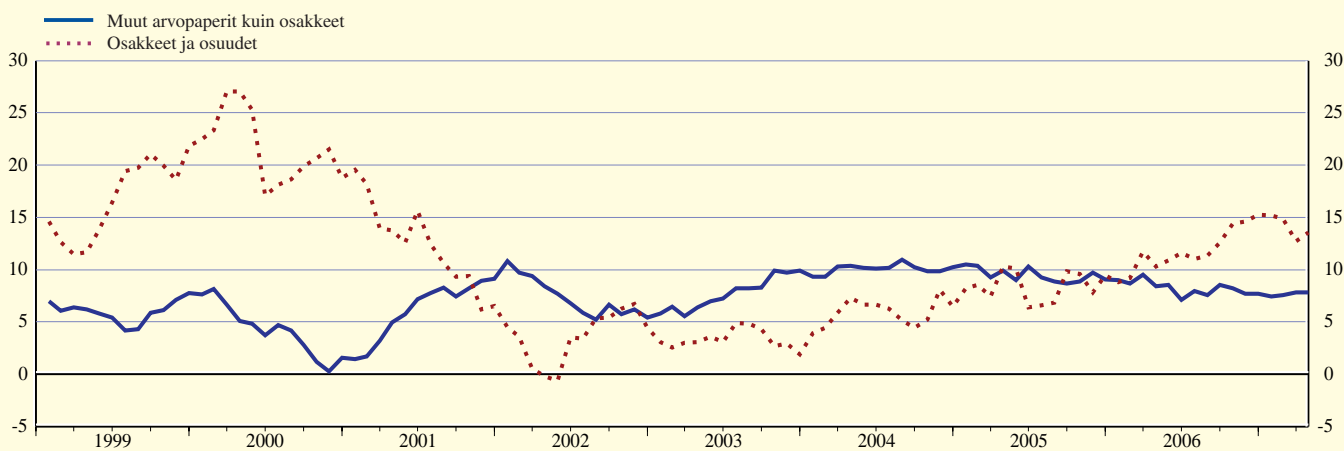
2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet				
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset	
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Kannat													
2005	4 418,9	1 450,4	67,3	1 412,5	17,0	525,7	25,8	920,3	1 254,7	308,5	700,1	246,1	
2006	4 663,8	1 560,5	72,3	1 260,4	16,2	615,7	30,1	1 108,6	1 490,3	377,3	817,2	295,8	
2007	4 756,2	1 586,4	75,1	1 279,9	16,2	613,8	30,6	1 154,2	1 528,4	386,0	833,5	308,9	
tammi	4 791,0	1 596,5	78,6	1 277,2	16,0	625,7	32,5	1 164,4	1 541,8	395,9	823,7	322,3	
helmi	4 842,4	1 616,4	76,5	1 266,0	15,6	652,5	34,1	1 181,4	1 569,7	401,0	837,0	331,6	
maalis	4 861,2	1 628,5	76,6	1 242,7	15,3	672,5	34,3	1 191,2	1 647,6	412,1	896,3	339,2	
huhti ^(p)													
Taloustoimet													
2005	356,3	85,7	2,0	52,3	-0,9	71,9	7,7	137,6	109,1	26,5	53,4	29,2	
2006	336,8	122,7	10,6	-122,7	0,5	100,4	6,5	218,7	194,4	58,8	97,0	38,6	
2007	82,0	25,0	1,9	15,8	-0,6	-1,4	3,3	38,0	34,0	7,2	12,9	13,9	
tammi	45,0	10,0	4,7	-3,5	0,0	11,2	2,3	20,2	12,7	9,9	-10,7	13,5	
helmi	61,3	20,5	-1,4	-10,3	-0,2	28,0	1,9	22,9	23,5	4,8	9,9	8,8	
maalis	32,4	12,3	1,4	-22,9	0,0	19,2	0,9	21,4	75,3	9,2	58,9	7,2	
huhti ^(p)													
Kasvuvauhdit													
2005	joulu	9,0	6,3	3,6	4,2	-4,5	16,0	43,8	18,2	9,4	9,4	8,0	13,6
2006	joulu	7,7	8,5	16,5	-8,9	3,0	19,3	25,7	24,2	15,2	18,7	13,7	15,2
2007	tammi	7,4	8,2	24,9	-9,3	-2,5	17,9	31,4	23,9	15,2	17,2	13,2	18,3
	helmi	7,5	7,6	26,1	-9,0	-4,8	17,5	41,6	24,4	14,9	22,2	9,2	22,0
	maalis	7,8	7,9	18,4	-10,2	-3,4	21,4	40,2	25,0	12,7	21,4	5,4	23,7
	huhti ^(p)	7,8	8,4	15,8	-11,7	-4,9	22,6	36,5	25,9	13,5	21,1	5,8	28,5

K13 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset^{1), 2)}
(miljardia euroa)

1. Kotitalouslainojen luottotappiot/arvonlennukset³⁾

	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	-4,1	-1,7	-0,9	-1,5	-4,4	-0,3	-1,1	-3,0	-9,8	-2,7	-3,2	-3,9
2006	-3,9	-1,5	-0,9	-1,6	-2,6	-0,1	-0,1	-2,3	-6,7	-1,1	-2,0	-3,6
2007 tammi	-0,5	-0,2	-0,1	-0,2	-0,5	0,0	0,0	-0,4	-0,9	-0,3	-0,1	-0,5
2007 helmi	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3
2007 maaliskuu	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	-0,1	-0,3
2007 huhti ³⁾	-0,3	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,2

2. Yrityslainojen ja euroalueen ulkopuolisten lainojen luottotappiot/arvonlennukset

	Yritykset				Euroalueen ulkopuoliset		
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi
	1	2	3	4	5	6	7
2005	-19,3	-7,4	-5,6	-6,2	-1,2	-0,3	-0,9
2006	-12,7	-3,0	-4,6	-5,1	-0,8	-0,1	-0,7
2007 tammi	-1,4	-0,4	-0,4	-0,6	0,0	0,0	0,0
2007 helmi	-0,7	-0,2	-0,1	-0,4	0,0	0,0	0,0
2007 maaliskuu	-0,6	0,3	-0,2	-0,7	-0,1	0,0	-0,1
2007 huhti ³⁾	-0,3	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0

3. Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden arvostusmuutokset

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulkopuoliset	Yhteensä	Raha- laitokset	Muut kuin raha- laitokset	Euroalueen ulko- puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	21,5	3,4	0,5	6,7	0,7	1,3	0,2	8,6	25,7	5,0	14,4	6,3
2006	-8,6	1,2	-0,4	-7,9	-0,2	-0,4	-0,3	-0,7	31,5	7,1	16,3	8,0
2007 tammi	-0,5	-1,4	0,0	0,6	0,0	-0,1	0,0	0,4	3,0	0,4	2,4	0,1
2007 helmi	1,6	0,3	-0,1	0,8	0,0	0,7	0,0	0,0	1,4	0,0	1,5	-0,1
2007 maaliskuu	-3,7	-0,4	0,0	-1,1	0,0	-1,1	0,0	-1,0	4,3	0,3	3,4	0,6
2007 huhti ³⁾	-0,5	0,6	-0,1	-0,3	-0,1	0,8	-0,2	-1,2	3,7	1,9	1,4	0,4

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely^{1), 2)}

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

1. Talletukset

	Rahalaitokset ³⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelta														
2004	4 709,0	91,4	8,6	5,0	0,5	1,5	1,1	6 778,5	97,2	2,8	1,7	0,3	0,1	0,4
2005	4 851,2	90,9	9,1	5,6	0,4	1,5	1,0	7 361,0	96,8	3,2	1,9	0,3	0,1	0,5
2006 I	4 949,5	89,8	10,2	6,2	0,4	1,5	1,4	7 467,7	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
II	5 057,9	90,3	9,7	5,6	0,4	1,5	1,5	7 648,5	96,6	3,4	2,0	0,3	0,1	0,6
III	5 091,2	90,4	9,6	5,7	0,4	1,5	1,2	7 760,9	96,4	3,6	2,2	0,3	0,1	0,6
IV	5 242,4	90,7	9,3	5,6	0,4	1,5	1,2	8 014,8	96,4	3,6	2,2	0,3	0,1	0,6
2007 I ⁴⁾	5 406,2	90,6	9,4	5,6	0,5	1,5	1,1	8 185,7	96,3	3,7	2,3	0,3	0,2	0,6
Euroalueen ulkopuolelta														
2004	1 748,0	46,7	53,3	35,8	2,1	3,2	9,5	680,9	55,4	44,6	28,9	1,5	2,2	9,3
2005	2 250,5	46,2	53,8	35,4	2,7	2,8	10,0	800,0	51,8	48,2	32,1	1,7	2,2	9,2
2006 I	2 410,4	47,4	52,6	34,3	2,9	2,6	9,7	831,5	51,9	48,1	32,6	1,4	2,0	9,1
II	2 368,0	47,7	52,3	34,1	2,1	2,7	10,5	834,9	52,5	47,5	31,1	1,5	2,3	9,2
III	2 492,1	47,3	52,7	34,4	2,2	2,6	10,3	877,1	51,7	48,3	31,2	1,6	2,1	10,1
IV	2 557,1	45,3	54,7	35,1	2,3	2,7	11,5	871,9	50,7	49,3	32,0	1,3	2,0	10,4
2007 I ⁴⁾	2 781,3	46,3	53,7	34,7	2,2	2,5	11,3	880,4	51,6	48,4	31,3	1,6	2,2	9,5

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2004	3 653,9	84,6	15,4	7,6	1,7	1,9	2,7
2005	4 051,7	81,2	18,8	9,6	1,8	1,9	3,2
2006 I	4 204,3	81,2	18,8	9,5	1,8	1,9	3,2
II	4 273,7	81,2	18,8	9,5	1,7	1,9	3,2
III	4 383,1	80,9	19,1	9,8	1,6	1,9	3,3
IV	4 485,5	80,5	19,5	10,0	1,6	1,9	3,5
2007 I ⁴⁾	4 671,8	80,7	19,3	9,8	1,6	1,9	3,6

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.
- 4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely^{1), 2)}
(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

3. Lainat

	Rahalaitokset ³⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelle														
2004	4 457,8	-	-	-	-	-	8 367,5	96,6	3,4	1,4	0,2	1,3	0,4	
2005	4 569,7	-	-	-	-	-	9 112,0	96,3	3,7	1,6	0,2	1,3	0,5	
2006	4 656,2	-	-	-	-	-	9 365,4	96,3	3,7	1,7	0,2	1,2	0,5	
I	4 730,2	-	-	-	-	-	9 591,3	96,4	3,6	1,7	0,1	1,2	0,5	
II	4 790,9	-	-	-	-	-	9 786,9	96,3	3,7	1,7	0,1	1,2	0,6	
III	4 933,4	-	-	-	-	-	9 970,8	96,4	3,6	1,6	0,2	1,1	0,5	
IV	5 092,1	-	-	-	-	-	10 240,6	96,4	3,6	1,6	0,2	1,1	0,5	
2007														
I ^{p)}														
Euroalueen ulkopuolelle														
2004	1 342,2	51,4	48,6	29,9	3,7	2,2	8,7	632,5	42,2	57,8	40,1	2,6	4,5	7,2
2005	1 722,1	48,5	51,5	30,5	4,3	2,0	10,1	763,1	38,2	61,8	43,7	1,8	4,1	8,6
2006	1 821,6	49,6	50,4	30,3	3,8	2,4	9,2	773,1	38,9	61,1	44,1	1,7	3,9	7,8
I	1 839,9	49,6	50,4	29,4	2,8	2,4	10,6	771,5	40,3	59,7	42,2	1,1	4,1	8,3
II	1 919,9	50,2	49,8	29,1	2,3	2,4	10,8	816,1	41,2	58,8	41,1	1,8	3,8	8,5
III	2 061,0	50,7	49,3	28,9	2,0	2,3	11,0	863,4	39,3	60,7	43,2	1,1	4,0	8,6
IV	2 260,3	51,6	48,4	28,1	1,9	2,5	10,7	908,7	41,4	58,6	41,3	0,9	4,0	8,5
2007														
I ^{p)}														

4. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat ³⁾							Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat														
2004	1 422,7	95,8	4,2	1,8	0,3	0,5	1,3	1 765,4	98,2	1,8	0,9	0,5	0,1	0,3
2005	1 517,7	95,6	4,4	2,0	0,3	0,4	1,4	1 980,9	97,8	2,2	1,1	0,3	0,1	0,5
2006	1 570,9	95,6	4,4	2,0	0,2	0,4	1,5	2 014,0	97,8	2,2	1,1	0,3	0,1	0,6
I	1 585,3	95,8	4,2	1,9	0,3	0,4	1,3	2 002,8	97,8	2,2	1,2	0,3	0,1	0,6
II	1 626,6	95,8	4,2	2,2	0,2	0,3	1,2	1 969,4	97,7	2,3	1,3	0,3	0,1	0,6
III	1 632,8	95,6	4,4	2,3	0,2	0,3	1,3	1 922,3	97,6	2,4	1,3	0,3	0,1	0,7
IV	1 692,9	95,5	4,5	2,3	0,3	0,3	1,4	1 968,1	97,5	2,5	1,3	0,3	0,1	0,8
2007														
I ^{p)}														
Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat														
2004	341,4	50,3	49,7	28,6	1,0	0,5	17,0	410,5	44,8	55,2	30,5	8,6	0,7	9,2
2005	397,5	51,0	49,0	28,5	0,8	0,5	15,7	522,8	38,3	61,7	35,0	7,8	0,8	12,6
2006	426,5	52,8	47,2	26,8	0,8	0,5	15,7	539,8	39,6	60,4	33,8	5,3	0,8	14,8
I	439,9	53,5	46,5	26,8	0,9	0,5	15,0	537,7	40,1	59,9	33,5	5,6	0,8	14,6
II	475,2	52,4	47,6	28,4	0,7	0,6	14,5	581,5	38,2	61,8	35,6	4,7	0,8	15,4
III	514,4	52,2	47,8	28,8	0,7	0,4	14,5	594,2	38,9	61,1	36,5	4,9	0,8	14,2
IV	549,8	52,1	47,9	29,4	0,6	0,5	14,3	631,6	38,6	61,4	37,3	4,9	0,7	13,5
2007														
I ^{p)}														

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.
- 4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

		Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
				Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	III	4 631,2	303,5	1 860,6	101,2	1 759,4	1 553,4	460,0	171,6	282,1
	IV	4 789,2	291,4	1 848,1	109,6	1 738,5	1 683,1	505,2	176,1	285,4
2006	I	5 197,1	315,9	1 905,2	139,8	1 765,3	1 896,3	569,2	177,3	333,3
	II	5 135,6	316,7	1 908,3	145,2	1 763,1	1 776,1	600,9	180,3	353,2
	III	5 356,3	317,2	1 984,7	178,4	1 806,3	1 872,5	631,2	181,5	369,2
	IV ^(p)	5 545,3	320,4	2 005,0	170,5	1 834,5	2 019,2	670,5	186,0	344,1

2. Velat

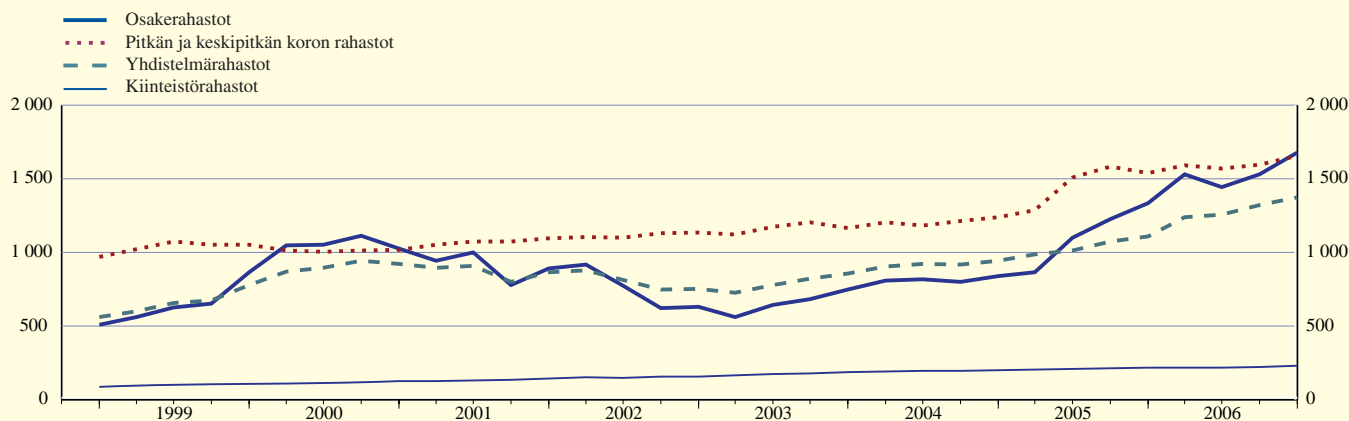
		Yhteensä	Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat
2005	III	4 631,2	60,4	4 351,7	219,1
	IV	4 789,2	61,8	4 516,8	210,5
2006	I	5 197,1	73,6	4 868,9	254,6
	II	5 135,6	76,4	4 787,2	271,9
	III	5 356,3	75,9	4 996,9	283,6
	IV ^(p)	5 545,3	77,6	5 211,7	256,0

3. Varat/velat yhteensä rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan

		Yhteensä	Rahastot rahastotyypin mukaan				Rahastot sijoittajatyypin mukaan		
			Osakerahastot	Pitkän ja keskipitkän koron rahastot	Yhdistelmärahastot	Kiinteistörahastot	Muut rahastot	Yleisölle tarjottavat rahastot	Rajoitetulle sijoittajajoukolla tarjottavat rahastot
		1	2	3	4	5	6	7	8
2005	III	4 631,2	1 224,8	1 581,9	1 071,1	213,2	540,2	3 507,5	1 123,8
	IV	4 789,2	1 335,8	1 538,0	1 109,2	216,2	590,0	3 659,1	1 130,1
2006	I	5 197,1	1 530,3	1 592,6	1 238,8	214,0	621,5	3 996,6	1 200,5
	II	5 135,6	1 441,6	1 569,3	1 256,4	217,4	650,9	3 910,9	1 224,7
	III	5 356,3	1 531,5	1 594,1	1 320,7	221,2	688,9	4 082,9	1 273,5
	IV ^(p)	5 545,3	1 678,5	1 657,1	1 374,3	229,8	605,6	4 246,7	1 298,6

K14 Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä²⁾

(miljardia euroa)

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Rahastotyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
			Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Osakerahastot									
2005 III	1 224,8	48,3	43,4	4,9	38,5	1 044,8	52,4	-	35,9
2005 IV	1 335,8	50,8	45,8	5,7	40,2	1 145,4	60,3	-	33,5
2006 I	1 530,3	55,0	51,4	6,3	45,1	1 308,2	71,0	-	44,6
2006 II	1 441,6	52,2	51,3	6,4	44,9	1 220,3	69,2	-	48,6
2006 III	1 531,5	53,6	76,0	33,2	42,8	1 282,8	66,8	-	52,3
2006 IV ^(p)	1 678,5	55,9	65,9	22,8	43,2	1 427,6	74,2	-	54,8
Pitkän ja keskipitkän koron rahastot									
2005 III	1 581,9	110,3	1 289,1	67,0	1 222,1	38,4	43,8	-	100,2
2005 IV	1 538,0	100,0	1 251,7	67,6	1 184,2	38,6	46,3	-	101,3
2006 I	1 592,6	108,9	1 285,4	82,6	1 202,8	41,1	49,3	-	107,9
2006 II	1 569,3	106,5	1 264,7	87,3	1 177,4	38,5	47,5	-	112,1
2006 III	1 594,1	105,5	1 288,5	86,8	1 201,7	41,6	48,2	-	110,3
2006 IV ^(p)	1 657,1	108,3	1 343,6	91,1	1 252,5	45,4	49,9	-	110,0
Yhdistelmärahastot									
2005 III	1 071,1	67,0	426,0	21,7	404,3	301,2	185,5	0,2	91,3
2005 IV	1 109,2	60,9	440,9	26,9	413,9	315,5	202,0	0,1	89,9
2006 I	1 238,8	67,9	465,2	38,6	426,6	349,2	238,5	0,1	117,9
2006 II	1 256,4	71,9	483,9	40,3	443,6	318,3	253,6	0,2	128,5
2006 III	1 320,7	68,4	510,4	45,2	465,2	331,9	272,3	0,3	137,4
2006 IV ^(p)	1 374,3	70,9	519,0	43,4	475,6	363,5	292,8	0,4	127,8
Kiinteistörahastot									
2005 III	213,2	15,2	8,8	1,2	7,6	1,3	8,1	171,0	8,7
2005 IV	216,2	14,5	7,8	1,5	6,3	1,4	6,9	175,1	10,4
2006 I	214,0	15,1	6,1	1,7	4,4	1,8	4,4	176,5	10,1
2006 II	217,4	15,5	5,6	1,5	4,1	1,6	5,4	179,4	9,9
2006 III	221,2	16,4	6,0	1,6	4,4	1,9	6,3	180,3	10,4
2006 IV ^(p)	229,8	17,6	6,0	1,6	4,4	2,2	6,9	185,2	12,0

2. Sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
Yleisölle tarjottavat rahastot							
2005 III	3 507,5	251,6	1 261,0	1 257,9	353,3	146,5	237,3
2005 IV	3 659,1	242,8	1 277,5	1 371,0	381,0	150,1	236,7
2006 I	3 996,6	263,2	1 334,2	1 549,4	427,4	150,2	272,2
2006 II	3 910,9	256,9	1 321,1	1 448,1	452,1	151,2	281,5
2006 III	4 082,9	260,4	1 373,8	1 529,4	470,8	151,2	297,3
2006 IV ^(p)	4 246,7	265,2	1 401,8	1 647,8	498,2	153,3	280,4
Rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot							
2005 III	1 123,8	51,9	599,6	295,5	106,7	25,2	44,8
2005 IV	1 130,1	48,6	570,6	312,0	124,3	25,9	48,7
2006 I	1 200,5	52,7	571,0	346,9	141,7	27,1	61,1
2006 II	1 224,7	59,9	587,2	328,1	148,8	29,1	71,7
2006 III	1 273,5	56,9	610,9	343,1	160,5	30,2	71,9
2006 IV ^(p)	1 298,6	55,2	603,3	371,4	172,3	32,7	63,7

Lähde: EKP.

EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (miljardia euroa)

Käyttö	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2006/IV						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen vienti						485,9
<i>Kauppataase¹⁾</i>						-29,7
Tulomuodostustili						
Bruttoarvonlisäys (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan)						
Palkansaajakorvaukset	1 090,4	113,7	684,9	55,0	236,8	
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot	43,4	9,4	24,7	4,3	5,0	
Kiinteän pääoman kuluminen	308,6	81,6	175,9	10,9	40,2	
<i>Nettotoimintaylijäämä ja -sekatalo¹⁾</i>	516,9	277,7	217,7	21,5	0,0	
Ensitulon jakotili						
Nettotoimintaylijäämä ja -sekatalo						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						4,1
Omaisuuksut	720,0	44,4	287,9	327,9	59,7	117,5
Korot	407,9	41,7	69,5	237,0	59,7	72,7
Muut omaisuustulot	312,1	2,7	218,4	90,9	0,0	44,8
<i>Nettokansantulo¹⁾</i>	1 901,3	1 562,6	44,0	47,2	247,4	
Tulojen uudelleenjaon tili						
Nettokansantulo						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot	314,1	233,4	63,5	16,9	0,3	1,2
Sosiaaliturvamaksut	412,4	412,4				0,8
Rahamääräiset sosiaalietuudet	403,2	1,5	16,2	23,3	362,1	0,7
Muut tulonsiirrot	185,1	67,6	24,6	48,5	44,4	9,1
Vahinkovakuutusmaksut, netto	45,7	33,4	10,6	0,9	0,7	1,3
Vahinkovakuutuskorvaukset	45,7			45,7		0,6
Muu	93,7	34,2	13,9	1,8	43,8	7,2
<i>Käytettävissä oleva nettotulo¹⁾</i>	1 879,0	1 337,2	-27,3	42,3	526,8	
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva nettotulo						
Kulutusmenot	1 713,5	1 233,6			479,9	
Yksilölliset kulutusmenot	1 518,7	1 233,6			285,2	
Kollektiiviset kulutusmenot	194,7				194,7	
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu	15,8	0,1	3,1	12,6	0,0	0,0
<i>Nettosäästö/vaihtotase¹⁾</i>	165,5	119,3	-30,4	29,7	46,9	-20,8
Pääomatili						
Nettosäästö/vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus	453,4	149,7	218,4	13,3	72,0	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	477,6	151,3	241,3	13,1	71,9	
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset	-24,2	-1,6	-22,9	0,1	0,1	
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset	0,0	-0,7	0,8	0,1	-0,3	0,0
Pääomansiirrot	65,7	9,9	3,0	4,3	48,6	8,2
Pääomaverot	6,3	6,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Muut pääomansiirrot	59,5	3,9	2,7	4,3	48,6	8,2
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i>	26,2	59,2	-38,5	24,4	-18,9	-26,2
Tilastollinen ero	0,0	52,0	-52,0	0,0	0,0	0,0

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Tasapainoerien laskemisesta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Resurssit	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2006/IV						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen tuonti <i>Kauppataase</i>						456,2
Tulonmuodostustili						
Bruttoarvonlisäys (perushintaan)	1 959,3	482,5	1 103,1	91,7	282,0	
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot	237,2					
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾	2 196,6					
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
<i>Nettotoimintaylijäämä ja -sekatalo</i>						
Ensitulon jakotili						
Nettotoimintaylijäämä ja -sekatalo	516,9	277,7	217,7	21,5	0,0	
Palkansaajakorvaukset	1 092,0	1 092,0				2,5
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot	288,2				288,2	-7,6
Omaisuuksut	724,1	237,3	114,3	353,7	18,9	113,3
Korot	403,3	64,0	38,4	294,1	6,7	77,3
Muut omaisuustulot	320,9	173,3	75,9	59,5	12,2	36,0
<i>Nettokansantulo</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Nettokansantulo	1 901,3	1 562,6	44,0	47,2	247,4	
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot	314,8				314,8	0,5
Sosiaaliturvamaksut	412,3	1,2	20,4	36,9	353,8	1,0
Rahamääräiset sosiaalietuudet	401,1	401,1				2,8
Muut tulonsiirrot	164,2	87,2	12,6	46,9	17,6	29,9
Vahinkovakuutusmaksut, netto	45,7			45,7		1,2
Vahinkovakuutuskorvaukset	45,1	34,4	9,5	0,9	0,3	1,2
Muu	73,4	52,7	3,2	0,3	17,3	27,5
<i>Käytettävissä oleva nettotulo</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva nettotulo	1 879,0	1 337,2	-27,3	42,3	526,8	
Kulutusmenot						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot	15,9	15,9				0,0
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
<i>Nettosäästö/vaihtotase</i>						
Pääomatili						
Nettosäästö/vaihtotase	165,5	119,3	-30,4	29,7	46,9	-20,8
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen	308,6	81,6	175,9	10,9	40,2	
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot	71,1	17,2	38,2	1,4	14,3	2,8
Pääomaverot	6,3				6,3	0,0
Muut pääomansiirrot	64,9	17,2	38,2	1,4	8,1	2,8
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Varat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2006/TV								
Varallisuuden avaustase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä		16 518,6	12 879,8	19 153,0	9 009,6	5 828,9	2 669,5	12 663,2
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet			178,6					
Käteinen ja talletukset	5 181,6	1 505,6	2 005,2	1 180,7	697,8	526,2	3 459,7	
Lyhytaikaiset velkapaperit	38,2	112,2	98,5	208,4	217,8	21,8	705,1	
Pitkäaikaiset velkapaperit	1 434,8	194,2	3 224,6	1 917,1	1 912,5	196,1	1 860,4	
Lainat	23,8	1 619,4	10 627,7	1 194,0	371,0	366,4	1 324,1	
joista pitkäaikaiset	20,2	875,6	8 062,9	887,8	303,9	327,7	.	
Osakkeet ja osuudet	4 770,7	6 920,9	1 638,4	4 264,5	2 211,9	992,3	4 638,2	
Noteeratut osakkeet	1 134,1	1 659,8	617,1	2 198,3	754,7	341,9	.	
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	2 015,2	4 846,1	762,5	1 480,3	438,6	523,4	.	
Rahasto-osuudet	1 621,3	415,0	258,8	585,9	1 018,6	127,0	.	
Vakuutustekninen vastuovelka	4 834,7	129,1	1,8	0,0	141,9	3,0	170,0	
Muut saamiset ja johdannaiset	234,7	2 398,3	1 378,1	244,8	276,0	563,6	506,5	
<i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								
Rahoitustili, rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet								
Rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä		210,1	215,4	596,1	265,6	68,7	-39,0	455,9
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet			-0,8			0,8		
Käteinen ja talletukset	137,4	73,5	168,6	49,3	22,9	-18,3	101,0	
Lyhytaikaiset velkapaperit	-5,4	-1,5	-4,7	43,9	-0,6	0,6	-11,0	
Pitkäaikaiset velkapaperit	11,9	10,7	54,0	-38,0	23,0	9,2	178,8	
Lainat	-0,5	66,4	253,2	72,8	-8,4	-6,1	88,0	
joista pitkäaikaiset	-0,7	17,0	210,0	58,0	-4,7	-11,7	.	
Osakkeet ja osuudet	-23,6	20,0	62,1	137,6	24,1	-4,4	92,2	
Noteeratut osakkeet	-4,8	-20,3	29,0	105,4	0,9	-3,9	.	
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	-6,5	46,0	31,1	2,2	12,1	-2,7	.	
Rahasto-osuudet	-12,4	-5,7	1,9	30,1	11,1	2,1	.	
Vakuutustekninen vastuovelka	70,8	0,7	0,0	0,0	2,5	0,0	9,5	
Muut saamiset ja johdannaiset	19,5	45,6	63,6	0,0	5,3	-20,0	-3,4	
<i>Nettorahoitusvarallisuuden muutokset</i>								
Muiden muutosten tili, rahoitusvarat								
Rahoitusvarojen muut muutokset yhteensä		191,9	307,4	-11,6	91,8	49,7	44,9	27,6
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet			3,1					
Käteinen ja talletukset	-5,0	-9,7	-27,0	4,9	0,7	-0,3	-41,4	
Lyhytaikaiset velkapaperit	-1,0	-1,1	-2,0	5,1	-4,7	0,1	-5,6	
Pitkäaikaiset velkapaperit	9,7	-1,8	-29,8	8,2	-34,7	-1,3	-39,6	
Lainat	0,0	-2,3	-14,5	-16,2	-1,2	0,6	-7,5	
joista pitkäaikaiset	0,0	1,5	-16,8	-13,4	-1,1	0,6	.	
Osakkeet ja osuudet	169,7	312,3	42,6	89,2	92,2	46,9	141,1	
Noteeratut osakkeet	83,7	129,6	23,3	56,7	69,8	38,1	.	
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	58,0	179,6	16,1	24,9	11,5	5,4	.	
Rahasto-osuudet	28,1	3,1	3,3	7,6	10,9	3,3	.	
Vakuutustekninen vastuovelka	14,4	0,4	0,0	0,0	-0,8	0,0	-19,7	
Muut saamiset ja johdannaiset	4,0	9,6	15,9	0,6	-1,8	-0,9	0,3	
<i>Nettorahoitusvarallisuuden muut</i>								
Varallisuuden päätöstage, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä		16 920,6	13 402,6	19 737,4	9 366,9	5 947,3	2 675,4	13 146,7
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet			180,9					
Käteinen ja talletukset	5 314,0	1 569,5	2 146,9	1 235,0	721,4	507,6	3 519,2	
Lyhytaikaiset velkapaperit	31,9	109,5	91,8	257,4	212,5	22,5	688,5	
Pitkäaikaiset velkapaperit	1 456,4	203,1	3 248,8	1 887,3	1 900,8	204,0	1 999,6	
Lainat	23,3	1 683,5	10 866,4	1 250,5	361,4	360,9	1 404,6	
joista pitkäaikaiset	19,5	894,2	8 256,1	932,4	298,0	316,5	.	
Osakkeet ja osuudet	4 916,8	7 253,2	1 743,1	4 491,3	2 328,1	1 034,7	4 871,6	
Noteeratut osakkeet	1 213,0	1 769,1	669,4	2 360,4	825,3	376,2	.	
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	2 066,8	5 071,7	809,7	1 507,3	462,2	526,1	.	
Rahasto-osuudet	1 637,0	412,4	264,0	623,6	1 040,6	132,4	.	
Vakuutustekninen vastuovelka	4 920,0	130,2	1,9	0,0	143,6	3,1	159,8	
Muut saamiset ja johdannaiset	258,2	2 453,5	1 457,6	245,5	279,5	542,8	503,4	
<i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								

Lähde: EKP.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Velat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2006/IV								
Varallisuuden avaustase, velat								
Velat yhteensä		5 318,3	20 571,8	19 459,3	8 980,5	5 945,4	6 814,9	11 454,5
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet			0,0	11 819,0	201,1	3,9	336,5	2 196,5
Käteinen ja talletukset			261,1	305,5	66,5	0,1	590,4	178,6
Lyhytaikaiset velkapaperit			428,3	2 426,8	1 169,6	23,1	4 421,9	2 270,1
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat		4 920,2	6 093,7		1 210,0	161,5	1 077,6	2 063,4
joista pitkäaikaiset		4 611,7	4 097,2		581,9	77,8	916,4	.
Osakkeet ja osuudet			11 292,0	3 133,5	6 084,9	635,3	4,5	4 286,7
Noteeratut osakkeet			4 093,3	985,4	285,1	310,0	0,0	.
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			7 198,7	1 194,2	861,0	325,3	4,5	.
Rahasto-osuudet				953,8	4 938,8			.
Vakuutustekninen vastuuvulka		34,4	322,8	51,4	0,5	4 871,0	0,5	.
Muut saamiset ja johdannaiset			363,7	2 174,0	1 723,2	247,8	250,7	383,3
Nettorahoitusvarallisuus ¹⁾	-1 030,8	11 200,3	-7 692,0	-306,3	29,1	-116,6	-4 145,3	
Rahoitustili, velkoihin kohdistuvat taloustoimet								
Velkoihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä		99,0	305,9	582,5	243,0	80,5	-20,1	482,1
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset			0,0	367,6	-0,2	0,0	9,0	158,0
Lyhytaikaiset velkapaperit			7,7	19,4	4,7	0,1	-32,6	21,9
Pitkäaikaiset velkapaperit			-3,9	86,9	88,1	3,1	-8,9	84,3
Lainat		111,9	178,5		41,8	-5,3	-2,4	141,0
joista pitkäaikaiset		104,1	124,5		20,3	2,6	27,6	.
Osakkeet ja osuudet			59,3	41,9	126,8	0,7	0,0	79,2
Noteeratut osakkeet			12,9	2,4	0,5	0,2	0,0	.
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			46,4	30,2	-2,9	0,5	0,0	.
Rahasto-osuudet				9,4	129,2			.
Vakuutustekninen vastuuvulka		0,7	3,3	1,8	0,0	77,8	0,0	.
Muut saamiset ja johdannaiset		-13,6	61,0	64,8	-18,1	4,2	14,7	-2,4
Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset ¹⁾	26,2	111,2	-90,5	13,6	22,6	-11,8	-18,9	-26,2
Muiden muutosten tili, velat								
Velkojen muut muutokset yhteensä		-8,0	628,6	12,3	120,4	14,9	-63,2	-6,5
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset			0,0	-38,9	0,0	0,0	0,0	-38,9
Lyhytaikaiset velkapaperit			-6,8	0,4	0,0	0,0	2,5	-5,5
Pitkäaikaiset velkapaperit			2,3	-13,2	0,3	0,0	-45,7	-33,1
Lainat		-10,4	-25,7		4,4	-0,4	0,2	-9,3
joista pitkäaikaiset		-6,5	-23,0		3,5	-0,8	0,2	.
Osakkeet ja osuudet			643,3	40,6	109,8	18,9	0,3	81,1
Noteeratut osakkeet			352,9	68,2	13,6	10,6	0,0	.
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			290,4	-2,7	6,4	8,3	0,3	.
Rahasto-osuudet				-24,9	89,8			.
Vakuutustekninen vastuuvulka		0,0	0,0	0,0	0,0	-5,6	0,0	.
Muut saamiset ja johdannaiset		2,4	15,4	23,4	5,9	2,0	-20,6	-0,7
Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset ¹⁾	-31,0	199,8	-321,2	-24,0	-28,6	34,8	108,2	34,1
Varallisuuden päätöstase, velat								
Velat yhteensä		5 409,3	21 506,2	20 054,1	9 343,8	6 040,9	6 731,5	11 930,1
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset			0,0	12 147,7	200,8	3,8	345,6	2 315,6
Lyhytaikaiset velkapaperit			262,1	325,2	71,2	0,1	560,4	194,9
Pitkäaikaiset velkapaperit			426,6	2 500,6	1 258,1	26,1	4 367,3	2 321,2
Lainat		5 021,7	6 246,4		1 256,2	155,8	1 075,4	2 195,1
joista pitkäaikaiset		4 709,3	4 198,7		605,7	79,7	944,1	.
Osakkeet ja osuudet			11 994,6	3 216,0	6 321,4	654,8	4,9	4 447,1
Noteeratut osakkeet			4 459,1	1 056,0	299,2	320,8	0,0	.
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			7 535,5	1 221,6	864,5	334,0	4,9	.
Rahasto-osuudet				938,3	5 157,8			.
Vakuutustekninen vastuuvulka		35,0	326,1	53,2	0,5	4 943,2	0,6	.
Muut saamiset ja johdannaiset		352,5	2 250,4	1 811,3	235,6	256,9	377,4	456,3
Nettorahoitusvarallisuus ¹⁾	-1 035,6	11 511,3	-8 103,7	-316,7	23,1	-93,5	-4 056,1	

Lähde: EKP.

1) Tasapainoerien laskemisesta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Käyttö	2002	2003	2004	2005/I– 2005/IV	2005/II– 2006/I	2005/III– 2006/II	2005/IV– 2006/III	2006/I– 2006/IV
Tulonmuodostustili								
Bruttoarvonlisäys (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)								
Palkansaajakorvaukset	3 563,4	3 657,3	3 760,8	3 858,6	3 891,3	3 931,6	3 970,3	4 000,7
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot	106,9	110,6	123,3	130,3	132,0	135,3	137,7	135,3
Kiinteän pääoman kuluminen	1 028,4	1 062,9	1 109,3	1 157,8	1 172,1	1 187,9	1 204,0	1 219,3
<i>Nettotoimintaylijäämä ja -sekatulo¹⁾</i>	1 804,1	1 858,2	1 953,0	2 006,0	2 028,0	2 033,0	2 059,8	2 105,3
Ensitulon jakotili								
Nettotoimintaylijäämä ja -sekatulo								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksut	2 389,4	2 275,7	2 329,2	2 532,2	2 596,3	2 675,4	2 745,7	2 825,7
Korot	1 382,4	1 265,4	1 241,9	1 317,2	1 359,5	1 413,8	1 481,4	1 548,1
Muut omaisuustulot	1 007,0	1 010,3	1 087,4	1 215,0	1 236,7	1 261,6	1 264,2	1 277,6
<i>Nettokansantulo¹⁾</i>	6 182,1	6 367,7	6 636,3	6 840,0	6 910,8	6 979,8	7 060,9	7 157,2
Tulojen uudelleenjaon tili								
Nettokansantulo								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot	859,1	856,8	882,6	932,4	948,4	973,1	992,1	1 023,4
Sosiaaliturvamaksut	1 337,9	1 388,0	1 427,8	1 468,5	1 482,9	1 498,9	1 515,7	1 531,0
Rahamääräiset sosiaalietuudet	1 351,4	1 407,2	1 453,2	1 495,5	1 506,8	1 517,2	1 527,2	1 538,3
Muut tulonsiirrot	642,4	658,7	685,4	711,3	706,4	705,6	705,9	706,9
Vahinkovakuutusmaksut, netto	170,8	173,9	176,8	180,3	179,4	178,0	177,5	176,3
Vahinkovakuutuskorvaukset	174,4	174,6	177,4	181,3	180,0	178,4	177,3	175,7
Muu	297,2	310,2	331,3	349,7	347,0	349,2	351,1	354,8
<i>Käytettävissä oleva nettotulo¹⁾</i>	6 122,0	6 297,0	6 558,2	6 754,2	6 826,6	6 896,0	6 975,9	7 070,1
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva nettotulo								
Kulutusmenot	5 647,9	5 845,3	6 054,7	6 272,3	6 336,3	6 396,9	6 453,5	6 514,3
Yksilölliset kulutusmenot	5 047,7	5 224,0	5 411,3	5 612,2	5 672,3	5 727,2	5 779,3	5 833,9
Kollektiiviset kulutusmenot	600,2	621,2	643,4	660,1	663,9	669,7	674,2	680,4
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu	51,2	54,7	57,6	58,2	58,8	59,7	60,6	61,3
<i>Nettosäästö¹⁾</i>	474,3	451,9	503,7	482,1	490,5	499,3	522,6	556,0
Pääomatili								
Nettosäästö								
Pääoman bruttomuodostus	1 441,1	1 485,4	1 565,4	1 645,8	1 687,9	1 715,6	1 756,6	1 783,9
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	1 452,0	1 482,7	1 553,4	1 623,9	1 651,4	1 679,7	1 711,0	1 752,3
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset	-10,9	2,7	12,0	22,0	36,5	35,9	45,6	31,6
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset	0,5	0,6	-1,1	0,1	0,8	1,4	1,5	1,3
Pääomansiirrot	137,0	181,3	164,6	172,9	160,7	157,0	170,3	185,7
Pääomaverot	20,2	35,9	29,8	24,0	24,3	23,6	22,3	22,2
Muut pääomansiirrot	116,8	145,5	134,8	148,9	136,4	133,3	148,0	163,5
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i>	72,7	41,0	65,6	8,6	-11,5	-16,9	-18,5	3,7

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Tasapainoerien laskemisesta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito (jatkoa)

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Resurssit	2002	2003	2004	2005/I– 2005/IV	2005/II– 2006/I	2005/III– 2006/II	2005/IV– 2006/III	2006/I– 2006/IV
Tulonmuodostustili								
Bruttoarvonlisäys (perushintaan)	6 502,8	6 689,0	6 946,3	7 152,8	7 223,5	7 287,8	7 371,8	7 460,5
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot	737,5	761,0	796,5	838,8	857,4	872,4	881,2	898,1
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾	7 240,3	7 449,9	7 742,8	7 991,5	8 080,9	8 160,2	8 253,0	8 358,6
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Nettotoimintaylijäämä ja -sekatulo</i>								
Ensitulon jakotili								
Nettotoimintaylijäämä ja -sekatulo	1 804,1	1 858,2	1 953,0	2 006,0	2 028,0	2 033,0	2 059,8	2 105,3
Palkansaajakorvaukset	3 570,9	3 664,4	3 767,9	3 864,5	3 896,9	3 937,2	3 976,1	4 006,6
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot	850,2	880,6	933,3	980,7	999,7	1 018,1	1 029,2	1 043,9
Omaisuuksutulot	2 346,3	2 240,1	2 311,4	2 520,9	2 582,3	2 666,8	2 741,4	2 827,2
Korot	1 347,4	1 234,1	1 207,6	1 289,7	1 333,0	1 387,9	1 458,1	1 525,8
Muut omaisuustulot	998,9	1 006,0	1 103,7	1 231,2	1 249,3	1 278,9	1 283,3	1 301,3
<i>Nettokansantulo</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Nettokansantulo	6 182,1	6 367,7	6 636,3	6 840,0	6 910,8	6 979,8	7 060,9	7 157,2
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot	861,4	858,7	885,4	935,9	952,2	977,5	996,7	1 028,2
Sosiaaliturvamaksut	1 336,8	1 387,0	1 426,8	1 468,0	1 482,5	1 498,6	1 515,3	1 530,5
Rahamääräiset sosiaalietuudet	1 344,9	1 400,8	1 445,7	1 488,1	1 499,5	1 509,8	1 519,8	1 530,8
Muut tulonsiirrot	587,5	593,5	613,0	629,9	626,2	625,1	624,2	623,0
Vahinkovakuutusmaksut, netto	174,4	174,6	177,4	181,3	180,0	178,4	177,3	175,7
Vahinkovakuutuskorvaukset	168,0	171,2	174,5	178,9	177,6	175,8	175,0	173,7
Muu	245,1	247,7	261,1	269,7	268,7	270,9	271,9	273,6
<i>Käytettävissä oleva nettotulo</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva nettotulo	6 122,0	6 297,0	6 558,2	6 754,2	6 826,6	6 896,0	6 975,9	7 070,1
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu	51,3	54,9	57,8	58,4	59,0	59,9	60,8	61,5
<i>Nettosäästö</i>								
Pääomatili								
Nettosäästö	474,3	451,9	503,7	482,1	490,5	499,3	522,6	556,0
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen	1 028,4	1 062,9	1 109,3	1 157,8	1 172,1	1 187,9	1 204,0	1 219,3
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot	148,6	193,5	181,4	187,6	175,1	169,9	183,3	199,3
Pääomaverot	20,2	35,9	29,8	24,0	24,3	23,6	22,3	22,2
Muut pääomansiirrot	128,4	157,6	151,6	163,6	150,8	146,2	161,0	177,1
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.3 Kotitaloudet

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, ajanjakson lopun kannat)

	2002	2003	2004	2005/I– 2005/IV	2005/II– 2006/I	2005/III– 2006/II	2005/IV– 2006/III	2006/I– 2006/IV
Tulot, säästöt ja nettovarallisuuden muutokset								
Palkansaajakorvaukset (+)	3 570,9	3 664,4	3 767,9	3 864,5	3 896,9	3 937,2	3 976,1	4 006,6
Bruttotoimintaylijäämä ja -sekatalo (+)	1 196,3	1 231,0	1 284,5	1 329,6	1 345,2	1 362,6	1 381,5	1 405,9
Saadut korot (+)	252,9	237,1	228,9	226,7	228,1	232,3	238,1	244,2
Maksetut korot (–)	139,8	123,2	121,3	125,5	129,5	135,7	144,6	152,8
Saadut muut omaisuustulot (+)	602,3	611,2	645,1	696,8	709,2	717,6	721,4	726,8
Maksetut muut omaisuustulot (–)	8,4	8,7	9,2	9,2	9,2	9,2	9,3	9,3
Tulo- ja varallisuusverot (–)	697,8	702,5	706,8	740,3	751,7	766,4	774,4	791,9
Sosiaaliturvamaksut, netto (–)	1 334,2	1 384,2	1 423,8	1 464,1	1 478,5	1 494,5	1 511,3	1 526,6
Sosiaalietuudet, netto (+)	1 340,4	1 396,0	1 440,6	1 482,6	1 493,9	1 504,2	1 514,2	1 525,1
Saadut tulonsiirrot, netto (+)	64,4	64,8	64,7	69,3	69,7	69,2	68,9	71,8
= Käytettävissä oleva bruttotulo	4 847,0	4 986,0	5 170,5	5 330,3	5 374,1	5 417,1	5 460,6	5 499,7
Kulutusmenot (–)	4 173,1	4 307,1	4 461,8	4 617,3	4 665,7	4 708,7	4 749,2	4 792,9
Eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (+)	50,9	54,6	57,4	58,0	58,6	59,5	60,4	61,1
= Bruttosäästö	724,9	733,5	766,1	771,0	767,0	768,0	771,7	767,8
Kiinteän pääoman kuluminen (–)	270,5	281,6	296,4	310,1	312,9	316,0	319,1	322,1
Saadut pääomansiirrot, netto (+)	8,6	12,6	18,9	21,7	18,9	17,7	23,8	25,6
Nettovarallisuuden muut muutokset ¹⁾ (+)	-653,1	236,9	323,0	618,8	704,9	469,9	330,8	449,4
= Nettovarallisuuden muutokset¹⁾	-190,2	701,5	811,7	1 101,4	1 178,0	939,6	807,3	920,7
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja nettovarallisuuden muutokset								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)	458,3	477,2	505,0	530,2	541,4	551,8	565,2	576,3
Kiinteän pääoman kuluminen (–)	270,5	281,6	296,4	310,1	312,9	316,0	319,1	322,1
Rahoitusinvestoinnit (+)								
Käteinen ja talletukset	226,7	219,9	246,1	238,5	245,6	245,8	262,9	275,6
Lyhytaikaiset velkapaperit	1,1	-33,9	6,5	-18,6	-2,7	2,7	12,1	15,9
Pitkäaikaiset velkapaperit	79,4	21,2	71,6	41,9	46,9	49,7	97,8	99,9
Osakkeet ja osuudet	-39,9	95,0	-14,6	126,9	81,8	30,8	-33,2	-47,6
Noteeratut osakkeet	-12,2	32,9	-49,6	8,7	-24,8	-25,6	-38,5	-17,3
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	-73,0	-19,0	38,1	58,1	63,0	32,5	22,0	1,6
Rahasto-osuudet	45,3	81,1	-3,1	60,2	43,7	23,9	-16,8	-31,9
joista rahamarkkinarahasto-osuudet	16,1	13,5	-21,7	-13,8	-16,1	-13,3	-13,4	-7,7
Vakuutustekninen vastuovelka	213,1	244,3	269,5	315,3	324,1	309,8	299,7	278,3
Rahoituksen hankinta (–)								
Lainat	207,4	262,8	309,3	387,9	415,2	416,0	411,3	401,4
joista euroalueen rahalaitoksista	187,3	211,6	277,4	357,5	379,6	382,6	371,0	342,9
Rahoitusvarallisuuden muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet	-526,6	265,2	268,9	488,6	588,6	400,0	302,6	406,1
Vakuutustekninen vastuovelka	-69,9	28,6	76,8	136,3	113,8	62,3	46,3	37,4
Muut virrat, netto (+)	-54,6	-71,7	-12,5	-59,7	-33,3	18,8	-15,7	2,3
= Nettovarallisuuden muutokset¹⁾	-190,2	701,5	811,7	1 101,4	1 178,0	939,6	807,3	920,7
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Käteinen ja talletukset	4 377,1	4 569,3	4 807,0	5 053,6	5 072,2	5 162,0	5 181,6	5 314,0
Lyhytaikaiset velkapaperit	59,6	27,1	34,5	16,6	27,1	35,2	38,2	31,9
Pitkäaikaiset velkapaperit	1 264,9	1 257,1	1 327,8	1 366,0	1 403,6	1 400,7	1 434,8	1 456,4
Osakkeet ja osuudet	3 328,3	3 688,5	3 942,8	4 558,3	4 799,5	4 660,9	4 770,7	4 916,8
Noteeratut osakkeet	645,4	793,5	843,6	1 031,7	1 126,6	1 056,5	1 134,1	1 213,0
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	1 314,6	1 401,9	1 596,8	1 876,8	1 993,8	1 979,3	2 015,2	2 066,8
Rahasto-osuudet	1 368,3	1 493,1	1 502,4	1 649,7	1 679,1	1 625,1	1 621,3	1 637,0
joista rahamarkkinarahasto-osuudet	187,4	255,0	237,7	219,0	195,8	198,3	192,4	166,5
Vakuutustekninen vastuovelka	3 533,4	3 806,3	4 152,6	4 604,2	4 706,2	4 747,6	4 834,7	4 920,0
Muut varat, netto	-49,7	-77,3	-92,4	-144,5	-156,5	-133,8	-139,5	-106,0
Velat (–)								
Lainat	3 712,9	3 968,2	4 281,7	4 655,6	4 737,1	4 841,8	4 920,2	5 021,7
joista euroalueen rahalaitoksista	3 327,7	3 521,2	3 809,0	4 191,6	4 280,8	4 384,5	4 459,3	4 535,4
= Nettorahoitusvarallisuus	8 800,7	9 302,8	9 890,5	10 798,6	11 115,2	11 030,8	11 200,3	11 511,3

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Ei sisällä muiden kuin rahoitusvarojen muista muutoksista (esim. asuinkiinteistöjen arvostusmuutokset) johtuvia nettovarallisuuden muutoksia.

3.4 Yritykset

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, ajanjakson lopun kannat)

	2002	2003	2004	2005/I– 2005/IV	2005/II– 2006/I	2005/III– 2006/II	2005/IV– 2006/III	2006/I– 2006/IV
Tulot ja säästöt								
Bruttoarvonlisäys (perushintaan) (+)	3 697,1	3 780,6	3 922,8	4 028,8	4 071,7	4 103,8	4 154,2	4 213,9
Palkansaajakorvaukset (–)	2 249,8	2 304,4	2 368,4	2 422,8	2 444,1	2 470,6	2 495,7	2 519,1
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (–)	58,8	58,9	66,5	71,6	72,9	76,4	78,6	79,1
= Bruttotoimintaylijäämä (+)	1 388,6	1 417,2	1 488,0	1 534,4	1 554,6	1 556,8	1 579,9	1 615,7
Kiinteän pääoman kuluminen (–)	584,6	602,0	626,2	653,2	662,6	673,1	684,2	694,7
= Nettotoimintaylijäämä (+)	804,0	815,3	861,8	881,1	892,0	883,6	895,7	921,0
Saadut omaisuustulot (+)	328,5	318,9	365,7	415,2	421,6	422,3	430,7	438,8
Saadut korot	142,0	125,0	119,6	127,8	130,9	135,1	140,5	145,4
Saadut muut omaisuustulot	186,4	194,0	246,1	287,4	290,6	287,2	290,2	293,4
Maksetut korot ja vuokrat (–)	243,3	227,9	228,6	238,1	244,4	252,1	262,7	273,7
= Yrittäjätulo, netto (+)	889,1	906,3	998,8	1 058,3	1 069,2	1 053,8	1 063,7	1 086,1
Jaettu tulo (–)	688,0	690,7	752,2	834,6	847,4	860,4	863,6	874,9
Maksetut tulo- ja varallisuusverot (–)	125,4	116,7	131,4	147,1	149,8	156,4	165,8	177,8
Saadut sosiaaliturvamaksut (+)	73,4	73,3	73,7	74,1	74,3	74,8	75,5	76,1
Maksetut sosiaalietuudet (–)	57,4	59,6	61,2	62,8	62,6	62,6	62,6	62,4
Maksetut muut tulonsiirrot, netto (–)	43,7	43,3	48,5	48,4	46,3	47,0	47,4	47,5
Kotitalouksien eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (–)	14,7	13,1	12,0	10,9	11,3	11,8	12,3	12,7
= Nettosäästö	33,4	56,3	67,2	28,6	26,0	-9,5	-12,5	-13,0
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja säästöt								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)	180,9	179,3	201,0	221,2	241,5	246,6	258,3	255,4
Kiinteän pääoman bruttomuodostus (+)	776,4	780,4	819,9	855,6	871,5	887,2	902,5	922,0
Kiinteän pääoman kuluminen (–)	584,6	602,0	626,2	653,2	662,6	673,1	684,2	694,7
Muiden ei-rahoitusvarojen nettohankinta (+)	-10,9	0,9	7,4	18,8	32,6	32,6	40,0	28,0
Rahoitusinvestoinnit (+)								
Käteinen ja talletukset	29,9	112,7	80,7	148,7	147,3	154,0	156,1	163,2
Velkapaperit	-3,3	-29,9	-57,1	-23,5	-3,7	8,7	-0,6	17,4
Lainat	78,9	141,5	58,0	131,4	98,6	120,7	128,2	153,8
Osakkeet ja osuudet	237,8	181,6	178,7	160,6	180,7	241,9	195,6	217,2
Vakuutus tekninen vastuuvélka	5,6	4,8	5,9	8,6	5,8	5,1	4,6	4,8
Muut varat, netto (+)	40,7	-8,4	53,2	15,6	77,4	82,0	104,8	122,0
Rahoituksen hankinta (–)								
Velat	262,7	295,0	208,7	392,8	466,8	575,2	626,2	665,9
Lainat	233,4	217,2	188,5	384,4	460,5	555,6	589,7	614,1
<i>joista euroalueen rahalaitoksista</i>	93,5	102,8	163,9	262,7	333,9	371,6	421,9	444,3
Velkapaperit	17,6	62,7	6,8	-4,3	-6,5	7,3	24,4	39,5
Eläkevastuuvélka	11,7	15,0	13,5	12,6	12,8	12,3	12,2	12,3
Osakkeet ja osuudet	213,6	185,4	190,2	182,6	205,0	242,1	168,3	200,6
Noteeratut osakkeet	17,5	19,2	11,8	101,3	95,8	112,8	39,0	31,8
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	196,1	166,2	178,3	81,3	109,1	129,3	129,3	168,9
Saadut pääomansiirrot, netto (–)	60,8	45,1	54,4	58,7	49,8	51,3	65,0	80,4
= Nettosäästö	33,4	56,3	67,2	28,6	26,0	-9,5	-12,5	-13,0
Rahoitustase								
Rahoitusvarat								
Käteinen ja talletukset	1 113,8	1 202,6	1 267,8	1 418,8	1 421,9	1 463,8	1 505,6	1 569,5
Velkapaperit	441,1	405,4	320,0	292,7	308,3	315,0	306,4	312,6
Lainat	1 223,9	1 344,9	1 393,5	1 519,6	1 537,8	1 587,9	1 619,4	1 683,5
Osakkeet ja osuudet	4 285,0	4 866,6	5 375,0	6 259,4	6 716,6	6 642,3	6 920,9	7 253,2
Vakuutus tekninen vastuuvélka	106,1	110,8	118,2	124,3	126,6	128,0	129,1	130,2
Muut varat, netto (+)	158,0	138,4	184,3	173,5	191,5	239,3	224,4	203,1
Velat								
Vieras pääoma	5 827,7	6 076,7	6 238,2	6 638,0	6 791,5	6 988,4	7 105,9	7 261,2
Lainat	4 981,5	5 159,1	5 268,6	5 658,4	5 803,5	5 982,1	6 093,7	6 246,4
<i>joista euroalueen rahalaitoksista</i>	2 965,1	3 034,4	3 152,2	3 409,1	3 525,1	3 640,0	3 731,0	3 846,8
Velkapaperit	568,1	629,2	668,4	665,8	671,2	686,7	689,4	688,7
Eläkevastuuvélka	278,1	288,5	301,2	313,8	316,8	319,6	322,8	326,1
Osakkeet ja osuudet	7 137,7	7 998,2	8 940,6	10 380,0	11 117,5	10 946,3	11 292,0	11 994,6
Noteeratut osakkeet	2 392,0	2 732,5	2 987,6	3 681,6	4 088,2	3 948,9	4 093,3	4 459,1
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	4 745,7	5 265,7	5 952,9	6 698,5	7 029,3	6 997,3	7 198,7	7 535,5

Lähteet: EKP ja Eurostat.

3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat)

	2002	2003	2004	2005/I – 2005/IV	2005/II – 2006/I	2005/III – 2006/II	2005/IV – 2006/III	2006/I – 2006/IV
Rahoitustili, rahoitustaloustoimet								
Rahoitusinvestoinnit (+)								
Käteinen ja talletukset	34,9	29,7	49,5	27,5	14,7	30,8	42,2	59,5
Lyhytaikaiset velkapaperit	7,7	10,8	29,6	21,4	23,1	14,7	11,7	2,2
Pitkäaikaiset velkapaperit	94,2	140,7	132,7	149,3	141,2	135,1	134,1	118,3
Lainat	2,2	11,6	6,5	-7,8	8,0	15,2	18,0	13,6
Osakkeet ja osuudet	80,2	59,5	46,4	123,4	138,6	141,2	150,0	137,0
Noteeratut osakkeet	7,3	10,0	14,0	21,7	10,2	10,8	10,3	13,4
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	25,6	5,1	-1,2	16,3	20,8	26,9	32,5	28,8
Rahasto-osuudet	47,3	44,4	33,6	85,3	107,6	103,5	107,2	94,8
<i>joista rahamarkkinarahasto-osuudet</i>	9,1	6,5	3,0	-1,2	-1,0	-4,3	-5,4	2,7
Muut varat, netto (+)	-7,7	-1,9	3,5	20,3	21,4	9,9	4,8	1,7
Rahoituksen hankinta (-)								
Velkapaperit	-0,3	5,0	-1,8	0,1	-0,4	-0,3	-0,3	4,1
Lainat	-1,1	12,4	4,8	9,6	22,3	23,7	32,4	27,7
Osakkeet ja osuudet	1,3	11,4	12,7	10,4	11,1	10,2	13,5	8,5
Vakuutustekninen vastuuvelka	216,6	237,0	261,1	330,8	339,3	328,4	325,4	305,1
Kotitalouksien osuus henki- ja eläkevakuutusrahastoista	188,8	210,3	229,5	289,8	303,7	294,1	288,3	264,8
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	27,8	26,8	31,6	41,0	35,7	34,2	37,1	40,3
= Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset	-5,0	-15,5	-8,7	-16,8	-25,4	-15,2	-10,3	-13,0
Muiden muutosten tili								
Rahoitusvarojen muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet	-248,6	106,6	109,0	200,3	235,9	124,9	117,3	181,0
Muut varat, netto	51,6	-9,1	162,9	43,3	11,7	-26,9	-13,2	-58,9
Velkojen muut muutokset (-)								
Osakkeet ja osuudet	-244,7	98,2	20,5	118,0	128,2	87,6	90,6	55,4
Vakuutustekninen vastuuvelka	-70,9	33,7	85,2	145,7	118,6	69,3	54,5	25,9
Kotitalouksien osuus henki- ja eläkevakuutusrahastoista	-69,3	34,2	65,4	151,6	126,1	69,4	53,8	47,7
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	-1,6	-0,5	19,8	-5,9	-7,5	-0,2	0,8	-21,7
= Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset	118,6	-34,4	166,3	-20,0	0,8	-58,9	-41,1	40,8
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Käteinen ja talletukset	554,7	580,3	630,7	661,1	669,3	678,4	697,8	721,4
Lyhytaikaiset velkapaperit	59,8	69,2	205,8	212,9	220,6	218,7	217,8	212,5
Pitkäaikaiset velkapaperit	1 357,6	1 488,1	1 659,6	1 828,1	1 840,4	1 853,0	1 912,5	1 900,8
Lainat	357,8	364,3	359,5	356,9	369,1	371,0	371,0	361,4
Osakkeet ja osuudet	1 364,9	1 531,0	1 686,4	2 010,1	2 129,9	2 104,3	2 211,9	2 328,1
Noteeratut osakkeet	462,6	525,6	574,2	697,5	733,9	706,0	754,7	825,3
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	275,3	307,0	337,4	399,6	425,2	425,1	438,6	462,2
Rahasto-osuudet	627,0	698,3	774,8	913,0	970,9	973,3	1 018,6	1 040,6
<i>joista rahamarkkinarahasto-osuudet</i>	57,8	64,8	67,8	81,9	81,6	85,5	85,9	85,9
Muut varat, netto (+)	80,9	92,7	112,8	162,3	163,8	164,7	163,3	162,4
Velat (-)								
Velkapaperit	18,1	23,4	21,9	22,0	22,2	22,4	23,1	26,3
Lainat	111,5	125,6	119,2	127,8	147,1	151,7	161,5	155,8
Osakkeet ja osuudet	319,7	429,3	462,5	590,9	619,5	584,5	635,3	654,8
Vakuutustekninen vastuuvelka	3 518,7	3 789,4	4 135,7	4 612,1	4 718,3	4 771,3	4 871,0	4 943,2
Kotitalouksien osuus henki- ja eläkevakuutusrahastoista	2 964,0	3 208,5	3 503,4	3 944,8	4 042,7	4 090,0	4 175,8	4 257,3
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	554,6	580,9	632,3	667,3	675,6	681,3	695,2	685,9
= Nettorahoitusvarallisuus	-192,2	-242,1	-84,5	-121,3	-113,9	-139,8	-116,6	-93,5

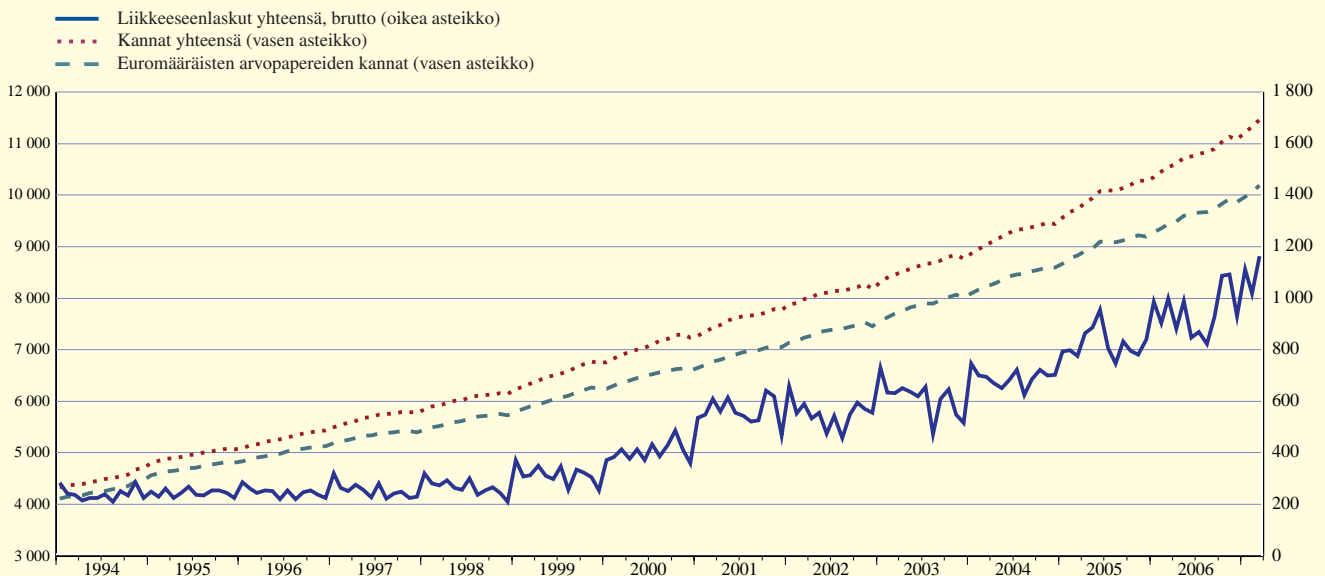
Lähde: EKP.

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan (miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvuuhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

		Euromääräiset yhteensä ¹⁾			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat								
					Euromääräiset			Kaikki valuutat					
		Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti
												11	12
Yhteensä													
2006	maalis	11 146,0	1 050,6	152,0	9 437,5	937,2	81,0	10 543,8	999,0	97,7	7,6	70,7	8,0
	huhti	11 168,7	873,9	19,4	9 489,2	820,8	48,6	10 600,9	881,1	66,9	7,2	55,0	7,9
	touko	11 295,6	1 007,8	127,0	9 601,3	936,9	112,2	10 721,8	989,4	126,3	7,8	89,1	8,2
	kesä	11 358,2	896,0	64,6	9 623,0	793,3	23,5	10 755,1	846,7	32,5	6,6	24,8	7,1
	heinä	11 377,4	883,7	18,6	9 658,3	820,0	34,8	10 804,6	868,0	44,9	7,0	53,9	6,9
	elo	11 409,7	837,9	31,8	9 679,8	779,9	21,0	10 834,5	822,8	24,6	7,3	74,7	7,2
	syys	11 530,4	1 004,1	120,2	9 730,4	882,0	50,2	10 903,3	927,9	57,0	7,4	57,1	6,9
	loka	11 625,9	1 106,2	93,3	9 833,9	1 023,0	101,6	11 038,6	1 086,0	122,2	8,0	123,0	8,1
	marras	11 764,4	1 134,5	137,6	9 925,2	1 036,5	90,7	11 129,9	1 092,6	107,3	8,2	99,9	8,3
	joulu	11 741,9	976,6	-23,1	9 872,1	884,8	-54,1	11 086,8	929,5	-58,2	7,9	41,1	8,6
2007	tammi	11 839,8	1 144,0	97,9	9 969,5	1 051,9	97,5	11 214,0	1 111,2	115,9	8,0	76,4	9,0
	helmi	11 946,0	1 041,0	106,3	10 060,0	952,2	90,6	11 323,7	1 017,9	117,0	8,2	88,3	9,2
	maalis	12 174,8	1 253,4	227,6	10 190,9	1 111,3	129,6	11 459,7	1 163,3	135,2	8,4	107,3	10,1
Pitkäaikaiset													
2006	maalis	10 134,8	244,0	97,0	8 559,4	194,4	71,4	9 518,8	220,6	79,9	7,8	60,5	8,1
	huhti	10 171,0	175,0	34,7	8 588,9	141,8	28,1	9 555,8	170,3	47,3	7,5	48,7	8,1
	touko	10 271,7	206,0	101,0	8 674,8	167,5	86,2	9 649,2	187,4	95,9	7,7	63,9	7,7
	kesä	10 331,2	200,2	60,3	8 738,7	168,2	64,5	9 733,8	193,5	80,9	6,8	52,9	7,3
	heinä	10 371,1	192,8	40,0	8 764,5	158,6	25,9	9 775,0	177,5	37,2	7,2	49,2	7,0
	elo	10 387,4	90,5	16,5	8 775,7	71,6	11,4	9 793,1	88,2	21,1	7,5	66,1	7,3
	syys	10 481,2	218,5	94,2	8 830,7	156,7	55,3	9 862,7	175,7	63,0	7,6	53,5	7,1
	loka	10 582,4	224,8	98,8	8 901,1	173,9	68,4	9 955,3	206,5	86,1	8,1	102,0	8,3
	marras	10 717,4	225,9	134,1	8 995,6	167,1	93,9	10 048,8	193,4	108,5	8,4	101,5	9,0
	joulu	10 740,3	170,9	20,2	9 016,1	132,5	17,5	10 077,0	152,6	14,7	8,2	57,6	9,1
2007	tammi	10 815,7	229,7	75,3	9 066,7	176,3	50,5	10 148,6	199,9	61,3	8,2	64,6	9,4
	helmi	10 910,7	234,4	95,1	9 143,1	184,3	76,5	10 238,3	217,4	97,6	8,4	74,3	9,5
	maalis	11 046,1	275,1	135,4	9 234,2	207,0	91,0	10 332,2	227,5	95,7	8,5	75,0	9,9

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut (miljardia euroa)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan
(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yhteensä												
2005	10 269	4 122	926	612	4 326	283	9 874	6 988	325	1 032	1 434	95
2006	11 087	4 567	1 164	645	4 407	305	11 333	8 377	414	1 118	1 339	85
2006 II	10 755	4 350	1 032	638	4 437	298	2 717	1 977	107	261	351	22
2006 III	10 903	4 449	1 069	637	4 451	298	2 619	1 928	78	265	329	18
2006 IV	11 087	4 567	1 164	645	4 407	305	3 108	2 365	144	336	241	23
2007 I	11 460	4 761	1 245	657	4 488	308	3 292	2 447	124	284	415	23
2006 joul	11 087	4 567	1 164	645	4 407	305	930	728	44	106	46	5
2007 tammi	11 214	4 645	1 172	645	4 446	306	1 111	851	24	76	153	7
2007 helmi	11 324	4 710	1 204	649	4 456	305	1 018	772	45	75	118	8
2007 maal	11 460	4 761	1 245	657	4 488	308	1 163	824	56	132	143	8
Lyhytaikaiset												
2005	945	482	7	90	361	5	7 797	6 046	45	943	729	33
2006	1 010	570	12	94	329	4	9 175	7 375	59	1 023	686	31
2006 II	1 021	531	10	101	374	5	2 166	1 739	16	227	175	8
2006 III	1 041	561	12	96	367	4	2 177	1 733	16	249	171	8
2006 IV	1 010	570	12	94	329	4	2 556	2 086	14	305	144	7
2007 I	1 128	621	12	106	385	4	2 647	2 132	14	271	222	8
2006 joul	1 010	570	12	94	329	4	777	646	4	95	30	2
2007 tammi	1 065	607	12	96	346	4	911	753	6	73	77	3
2007 helmi	1 085	612	12	100	357	4	800	655	5	71	68	3
2007 maal	1 128	621	12	106	385	4	936	724	3	128	78	3
Pitkäaikaiset¹⁾												
2005	9 324	3 639	919	522	3 965	278	2 078	942	280	89	705	61
2006	10 077	3 996	1 152	551	4 078	301	2 158	1 002	354	95	653	54
2006 II	9 734	3 819	1 022	537	4 062	294	551	237	91	34	175	14
2006 III	9 863	3 888	1 057	540	4 084	294	441	196	62	16	158	9
2006 IV	10 077	3 996	1 152	551	4 078	301	552	279	130	31	97	16
2007 I	10 332	4 140	1 233	551	4 104	304	645	315	110	13	192	14
2006 joul	10 077	3 996	1 152	551	4 078	301	153	82	40	12	15	3
2007 tammi	10 149	4 038	1 160	549	4 100	301	200	98	18	4	76	4
2007 helmi	10 238	4 098	1 192	548	4 099	301	217	117	40	5	51	5
2007 maal	10 332	4 140	1 233	551	4 104	304	228	100	52	4	66	5
Joista pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia												
2005	6 724	2 020	459	413	3 615	217	1 230	414	91	54	622	48
2006	7 048	2 136	535	420	3 719	237	1 289	476	137	61	576	39
2006 II	6 921	2 084	499	415	3 691	232	332	109	41	21	151	10
2006 III	6 974	2 112	508	415	3 707	233	275	94	22	11	140	8
2006 IV	7 048	2 136	535	420	3 719	237	280	117	44	20	90	10
2007 I	7 161	2 210	561	420	3 727	243	404	174	39	9	169	13
2006 joul	7 048	2 136	535	420	3 719	237	65	32	10	6	15	2
2007 tammi	7 097	2 162	539	420	3 737	238	139	59	7	2	67	4
2007 helmi	7 130	2 189	554	419	3 729	239	134	62	21	4	43	4
2007 maal	7 161	2 210	561	420	3 727	243	130	53	11	3	58	5
Joista pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia												
2005	2 266	1 350	456	93	305	60	718	432	188	27	58	12
2006	2 611	1 508	609	117	313	64	715	405	214	31	51	15
2006 II	2 437	1 431	517	107	320	62	177	96	50	12	15	4
2006 III	2 496	1 451	543	109	333	60	134	77	40	4	13	2
2006 IV	2 611	1 508	609	117	313	64	231	124	86	11	5	6
2007 I	2 723	1 562	664	117	320	61	200	114	69	4	13	1
2006 joul	2 611	1 508	609	117	313	64	75	39	30	6	0	1
2007 tammi	2 623	1 521	613	116	311	63	46	32	9	1	3	0
2007 helmi	2 670	1 548	629	116	315	62	70	45	19	1	4	1
2007 maal	2 723	1 562	664	117	320	61	84	36	41	1	5	1

Lähde: EKP.

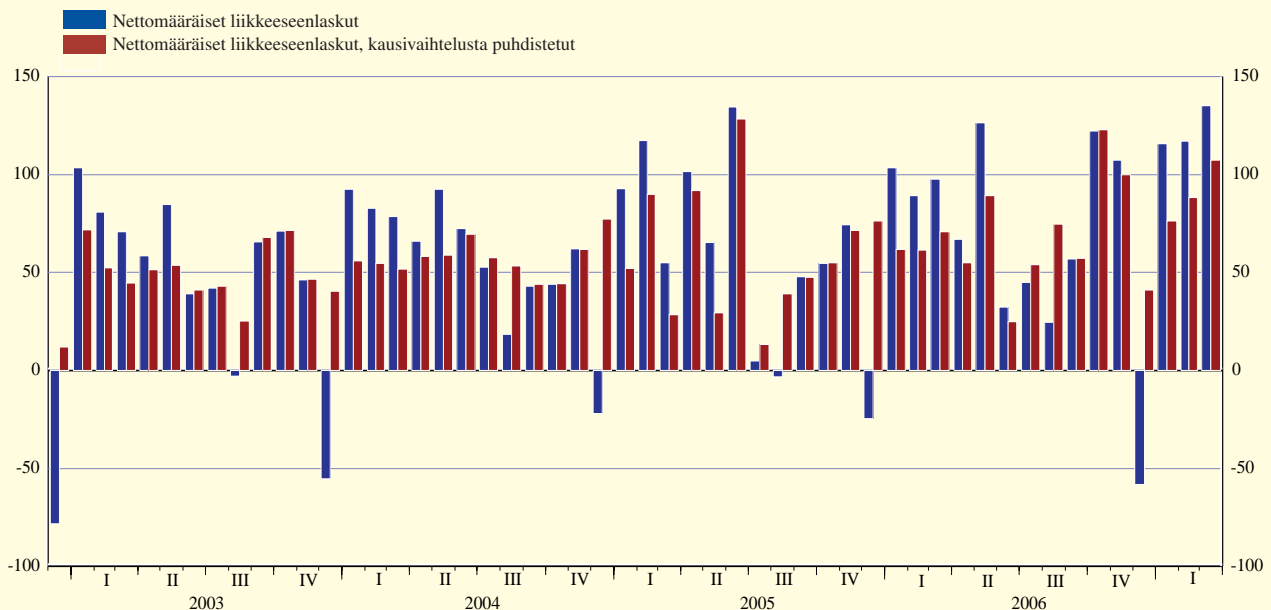
1) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisen velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisen velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kausivaihtelusta puhdistamattomat						Kausivaihtelusta puhdistetut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
2005	720,8	319,9	176,0	21,8	170,7	32,4	722,7	323,4	171,8	22,0	173,0	32,5
2006	813,6	419,9	244,5	36,9	90,2	22,2	812,8	424,2	239,8	37,3	89,2	22,2
2006 II	225,6	83,4	64,5	20,0	48,6	9,1	169,0	87,8	52,0	13,3	7,3	8,6
2006 III	126,5	78,7	36,2	-2,4	14,4	-0,5	185,8	95,2	52,9	1,7	33,7	2,3
2006 IV	171,3	98,4	97,8	9,9	-41,4	6,6	264,1	133,7	68,9	16,2	40,0	5,3
2007 I	368,1	186,5	82,8	12,5	82,3	3,9	272,0	128,4	108,4	9,0	23,4	2,8
2006 joul	-58,2	-14,0	27,0	-3,0	-68,5	0,3	41,1	32,8	0,2	5,5	0,7	1,9
2007 tammi	115,9	70,0	6,4	-0,1	38,3	1,2	76,4	52,5	25,2	-3,0	1,2	0,5
2007 helmi	117,0	68,5	33,5	4,2	11,0	-0,2	88,3	49,0	35,1	3,8	1,8	-1,3
2007 maal	135,2	48,0	42,8	8,4	33,0	2,9	107,3	26,9	48,1	8,2	20,5	3,6
	Pitkäaikaiset											
2005	713,2	296,5	176,4	22,1	185,5	32,6	714,8	298,4	172,3	22,1	189,3	32,7
2006	764,0	347,0	239,1	33,4	121,3	23,2	763,2	349,3	234,5	33,3	123,0	23,2
2006 II	224,2	87,1	61,4	16,9	49,7	9,1	165,4	84,9	48,8	10,2	12,9	8,6
2006 III	121,3	62,4	34,9	2,6	21,5	-0,1	168,8	67,2	51,5	4,8	42,7	2,6
2006 IV	209,3	96,3	97,1	12,2	-3,3	7,1	261,2	126,5	68,3	11,3	49,2	5,9
2007 I	254,6	140,9	83,2	0,6	26,7	3,3	213,9	107,0	108,7	6,1	-10,1	2,1
2006 joul	14,7	12,9	26,2	5,5	-30,3	0,4	57,6	38,5	-0,5	6,3	11,3	2,0
2007 tammi	61,3	34,8	6,9	-2,1	21,0	0,7	64,6	38,1	25,5	1,2	-0,2	0,0
2007 helmi	97,6	64,3	33,5	0,1	0,1	-0,4	74,3	46,1	35,5	1,6	-7,6	-1,3
2007 maal	95,7	41,8	42,7	2,6	5,6	3,0	75,0	22,8	47,7	3,3	-2,3	3,4

K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

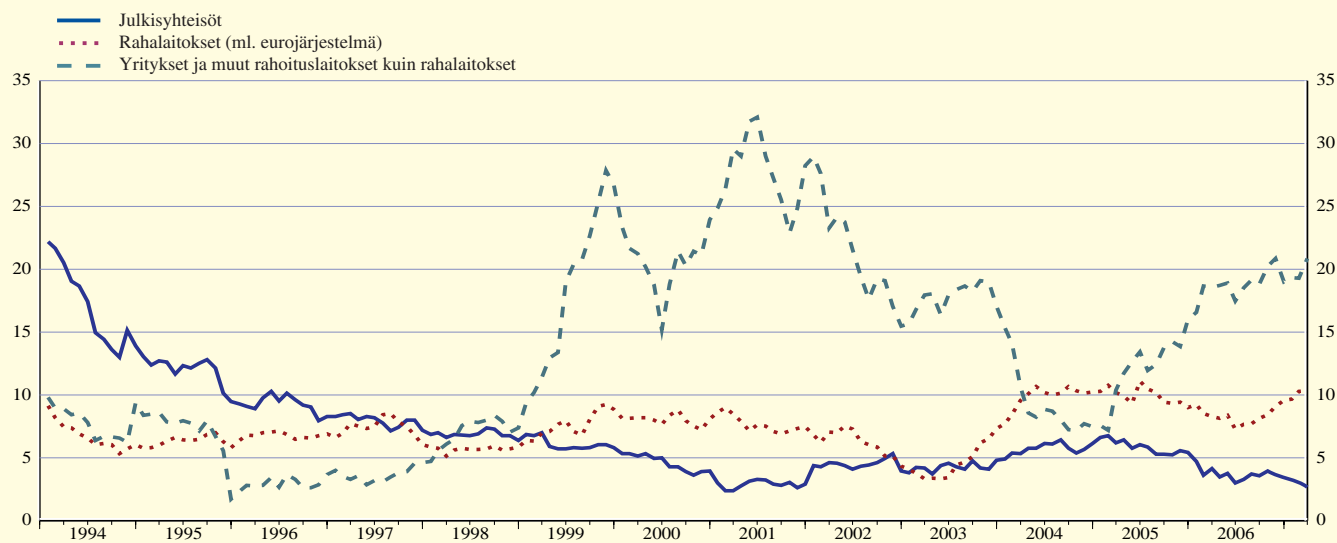

Lähde: EKP.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

	Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						Kausivaihtelusta puhdistettu 6 kk:n kasvuvauhti						
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yhteensä													
2006	maalis	7,6	9,3	27,3	2,8	3,0	11,7	8,0	9,3	31,7	3,9	2,6	13,1
	huhti	7,2	8,9	27,2	2,6	2,5	10,2	7,9	9,2	31,4	3,3	2,7	11,5
	touko	7,8	10,0	26,6	3,7	2,6	12,2	8,2	10,5	31,4	6,2	1,8	10,5
	kesä	6,6	8,1	24,4	4,7	1,8	12,4	7,1	9,6	27,7	6,4	0,7	10,6
	heinä	7,0	8,3	26,3	4,8	2,2	11,8	6,9	8,9	26,6	5,4	1,2	10,7
	elo	7,3	8,4	27,9	3,5	2,5	12,2	7,2	8,8	25,2	2,8	2,3	10,2
	syys	7,4	9,0	27,1	4,4	2,2	10,3	6,9	8,8	22,7	4,9	1,9	7,7
	loka	8,0	9,7	29,7	4,1	2,6	9,5	8,1	10,1	28,1	4,9	2,5	7,6
	marras	8,2	10,0	30,1	5,3	2,5	8,7	8,3	9,5	28,8	4,4	3,3	6,9
	joulu	7,9	10,2	26,5	6,0	2,1	7,8	8,6	10,8	25,2	5,7	3,4	5,2
2007	tammi	8,0	10,5	27,0	5,4	1,9	7,3	9,0	12,3	27,2	5,3	2,5	4,0
	helmi	8,2	10,7	27,0	5,5	2,1	5,7	9,2	12,7	28,8	8,3	1,9	1,3
	maalis	8,4	10,4	29,1	6,5	2,4	6,6	10,1	12,1	35,7	8,1	2,9	5,5
Pitkäaikaiset													
2006	maalis	7,8	8,3	27,6	4,9	3,6	12,2	8,1	8,0	32,0	5,9	3,3	13,8
	huhti	7,5	8,1	27,5	5,3	3,0	10,6	8,1	7,8	31,4	5,9	3,7	12,0
	touko	7,7	8,4	26,7	6,8	3,2	12,6	7,7	7,7	31,2	8,1	2,7	11,1
	kesä	6,8	7,3	24,3	6,5	2,3	12,8	7,3	8,7	27,1	6,7	1,6	10,8
	heinä	7,2	7,6	26,2	6,1	2,7	12,0	7,0	7,9	26,0	5,3	2,1	10,8
	elo	7,5	7,7	27,6	5,6	3,1	12,5	7,3	7,8	24,5	4,1	3,3	10,0
	syys	7,6	8,1	26,8	5,8	3,1	10,9	7,1	8,3	21,9	5,8	2,8	8,1
	loka	8,1	8,4	29,4	5,3	3,6	10,0	8,3	9,1	27,5	4,8	3,5	8,2
	marras	8,4	9,1	29,8	5,8	3,3	9,3	9,0	10,5	28,4	3,4	3,9	7,6
	joulu	8,2	9,6	26,1	6,4	3,1	8,3	9,1	10,4	25,0	6,1	4,6	5,9
2007	tammi	8,2	9,7	26,6	6,3	2,9	7,6	9,4	11,4	27,2	7,4	3,7	4,5
	helmi	8,4	10,3	26,7	5,7	2,8	5,9	9,5	12,8	28,9	7,4	2,4	1,7
	maalis	8,5	10,3	28,8	6,2	2,4	6,8	9,9	12,4	36,1	6,6	1,9	5,5

K17 Pitkäaikaisen velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

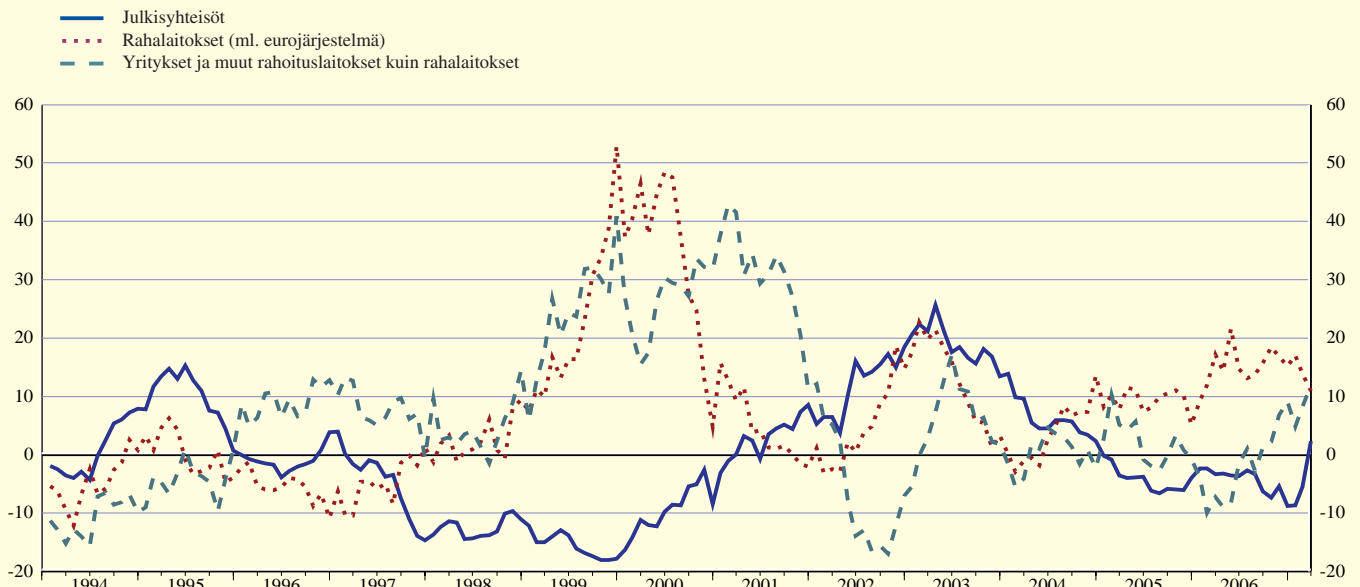
Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa)
(prosenttimuutos)

	Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä												
2005	4,7	3,1	5,7	0,3	5,5	15,0	19,5	18,6	35,8	22,2	9,9	4,7
2006	4,5	4,7	13,8	1,2	3,1	13,4	16,6	11,8	42,3	27,5	5,2	4,4
2006 II	4,2	4,5	11,7	1,1	3,0	13,6	16,8	12,0	45,5	28,3	3,6	5,4
2006 III	4,4	4,6	14,9	1,1	2,8	13,8	15,1	10,1	39,5	30,4	4,1	6,3
2006 IV	5,1	5,4	19,5	1,9	3,1	11,0	15,8	11,0	37,8	27,0	5,5	4,6
2007 I	5,3	6,3	19,5	3,9	2,9	7,8	15,3	12,2	34,0	21,6	1,4	4,0
2006 loka	5,1	5,1	20,0	0,8	3,3	12,0	15,9	10,7	39,2	29,9	6,2	2,8
2006 marras	5,2	5,6	20,9	2,6	3,0	10,1	16,3	11,4	38,8	24,6	6,5	6,5
2006 joul	5,2	6,0	18,2	3,1	3,1	9,2	15,3	11,7	33,6	25,4	2,7	5,3
2007 tammi	5,2	5,7	19,0	4,2	3,1	8,3	15,1	12,2	34,0	21,3	0,2	4,8
2007 helmi	5,5	6,6	20,8	3,7	3,0	6,5	15,0	12,3	32,2	20,8	1,0	3,4
2007 maal	5,1	6,9	19,2	4,3	2,2	8,1	16,4	12,1	37,9	20,3	3,6	2,2
Euromääräiset												
2005	4,3	0,9	9,2	-0,2	5,4	15,3	18,9	17,3	35,2	22,2	10,3	5,3
2006	3,8	3,1	11,3	0,4	3,2	13,6	15,5	10,1	38,8	30,5	5,4	3,5
2006 II	3,6	2,8	10,0	0,8	3,1	13,9	15,5	10,2	41,4	31,6	3,6	4,3
2006 III	3,7	3,1	11,2	-0,1	2,9	13,7	13,6	8,1	35,0	34,3	4,1	4,9
2006 IV	4,3	4,1	14,8	0,2	3,3	11,1	14,9	9,6	34,9	29,9	5,6	3,7
2007 I	4,7	5,5	15,3	1,7	3,2	7,8	14,1	10,9	30,5	22,9	1,5	3,4
2006 loka	4,2	3,5	14,7	-1,0	3,6	12,1	15,1	9,2	36,8	33,3	6,3	2,0
2006 marras	4,4	4,4	15,8	0,7	3,2	10,2	15,5	10,1	36,1	27,2	6,6	5,5
2006 joul	4,6	5,0	14,6	1,2	3,4	9,4	14,1	10,3	30,2	27,3	2,8	4,3
2007 tammi	4,7	5,0	15,0	2,2	3,5	8,2	13,7	10,6	30,6	22,5	0,2	4,1
2007 helmi	4,8	5,8	15,8	1,6	3,3	6,5	13,9	11,3	28,9	21,9	1,1	3,2
2007 maal	4,5	6,2	15,5	1,6	2,5	8,0	15,5	11,4	34,1	21,3	3,8	1,8

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾

(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

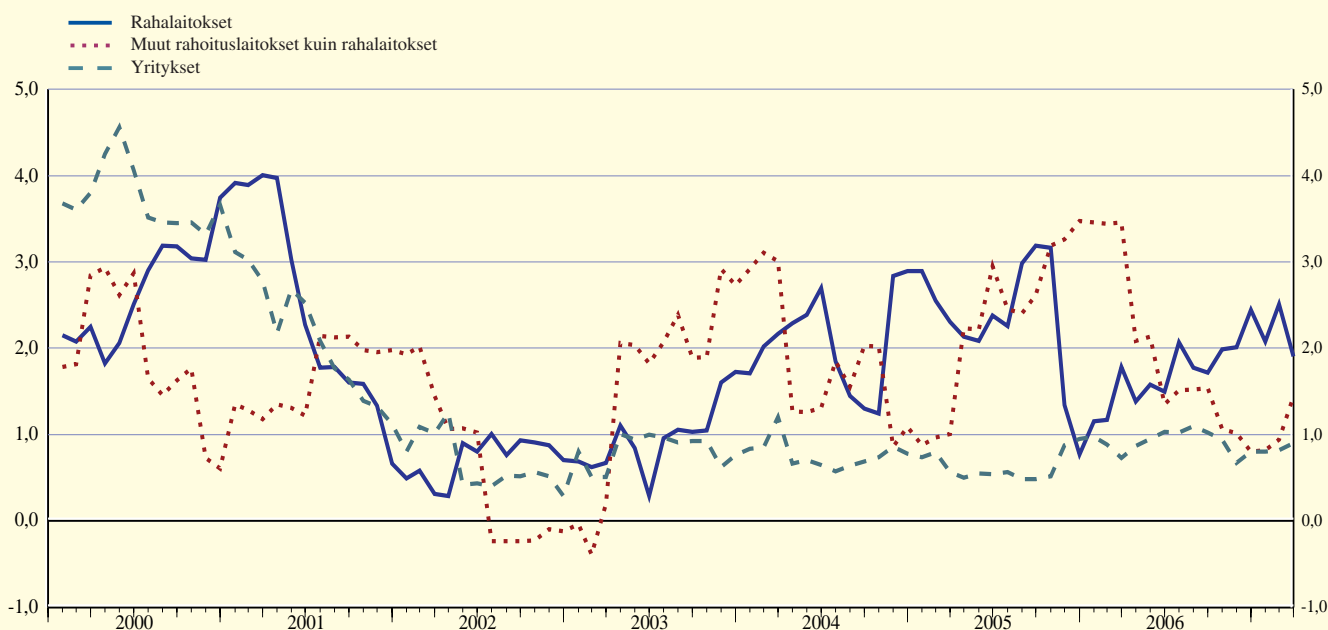
1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti

(kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi, 2001 joulukuu = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005									
maalis	4 250,5	102,7	0,9	677,8	2,3	425,4	1,0	3 147,3	0,6
huhti	4 102,5	102,9	0,9	656,0	2,1	410,8	2,2	3 035,6	0,5
touko	4 280,1	102,9	1,0	678,1	2,1	425,4	2,2	3 176,5	0,6
kesä	4 388,2	103,1	1,1	698,1	2,4	442,6	2,9	3 247,5	0,5
heinä	4 638,2	103,1	1,0	727,9	2,3	467,7	2,5	3 442,6	0,6
elo	4 613,0	103,1	1,1	723,5	3,0	458,2	2,4	3 431,4	0,5
syys	4 834,1	103,2	1,1	764,1	3,2	484,8	2,6	3 585,2	0,5
loka	4 666,6	103,4	1,2	752,4	3,2	481,5	3,2	3 432,7	0,5
marras	4 889,2	103,7	1,2	809,2	1,3	514,6	3,3	3 565,4	0,9
joulu	5 063,5	103,8	1,2	836,4	0,8	541,8	3,5	3 685,3	0,9
2006									
tammi	5 296,6	103,8	1,2	884,8	1,2	536,8	3,5	3 875,0	1,0
helmi	5 436,6	103,8	1,2	938,8	1,2	562,7	3,4	3 935,1	0,9
maalis	5 637,3	103,9	1,2	962,3	1,8	580,0	3,5	4 094,9	0,7
huhti	5 662,8	104,0	1,1	948,8	1,4	573,9	2,1	4 140,1	0,9
touko	5 373,0	104,1	1,2	896,7	1,6	534,5	2,1	3 941,8	0,9
kesä	5 384,8	104,3	1,1	905,0	1,5	530,6	1,3	3 949,1	1,0
heinä	5 381,0	104,4	1,3	918,4	2,1	544,4	1,5	3 918,2	1,0
elo	5 545,2	104,4	1,3	958,6	1,8	595,7	1,5	3 990,8	1,1
syys	5 689,4	104,5	1,2	986,1	1,7	607,7	1,5	4 095,6	1,0
loka	5 869,1	104,6	1,1	1 015,6	2,0	614,5	1,1	4 239,0	0,9
marras	5 922,6	104,7	0,9	1 024,3	2,0	603,8	1,0	4 294,4	0,7
joulu	6 139,4	104,9	1,1	1 056,3	2,4	623,2	0,8	4 459,9	0,8
2007									
tammi	6 310,4	104,9	1,0	1 111,3	2,1	641,7	0,8	4 557,4	0,8
helmi	6 228,0	105,0	1,1	1 081,2	2,5	633,4	0,9	4 513,5	0,8
maalis	6 423,6	105,1	1,1	1 099,9	1,9	646,2	1,4	4 677,5	0,9

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

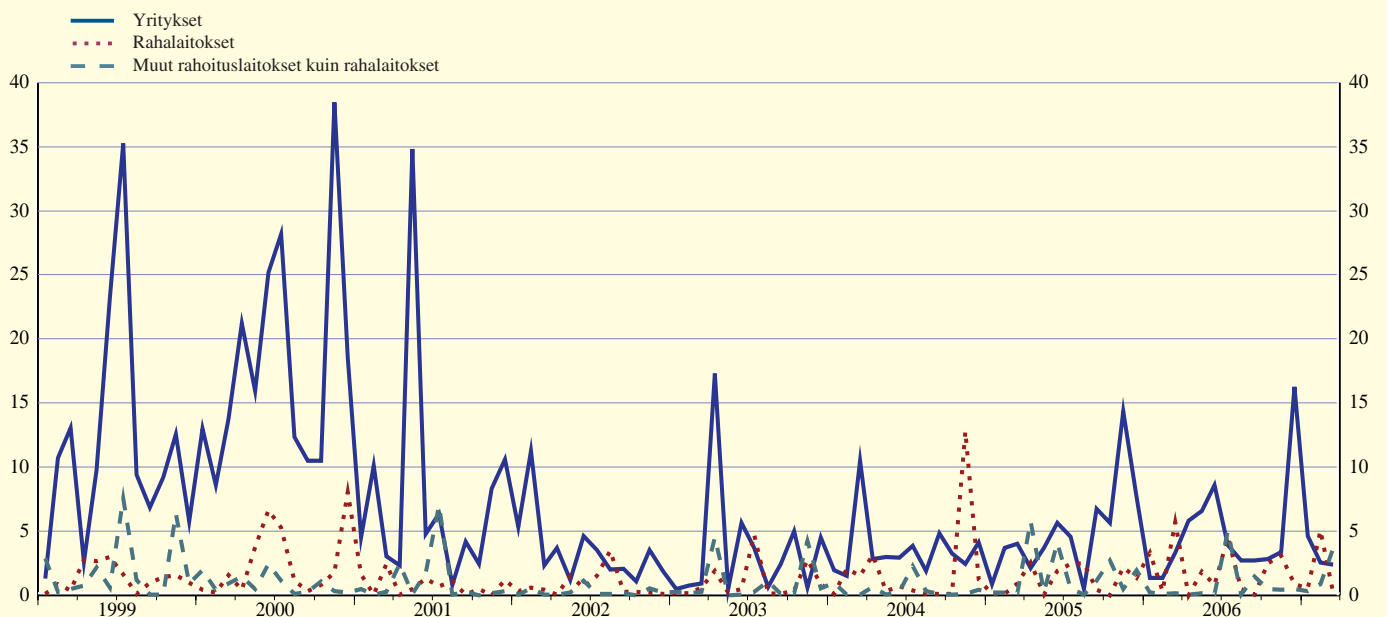
1) Indeksiin ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Liikkeeseenlaskut kuukauden aikana

		Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset			
		Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen- laskut, netto	Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen- laskut, netto	Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen- laskut, netto	Liikkeeseen- laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen- laskut, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2005	maalis	5,0	1,8	3,2	0,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,0	4,0	0,8	3,2	
	huhti	10,4	2,3	8,1	2,5	0,0	2,5	5,8	0,0	5,7	2,1	2,3	-0,2	
	touko	3,9	3,1	0,8	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	-0,1	3,7	2,8	0,8	
	kesä	11,6	4,9	6,7	1,9	1,0	0,9	4,1	0,7	3,3	5,6	3,2	2,5	
	heinä	7,5	6,6	0,9	2,4	2,9	-0,4	0,5	0,0	0,5	4,5	3,7	0,8	
	elo	2,9	2,2	0,8	2,5	0,0	2,5	0,0	0,2	-0,1	0,4	2,0	-1,6	
	syys	8,2	2,3	5,9	0,4	0,0	0,4	1,1	0,1	1,0	6,7	2,2	4,5	
	loka	8,3	1,6	6,8	0,0	0,1	-0,1	2,7	0,0	2,7	5,6	1,4	4,2	
	marras	17,0	3,9	13,0	2,1	0,0	2,1	0,5	0,1	0,4	14,4	3,9	10,5	
	joulu	10,9	7,4	3,5	1,3	4,3	-3,0	1,9	0,4	1,5	7,7	2,6	5,0	
	2006	tammi	4,8	0,8	4,1	3,3	0,0	3,3	0,2	0,0	0,2	1,3	0,7	0,6
		helmi	1,7	1,7	0,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	1,3	1,6	-0,3
maalis		9,1	5,4	3,7	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	0,1	3,3	5,4	-2,1	
huhti		5,8	0,5	5,4	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	5,8	0,3	5,5	
touko		8,6	2,2	6,4	1,9	0,0	1,8	0,2	0,0	0,2	6,5	2,2	4,4	
kesä		9,4	2,7	6,8	0,8	0,3	0,5	0,1	0,1	0,0	8,6	2,4	6,2	
heinä		13,4	6,6	6,8	4,5	0,0	4,5	5,0	3,5	1,5	3,9	3,1	0,8	
elo		3,2	1,8	1,4	0,4	0,0	0,4	0,0	0,1	-0,1	2,7	1,6	1,0	
syys		4,2	0,5	3,7	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,4	2,7	0,5	2,2	
loka		5,8	1,2	4,6	2,5	0,0	2,5	0,5	0,0	0,5	2,8	1,2	1,6	
marras		6,9	2,1	4,8	3,1	0,0	3,1	0,4	0,2	0,3	3,3	1,9	1,5	
joulu		17,6	5,1	12,5	0,9	0,3	0,5	0,5	0,0	0,5	16,3	4,7	11,5	
2007	tammi	5,4	3,9	1,5	0,5	0,1	0,4	0,3	0,0	0,3	4,6	3,8	0,8	
	helmi	8,4	2,0	6,4	5,0	0,0	5,0	0,9	0,0	0,9	2,5	2,0	0,5	
	maalis	6,2	1,7	4,5	0,2	0,0	0,2	3,6	0,4	3,3	2,4	1,4	1,0	

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

Lähde: EKP.

1) Indeksiin ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Talletukset kotitalouksilta						Talletukset yrityksiltä				Repot
	Yön yli ²⁾	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ^{2), 3)}		Yön yli ²⁾	Määräaikaiset			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2006 huhti	0,79	2,40	2,81	2,49	2,00	2,42	1,16	2,51	2,93	3,71	2,49
touko	0,79	2,45	2,86	2,48	2,00	2,48	1,18	2,58	3,18	3,38	2,48
kesä	0,81	2,57	2,88	2,57	2,04	2,53	1,22	2,70	3,22	3,27	2,65
heinä	0,81	2,70	3,04	2,80	2,08	2,58	1,24	2,78	3,31	3,99	2,76
elo	0,85	2,79	2,97	2,82	2,23	2,63	1,32	2,92	3,25	3,78	2,86
syys	0,86	2,87	3,15	2,66	2,26	2,68	1,36	2,99	3,45	3,82	2,96
loka	0,90	3,04	3,30	2,87	2,30	2,75	1,45	3,19	3,58	4,24	3,14
marras	0,91	3,10	3,34	2,80	2,30	2,81	1,49	3,26	3,47	3,66	3,23
joulu	0,92	3,27	3,31	2,79	2,38	2,87	1,51	3,47	4,99	3,88	3,41
2007 tammi	0,98	3,33	3,48	2,92	2,35	2,98	1,61	3,49	3,91	4,07	3,46
helmi	1,00	3,37	3,64	2,73	2,35	3,07	1,64	3,48	3,80	4,15	3,47
maalis	1,02	3,52	3,65	2,72	2,39	3,14	1,70	3,66	3,84	3,69	3,64

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekki- luotot ²⁾	Kulutusluotot				Todellinen vuosi- korko ⁴⁾	Asuntolainat				Todellinen vuosi- korko ⁴⁾	Muut lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 10 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2006 huhti	9,76	7,06	6,31	7,92	7,76	3,84	4,07	4,33	4,17	4,29	4,30	4,85	4,62	
touko	9,78	7,24	6,23	7,89	7,77	3,90	4,15	4,40	4,19	4,34	4,43	5,05	4,76	
kesä	9,84	7,11	6,31	7,82	7,71	4,00	4,19	4,48	4,25	4,42	4,52	5,09	4,71	
heinä	9,86	7,33	6,33	8,02	7,87	4,11	4,23	4,52	4,34	4,52	4,55	5,24	4,74	
elo	9,95	7,86	6,39	8,15	8,12	4,21	4,36	4,60	4,39	4,59	4,65	5,26	4,94	
syys	10,06	7,86	6,26	8,09	7,98	4,30	4,36	4,61	4,44	4,65	4,76	5,30	4,98	
loka	10,04	7,50	6,02	8,17	7,77	4,42	4,45	4,58	4,46	4,72	4,93	5,18	4,80	
marras	10,08	7,66	6,16	8,15	7,83	4,49	4,50	4,58	4,47	4,76	4,97	5,25	4,90	
joulu	10,03	7,56	6,08	7,97	7,72	4,55	4,58	4,56	4,49	4,80	4,93	5,23	4,82	
2007 tammi	10,15	7,63	6,71	8,39	8,26	4,67	4,60	4,60	4,50	4,83	5,13	5,43	4,92	
helmi	10,33	7,69	6,86	8,27	8,30	4,71	4,71	4,70	4,61	4,90	5,27	5,38	5,14	
maalis	10,37	7,50	6,71	8,33	8,18	4,78	4,78	4,70	4,60	4,95	5,25	5,58	5,17	

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekkiluotot ²⁾	Muut enintään 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
2006 huhti	5,40	4,34	4,73	4,15	3,51	3,94	4,22
touko	5,36	4,38	4,83	4,26	3,57	4,13	4,32
kesä	5,45	4,47	4,84	4,33	3,74	4,12	4,23
heinä	5,52	4,57	4,99	4,38	3,84	4,21	4,36
elo	5,56	4,70	5,09	4,60	3,97	4,33	4,49
syys	5,69	4,75	5,02	4,54	4,02	4,41	4,47
loka	5,76	4,91	5,16	4,57	4,24	4,37	4,45
marras	5,82	5,00	5,24	4,68	4,31	4,62	4,58
joulu	5,80	5,08	5,23	4,71	4,50	4,77	4,63
2007 tammi	5,94	5,16	5,31	4,69	4,44	4,67	4,71
helmi	6,03	5,21	5,44	4,86	4,50	4,69	4,71
maalis	6,07	5,30	5,43	4,83	4,69	4,81	4,84

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Näissä instrumenteissa uusia liiketoimintoja koskevat tiedot ja kantatiedot ovat samat. Tiedot ajanjakson lopussa.

3) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.

4) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut, vakuuskulut jne.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

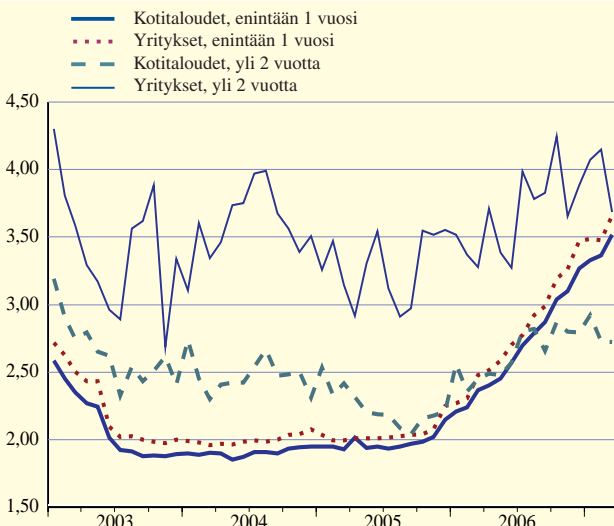
		Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2006	huhti	0,79	2,21	3,01	2,00	2,42	1,16	2,53	3,51	2,42
	touko	0,79	2,27	3,05	2,00	2,48	1,18	2,59	3,52	2,49
	kesä	0,81	2,34	3,08	2,04	2,53	1,22	2,72	3,53	2,63
	heinä	0,81	2,43	3,03	2,08	2,58	1,24	2,80	3,57	2,71
	elo	0,85	2,52	3,05	2,23	2,63	1,32	2,93	3,64	2,81
	syys	0,86	2,59	3,08	2,26	2,68	1,36	3,00	3,69	2,90
	loka	0,90	2,69	3,10	2,30	2,75	1,45	3,15	3,80	3,05
	marras	0,91	2,78	3,05	2,30	2,81	1,49	3,24	3,80	3,14
	joulu	0,92	2,89	3,05	2,38	2,87	1,51	3,42	3,88	3,29
2007	tammi	0,98	2,99	3,06	2,35	2,98	1,61	3,45	3,91	3,36
	helmi	1,00	3,07	3,12	2,35	3,07	1,64	3,49	3,92	3,41
	maalis	1,02	3,16	3,04	2,39	3,14	1,70	3,61	3,93	3,54

5. Lainakorot (kannat)

		Kotitalouslainat						Yrityslainat		
		Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2006	huhti	4,63	4,16	4,52	8,10	6,73	5,75	4,59	4,05	4,34
	touko	4,63	4,16	4,52	8,10	6,70	5,71	4,64	4,10	4,36
	kesä	4,67	4,20	4,55	8,10	6,75	5,73	4,72	4,19	4,40
	heinä	4,68	4,21	4,57	8,15	6,71	5,82	4,81	4,27	4,45
	elo	4,72	4,23	4,60	8,21	6,72	5,82	4,85	4,33	4,48
	syys	4,82	4,27	4,62	8,31	6,81	5,87	4,93	4,40	4,53
	loka	4,90	4,29	4,65	8,36	6,81	5,88	5,07	4,51	4,57
	marras	4,98	4,33	4,68	8,34	6,81	5,91	5,14	4,59	4,63
	joulu	5,01	4,34	4,70	8,43	6,81	5,93	5,23	4,66	4,68
2007	tammi	5,05	4,38	4,72	8,55	6,84	5,95	5,30	4,76	4,77
	helmi	5,11	4,46	4,79	8,67	6,95	5,96	5,37	4,83	4,83
	maalis	5,18	4,49	4,80	8,69	6,87	5,99	5,43	4,89	4,84

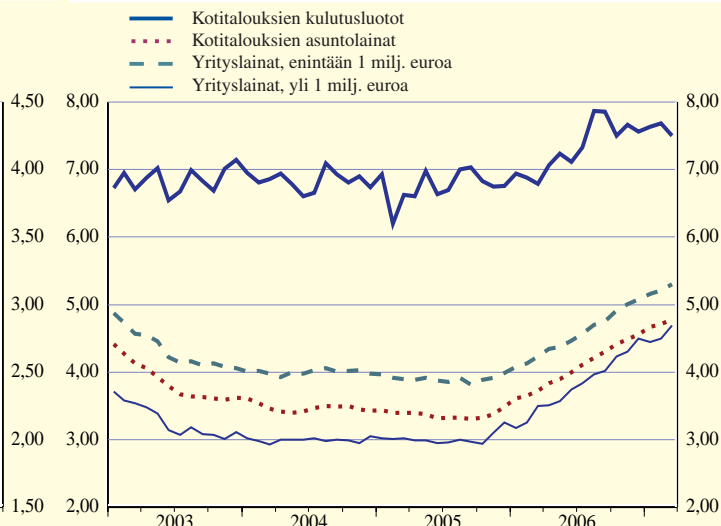
K21 Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

Lähde: EKP.

4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)

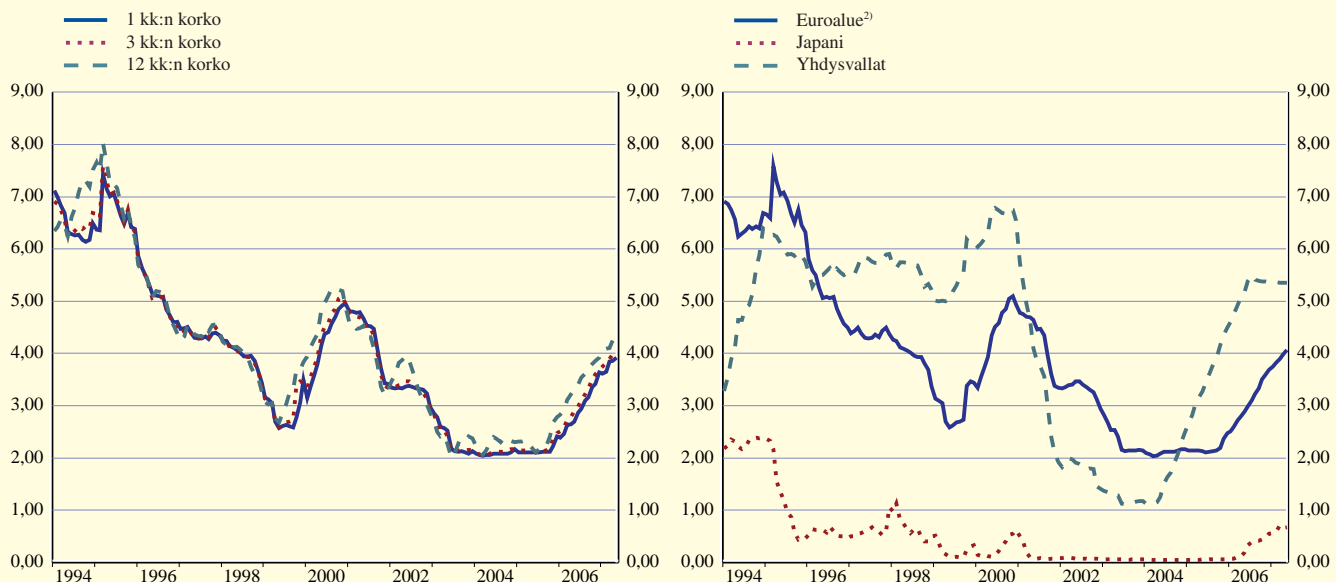
	Euroalue ^{1), 2)}					Yhdysvallat	Japani
	Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2004	2,05	2,08	2,11	2,15	2,27	1,62	0,05
2005	2,09	2,14	2,18	2,23	2,33	3,56	0,06
2006	2,83	2,94	3,08	3,23	3,44	5,19	0,30
2006 I	2,40	2,50	2,61	2,75	2,95	4,76	0,08
2006 II	2,63	2,74	2,90	3,06	3,32	5,21	0,21
2006 III	2,94	3,06	3,22	3,41	3,62	5,43	0,41
2006 IV	3,36	3,46	3,59	3,72	3,86	5,37	0,49
2007 I	3,61	3,71	3,82	3,94	4,09	5,36	0,62
2006 touko	2,58	2,69	2,89	3,06	3,31	5,18	0,19
2006 kesä	2,70	2,87	2,99	3,16	3,40	5,38	0,32
2006 heinä	2,81	2,94	3,10	3,29	3,54	5,50	0,40
2006 elo	2,97	3,09	3,23	3,41	3,62	5,42	0,41
2006 syys	3,04	3,16	3,34	3,53	3,72	5,38	0,42
2006 loka	3,28	3,35	3,50	3,64	3,80	5,37	0,44
2006 marras	3,33	3,42	3,60	3,73	3,86	5,37	0,48
2006 joulou	3,50	3,64	3,68	3,79	3,92	5,36	0,56
2007 tammi	3,56	3,62	3,75	3,89	4,06	5,36	0,56
2007 helmi	3,57	3,65	3,82	3,94	4,09	5,36	0,59
2007 maalisk	3,69	3,84	3,89	4,00	4,11	5,35	0,71
2007 huhti	3,82	3,86	3,98	4,10	4,25	5,35	0,66
2007 touko	3,79	3,92	4,07	4,20	4,37	5,36	0,67

K23 Euroalueen rahamarkkinakorot²⁾

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K24 3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP.

1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

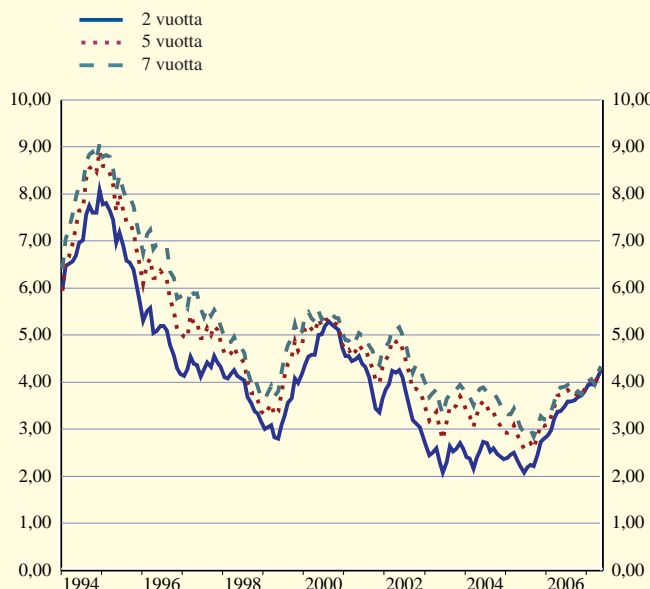
4.7 Valtion lainojen tuotot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)

	Euroalue ^{1),2)}					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
2004	2,47	2,77	3,29	3,70	4,14	4,26	1,50
2005	2,38	2,55	2,85	3,14	3,44	4,28	1,39
2006	3,44	3,51	3,64	3,72	3,86	4,79	1,74
2006 I	3,02	3,11	3,28	3,39	3,56	4,57	1,58
2006 II	3,41	3,53	3,75	3,88	4,05	5,07	1,90
2006 III	3,60	3,66	3,76	3,84	3,97	4,90	1,80
2006 IV	3,73	3,73	3,77	3,79	3,86	4,63	1,70
2007 I	3,95	3,96	3,99	4,02	4,08	4,68	1,68
2006 touko	3,38	3,52	3,74	3,89	4,06	5,10	1,91
2006 kesä	3,47	3,59	3,78	3,91	4,08	5,10	1,87
2006 heinä	3,58	3,69	3,84	3,94	4,10	5,10	1,91
2006 elo	3,59	3,65	3,75	3,83	3,97	4,88	1,81
2006 syys	3,62	3,64	3,70	3,74	3,84	4,72	1,68
2006 loka	3,69	3,70	3,77	3,80	3,88	4,73	1,76
2006 marras	3,71	3,70	3,73	3,74	3,80	4,60	1,70
2006 joul	3,79	3,79	3,83	3,84	3,90	4,57	1,64
2007 tammi	3,94	3,96	4,02	4,02	4,10	4,76	1,71
2007 helmi	3,96	3,98	4,02	4,07	4,12	4,73	1,71
2007 maal	3,94	3,94	3,95	3,96	4,02	4,56	1,62
2007 huhti	4,11	4,12	4,15	4,20	4,25	4,69	1,67
2007 touko	4,26	4,28	4,31	4,34	4,37	4,75	1,67

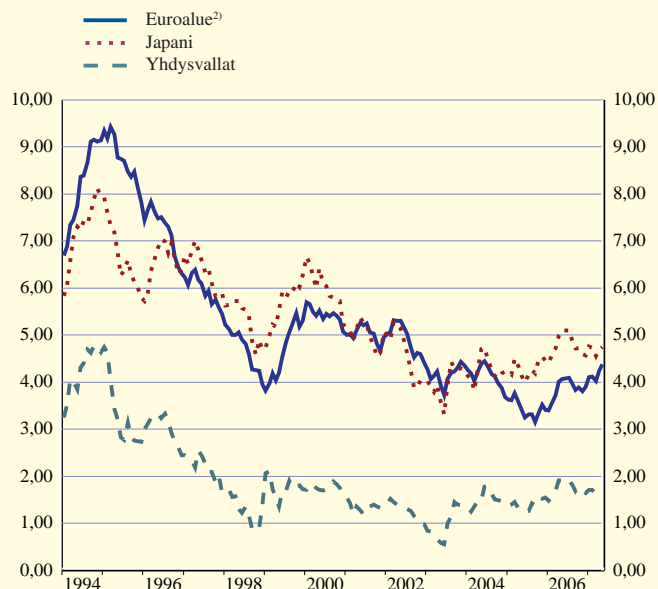
K25 Valtion lainojen tuotot euroalueella²⁾

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K26 Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP.

- 1) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

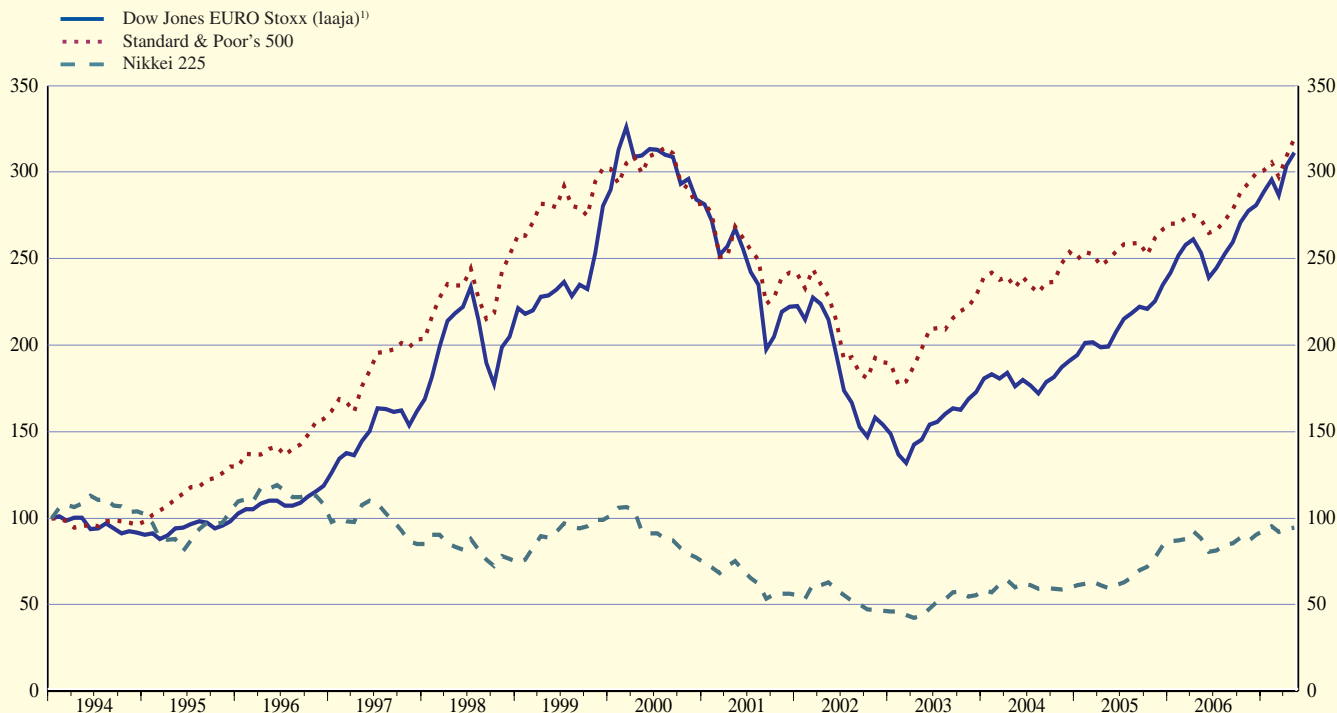
4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, ajanjakson keskiarvo)

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit ¹⁾												Yhdys- vallat Standard & Poor's 500 -indeksi	Japani Nikkei 225 -indeksi
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutust- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveysden- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2004	251,1	2 804,8	251,4	163,4	219,9	300,5	238,2	258,6	298,3	266,3	399,2	395,9	1 131,1	11 180,9
2005	293,8	3 208,6	307,0	181,3	245,1	378,6	287,7	307,3	297,2	334,1	433,1	457,0	1 207,4	12 421,3
2006	357,3	3 795,4	402,3	205,0	293,7	419,8	370,3	391,3	345,3	440,0	416,8	530,2	1 310,5	16 121,2
2006 I	347,6	3 729,4	373,1	199,2	286,5	423,6	358,4	379,7	354,5	413,3	415,8	522,4	1 283,2	16 207,8
2006 II	348,2	3 692,9	386,0	199,6	285,5	412,8	357,5	387,5	358,0	417,7	403,5	539,1	1 280,9	16 190,0
2006 III	350,2	3 726,8	399,7	202,0	287,9	410,1	364,7	378,4	325,8	438,1	397,8	532,9	1 288,6	15 622,2
2006 IV	383,3	4 032,4	450,4	219,3	315,1	432,7	400,7	419,5	343,1	490,8	450,1	526,3	1 389,2	16 465,0
2007 I	402,5	4 150,5	489,9	233,3	335,7	422,8	418,6	462,7	349,4	512,3	472,8	527,2	1 424,8	17 363,9
2006 touko	351,7	3 726,8	392,2	200,9	287,9	415,8	362,7	394,5	358,9	420,4	401,0	542,2	1 289,6	16 430,7
2006 kesä	331,8	3 528,7	367,8	193,6	269,8	390,7	338,2	365,2	336,0	404,4	394,8	530,2	1 253,1	14 990,3
2006 heinä	339,6	3 617,3	389,0	196,6	277,0	409,5	348,2	369,8	321,7	415,7	393,3	548,6	1 261,2	15 133,2
2006 elo	351,1	3 743,9	399,7	200,9	289,3	418,2	366,5	375,9	324,4	442,3	394,9	525,3	1 287,2	15 786,8
2006 syys	359,9	3 817,6	410,4	208,4	297,2	401,9	379,1	389,6	331,3	456,0	405,6	525,4	1 317,5	15 930,9
2006 loka	375,8	3 975,8	435,6	216,9	306,8	419,4	397,5	405,6	341,1	475,6	431,1	532,2	1 363,4	16 515,7
2006 marras	384,8	4 052,8	451,8	220,1	319,2	438,6	401,3	420,2	343,6	490,5	456,8	517,4	1 389,4	16 103,9
2006 joul	389,5	4 070,4	464,4	221,0	319,3	440,4	403,4	433,3	344,6	507,0	463,1	529,4	1 416,2	16 790,2
2007 tammi	400,4	4 157,8	476,4	229,1	328,2	426,5	419,8	452,2	350,4	505,0	485,0	538,1	1 423,9	17 270,0
2007 helmi	410,3	4 230,2	496,6	235,9	339,4	428,2	428,3	476,2	355,3	524,7	481,0	530,4	1 445,3	17 729,4
2007 maal	397,5	4 070,5	497,9	235,1	340,2	413,9	408,6	461,2	343,0	508,5	452,6	512,9	1 407,0	17 130,0
2007 huhti	421,7	4 330,7	531,7	247,6	363,9	437,2	432,7	493,8	362,4	540,4	477,4	531,5	1 462,7	17 466,5
2007 touko	431,7	4 444,8	545,5	248,5	374,4	454,1	439,8	514,4	374,5	559,2	476,2	547,7	1 511,3	17 577,7

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset (vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						Lisätieto: Hallinnollisesti säännellyt hinnat ²⁾	
	Indeksi 2005 = 100	Yhteensä		Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	Kokonaisindeksi pl. hallinnollisesti säännellyt hinnat	Hallinnollisesti säännellyt hinnat
		1	2										
Osuus kokonaisindeksistä, % ³⁾	100,0	100,0	82,8	59,2	40,8	100,0	11,9	7,6	30,0	9,6	40,8	86,1	13,9
2003	95,8	2,1	2,0	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-	2,0	2,4
2004	97,9	2,1	2,1	1,8	2,6	-	-	-	-	-	-	2,0	3,1
2005	100,0	2,2	1,5	2,1	2,3	-	-	-	-	-	-	2,1	2,7
2006	102,2	2,2	1,5	2,3	2,0	-	-	-	-	-	-	2,0	3,1
2006 I	101,0	2,3	1,4	2,6	1,9	0,4	0,5	0,7	0,1	1,3	0,4	2,2	2,9
II	102,4	2,5	1,5	2,8	2,0	0,8	0,4	0,6	0,3	3,9	0,5	2,4	3,2
III	102,5	2,1	1,5	2,3	2,0	0,5	0,4	1,9	0,2	0,6	0,6	2,0	3,3
IV	102,8	1,8	1,6	1,6	2,1	0,0	0,8	0,8	0,3	-4,2	0,6	1,6	3,0
2007 I	102,9	1,9	1,9	1,6	2,4	0,5	0,4	-0,2	0,4	1,0	0,7	1,7	2,9
2006 joul	103,0	1,9	1,6	1,8	2,0	0,1	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,2	1,7	2,9
2007 tammi	102,5	1,8	1,8	1,5	2,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,4	0,3	1,6	3,0
helmi	102,8	1,8	1,9	1,5	2,4	0,2	0,1	-0,5	0,3	0,3	0,3	1,7	3,1
maal	103,5	1,9	1,9	1,7	2,4	0,2	0,1	-0,2	0,2	1,5	0,1	1,8	2,7
huhti	104,2	1,9	1,9	1,5	2,5	0,4	0,1	1,3	0,0	1,4	0,3	1,8	2,6
touko ⁴⁾	.	1,9

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Yhteensä	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia	Vuokrat					
Osuus kokonaisindeksistä, % ³⁾	19,6	11,9	7,6	39,6	30,0	9,6	10,2	6,2	6,4	3,1	14,4	6,7
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,4	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4
2004	2,3	3,4	0,6	1,6	0,8	4,5	2,4	1,9	2,8	-2,0	2,4	5,1
2005	1,6	2,0	0,8	2,4	0,3	10,1	2,6	2,0	2,7	-2,2	2,3	3,1
2006	2,4	2,1	2,8	2,3	0,6	7,7	2,5	2,1	2,5	-3,3	2,3	2,3
2006 I	1,8	2,0	1,4	3,0	0,3	12,2	2,5	2,0	2,4	-3,3	2,2	2,3
II	2,0	2,2	1,6	3,1	0,7	11,6	2,5	2,1	2,8	-3,6	2,3	2,2
III	2,8	2,1	3,9	2,0	0,7	6,3	2,5	2,1	2,6	-3,6	2,4	2,3
IV	2,9	2,2	4,1	1,0	0,8	1,5	2,5	2,1	2,3	-2,5	2,4	2,4
2007 I	2,5	2,1	3,1	1,1	1,1	1,1	2,6	2,0	2,9	-2,1	2,8	2,5
2006 marras	3,0	2,2	4,4	1,1	0,8	2,1	2,5	2,1	2,3	-2,7	2,5	2,4
joul	2,7	2,1	3,7	1,4	0,9	2,9	2,5	2,1	2,2	-2,3	2,4	2,4
2007 tammi	2,8	2,2	3,7	0,9	0,9	0,9	2,6	2,0	2,9	-1,7	2,7	2,4
helmi	2,4	2,1	2,8	1,1	1,1	0,8	2,6	2,0	2,8	-1,8	2,8	2,6
maal	2,3	1,9	2,9	1,4	1,2	1,8	2,6	2,0	2,9	-2,8	2,9	2,6
huhti	2,7	1,9	3,9	1,0	1,1	0,4	2,7	2,1	2,6	-2,2	2,7	3,7

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n arviot. Nämä tiedot ovat koeluoteisia ja siksi vain likimääräisiä arvioita, koska hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutoksia ei voi täysin eristää muiden tekijöiden vaikutuksista. Indikaattorin laskentatavasta tarkemmin osoitteessa <http://www.ecb.int/stats/prices/hicp/html/index.en.html>.
- Viittaa indeksivuoteen 2007.
- Arvio perustuu alustaviin kansallisiin tietoihin, jotka kattavat 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden tuottajahinnat sekä rakentamisen, asuntojen ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista										Rakentaminen ¹⁾	Asuntojen hinnat ²⁾	Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ³⁾		Öljyn hinta ⁴⁾ (euroa/barreli)
	Kokonaisindeksi 2000 = 100	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia			Yhteensä	Kokonaisindeksi ilman energiaa	
		Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Väli-tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat									
						Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät							
Osuus kokonaisindeksistä, % ⁵⁾	100,0	100,0	89,5	82,4	31,6	21,2	29,6	4,0	25,6	17,6			100,0	32,8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2003	103,4	1,4	0,9	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,7	2,1	7,0	-4,0	-4,5	25,1
2004	105,8	2,3	2,5	2,0	3,5	0,7	1,3	0,7	1,4	3,9	2,6	7,4	18,4	10,8	30,5
2005	110,1	4,1	3,2	1,9	2,9	1,3	1,1	1,3	1,1	13,4	3,1	7,9	28,5	9,4	44,6
2006	115,8	5,1	3,4	2,8	4,8	1,4	1,7	1,6	1,7	13,2	.	6,4	19,7	24,8	52,9
2006 I	113,9	5,2	3,2	1,7	2,2	1,0	1,5	1,4	1,5	18,8	2,6	-	36,4	23,6	52,3
2006 II	115,8	5,8	3,9	2,6	4,4	1,2	1,7	1,6	1,8	17,3	3,4	6,9 ⁶⁾	30,0	26,2	56,2
2006 III	116,9	5,4	3,7	3,6	6,3	1,7	1,9	1,8	1,9	11,7	3,5	-	13,4	26,6	55,7
2006 IV	116,6	4,1	2,8	3,5	6,2	1,8	1,6	1,7	1,6	6,1	.	6,0 ⁶⁾	3,9	23,0	47,3
2007 I	117,3	2,9	2,5	3,4	6,0	2,0	1,5	2,0	1,5	1,3	.	-	-5,5	15,7	44,8
2006 joul	116,6	4,1	2,9	3,4	6,1	1,8	1,4	1,7	1,4	6,2	-	-	3,2	17,7	47,4
2007 tammi	116,9	3,1	2,4	3,5	6,2	2,0	1,5	1,9	1,4	1,7	-	-	-9,6	15,6	42,2
2007 helmi	117,3	2,9	2,5	3,5	6,0	2,1	1,6	2,0	1,6	1,2	-	-	-4,6	13,9	44,9
2007 maal	117,6	2,8	2,6	3,4	5,9	2,0	1,5	1,9	1,4	0,9	-	-	-2,3	17,6	47,3
2007 huhti	118,2	2,4	2,6	3,4	5,8	2,0	1,6	1,8	1,6	-0,7	-	-	-5,6	15,3	50,2
2007 touko	-	-	-3,9	11,9	50,3

3. Työkustannukset työtuntia kohden⁷⁾

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittain			Lisätieto: Sopimus-palkka-indikaattori
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva-maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
Osuus kokonaisindeksistä, % ⁵⁾	100,0	100,0	73,1	26,9	34,6	9,1	56,3	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2003	110,8	3,1	2,9	3,8	3,1	3,8	2,9	2,4
2004	113,5	2,4	2,3	2,3	2,8	2,7	2,0	2,1
2005	116,2	2,4	2,6	1,9	2,5	2,2	2,4	2,1
2006	119,1	2,5	2,8	1,9	2,8	2,2	2,4	2,2
2006 I	118,0	2,5	2,9	1,2	2,7	2,4	2,4	2,1
2006 II	118,7	2,6	2,9	2,0	3,2	1,7	2,4	2,4
2006 III	119,5	2,5	2,7	2,2	3,1	1,9	2,2	2,0
2006 IV	120,2	2,4	2,5	2,2	2,2	2,6	2,5	2,4
2007 I	1,9

Lähteet: Eurostat, HWWA (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 13 ja 14), Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 15), Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 6 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 7) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 8).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Yhdenmukaistamattomiin lähteisiin perustuva euroalueen asuntointa-indikaattori.

3) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin.

4) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).

5) Vuonna 2000.

6) Toisen (neljännen) neljänneksen tiedot viittaavat vuoden alkupuoliskon (jälkipuoliskon) keskiarvoihin. Koska jotkin kansalliset tiedot ovat saatavissa vain vuositasona, puolivuosi-arvot johdetaan osittain vuositiedoista. Puolivuositiedot eivät siten ole yhtä tarkkoja kuin vuositiedot.

7) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muualla luokittelemattomat palvelut. Kattavuuserojen vuoksi eräkohtaiset arvot eivät välttämättä täsmää kokonaissumman kanssa.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

4. Yksikkötyökustannukset, työkustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonais- indeksi 2000 = 100	Yhteensä	Toimialoittain					
			Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8
Yksikkötyökustannukset ¹⁾								
2003	106,5	1,8	5,9	0,2	3,2	2,1	1,5	2,8
2004	107,7	1,1	-9,3	0,2	3,4	-0,1	2,3	2,5
2005	108,7	0,9	7,2	-1,2	3,4	0,3	1,8	1,9
2006	109,5	0,8	5,1	-1,7	0,9	0,5	2,4	2,2
2005 IV	109,3	0,9	9,2	-2,0	2,1	0,1	2,1	2,7
2006 I	109,4	0,9	6,5	-1,5	1,3	0,4	2,6	2,2
II	109,8	1,1	6,0	-1,5	-0,2	0,8	1,8	3,1
III	109,6	1,1	5,9	-1,6	0,6	0,4	3,0	2,5
IV	109,3	0,0	2,0	-2,1	1,8	0,3	2,3	0,8
Työkustannukset työntekijää kohden								
2003	107,5	2,1	2,3	2,1	2,7	1,9	2,5	2,0
2004	109,8	2,2	2,4	2,7	2,5	1,5	1,9	2,5
2005	111,8	1,7	3,2	1,5	2,3	1,6	2,0	1,9
2006	114,2	2,2	3,1	2,5	2,7	2,1	1,6	2,2
2005 IV	112,8	2,2	3,2	1,6	2,4	1,6	1,8	3,3
2006 I	113,4	2,2	2,6	2,5	2,8	2,1	1,6	2,3
II	114,2	2,5	2,9	2,5	2,4	2,4	1,1	3,2
III	114,5	2,4	4,0	2,7	2,4	1,9	1,8	2,6
IV	114,8	1,7	3,0	2,4	3,4	2,1	2,0	0,5
Työn tuottavuus ²⁾								
2003	100,9	0,3	-3,3	1,9	-0,5	-0,2	1,0	-0,8
2004	102,0	1,1	12,9	2,5	-0,9	1,6	-0,4	0,1
2005	102,8	0,8	-3,8	2,7	-1,1	1,3	0,2	0,0
2006	104,3	1,4	-1,8	4,3	1,9	1,7	-0,8	0,0
2005 IV	103,2	1,2	-5,5	3,7	0,3	1,4	-0,3	0,6
2006 I	103,6	1,3	-3,7	4,1	1,5	1,8	-0,9	0,1
II	104,1	1,4	-2,9	4,1	2,6	1,6	-0,7	0,1
III	104,4	1,3	-1,8	4,3	1,8	1,6	-1,2	0,0
IV	105,0	1,7	1,0	4,6	1,5	1,8	-0,3	-0,2

5. Bruttokansantuotteen deflaattorit

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä				Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2003	107,3	2,1	2,0	2,1	2,4	1,2	-1,2	-1,8
2004	109,4	1,9	2,1	2,1	2,2	2,5	1,1	1,5
2005	111,4	1,9	2,2	2,0	2,4	2,3	2,7	3,7
2006	113,3	1,8	2,3	2,2	1,9	2,7	2,6	4,0
2006 I	112,5	1,7	2,7	2,4	2,3	2,3	2,8	5,4
II	113,1	1,8	2,6	2,4	2,8	2,8	3,0	5,1
III	113,7	1,9	2,2	2,1	1,9	2,9	2,7	3,5
IV	114,2	1,7	1,7	1,8	0,5	2,9	1,8	2,0
2007 I	115,3	2,5	1,7	1,7	1,3	3,1	2,3	0,4

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna arvonlisäyksellä (määrä) työntekijää kohden.
- 2) Arvonlisäys (määrä) työntekijää kohden.
- 3) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ¹⁾		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ¹⁾	Tuonti ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)</i>									
2003	7 486,4	7 329,9	4 291,7	1 531,5	1 504,7	1,9	156,6	2 638,4	2 481,9
2004	7 766,0	7 607,3	4 442,2	1 586,1	1 571,1	7,9	158,7	2 838,8	2 680,1
2005	8 037,7	7 919,1	4 602,0	1 648,0	1 651,8	17,3	118,6	3 044,6	2 926,0
2006	8 412,3	8 309,4	4 784,9	1 712,7	1 783,9	27,9	102,9	3 387,8	3 284,9
2006 I	2 061,3	2 043,6	1 180,1	422,8	430,1	10,5	17,6	819,5	801,9
II	2 091,5	2 069,5	1 190,5	428,3	443,3	7,4	22,1	834,2	812,1
III	2 116,0	2 095,2	1 203,6	429,4	450,6	11,6	20,8	852,0	831,2
IV	2 143,5	2 101,1	1 210,6	432,2	459,9	-1,7	42,4	882,0	839,6
2007 I	2 176,8	2 141,7	1 215,5	436,7	475,4	14,1	35,1	891,0	855,9
<i>Osuus BKT:stä prosentteina</i>									
2006	100,0	98,8	56,9	20,4	21,2	0,3	1,2	-	-
<i>Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu³⁾)</i>									
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>									
2006 I	0,9	0,5	0,5	1,1	1,2	-	-	3,6	2,7
II	0,9	0,8	0,3	0,1	2,1	-	-	1,0	0,8
III	0,6	0,8	0,7	0,6	1,0	-	-	1,4	2,1
IV	0,9	0,1	0,4	0,4	1,5	-	-	3,5	1,7
2007 I	0,6	1,1	-0,1	0,8	2,5	-	-	0,3	1,6
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>									
2003	0,8	1,5	1,2	1,8	1,1	-	-	1,1	3,1
2004	2,0	1,9	1,5	1,4	2,3	-	-	6,9	6,8
2005	1,5	1,7	1,5	1,4	2,6	-	-	4,2	5,0
2006	2,7	2,5	1,7	2,0	4,9	-	-	8,3	7,9
2006 I	2,4	2,4	1,7	2,2	4,3	-	-	9,1	9,4
II	2,9	2,6	1,7	1,7	5,5	-	-	8,1	7,7
III	2,8	3,0	1,7	1,9	4,9	-	-	6,9	7,5
IV	3,3	2,4	1,9	2,2	5,9	-	-	9,8	7,5
2007 I	3,0	3,0	1,3	1,9	7,2	-	-	6,3	6,3
<i>Vaikutus BKT:n neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>									
2006 I	0,9	0,5	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,4	-	-
II	0,9	0,8	0,2	0,0	0,4	0,2	0,1	-	-
III	0,6	0,8	0,4	0,1	0,2	0,1	-0,2	-	-
IV	0,9	0,1	0,2	0,1	0,3	-0,4	0,7	-	-
2007 I	0,6	1,1	-0,1	0,2	0,5	0,5	-0,5	-	-
<i>Vaikutus BKT:n vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>									
2003	0,8	1,4	0,7	0,4	0,2	0,2	-0,7	-	-
2004	2,0	1,9	0,9	0,3	0,5	0,2	0,2	-	-
2005	1,5	1,7	0,9	0,3	0,5	0,0	-0,2	-	-
2006	2,7	2,5	1,0	0,4	1,0	0,1	0,3	-	-
2006 I	2,4	2,3	1,0	0,4	0,9	0,0	0,0	-	-
II	2,9	2,6	1,0	0,4	1,1	0,1	0,3	-	-
III	2,8	2,9	1,0	0,4	1,0	0,6	-0,1	-	-
IV	3,3	2,4	1,1	0,5	1,2	-0,4	1,0	-	-
2007 I	3,0	3,0	0,7	0,4	1,5	0,4	0,1	-	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 7.3 taulukon 1 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.
- 3) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

2. Arvonlisäys toimialoittain

	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)							Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)								
2003	6 725,3	152,6	1 392,3	391,6	1 426,9	1 830,3	1 531,6	761,2
2004	6 969,8	157,8	1 421,1	412,8	1 482,9	1 906,1	1 589,0	796,3
2005	7 199,3	145,6	1 458,4	438,2	1 525,8	1 985,8	1 645,6	838,4
2006	7 508,8	143,7	1 527,0	481,3	1 575,7	2 081,7	1 699,4	903,5
2006 I	1 840,7	35,2	374,3	115,2	386,9	510,0	419,1	220,6
II	1 867,5	35,6	379,0	118,6	391,8	517,1	425,4	224,0
III	1 891,3	36,1	385,3	122,2	397,1	524,4	426,3	224,8
IV	1 909,3	36,8	388,5	125,3	400,0	530,2	428,5	234,2
2007 I	1 936,4	36,3	397,0	128,9	402,2	538,9	433,0	240,4
Osuus arvonlisäyksestä prosentteina								
2006	100,0	1,9	20,3	6,4	21,0	27,7	22,6	-
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu¹⁾)								
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä								
2006 I	0,8	-2,5	1,5	0,0	0,7	1,0	0,5	1,7
II	1,0	0,3	1,3	2,6	1,2	1,1	0,3	0,0
III	0,6	-0,2	1,0	1,2	0,6	0,4	0,2	0,8
IV	0,7	2,3	0,6	1,5	0,7	0,7	0,3	2,7
2007 I	0,8	-1,7	1,1	1,9	0,4	0,9	0,5	-0,6
Vuotuinen prosenttimuutos								
2003	0,7	-5,9	0,4	0,3	0,4	1,6	1,0	1,4
2004	2,1	11,4	1,8	0,8	2,9	1,8	1,3	1,7
2005	1,5	-5,0	1,1	1,5	1,8	2,2	1,3	1,6
2006	2,6	-1,9	3,8	4,4	2,7	2,6	1,3	3,9
2006 I	2,2	-3,2	3,4	3,7	2,4	2,0	1,3	3,6
II	2,8	-1,8	4,0	4,6	3,0	2,9	1,4	3,6
III	2,8	-2,5	4,3	4,9	2,9	2,7	1,4	3,1
IV	3,1	-0,2	4,4	5,3	3,3	3,2	1,3	5,3
2007 I	3,1	0,6	4,0	7,4	2,9	3,1	1,3	2,8
Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuositaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
2006 I	0,8	0,0	0,3	0,0	0,2	0,3	0,1	-
II	1,0	0,0	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1	-
III	0,6	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	-
IV	0,7	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	-
2007 I	0,8	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	-
Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
2003	0,7	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	0,2	-
2004	2,1	0,3	0,4	0,0	0,6	0,5	0,3	-
2005	1,5	-0,1	0,2	0,1	0,4	0,6	0,3	-
2006	2,6	0,0	0,8	0,3	0,6	0,7	0,3	-
2006 I	2,2	-0,1	0,7	0,2	0,5	0,5	0,3	-
II	2,8	0,0	0,8	0,3	0,6	0,8	0,3	-
III	2,8	-0,1	0,9	0,3	0,6	0,7	0,3	-
IV	3,1	0,0	0,9	0,3	0,7	0,9	0,3	-
2007 I	3,1	0,0	0,8	0,5	0,6	0,9	0,3	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista										Raken- taminen
		Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita							Energia	
				Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat				
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät		
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	82,9	82,9	75,0	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	2,1	102,4	2,1	2,1	2,0	2,3	3,3	0,5	0,1	0,6	2,0	-0,5
2005	1,1	103,8	1,3	1,3	1,1	0,9	2,8	0,5	-0,9	0,7	1,3	-0,4
2006	3,8	108,0	4,0	4,4	4,4	5,0	5,9	2,4	4,2	2,1	0,7	4,2
2006 I	3,9	106,3	3,5	3,7	3,6	3,0	5,4	2,2	2,4	2,2	4,0	1,7
2006 II	3,2	107,6	4,3	4,4	4,7	5,7	5,7	2,6	3,7	2,4	0,9	3,7
2006 III	4,2	108,6	4,2	4,5	4,4	5,8	5,7	1,7	5,1	1,1	1,5	4,4
2006 IV	4,1	109,3	4,0	4,9	4,9	5,3	6,7	3,1	5,5	2,7	-3,3	6,7
2006 loka	4,2	108,7	4,1	4,7	4,9	5,4	6,0	3,0	5,0	2,6	-1,6	5,2
2006 marras	3,8	108,9	3,0	4,0	3,8	3,5	6,5	2,4	5,3	1,9	-3,9	6,6
2006 joul	4,4	110,3	4,8	6,0	6,0	7,3	7,7	3,9	6,5	3,5	-4,2	8,6
2007 tammi	3,4	109,7	3,3	5,4	5,6	5,5	7,0	3,6	3,8	3,5	-7,5	8,6
2007 helmi	4,8	110,2	3,9	5,8	6,0	7,2	7,4	2,5	5,0	2,1	-7,3	11,5
2007 maal	4,8	110,7	3,7	5,3	5,5	6,4	6,4	3,2	3,9	3,1	-7,4	11,1
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>												
2006 loka	0,0	-	0,1	0,3	0,3	0,6	-0,1	0,5	0,2	0,5	-2,1	0,9
2006 marras	0,6	-	0,3	0,5	0,4	0,1	1,4	0,1	1,3	-0,1	0,5	0,9
2006 joul	1,0	-	1,3	1,3	1,5	2,1	0,8	1,2	0,9	1,2	1,8	0,8
2007 tammi	-0,4	-	-0,6	-0,1	-0,1	-0,6	0,3	-0,4	-1,5	-0,2	-3,5	0,4
2007 helmi	0,7	-	0,5	0,5	0,5	0,7	0,9	0,0	0,7	-0,1	-0,2	1,3
2007 maal	0,9	-	0,4	0,3	0,6	0,5	0,0	0,5	-0,2	0,7	0,3	0,9

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

	Teollisuuden uudet tilaukset		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti							Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Tehdasteollisuus ²⁾ (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin						Yhteensä (kp.), tuhansia ³⁾	Yhteensä
	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Elintar- vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
								Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous- esineet				
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2004	105,0	7,4	106,2	5,1	2,3	105,3	1,6	1,2	1,7	1,9	3,3	926	1,0
2005	110,9	4,6	110,7	3,6	2,2	106,7	1,3	0,6	1,7	2,3	1,2	941	1,6
2006	121,5	9,5	118,9	7,3	3,4	108,8	2,0	0,7	2,6	2,9	4,7	964	2,4
2006 II	119,7	8,4	118,2	6,4	3,7	108,5	2,2	1,3	2,5	2,9	4,0	972	2,9
2006 III	123,3	10,6	119,8	6,5	3,8	109,2	2,3	1,3	2,7	3,5	5,0	937	-1,8
2006 IV	125,4	7,0	121,9	7,6	3,4	109,6	2,2	-0,2	3,5	3,3	6,8	982	5,1
2007 I	127,9	8,5	124,5	7,7	2,5	109,6	1,4	0,0	2,4	4,1	4,5	947	-1,7
2006 marras	125,0	6,3	122,3	8,0	3,3	109,6	2,1	-0,1	3,3	3,4	7,0	972	4,4
2006 joul	127,2	2,0	123,5	4,0	4,1	110,2	3,0	0,2	4,4	4,5	7,9	1 026	13,2
2007 tammi	127,2	12,4	123,4	10,1	2,0	109,1	0,9	-0,5	1,6	2,3	3,9	938	-2,9
2007 helmi	126,4	5,1	124,0	7,4	2,0	109,6	1,1	-0,8	2,6	4,8	4,2	933	-3,7
2007 maal	130,2	8,1	126,1	5,9	3,3	110,0	2,2	1,2	2,9	5,6	5,3	971	0,8
2007 huhti	2,9	110,2	1,6	0,7	2,3	.	.	920	-5,8
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>													
2006 marras	-	0,8	-	2,1	0,7	-	0,5	0,1	0,7	1,3	1,0	-	2,5
2006 joul	-	1,8	-	1,0	0,5	-	0,5	0,2	0,6	0,5	1,2	-	5,5
2007 tammi	-	0,0	-	-0,1	-0,8	-	-0,9	-0,4	-1,2	0,9	-2,1	-	-8,6
2007 helmi	-	-0,6	-	0,4	0,4	-	0,4	0,3	0,7	-1,2	0,4	-	-0,5
2007 maal	-	2,9	-	1,7	0,6	-	0,4	0,3	0,3	-1,8	0,9	-	4,1
2007 huhti	-	.	-	.	0,3	-	0,2	0,5	0,1	.	.	-	-5,3

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 12 ja 13 (Euroopan autonvalmistajien yhteistyöjärjestön ACEA:n tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Vuonna 2000.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2000 näiden alojen osuus oli 62,6 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Suhdannekyselyt

	Talouden luottamusindikaattori ²⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100) 1	Tehdasteollisuus				Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾ 6	Kuluttajien luottamusindikaattori ³⁾				
		Teollisuuden luottamusindikaattori					Yhteensä ⁵⁾ 7	Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 8	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana 9	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 10	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana 11
		Yhteensä ⁵⁾ 2	Tilaukanta 3	Valmistuote-varastot 4	Tuotanto-odotukset 5						
2003	93,1	-10	-25	10	4	80,8	-18	-5	-20	37	-10
2004	99,2	-5	-15	8	10	81,5	-14	-4	-14	30	-9
2005	97,9	-7	-17	11	6	81,2	-14	-4	-15	28	-9
2006	106,9	2	0	6	13	83,3	-9	-3	-9	15	-9
2006 I	102,6	-2	-9	9	11	82,2	-11	-3	-11	20	-9
2006 II	106,8	2	0	6	13	83,0	-10	-3	-10	16	-9
2006 III	108,2	4	3	5	12	83,8	-8	-3	-10	12	-8
2006 IV	109,9	6	6	4	15	84,2	-7	-3	-7	10	-9
2007 I	110,0	6	7	4	14	84,6	-5	-2	-5	6	-8
2006 joulukuuta	109,8	6	8	3	14	-	-6	-3	-5	9	-9
2007 tammikuuta	109,2	5	6	4	15	84,4	-7	-2	-7	8	-9
2007 helmikuuta	109,7	5	7	3	12	-	-5	-3	-4	5	-8
2007 maaliskuuta	111,1	6	8	4	14	-	-4	-1	-3	5	-8
2007 huhtikuuta	111,0	7	9	4	15	84,8	-4	-2	-3	3	-9
2007 toukokuuta	111,9	6	8	5	14	-	-1	-1	2	1	-6

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palvelualojen luottamusindikaattori			
	Yhteensä ⁵⁾ 12	Tilaukanta 13	Työllisyys-odotukset 14	Yhteensä ⁵⁾ 15	Tämänhetkinen suhdanne-tilanne 16	Varastojen määrä 17	Suhdanne-näkymät 18	Yhteensä ⁵⁾ 19	Suhdanne-näkymät 20	Kysyntä-tilanne 21	Kysyntä-näkymät 22
2003	-16	-23	-9	-10	-12	16	0	4	-4	3	14
2004	-12	-20	-4	-8	-12	14	1	11	6	8	18
2005	-7	-12	-2	-7	-12	13	4	11	5	10	18
2006	0	-5	5	0	3	14	13	18	13	18	23
2006 I	-2	-8	3	-3	-4	15	9	15	10	14	20
2006 II	-1	-6	4	1	1	14	16	19	14	18	24
2006 III	3	-2	7	2	5	13	14	19	14	19	25
2006 IV	3	-3	8	2	8	13	11	20	13	21	26
2007 I	0	-8	9	-1	1	16	12	21	16	21	25
2006 joulukuuta	2	-2	7	0	5	13	8	19	12	20	25
2007 tammikuuta	1	-8	10	-1	2	16	11	20	16	19	23
2007 helmikuuta	0	-8	8	-1	0	16	12	20	15	21	24
2007 maaliskuuta	0	-9	9	0	2	15	13	22	18	22	28
2007 huhtikuuta	1	-6	7	0	3	17	15	23	19	24	25
2007 toukokuuta	0	-7	6	2	5	11	13	22	19	22	25

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuksien erotus.

2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palvelualojen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palvelualojen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on pienempi kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on keskimääräistä negatiivisempi, ja jos arvo on yli 100, näkemys on keskimääräistä positiivisempi. Indikaattoria on laskettu vuosina 1990–2006.

3) Ranskalaisiin kyselylomakkeisiin tehtyjä muutosten vuoksi tulokset eivät tammikuusta 2004 alkaen ole täysin vertailukelpoisia aiempien tulosten kanssa.

4) Tietoja kerätään tamm-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.

5) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.3 Työmarkkinat¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Työllisyys

	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoitain					
	Milj. henkilöä (kp.)		Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdas- teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemis-toiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys-palvelut ja muut palvelut
Osuus, % ²⁾	100,0	100,0	84,6	15,4	4,3	17,5	7,6	24,8	15,3	30,4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	136,374	0,4	0,5	0,0	-2,7	-1,4	0,8	0,7	0,7	1,8
2004	137,365	0,7	0,7	0,9	-1,2	-1,3	1,5	1,0	2,1	1,2
2005	138,448	0,8	1,0	-0,1	-1,4	-1,2	2,7	0,7	2,1	1,3
2006	140,383	1,4	1,5	1,0	-0,1	-0,2	2,7	1,2	3,5	1,4
2005 IV	138,911	0,7	1,0	-1,0	-1,1	-1,1	2,4	0,5	2,5	0,8
2006 I	139,577	1,0	1,1	0,6	0,2	-0,6	2,0	0,8	2,8	1,2
II	140,255	1,5	1,5	1,3	1,2	-0,1	1,9	1,5	3,4	1,3
III	140,627	1,5	1,6	0,8	-0,7	0,1	2,9	1,2	3,8	1,3
IV	141,072	1,6	1,7	1,1	-1,1	-0,3	4,1	1,4	3,9	1,6
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä (kp.)</i>										
2005 IV	0,406	0,3	0,3	0,0	0,1	0,0	0,9	0,3	1,1	-0,1
2006 I	0,666	0,5	0,4	0,9	0,2	-0,1	0,6	0,5	0,9	0,6
II	0,677	0,5	0,5	0,6	0,7	0,2	0,7	0,5	0,9	0,4
III	0,373	0,3	0,4	-0,4	-1,8	0,0	0,9	0,1	1,0	0,4
IV	0,445	0,3	0,3	0,1	-0,4	-0,2	1,6	0,4	0,7	0,2

2. Työttömyys

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾			
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset	
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta
Osuus, % ²⁾	100,0		75,4		24,6		47,9		52,1	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	12,539	8,7	9,344	7,4	3,195	17,9	5,983	7,3	6,556	10,4
2004	12,882	8,8	9,661	7,5	3,221	18,2	6,193	7,5	6,690	10,4
2005	12,660	8,6	9,570	7,4	3,090	17,7	6,140	7,4	6,520	10,0
2006	11,717	7,9	8,832	6,7	2,886	16,7	5,612	6,7	6,105	9,3
2006 I	12,208	8,2	9,189	7,0	3,019	17,4	5,832	7,0	6,376	9,7
II	11,765	7,9	8,904	6,8	2,861	16,6	5,682	6,8	6,083	9,3
III	11,563	7,8	8,701	6,6	2,862	16,6	5,526	6,6	6,038	9,2
IV	11,314	7,6	8,483	6,4	2,832	16,5	5,352	6,4	5,963	9,0
2007 I	10,869	7,3	8,103	6,1	2,767	16,1	5,105	6,1	5,764	8,7
2006 marras	11,312	7,6	8,491	6,4	2,822	16,4	5,350	6,4	5,962	9,0
joulu	11,190	7,5	8,378	6,3	2,812	16,4	5,303	6,4	5,887	8,9
2007 tammi	11,039	7,4	8,233	6,2	2,806	16,4	5,212	6,2	5,827	8,8
helmi	10,863	7,3	8,090	6,1	2,773	16,2	5,098	6,1	5,764	8,7
maalis	10,707	7,2	7,985	6,0	2,721	15,9	5,005	6,0	5,701	8,6
huhti	10,611	7,1	7,924	6,0	2,688	15,7	4,954	5,9	5,657	8,6

Lähde: Eurostat.

1) Työllisyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Työllisyys: 2005; työttömyys: 2006.

3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot										Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾
	1	Välittömät verot		Yritykset	Välilliset verot		EU:n toime- lainten saamat	Sosiaali- turva- maksut	Työnantaja		Vakuutettu	Myynnit	Pääoma- verot	
		2	3		4	5			6	7				
1998	46,6	46,3	12,2	9,1	2,8	13,9	0,6	16,1	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	42,5
1999	47,0	46,7	12,5	9,3	2,9	14,1	0,6	16,1	8,3	4,9	2,3	0,3	0,3	43,0
2000	46,6	46,4	12,7	9,4	3,0	13,9	0,6	15,9	8,2	4,8	2,2	0,3	0,3	42,7
2001	45,8	45,6	12,3	9,2	2,8	13,6	0,6	15,7	8,2	4,7	2,2	0,2	0,3	41,8
2002	45,3	45,0	11,8	9,1	2,5	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,3	0,3	41,3
2003	45,2	44,5	11,5	8,9	2,3	13,5	0,4	15,8	8,3	4,7	2,1	0,6	0,5	41,3
2004	44,7	44,3	11,4	8,6	2,5	13,6	0,3	15,6	8,2	4,6	2,1	0,5	0,4	41,0
2005	45,1	44,7	11,6	8,7	2,7	13,7	0,3	15,5	8,1	4,5	2,2	0,5	0,3	41,2
2006	45,8	45,5	12,2	8,8	3,1	13,9	0,3	15,6	8,1	4,5	2,1	0,3	0,3	42,0

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot							Pääomamenot			Lisätieto: Perus- menot ³⁾		
	1	Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustukset	Tuki- palkkiot	EU:n toimi- elinten maksamat	Inves- toinnit	Pääoman siirrot		EU:n toimi- elinten maksamat	
														2
1998	48,9	45,1	10,6	4,7	4,6	25,2	22,2	2,1	0,5	3,8	2,4	1,4	0,1	44,2
1999	48,4	44,5	10,6	4,8	4,0	25,1	22,1	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,3
2000	47,6	43,9	10,4	4,8	3,9	24,8	21,7	2,0	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	43,7
2001	47,7	43,8	10,3	4,8	3,8	24,8	21,8	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,9
2002	47,8	44,0	10,4	4,9	3,5	25,2	22,3	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,0	44,3
2003	48,2	44,3	10,5	5,0	3,3	25,5	22,7	1,9	0,5	4,0	2,5	1,4	0,1	44,9
2004	47,6	43,7	10,4	5,0	3,1	25,2	22,5	1,7	0,5	3,8	2,5	1,4	0,0	44,4
2005	47,6	43,7	10,4	5,1	3,0	25,2	22,5	1,7	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	44,6
2006	47,4	43,3	10,3	5,0	2,9	25,1	22,3	1,7	0,5	4,1	2,5	1,6	0,0	44,4

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusali- jäämä (-) / -ylijäämä (+)	Julkinen kulutus ⁴⁾							Kollek- tiiviset kulutus- menot	Yksilölliset kulutus- menot
	Yhteensä	Valtio	Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turva- rahastot		Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Luontois- muotoiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)			
													1		
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,3	19,8	10,6	4,7	4,8	1,9	2,3	8,2	11,6	
1999	-1,4	-1,7	-0,1	0,1	0,4	2,7	19,9	10,6	4,8	4,9	1,9	2,3	8,3	11,6	
2000	-1,0	-1,4	-0,1	0,1	0,5	2,9	19,8	10,4	4,8	4,9	1,9	2,2	8,2	11,6	
2001	-1,9	-1,7	-0,4	-0,1	0,3	1,9	19,9	10,3	4,8	5,0	1,9	2,2	8,1	11,7	
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,3	10,4	4,9	5,1	1,9	2,1	8,2	12,0	
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,2	20,5	10,5	5,0	5,2	1,9	2,1	8,3	12,2	
2004	-2,8	-2,4	-0,3	-0,2	0,1	0,3	20,4	10,4	5,0	5,2	1,9	2,1	8,3	12,2	
2005	-2,5	-2,2	-0,3	-0,3	0,2	0,5	20,5	10,4	5,1	5,2	1,9	2,2	8,2	12,3	
2006	-1,6	-1,6	-0,1	-0,2	0,3	1,4	20,4	10,3	5,0	5,2	1,9	2,1	8,1	12,3	

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	LU	NL	AT	PT	SI	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	0,1	-4,0	0,4	-6,2	0,0	-4,1	-3,5	0,4	-3,1	-1,6	-2,9	-2,8	2,5
2004	0,0	-3,7	1,4	-7,9	-0,2	-3,6	-3,5	-1,2	-1,8	-1,2	-3,3	-2,3	2,3
2005	-2,3	-3,2	1,0	-5,5	1,1	-3,0	-4,2	-0,3	-0,3	-1,6	-6,1	-1,5	2,7
2006	0,2	-1,7	2,9	-2,6	1,8	-2,5	-4,4	0,1	0,6	-1,1	-3,9	-1,4	3,9

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Euroalueen tiedot viittaavat 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen. Tuloja, menoja ja alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä vuonna 2000 saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen alijäämä/ylijäämä nämä tulot mukaan laskettuna on 0,0 % BKT:stä). EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa EKT 95:n mukaisia julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3).
- 5) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot sekä swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

6.2 Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojen mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaatteet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1997	73,9	2,8	16,0	6,4	48,8	55,5	28,4	13,6	13,5	18,4
1998	72,6	2,7	15,0	5,3	49,6	52,2	26,5	14,5	11,2	20,4
1999	71,8	2,9	14,2	4,2	50,5	48,5	25,3	11,9	11,2	23,3
2000	69,3	2,7	13,0	3,7	49,8	44,0	22,0	11,0	11,0	25,3
2001	68,2	2,8	12,3	4,0	49,2	41,9	20,5	10,3	11,0	26,3
2002	68,0	2,7	11,7	4,5	49,1	40,0	19,3	9,7	11,0	28,0
2003	69,2	2,1	12,3	5,0	49,9	39,3	19,4	10,2	9,8	29,9
2004	69,7	2,2	11,9	5,0	50,6	37,5	18,4	9,9	9,2	32,2
2005	70,5	2,4	11,7	4,7	51,6	35,5	17,3	10,4	7,8	35,0
2006	68,9	2,5	11,4	4,1	51,0	32,8	17,6	7,6	7,5	36,2

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
		Valtio	Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva-korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutat ⁵⁾	Muut valuutat
1997	73,9	61,9	6,0	5,4	0,6	9,4	64,5	8,4	18,1	25,3	30,6	71,9	2,0
1998	72,6	60,9	6,1	5,3	0,4	8,1	64,5	7,5	15,4	26,4	30,8	70,8	1,8
1999	71,8	60,3	6,0	5,1	0,4	7,3	64,5	6,6	13,6	27,9	30,4	69,7	2,1
2000	69,3	58,1	5,9	4,9	0,4	6,5	62,8	5,8	13,4	27,9	28,0	67,3	1,9
2001	68,2	57,0	6,1	4,8	0,4	7,0	61,3	5,0	13,7	26,8	27,8	66,5	1,7
2002	68,0	56,6	6,3	4,8	0,4	7,6	60,4	5,0	15,3	25,2	27,5	66,6	1,5
2003	69,2	57,0	6,6	5,1	0,6	7,8	61,4	4,9	14,3	26,1	28,8	68,1	1,1
2004	69,7	57,4	6,7	5,1	0,4	7,8	61,8	4,6	14,3	26,5	28,9	68,6	1,1
2005	70,5	57,9	6,8	5,3	0,5	7,9	62,6	4,9	14,4	26,1	30,0	69,3	1,2
2006	68,9	56,3	6,6	5,4	0,6	7,5	61,4	4,6	13,7	25,2	30,0	68,0	0,9

3. Euroalueen maat

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	LU	NL	AT	PT	SI	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	98,6	63,9	31,2	107,8	48,8	62,4	104,3	6,3	52,0	64,6	56,8	28,6	44,3
2004	94,3	65,7	29,7	108,5	46,2	64,3	103,8	6,6	52,6	63,9	58,2	28,9	44,1
2005	93,2	67,9	27,4	107,5	43,2	66,2	106,2	6,1	52,7	63,5	63,6	28,4	41,4
2006	89,1	67,9	24,9	104,6	39,9	63,9	106,8	6,8	48,7	62,2	64,7	27,8	39,1

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Euroalueen tiedot viittaavat 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen. Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituina sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 tämä käsittää ecumääräisen, kotimaan valuutan määräisen ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttojen määräisen velan.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaateet				Velkojat			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Lainanotto-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokittelumuutokset ⁴⁾	Valuuttakurssi-vaikutukset ennen vuotta 2001 ⁵⁾	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998	1,8	2,2	-0,3	0,0	-0,1	0,1	-0,3	-0,8	2,8	-0,9	-0,7	1,5	2,7
1999	2,0	1,6	0,4	0,0	0,0	0,2	-0,2	-0,9	2,8	-1,8	-0,2	-2,0	3,8
2000	1,0	1,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,5	-0,3	1,9	-2,1	-2,0	-0,4	3,1
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,4	1,4	-0,2	-0,6	-0,2	2,1
2002	2,1	2,7	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,7	1,6	-0,4	-0,5	-0,3	2,6
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,4	0,6	0,7	2,7
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	2,7	-0,3	-0,3	0,1	3,4
2005	3,1	3,1	0,1	-0,1	0,0	0,3	0,3	-0,1	2,6	-0,7	-0,4	0,8	3,8
2006	1,5	1,4	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	-0,4	1,6	-1,2	1,0	-2,3	2,7

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Ali-jäämä (-) / ylijäämä (+) ⁹⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾										Arvostustekijät	Luokitte-lumuu-tukset	Muut ¹⁰⁾		
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Osakkeet ja osuudet	Arvostustekijät				Valuuttakurssi-vaikutukset	Muut ¹⁰⁾
				Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvo-pape-rit ¹¹⁾	Yksityistä-mistulot	Pääoma-sijoitukset									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1998	1,8	-2,3	-0,5	-0,2	0,2	0,0	0,1	-0,4	-0,7	0,2	-0,3	0,0	0,0	0,0			
1999	2,0	-1,4	0,6	0,0	0,5	0,1	0,0	-0,5	-0,7	0,1	0,4	0,2	0,0	0,2			
2000	1,0	0,0	1,0	1,0	0,7	0,2	0,2	0,0	-0,4	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0			
2001	1,9	-1,8	0,0	-0,5	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,6			
2002	2,1	-2,6	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,5	-0,1	0,0	0,0			
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,2	-0,2	-0,1	0,0	0,1			
2004	3,1	-2,8	0,3	0,3	0,2	0,0	0,1	0,0	-0,4	0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,1			
2005	3,1	-2,5	0,6	0,7	0,3	0,1	0,2	0,1	-0,2	0,2	0,1	0,1	-0,1	-0,1			
2006	1,5	-1,6	-0,1	0,3	0,4	-0,1	0,2	-0,1	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,5			

Lähde: EKP.

- Tiedot viittaavat 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen ja perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: $(\text{velka}[t] - \text{velka}[t-1]) / \text{BKT}(t)$.
- Taloustoimista johtuva rahoitustarve.
- Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja velkojen muutosten välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 2001 useita eri valuuttakursseja.
- Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamisiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
- Ei sisällä johdannaisia.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

	Yhteensä	Tulot						Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾	
		1	2	Välittömät verot 3	Välilliset verot 4	Sosiaaliturvamaksut 5	Myynnit 6	Tulot omaisuudesta 7	8		Pääomaverot 9
2000	IV	49,7	49,2	13,9	14,0	16,6	2,9	1,0	0,5	0,3	44,8
2001	I	42,3	41,9	10,5	12,8	15,2	1,8	0,8	0,4	0,2	38,7
	II	47,0	46,6	13,5	13,0	15,6	2,0	1,6	0,4	0,2	42,3
	III	43,4	43,1	11,6	12,4	15,5	1,9	0,9	0,4	0,3	39,7
	IV	49,0	48,5	13,5	13,9	16,3	2,9	1,1	0,5	0,3	43,9
2002	I	42,0	41,6	10,1	12,8	15,5	1,7	0,8	0,4	0,2	38,6
	II	45,7	45,2	12,6	12,7	15,5	2,0	1,6	0,5	0,3	41,1
	III	43,5	43,0	11,2	12,7	15,5	1,9	0,8	0,4	0,3	39,6
	IV	49,1	48,5	13,4	14,1	16,2	2,9	0,9	0,6	0,3	44,0
2003	I	42,1	41,6	9,8	12,9	15,6	1,7	0,7	0,5	0,2	38,5
	II	46,0	44,6	12,1	12,7	15,8	2,0	1,3	1,5	1,2	41,7
	III	42,9	42,4	10,8	12,7	15,5	1,9	0,7	0,5	0,2	39,3
	IV	49,3	48,2	13,1	14,2	16,2	2,9	0,8	1,0	0,3	43,8
2004	I	41,5	41,1	9,6	12,9	15,4	1,7	0,7	0,5	0,3	38,1
	II	45,2	44,4	12,2	13,1	15,4	2,0	0,9	0,8	0,6	41,2
	III	42,7	42,2	10,6	12,7	15,4	1,9	0,7	0,5	0,3	39,0
	IV	49,3	48,3	13,0	14,4	16,2	2,9	0,8	1,0	0,4	44,0
2005	I	42,2	41,6	10,0	13,0	15,4	1,7	0,6	0,5	0,2	38,6
	II	45,0	44,3	11,9	13,3	15,3	2,0	1,0	0,6	0,3	40,9
	III	43,4	42,7	11,0	12,9	15,3	1,9	0,7	0,7	0,3	39,6
	IV	49,5	48,8	13,5	14,4	16,2	2,9	0,9	0,8	0,3	44,3
2006	I	42,8	42,4	10,3	13,4	15,4	1,7	0,8	0,5	0,3	39,3
	II	46,2	45,8	12,7	13,7	15,4	2,0	1,2	0,5	0,3	42,1
	III	43,7	43,3	11,5	13,0	15,4	1,9	0,8	0,5	0,3	40,1
	IV	49,9	49,3	14,3	14,4	16,0	2,9	0,9	0,6	0,3	45,0

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

	Yhteensä	Menot							Pääomamenot			Alijäämä (-) / ylijäämä (+)	Perus- alijäämä (-) / -ylijäämä (+)	
		Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Välituote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustukset	Tuki- palkkiot	Investoinnit	Pääoman siirrot	9			10
2000	IV	49,7	45,9	11,0	5,3	3,7	25,8	22,0	1,6	3,8	3,1	1,5	0,1	3,8
2001	I	45,7	42,3	10,1	4,2	4,0	24,1	20,9	1,3	3,4	1,9	1,5	-3,4	0,6
	II	46,3	42,8	10,2	4,6	3,9	24,1	20,8	1,3	3,5	2,4	1,1	0,7	4,5
	III	46,1	42,4	10,0	4,6	3,8	24,1	20,8	1,4	3,7	2,5	1,2	-2,6	1,2
	IV	51,1	46,1	11,0	5,7	3,6	25,9	22,1	1,7	4,9	3,2	1,7	-2,0	1,5
2002	I	46,3	42,9	10,3	4,3	3,7	24,6	21,2	1,4	3,5	2,0	1,5	-4,3	-0,6
	II	46,7	43,2	10,3	4,9	3,5	24,4	21,2	1,3	3,4	2,3	1,1	-1,0	2,5
	III	46,8	43,1	10,0	4,7	3,5	24,9	21,4	1,4	3,7	2,5	1,2	-3,3	0,2
	IV	50,8	46,4	11,0	5,7	3,3	26,3	22,7	1,6	4,4	2,8	1,6	-1,7	1,6
2003	I	47,0	43,5	10,4	4,5	3,5	25,1	21,6	1,3	3,5	1,9	1,6	-5,0	-1,5
	II	47,4	43,9	10,4	4,8	3,4	25,3	21,8	1,3	3,6	2,4	1,2	-1,4	2,0
	III	47,0	43,4	10,2	4,8	3,3	25,1	21,6	1,3	3,7	2,5	1,2	-4,2	-0,9
	IV	51,2	46,3	11,0	5,7	3,1	26,5	22,9	1,5	4,8	3,3	1,6	-1,9	1,2
2004	I	46,6	43,2	10,4	4,6	3,2	25,1	21,5	1,2	3,4	1,9	1,4	-5,1	-1,8
	II	46,7	43,4	10,4	4,9	3,1	25,0	21,6	1,2	3,3	2,3	1,0	-1,5	1,6
	III	46,2	42,7	10,0	4,7	3,2	25,0	21,6	1,3	3,4	2,5	1,0	-3,4	-0,3
	IV	50,7	45,9	11,0	5,7	3,0	26,2	22,7	1,4	4,9	3,1	1,8	-1,4	1,6
2005	I	47,1	43,4	10,3	4,7	3,1	25,3	21,5	1,2	3,8	1,9	1,9	-5,0	-1,9
	II	46,6	43,2	10,3	5,0	3,2	24,7	21,5	1,1	3,4	2,4	1,0	-1,6	1,6
	III	45,9	42,4	9,9	4,8	2,9	24,8	21,4	1,2	3,4	2,5	0,9	-2,5	0,5
	IV	50,7	45,9	11,1	5,8	2,8	26,2	22,7	1,4	4,8	3,1	1,6	-1,2	1,6
2006	I	45,9	42,7	10,1	4,6	3,0	25,1	21,4	1,2	3,2	1,9	1,2	-3,0	-0,1
	II	46,3	42,9	10,3	4,9	3,1	24,5	21,4	1,1	3,4	2,4	1,0	0,0	3,1
	III	46,3	42,1	9,8	4,7	2,9	24,6	21,2	1,2	4,3	2,5	1,7	-2,6	0,3
	IV	50,8	45,3	10,7	5,8	2,7	26,1	22,4	1,4	5,4	3,3	2,2	-0,9	1,8

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Tiedot viittaavat 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen. Tuloja, menoja ja alijäämä/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääriä lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

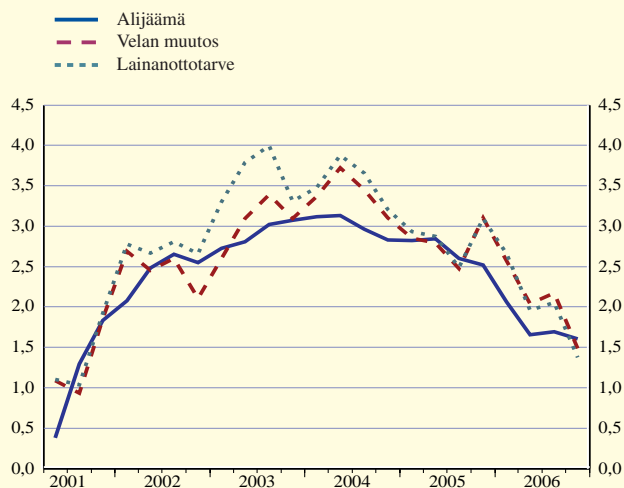
1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain²⁾

	Yhteensä	Rahoitusvaateet			
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5
2004 I	70,6	2,1	12,3	5,5	50,8
II	71,3	2,2	12,1	5,5	51,5
III	71,1	2,3	12,0	5,5	51,4
IV	69,7	2,2	11,9	5,0	50,6
2005 I	71,0	2,2	11,9	5,2	51,7
II	71,7	2,3	11,6	5,2	52,6
III	71,3	2,4	11,7	5,2	52,0
IV	70,5	2,4	11,7	4,7	51,6
2006 I	70,9	2,5	11,7	4,9	51,8
II	71,1	2,5	11,6	4,9	52,0
III	70,6	2,5	11,6	4,7	51,7
IV	68,9	2,5	11,4	4,1	51,0

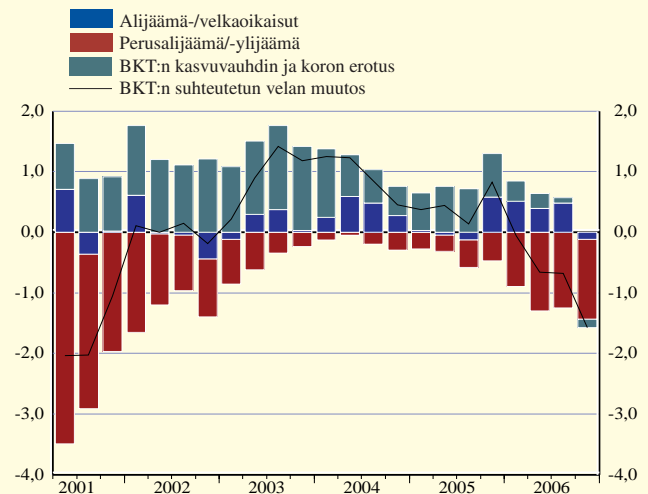
2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut							Lisätieto: Lainanotto-tarve	
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset				Arvostustekijät ja luokittelumuutokset	Muut		
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvopaperit				Osakkeet ja osuudet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004 I	8,5	-5,1	3,4	1,9	1,4	-0,1	0,2	0,5	0,0	1,4	8,4
II	5,8	-1,5	4,3	4,0	3,4	0,1	0,2	0,2	0,0	0,3	5,8
III	1,8	-3,4	-1,6	-1,2	-1,4	0,0	0,2	0,1	-0,3	-0,2	2,1
IV	-3,2	-1,4	-4,6	-3,3	-2,5	0,1	-0,2	-0,6	-0,2	-1,2	-3,0
2005 I	7,3	-5,0	2,3	2,2	1,3	0,1	0,3	0,5	0,1	0,0	7,2
II	5,5	-1,6	3,8	3,5	2,5	0,1	0,4	0,5	0,0	0,4	5,5
III	0,6	-2,5	-1,9	-2,5	-2,4	0,0	0,3	-0,3	0,0	0,5	0,6
IV	-0,6	-1,2	-1,7	-0,5	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	-0,1	-1,2	-0,5
2006 I	5,0	-3,0	1,9	1,3	1,1	0,1	0,6	-0,5	-0,3	0,9	5,2
II	3,3	0,0	3,2	3,2	2,5	0,1	0,4	0,3	0,7	-0,7	2,6
III	1,1	-2,6	-1,4	-0,8	-0,7	-0,1	0,0	0,0	0,1	-0,8	1,0
IV	-3,1	-0,9	-3,9	-2,3	-1,4	-0,6	-0,1	-0,2	-0,1	-1,6	-3,0

K28 Alijäämä, lainanottomatarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

K29 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Tiedot viittaavat 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen.

2) Kantatiedot vuosineljännekseltä t ilmoitetaan prosentteina neljänneksen t ja kolmen edeltävän neljänneksen BKT:n summasta.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, nettomääräiset taloustoimet)

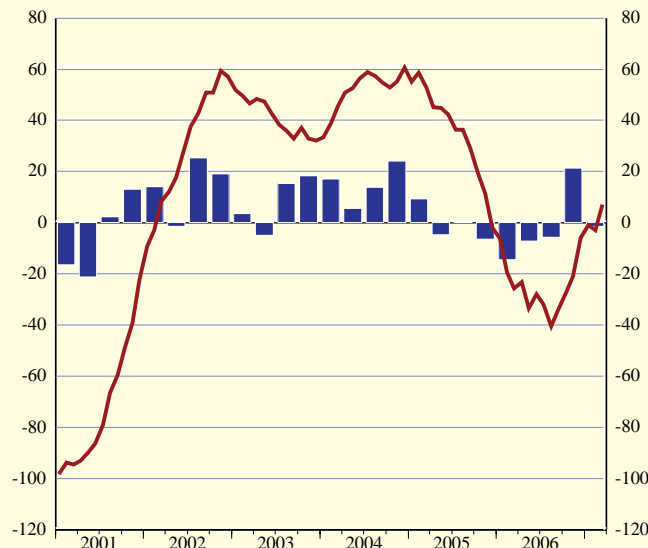
1. Yhteenveto maksutaseesta

	Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- anto/otto ulkomaile/ta (sarakeet 1-6)	Rahoitustase						Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoit- ukset	Arvo- paperi- sijoit- ukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	60,7	100,5	32,6	-13,7	-58,6	16,6	77,3	-18,7	-68,6	72,9	-8,3	-27,1	12,5	-58,6
2005	-1,9	45,4	34,8	-11,6	-70,5	12,1	10,3	25,5	-210,0	146,1	-13,9	85,3	18,0	-35,8
2006	-6,1	30,5	36,6	1,8	-75,0	11,3	5,3	134,0	-156,7	273,1	-2,6	21,7	-1,5	-139,3
2006 I	-14,5	-3,5	5,0	4,4	-20,4	1,9	-12,6	72,8	-35,4	23,1	-7,6	86,8	5,9	-60,2
2006 II	-7,2	6,8	12,5	-10,6	-15,8	1,3	-5,8	39,1	-20,0	97,6	-2,1	-34,9	-1,5	-33,3
2006 III	-5,7	7,5	9,8	0,9	-23,9	2,1	-3,6	51,0	-43,9	22,3	7,9	67,8	-3,2	-47,4
2006 IV	21,3	19,7	9,3	7,1	-14,9	6,0	27,3	-28,8	-57,3	130,0	-0,8	-98,1	-2,7	1,5
2007 I	-1,4	7,9	6,2	2,3	-17,8	5,5	4,1	-5,1	-32,8	133,4	-14,6	-89,6	-1,5	1,0
2006 maalis	-1,1	2,6	1,5	2,2	-7,5	0,1	-1,0	46,8	-1,5	36,3	-2,3	8,0	6,4	-45,7
2006 huhti	-5,7	1,1	3,3	-4,0	-6,2	0,3	-5,4	12,1	2,0	-9,0	-6,3	26,6	-1,2	-6,7
2006 touko	-10,6	0,4	4,1	-9,5	-5,5	0,3	-10,3	25,6	-6,2	37,9	2,5	-6,9	-1,7	-15,3
2006 kesä	9,1	5,3	5,0	2,9	-4,1	0,7	9,9	1,4	-15,8	68,7	1,8	-54,7	1,4	-11,2
2006 heinä	-1,2	4,1	4,2	-1,1	-8,4	0,8	-0,4	8,2	-10,8	4,6	3,4	12,3	-1,3	-7,8
2006 elokuu	-5,9	-2,2	1,8	1,5	-7,0	1,0	-4,8	3,7	-5,5	-22,5	-2,5	35,0	-0,8	1,2
2006 syys	1,4	5,6	3,8	0,5	-8,5	0,2	1,7	39,1	-27,7	40,2	7,1	20,5	-1,1	-40,7
2006 loka	1,8	6,0	3,3	0,4	-7,9	0,7	2,5	8,8	-12,8	35,3	5,8	-19,5	0,1	-11,3
2006 marras	5,7	7,8	2,3	2,7	-7,1	1,2	7,0	-8,4	-15,7	61,9	-2,1	-51,7	-0,8	1,5
2006 joulukuu	13,8	5,9	3,6	4,1	0,2	4,1	17,9	-29,2	-28,8	32,8	-4,5	-26,8	-1,9	11,3
2007 tammi	-4,5	-3,0	0,6	-1,1	-1,0	2,5	-2,0	42,1	-12,3	35,4	-4,9	26,9	-3,1	-40,1
2007 helmikuu	-5,7	2,5	2,9	0,4	-11,5	1,4	-4,3	-9,2	-12,4	26,2	-7,8	-14,7	-0,6	13,6
2007 maaliskuu	8,8	8,5	2,7	2,9	-5,3	1,6	10,4	-37,9	-8,1	71,7	-1,8	-101,8	2,1	27,6
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>														
2007 maalis	7,0	42,0	37,8	-0,3	-72,4	14,9	21,9	56,2	-154,1	383,3	-9,6	-154,7	-8,9	-78,1

K30 Vaihtotase

(miljardia euroa)

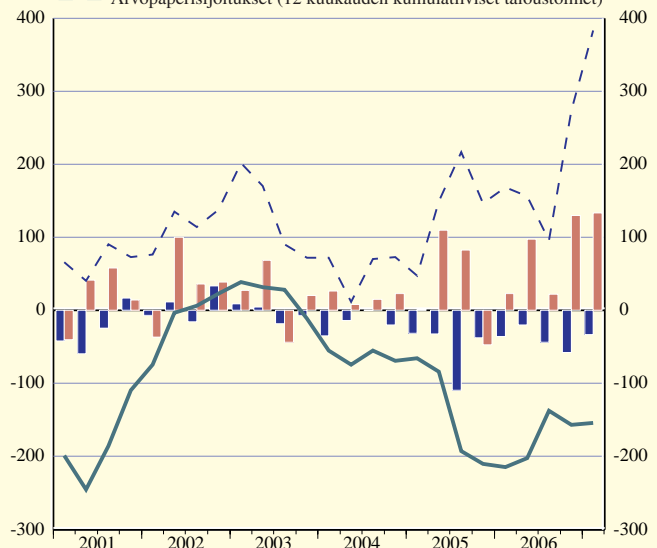
Taloustoimet neljännesvuosittain
12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet

K31 Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa)

Suorat sijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
Arvopaperisijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
Suorat sijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)
Arvopaperisijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)

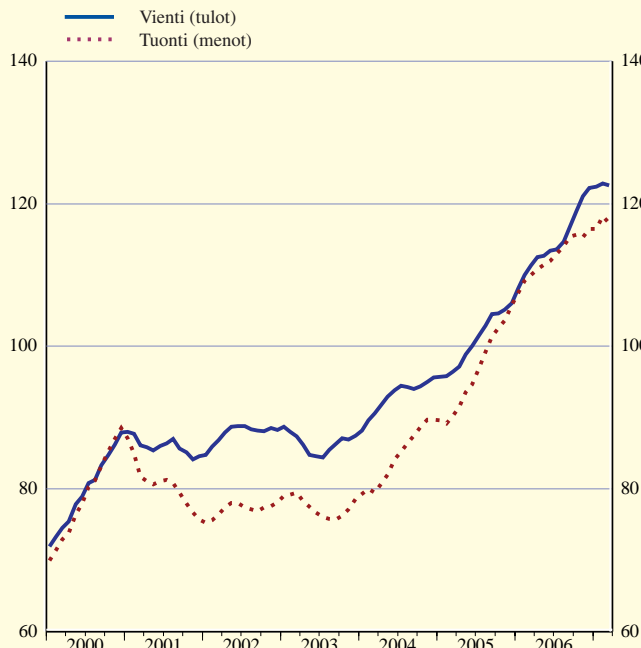
Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa, taloustoimet)

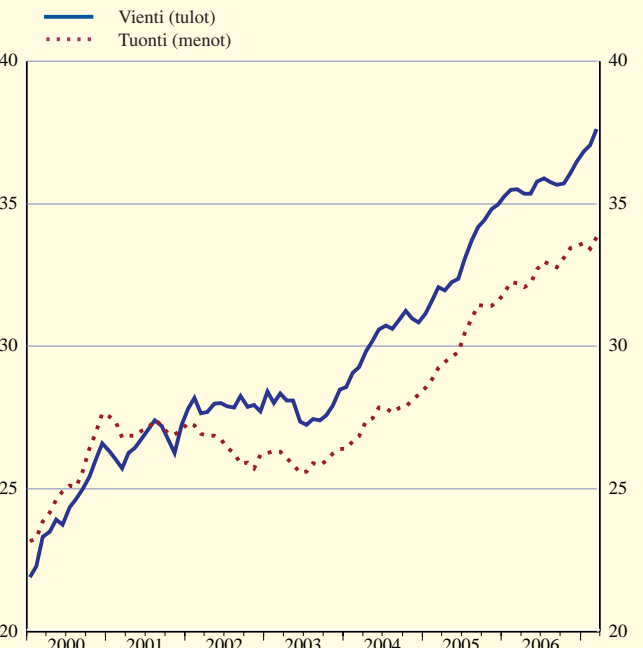
2. Vaihtotase ja pääomansiirrot

	Vaihtotase											Pääomansiirrot	
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2004	1 866,8	1 806,0	60,7	1 129,3	1 028,9	366,4	333,8	288,9	302,7	82,1	140,7	24,6	8,1
2005	2 066,1	2 067,9	-1,9	1 224,2	1 178,9	401,8	367,0	354,7	366,2	85,4	155,9	24,1	12,0
2006	2 338,7	2 344,8	-6,1	1 390,0	1 359,5	429,8	393,2	432,6	430,8	86,3	161,3	23,7	12,4
2006 I	545,2	559,7	-14,5	330,3	333,8	97,5	92,5	91,6	87,3	25,8	46,2	5,9	4,0
2006 II	584,9	592,1	-7,2	343,5	336,6	107,5	95,1	116,4	127,0	17,5	33,4	4,5	3,2
2006 III	575,8	581,4	-5,7	342,1	334,6	114,1	104,3	104,0	103,1	15,5	39,4	4,4	2,4
2006 IV	632,9	611,6	21,3	374,1	354,4	110,6	101,3	120,6	113,5	27,5	42,4	8,8	2,8
2007 I	606,7	608,1	-1,4	361,3	353,4	103,1	96,9	114,0	111,7	28,3	46,2	7,5	2,1
2007 tammi	192,2	196,7	-4,5	113,4	116,4	33,4	32,7	36,1	37,1	9,3	10,4	3,5	1,0
2007 helmi	196,2	201,9	-5,7	116,7	114,2	33,0	30,1	34,1	33,7	12,4	23,9	1,9	0,5
2007 maal. I	218,4	209,6	8,8	131,2	122,7	36,8	34,1	43,8	40,9	6,6	11,9	2,1	0,6
Kausivaihtelusta puhdistettu													
2006 I	560,4	566,6	-6,2	333,9	330,0	106,5	96,6	98,0	99,8	22,0	40,2	.	.
2006 II	576,3	580,8	-4,5	340,4	335,9	107,3	98,1	107,6	109,3	21,0	37,4	.	.
2006 III	590,0	594,5	-4,4	350,5	346,2	107,0	98,3	111,1	109,1	21,5	40,8	.	.
2006 IV	614,6	603,7	10,8	366,7	349,3	109,4	100,5	114,6	111,5	23,8	42,5	.	.
2007 I	625,9	620,8	5,1	367,6	351,8	112,8	101,5	122,2	128,1	23,3	39,4	.	.
2006 heinä	191,7	195,6	-3,9	113,3	114,4	35,5	32,5	36,0	35,2	6,8	13,5	.	.
2006 elo	195,8	199,4	-3,6	116,0	115,7	35,6	32,7	36,9	37,3	7,3	13,7	.	.
2006 syys	202,5	199,4	3,1	121,1	116,1	35,9	33,1	38,2	36,6	7,4	13,6	.	.
2006 loka	200,3	196,9	3,4	119,7	115,0	35,7	33,5	36,8	33,6	8,1	14,8	.	.
2006 marras	199,8	199,1	0,7	122,2	114,7	36,7	33,8	35,1	36,8	5,8	14,0	.	.
2006 joul. I	214,4	207,7	6,8	124,8	119,6	37,0	33,3	42,8	41,1	9,8	13,7	.	.
2007 tammi	202,0	198,5	3,5	120,2	115,2	36,8	33,8	40,2	40,3	4,8	9,2	.	.
2007 helmi	211,8	215,5	-3,7	123,5	119,8	37,3	33,2	38,5	43,4	12,4	19,1	.	.
2007 maal. I	212,2	206,8	5,4	123,9	116,7	38,7	34,5	43,5	44,4	6,1	11,2	.	.

K32 Tavarat
(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

K33 Palvelut
(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa)

3. Tuotannontekijäkorvaukset

(taloustoimet)

	Palkansaaja- korvaukset		Sijoitusten tuotot											
	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset				Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
			Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2004	15,5	7,9	273,4	294,7	100,6	76,2	13,4	12,8	24,5	56,2	67,7	77,0	67,2	72,4
2005	15,7	9,3	339,0	357,0	121,5	89,1	14,0	13,5	31,3	71,2	78,1	82,4	94,1	100,7
2006	16,1	10,0	416,5	420,8	124,4	66,7	18,4	16,3	38,0	99,4	100,0	89,6	135,7	148,8
2005 IV	4,1	2,4	99,7	104,1	38,7	33,1	4,2	4,1	7,3	14,0	20,9	23,3	28,6	29,7
2006 I	4,0	2,2	87,6	85,1	22,9	12,9	4,2	3,4	8,2	16,0	22,7	21,8	29,6	31,0
II	4,0	2,4	112,4	124,6	38,1	18,6	4,5	4,0	13,2	43,0	24,0	23,1	32,5	36,0
III	4,0	2,9	100,0	100,1	26,8	15,4	4,5	4,1	8,5	21,4	25,8	21,2	34,4	38,1
IV	4,2	2,5	116,5	111,0	36,6	19,8	5,2	4,9	8,0	19,0	27,5	23,6	39,3	43,7

4. Suorat sijoitukset

(nettomääräiset taloustoimet)

	Euroalueelta ulkomaille							Ulkomailta euroalueelle						
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
		Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset
2004	-161,0	-171,1	-21,4	-149,8	10,1	0,1	10,0	92,4	95,7	0,7	95,0	-3,3	0,5	-3,8
2005	-301,6	-242,0	-11,0	-230,9	-59,7	-0,2	-59,5	91,6	64,0	0,7	63,2	27,7	-0,3	28,0
2006	-314,8	-264,2	-34,7	-229,5	-50,6	-1,0	-49,6	158,1	128,8	4,3	124,6	29,3	0,3	29,0
2006 I	-56,3	-49,6	-1,7	-47,9	-6,8	0,2	-7,0	20,9	17,8	1,6	16,2	3,1	-0,3	3,5
II	-112,5	-92,0	-6,5	-85,5	-20,5	-0,6	-19,9	92,5	79,6	0,5	79,1	12,8	1,0	11,9
III	-73,5	-65,1	-10,4	-54,6	-8,4	0,2	-8,6	29,6	25,6	1,2	24,4	4,0	-0,3	4,3
IV	-72,5	-57,5	-16,1	-41,4	-14,9	-0,7	-14,2	15,2	5,8	0,9	4,9	9,4	0,0	9,4
2007 I	-75,4	-55,4	-10,5	-44,9	-20,0	2,2	-22,1	42,6	8,7	0,7	8,1	33,9	-1,1	35,0
2006 maalis	-5,7	-15,2	0,3	-15,5	9,5	0,3	9,2	4,2	-1,6	0,2	-1,8	5,8	-0,5	6,3
huhti	-83,0	-60,2	-1,7	-58,4	-22,8	-0,3	-22,5	85,0	71,4	0,0	71,3	13,6	0,2	13,4
touko	-16,2	-20,4	-3,5	-16,9	4,2	-0,2	4,4	10,0	8,3	0,4	7,9	1,7	0,4	1,3
kesä	-13,3	-11,4	-1,2	-10,2	-1,9	-0,1	-1,8	-2,5	0,0	0,1	-0,1	-2,4	0,4	-2,8
heinä	-21,1	-18,1	-1,5	-16,5	-3,1	0,1	-3,1	10,3	7,1	0,4	6,7	3,3	-0,1	3,4
elo	-4,3	-7,4	-3,6	-3,8	3,1	0,0	3,1	-1,2	4,6	0,4	4,1	-5,7	-0,1	-5,6
syys	-48,0	-39,6	-5,3	-34,3	-8,5	0,1	-8,5	20,4	14,0	0,4	13,6	6,4	-0,1	6,5
loka	-22,2	-13,2	-5,8	-7,5	-9,0	0,1	-9,1	9,4	3,4	1,1	2,3	6,0	1,5	4,4
marras	-12,3	-16,2	-1,9	-14,3	3,8	-0,2	4,0	-3,3	-3,8	-0,2	-3,6	0,5	-1,7	2,1
joulu	-37,9	-28,1	-8,5	-19,6	-9,8	-0,7	-9,1	9,1	6,2	0,0	6,2	3,0	0,1	2,9
2007 tammi	-24,3	-25,8	-2,6	-23,2	1,5	2,3	-0,8	12,0	2,0	0,2	1,8	10,1	-1,1	11,2
helmi	-29,6	-10,8	-0,1	-10,7	-18,8	-0,3	-18,5	17,2	7,7	4,2	3,5	9,4	0,2	9,2
maalis	-21,5	-18,8	-7,8	-11,1	-2,7	0,2	-2,8	13,4	-1,0	-3,8	2,8	14,3	-0,2	14,5

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa, taloustoimet)

5. Arvopaperisijoitukset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit										
	Saamiset			Velat	Joukkolainat					Rahamarkkinainstrumentit					
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset		Saamiset		Velat	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Saamiset			Velat	
				Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä					Muut kuin rahalaitokset	Julkisyhteisöt			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2004	0,0	-22,4	-84,1	-3,7	126,8	0,6	-81,9	-98,1	-2,1	273,5	0,0	-43,1	-14,9	0,1	16,5
2005	-0,1	-14,4	-119,8	-3,5	263,2	-0,7	-119,6	-142,2	-0,8	248,6	0,1	-14,5	-0,1	0,1	45,6
2006	0,0	-27,9	-101,5	-6,1	290,3	-2,4	-166,4	-117,6	-1,1	459,3	-0,1	-48,7	-12,5	0,1	0,6
2006 I	0,0	-19,5	-77,6	-0,8	120,4	-0,2	-53,9	-36,1	-0,2	81,7	0,7	2,5	-10,0	-3,8	15,2
2006 II	0,0	11,1	7,2	-2,6	32,8	1,0	-23,4	-25,6	0,1	116,5	-3,2	-7,6	-0,7	-3,2	-10,4
2006 III	0,0	-4,7	-23,7	-0,9	53,5	-0,4	-51,9	-15,7	-0,2	80,9	1,9	-25,0	0,7	3,1	6,8
2006 IV	0,0	-14,8	-7,4	-1,8	83,6	-2,8	-37,2	-40,2	-0,8	180,2	0,6	-18,5	-2,4	4,0	-10,9
2007 I	0,0	-16,4	0,8	-	109,3	-0,6	-50,1	-41,8	-	134,5	0,7	-25,5	-2,9	-	24,8
2006 maal	0,0	-8,7	-17,7	-	49,2	-0,1	-13,8	-16,5	-	53,8	0,0	-2,0	-0,5	-	-7,2
2006 huhti	0,0	3,3	-6,0	-	-11,5	0,2	-6,1	-10,7	-	25,3	-1,1	-7,1	0,6	-	4,2
2006 touko	0,0	3,2	12,3	-	-16,4	0,1	-10,8	-12,2	-	65,3	-1,6	-2,2	-2,0	-	2,3
2006 kesä	0,0	4,5	1,0	-	60,7	0,6	-6,4	-2,7	-	25,9	-0,4	1,7	0,7	-	-16,8
2006 heinä	0,0	3,2	-11,7	-	42,8	0,2	-13,2	-2,0	-	6,2	0,4	-18,1	-1,1	-	-2,0
2006 elo	0,0	-4,7	-7,2	-	-13,6	0,0	-8,9	-9,1	-	15,1	1,0	0,2	1,2	-	3,3
2006 syys	0,0	-3,2	-4,8	-	24,2	-0,6	-29,8	-4,6	-	59,6	0,5	-7,1	0,5	-	5,5
2006 loka	0,0	-5,8	-2,1	-	23,9	-1,8	-14,6	-19,4	-	52,7	0,4	-5,8	-5,3	-	13,1
2006 marras	0,0	-0,8	-7,4	-	27,2	-0,5	-24,7	-9,7	-	69,6	0,3	-9,6	5,0	-	12,5
2006 joul	0,0	-8,2	2,1	-	32,4	-0,6	2,1	-11,1	-	57,9	-0,1	-3,1	-2,1	-	-36,6
2007 tammi	0,0	-6,0	-3,4	-	43,6	-0,1	-32,2	-11,1	-	35,7	0,5	-8,4	-2,2	-	18,9
2007 helmi	0,0	-14,7	-7,5	-	40,4	0,0	-15,5	-14,0	-	35,6	0,1	-4,3	1,5	-	4,6
2007 maal	0,0	4,2	11,8	-	25,7	-0,5	-2,4	-16,8	-	63,3	0,2	-12,8	-2,2	-	1,3

6. Muut sijoitukset sektoreittain

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit		
	Saamiset		Velat		Saamiset	Käteinen ja talletukset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Käteinen ja talletukset	Velat
	1	2	3	4				5	6	7	8	9	10			
	2004	-310,7	283,6	0,4	7,8	-1,6	-2,0	-3,8	-260,1	245,7	6,2	-17,0	-266,3	262,7	-49,3	-9,1
2005	-569,1	654,3	-0,9	6,7	5,1	-2,4	-2,2	-395,5	483,5	-96,9	55,3	-298,6	428,2	-177,7	-6,0	166,4
2006	-751,0	772,6	-2,9	18,6	3,4	-3,0	1,2	-522,1	489,1	-133,3	82,5	-388,8	406,6	-229,3	25,6	263,7
2006 I	-219,2	305,9	-3,2	7,0	7,6	3,8	-2,2	-135,7	222,9	-12,9	13,1	-122,8	209,8	-87,8	-10,5	78,3
2006 II	-113,7	78,8	0,9	2,1	-11,0	-12,1	0,3	-57,5	9,0	-15,1	21,6	-42,4	-12,5	-46,0	6,7	67,4
2006 III	-144,5	212,3	0,5	4,9	12,3	8,5	6,3	-119,9	161,7	-32,6	21,3	-87,3	140,5	-37,4	10,7	39,4
2006 IV	-273,6	175,6	-1,1	4,7	-5,5	-3,2	-3,2	-209,1	95,4	-72,8	26,6	-136,3	68,8	-58,0	18,7	78,7
2007 I	-388,5	298,9	-5,4	9,4	3,9	5,5	1,1	-280,1	249,9	-60,9	22,8	-219,2	227,2	-106,8	-37,0	38,5
2006 maal	-71,0	79,0	1,2	1,6	2,6	0,5	0,1	-61,5	68,2	-12,4	4,0	-49,0	64,1	-13,4	10,3	9,1
2006 huhti	-86,2	112,8	0,0	-1,4	-4,5	-4,9	4,3	-64,6	81,7	-0,1	10,1	-64,5	71,6	-17,1	2,9	28,3
2006 touko	-75,7	68,8	0,1	4,4	-4,3	-4,7	-4,7	-45,0	40,4	-3,0	2,5	-42,0	38,0	-26,4	-7,0	28,7
2006 kesä	48,2	-102,9	0,8	-0,9	-2,2	-2,6	0,7	52,1	-113,0	-11,9	9,0	64,1	-122,0	-2,5	10,8	10,3
2006 heinä	-58,8	71,1	1,6	1,0	7,2	7,1	2,1	-48,5	64,9	-10,4	8,6	-38,1	56,3	-19,1	8,0	3,1
2006 elo	11,1	23,9	-1,5	1,3	0,6	0,0	-0,6	7,3	18,7	-7,1	6,7	14,4	12,0	4,8	0,2	4,5
2006 syys	-96,8	117,3	0,5	2,5	4,6	1,5	4,8	-78,6	78,1	-15,1	6,0	-63,5	72,1	-23,2	2,5	31,8
2006 loka	-104,7	85,2	-0,5	-1,1	-2,4	-4,1	-2,1	-78,0	63,2	-41,8	5,0	-36,2	58,3	-23,8	3,3	25,2
2006 marras	-148,4	96,7	0,5	3,2	-3,8	-4,3	1,6	-105,9	70,3	-10,5	27,3	-95,4	42,9	-39,2	-8,4	21,6
2006 joul	-20,5	-6,3	-1,1	2,5	0,7	5,2	-2,7	-25,2	-38,1	-20,5	-5,7	-4,7	-32,4	5,0	23,9	31,9
2007 tammi	-141,9	168,8	-1,5	5,7	1,0	1,3	-5,3	-91,7	144,7	-27,1	9,4	-64,6	135,3	-49,6	-30,7	23,6
2007 helmi	-126,2	111,6	-3,5	0,4	0,1	1,6	4,6	-89,8	78,2	-4,7	7,8	-85,1	70,3	-33,1	-10,3	28,4
2007 maal	-120,3	18,5	-0,4	3,2	2,8	2,6	1,8	-98,6	27,0	-29,2	5,5	-69,5	21,5	-24,1	4,0	-13,5

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, taloustoimet)

7. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2004	0,6	-0,3	7,8	0,0	0,0	-0,4	1,7	-2,0	-1,3	0,0	-3,7	-0,2
2005	-0,9	0,0	6,6	0,0	0,0	6,3	8,8	-2,4	-1,1	0,0	-1,9	-0,3
2006	-2,9	0,0	18,6	0,0	0,0	4,2	7,2	-3,0	-0,8	0,0	1,3	-0,1
2005 IV	-1,2	0,0	-0,9	0,0	0,0	-2,1	-1,0	-1,1	0,1	0,0	-2,1	0,0
2006 I	-3,2	0,0	6,9	0,1	0,0	7,7	4,0	3,8	-0,2	0,0	-1,8	-0,4
II	0,9	0,0	2,1	0,0	0,0	-10,8	1,4	-12,1	-0,3	0,0	0,2	0,1
III	0,5	0,0	4,8	0,0	0,0	12,3	3,7	8,5	0,1	0,0	6,2	0,1
IV	-1,1	0,0	4,7	0,0	0,0	-5,0	-1,9	-3,2	-0,4	0,0	-3,3	0,0

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2004	-256,2	-4,0	242,8	2,9	-6,2	-39,0	-30,0	-9,1	-4,1	9,5	22,8	1,6
2005	-392,3	-3,2	481,9	1,6	-8,9	-152,2	-146,2	-6,0	-16,7	11,8	148,8	5,8
2006	-517,9	-4,2	486,1	3,0	-6,9	-215,8	-241,5	25,6	-6,5	8,6	252,8	2,3
2005 IV	-90,7	3,4	125,0	-4,8	-1,9	-36,2	-50,1	13,9	1,0	5,0	50,3	0,8
2006 I	-131,8	-3,9	217,0	5,9	-3,8	-75,7	-65,2	-10,5	-8,4	4,4	68,2	5,6
II	-58,0	0,5	14,6	-5,6	-3,7	-44,2	-50,9	6,7	1,9	4,1	67,9	-4,7
III	-118,8	-1,0	159,5	2,3	2,4	-36,0	-46,8	10,7	-3,8	3,2	33,2	3,0
IV	-209,3	0,3	95,0	0,4	-1,8	-59,9	-78,6	18,7	3,7	-3,2	83,4	-1,6

8. Valuuttavaranto

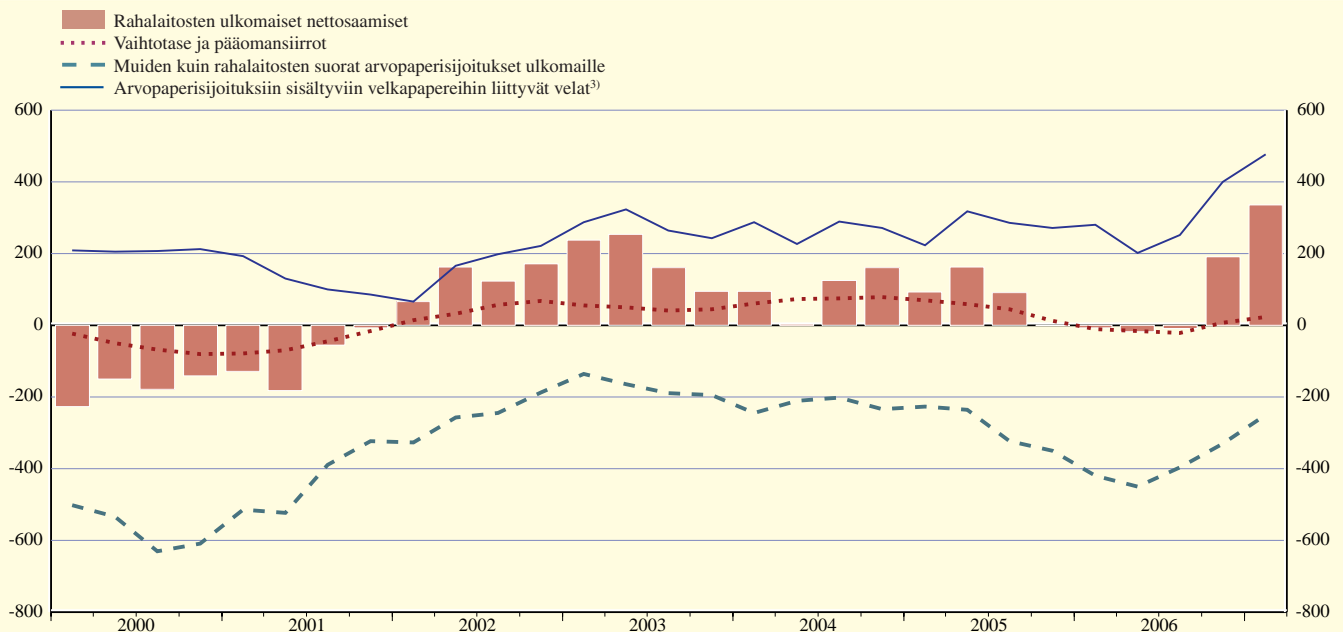
	Yhteensä	Kulta	Eriyiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset						Muut saamiset	
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan- naiset
						Rahaviran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- markkina- instrumentit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2004	12,5	1,2	0,5	4,0	6,8	-2,9	3,3	0,5	18,3	-12,2	-0,1	0,0
2005	18,0	3,9	-0,2	8,6	5,8	0,2	7,2	0,0	-4,9	3,3	0,0	0,0
2006	-1,5	4,2	-0,5	5,2	-10,6	6,1	-2,8	0,0	-19,4	5,5	0,0	0,2
2005 IV	8,3	1,2	-0,1	3,0	4,2	-2,1	6,1	0,0	-1,9	2,0	0,0	0,0
2006 I	5,9	0,8	0,0	3,4	2,2	6,2	-4,8	0,0	-4,1	4,9	0,0	-0,5
II	-1,5	1,4	0,0	-0,5	-3,1	0,9	2,4	0,0	-7,2	0,7	0,0	0,7
III	-3,2	0,9	-0,3	0,8	-4,6	1,0	-2,9	0,0	-4,1	1,4	0,0	0,0
IV	-2,7	1,1	-0,2	1,6	-5,1	-2,0	2,5	0,0	-4,0	-1,5	0,0	0,0

Lähde: EKP.

7.2 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys¹⁾
(miljardia euroa, taloustoimet)

	M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyvät maksutaseen erät											Lisä- tieto: M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomais- ten netto- saamisten muutokset
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset			Muut sijoitukset		Johdan- naiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät	Sarakkeet 1-10 yhteensä	
		Euro- alueelta ulkomaille (muut kuin raha- laitokset)	Ulkomailta euro- alueelle	Saamiset Muut kuin raha- laitokset	Velat		Saamiset Muut kuin raha- laitokset	Velat Muut kuin raha- laitokset				
					Osakkeet ²⁾	Velka- paperit ³⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2004	79,1	-139,7	91,7	-196,8	116,9	270,5	-51,0	29,7	-8,3	-58,0	134,0	160,8
2005	12,0	-290,5	92,0	-261,6	220,2	270,4	-172,6	164,2	-13,9	-35,8	-15,5	0,5
2006	7,6	-279,1	157,8	-231,1	229,3	399,3	-225,7	264,7	-2,6	-140,4	179,8	191,1
2006 I	-11,9	-54,8	21,3	-123,6	115,4	74,7	-80,1	76,1	-7,6	-60,0	-50,7	-38,1
II	-5,5	-105,4	91,5	-19,0	26,3	101,5	-56,9	67,7	-2,1	-34,2	63,8	60,2
III	-2,9	-63,3	29,8	-38,7	20,2	78,1	-25,1	45,6	7,9	-47,4	4,3	2,1
IV	27,9	-55,5	15,3	-49,8	67,5	145,0	-63,5	75,3	-0,8	1,2	162,4	166,8
2007 I	4,1	-67,1	43,7	-43,9	90,6	151,8	-102,9	39,6	-14,6	1,5	102,7	106,0
2006 maalis	-0,8	-6,4	4,7	-34,8	52,7	38,0	-10,7	9,3	-2,3	-45,8	3,8	0,4
huhti	-5,3	-80,9	84,7	-16,2	-15,6	19,8	-21,5	32,6	-6,3	-7,6	-16,4	-16,4
touko	-10,1	-12,5	9,6	-1,9	-16,7	63,3	-30,7	24,0	2,5	-15,4	12,0	6,4
kesä	9,9	-12,0	-2,8	-0,9	58,7	18,4	-4,8	11,1	1,8	-11,1	68,2	70,3
heinä	-0,2	-19,7	10,4	-14,8	24,6	7,6	-11,9	5,2	3,4	-8,0	-3,2	3,9
elo	-4,6	-0,7	-1,1	-15,1	-8,4	11,1	5,4	3,8	-2,5	1,2	-11,0	-19,0
syys	2,0	-42,9	20,4	-8,9	4,0	59,4	-18,5	36,6	7,1	-40,6	18,6	17,2
loka	2,6	-16,5	7,9	-26,8	13,4	49,5	-26,2	23,0	5,8	-11,9	20,8	25,8
marras	7,1	-10,2	-1,6	-12,0	31,7	77,1	-43,0	23,1	-2,1	1,3	71,4	65,2
joulu	18,1	-28,8	9,0	-11,0	22,3	18,4	5,6	29,2	-4,5	11,8	70,2	75,8
2007 tammi	-2,0	-24,0	13,1	-16,7	33,6	46,2	-48,6	18,3	-4,9	-40,1	-25,0	-25,2
helmi	-4,3	-29,2	17,0	-20,0	45,0	35,0	-33,0	33,0	-7,8	13,6	49,3	38,7
maalis	10,4	-13,9	13,6	-7,1	12,3	70,6	-21,3	-11,8	-1,8	27,6	78,4	92,4
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>												
2007 maalis	23,6	-291,4	180,2	-151,4	205,0	476,4	-248,5	228,1	-9,5	-79,4	333,2	335,1

K34 Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät¹⁾
(miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Ei sisällä rahamarkkinarahasto-osuuksia.
- 3) Ei sisällä euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia enintään kahden vuoden velkapapereita.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain (miljardia euroa)

1. Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	EU27 ilman euroaluetta						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet					
2006/I – 2006/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Saamiset												
Vaihtotase	2 338,7	880,1	47,9	73,5	453,6	244,4	60,7	31,0	54,6	153,1	384,9	835,1
Tavarat	1 390,0	500,1	31,5	49,7	224,3	194,5	0,1	17,8	34,1	77,8	200,9	559,3
Palvelut	429,8	154,3	8,7	11,7	104,3	24,5	5,2	6,1	11,3	41,9	79,6	136,6
Tuotannontekijäkorvaukset	432,6	162,4	7,2	11,5	114,5	22,9	6,3	6,8	8,9	27,3	97,9	129,3
josta: pääomakorvaukset	416,5	157,0	7,1	11,4	112,8	22,7	3,0	6,7	8,9	21,0	96,5	126,5
Tulonsiirrot	86,3	63,3	0,5	0,7	10,4	2,5	49,2	0,4	0,2	6,1	6,5	9,8
Pääomansiirrot	23,7	18,8	0,0	0,0	0,8	0,2	17,7	0,0	0,4	0,4	0,9	3,2
Velat												
Vaihtotase	2 344,8	778,3	39,6	71,9	380,2	190,0	96,6	22,5	87,7	144,4	326,4	985,6
Tavarat	1 359,5	397,5	27,2	45,9	172,5	152,0	0,0	10,6	53,6	68,1	131,8	697,8
Palvelut	393,2	126,8	7,2	9,3	82,8	27,4	0,1	5,6	7,7	30,8	86,5	135,8
Tuotannontekijäkorvaukset	430,8	151,2	4,8	15,8	115,7	7,6	7,4	4,9	26,0	40,1	101,0	107,7
josta: pääomakorvaukset	420,8	145,7	4,7	15,7	114,5	3,4	7,4	4,8	25,9	39,6	100,1	104,7
Tulonsiirrot	161,3	102,7	0,5	0,8	9,2	3,1	89,2	1,4	0,4	5,4	7,1	44,3
Pääomansiirrot	12,4	2,0	0,0	0,2	1,2	0,3	0,2	0,1	0,0	0,5	1,2	8,5
Netto												
Vaihtotase	-6,1	101,8	8,3	1,6	73,4	54,4	-35,9	8,5	-33,1	8,7	58,5	-150,5
Tavarat	30,5	102,6	4,3	3,8	51,9	42,6	0,1	7,2	-19,4	9,7	69,1	-138,5
Palvelut	36,6	27,5	1,5	2,3	21,5	-3,0	5,1	0,5	3,6	11,1	-6,9	0,8
Tuotannontekijäkorvaukset	1,8	11,2	2,5	-4,3	-1,2	15,3	-1,1	1,9	-17,0	-12,8	-3,1	21,6
josta: pääomakorvaukset	-4,4	11,3	2,4	-4,3	-1,8	19,4	-4,4	1,9	-17,0	-18,6	-3,6	21,7
Tulonsiirrot	-75,0	-39,4	0,0	-0,2	1,2	-0,5	-40,0	-1,0	-0,3	0,7	-0,6	-34,4
Pääomansiirrot	11,3	16,8	0,0	-0,1	-0,5	-0,1	17,5	-0,1	0,4	-0,1	-0,3	-5,3

2. Maksutase: suorat sijoitukset

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Yhteensä	EU27 ilman euroaluetta						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahointuskeskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet						
2006/I – 2006/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Suorat sijoitukset	-156,7	-70,6	2,6	11,0	-52,7	-31,6	0,1	-6,9	11,7	-3,7	-47,3	9,4	-49,4
Ulkomaille	-314,8	-159,2	-0,5	3,8	-131,0	-31,5	0,0	-9,9	4,0	-8,4	-66,1	-25,2	-50,0
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	-264,2	-148,1	-0,8	4,1	-123,6	-27,8	0,0	-8,0	6,8	-1,0	-47,4	-17,7	-48,8
Muu pääoma	-50,6	-11,0	0,3	-0,3	-7,4	-3,7	0,0	-1,8	-2,9	-7,4	-18,8	-7,5	-1,2
Euroalueelle	158,1	88,6	3,1	7,2	78,3	-0,1	0,1	3,0	7,8	4,7	18,8	34,6	0,6
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	128,8	66,6	2,7	4,0	60,6	-0,9	0,1	0,3	4,8	10,2	1,1	42,3	3,6
Muu pääoma	29,3	22,0	0,4	3,2	17,6	0,8	0,0	2,7	3,0	-5,5	17,8	-7,7	-3,0

Lähde: EKP.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain
(miljardia euroa)

3. Maksutase: arvopaperisijoitukset, saamiset vaateittain
(kumulatiiviset taloustoimet)

	EU27 ilman euroaluetta							Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
	Yhteensä	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet						
2006/I – 2006/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvopaperisijoitukset, saamiset	-477,1	-125,3	-2,5	-12,9	-100,4	-8,3	-1,2	-7,7	-6,8	-5,2	-161,0	-96,3	-74,7
Osakkeet	-129,5	-5,5	0,7	-3,3	-2,4	-0,4	-0,1	-2,2	-14,4	-1,5	-43,5	-30,5	-31,9
Velkapaperit	-347,6	-119,8	-3,2	-9,6	-98,0	-8,0	-1,0	-5,5	7,5	-3,7	-117,5	-65,8	-42,8
Joukkolainat													
Rahamarkkina-instrumentit	-286,4	-89,6	-2,3	-9,2	-69,9	-7,2	-1,0	-4,8	-3,1	-1,5	-93,9	-47,7	-45,8
	-61,3	-30,2	-0,9	-0,4	-28,1	-0,7	-0,1	-0,7	10,6	-2,3	-23,6	-18,1	3,0

4. Maksutase: muut sijoitukset sektoreittain
(kumulatiiviset taloustoimet)

	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni							Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
	Yhteensä	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2006/I – 2006/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Muut sijoitukset	21,7	-80,8	-16,8	7,4	-71,6	-15,6	15,7	2,0	41,7	-28,0	21,0	27,3	15,7	22,8
Saamiset	-751,0	-548,6	-36,2	-3,4	-473,1	-36,2	0,3	-0,3	26,0	-57,4	-49,0	-71,5	-2,0	-48,0
Julkisyhteisöt	3,4	-6,3	-1,9	0,2	-5,0	0,1	0,2	0,1	-0,4	0,0	0,2	0,1	-1,2	10,9
Rahalaitokset	-525,0	-356,2	-33,6	0,1	-290,9	-32,0	0,2	-1,4	24,5	-50,7	-53,1	-42,8	-0,9	-44,4
Muut sektorit	-229,3	-186,1	-0,7	-3,7	-177,2	-4,3	-0,1	1,0	1,8	-6,7	3,8	-28,7	0,1	-14,5
Velat	772,6	467,8	19,5	10,8	401,5	20,6	15,4	2,3	15,8	29,4	70,0	98,8	17,7	70,8
Julkisyhteisöt	1,2	2,0	0,0	0,0	0,1	0,0	1,8	0,0	-0,2	-0,6	-0,7	0,1	2,8	-2,1
Rahalaitokset	507,7	256,2	19,5	9,4	208,0	17,4	1,9	1,1	12,6	26,3	37,7	94,1	15,0	64,6
Muut sektorit	263,7	209,6	0,0	1,4	193,3	3,2	11,7	1,2	3,4	3,6	33,0	4,6	-0,1	8,4

5. Ulkomainen varallisuus
(ajanjakson lopun kannat)

	EU27 ilman euroaluetta							Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
	Yhteensä	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2005	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Suorat sijoitukset	324,1	-142,8	0,8	-17,3	-292,9	166,8	-0,2	25,2	4,7	35,3	-1,6	-13,9	-0,3	417,5
Ulkomaille	2 710,3	957,2	33,8	81,0	651,8	190,6	0,0	76,1	68,8	241,8	558,1	316,1	0,0	492,2
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut														
Muu pääoma	2 184,8	753,5	29,7	56,8	502,1	164,9	0,0	64,9	63,6	193,8	419,2	297,1	0,0	392,8
Euroalueelle	525,4	203,7	4,1	24,2	149,6	25,7	0,0	11,2	5,2	48,1	138,9	19,0	0,0	99,4
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut	2 386,2	1 100,0	33,0	98,3	944,7	23,8	0,2	50,9	64,1	206,6	559,6	330,0	0,3	74,6
voitot	1 777,9	874,0	26,9	81,9	757,1	8,0	0,1	45,9	53,5	142,2	396,0	199,7	0,0	66,7
Muu pääoma	608,2	226,0	6,1	16,4	187,6	15,8	0,1	5,1	10,7	64,4	163,6	130,2	0,3	8,0
Arvopaperisijoitukset, saamiset	3 874,9	1 202,7	61,2	119,3	861,3	90,8	70,0	83,4	270,4	122,3	1 308,8	411,5	30,8	445,0
Osakkeet	1 733,6	422,4	10,9	46,5	342,4	22,6	0,0	21,7	182,4	112,1	617,1	155,6	1,4	220,9
Velkapaperit	2 141,3	780,3	50,3	72,8	519,0	68,2	70,0	61,7	88,0	10,2	691,7	255,9	29,4	224,1
Joukkolainat	1 826,7	652,8	45,9	61,6	408,2	67,2	69,9	60,2	62,4	7,8	592,5	228,7	28,7	193,7
Rahamarkkina-instrumentit	314,6	127,5	4,3	11,2	110,8	1,0	0,1	1,5	25,6	2,4	99,2	27,2	0,7	30,5
Muut sijoitukset	-304,2	-50,7	51,8	15,4	17,8	9,3	-145,0	4,5	9,4	-81,5	-13,0	-216,6	-22,8	66,4
Saamiset	3 664,7	1 872,1	77,0	62,0	1 618,3	105,1	9,8	21,7	92,6	209,2	510,6	354,2	41,8	562,6
Julkisyhteisöt	102,2	17,4	0,2	0,3	8,9	0,5	7,5	0,1	0,1	0,1	3,3	1,2	35,8	44,2
Rahalaitokset	2 515,2	1 432,7	65,7	44,5	1 243,0	78,5	0,9	11,6	67,1	122,0	316,3	245,0	5,4	315,2
Muut sektorit	1 047,4	422,0	11,0	17,2	366,4	26,0	1,4	10,0	25,4	87,2	191,0	107,9	0,6	203,2
Velat	3 969,0	1 922,8	25,2	46,6	1 600,5	95,8	154,8	17,2	83,1	290,7	523,6	570,7	64,6	496,2
Julkisyhteisöt	46,5	23,7	0,0	0,3	3,3	0,0	20,1	0,0	0,8	0,1	7,4	0,2	3,3	11,1
Rahalaitokset	3 180,6	1 491,7	20,0	26,3	1 270,8	74,0	100,6	12,2	55,5	243,9	400,6	518,2	60,0	398,5
Muut sektorit	741,9	407,4	5,2	20,0	326,4	21,8	34,0	5,0	26,8	46,7	115,6	52,3	1,4	86,6

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson lopun kannat)

1. Yhteenveto ulkomaisesta varallisuudesta

	Yhteensä 1	Yhteensä, % BKT:stä 2	Suorat sijoitukset 3	Arvopaperi- sijoitukset 4	Johdannaiset 5	Muut sijoitukset 6	Valuuttavaranto 7
Ulkomainen nettovarallisuus							
2002	-714,9	-9,8	179,5	-940,9	-12,6	-307,1	366,1
2003	-784,9	-10,5	87,4	-916,1	-7,5	-255,4	306,7
2004	-829,9	-10,7	106,7	-996,6	-14,9	-206,2	281,0
2005	-817,1	-10,2	324,1	-1 142,6	-14,4	-304,2	320,1
2006 III	-957,1	-11,5	433,4	-1 294,7	-15,4	-405,4	325,1
IV	-969,7	-11,5	473,3	-1 473,6	-15,3	-279,9	325,8
Saamiset							
2002	7 419,6	102,1	2 005,9	2 291,9	133,1	2 622,6	366,1
2003	7 964,9	106,5	2 169,3	2 658,1	160,8	2 670,0	306,7
2004	8 768,7	112,7	2 337,1	3 035,8	174,1	2 940,8	281,0
2005	10 806,1	134,4	2 710,3	3 874,9	236,1	3 664,7	320,1
2006 III	11 857,5	142,8	2 944,9	4 213,6	300,0	4 073,9	325,1
IV	12 325,0	146,6	3 006,2	4 393,5	289,0	4 310,5	325,8
Velat							
2002	8 134,5	111,9	1 826,4	3 232,7	145,7	2 929,7	-
2003	8 749,8	117,0	2 081,9	3 574,2	168,3	2 925,4	-
2004	9 598,6	123,4	2 230,4	4 032,3	189,0	3 147,0	-
2005	11 623,2	144,5	2 386,2	5 017,6	250,5	3 969,0	-
2006 III	12 814,5	154,3	2 511,5	5 508,4	315,4	4 479,2	-
IV	13 294,7	158,1	2 532,9	5 867,1	304,3	4 590,4	-

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille						Ulkomailta euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)			Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)		
	Yhteensä 1	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 2	Muut kuin rahalaitokset 3	Yhteensä 4	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 5	Muut kuin rahalaitokset 6	Yhteensä 7	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 8	Muut kuin rahalaitokset 9	Yhteensä 10	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 11	Muut kuin rahalaitokset 12
2002	1 544,6	132,3	1 412,3	461,3	1,6	459,7	1 295,6	42,1	1 253,5	530,8	2,7	528,1
2003	1 726,8	124,4	1 602,4	442,5	2,1	440,4	1 510,1	46,2	1 464,0	571,8	3,2	568,6
2004	1 897,4	144,6	1 752,8	439,7	3,1	436,5	1 661,2	43,9	1 617,4	569,1	8,2	560,9
2005	2 184,8	166,5	2 018,3	525,4	6,6	518,8	1 777,9	45,9	1 732,1	608,2	10,1	598,1
2006 III	2 394,6	176,9	2 217,7	550,3	2,7	547,6	1 907,8	46,5	1 861,3	603,7	10,0	593,7
IV	2 445,6	191,9	2 253,7	560,6	2,8	557,8	1 905,3	46,9	1 858,4	627,6	10,1	617,5

3. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja sijoittajasektoreittain

	Osakkeet				Velat	Velkapaperit									
	Saamiset					Joukkolainat					Rahamarkkinainstrumentit				Velat
	Eurojärjestelmä 1	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 2	Muut kuin rahalaitokset			Eurojärjestelmä 6	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 7	Muut kuin rahalaitokset		Velat 10	Eurojärjestelmä 11	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 12	Muut kuin rahalaitokset		
			Julkisyhteisöt 3	Muut sektorit 4				Julkisyhteisöt 8	Muut sektorit 9				Julkisyhteisöt 13	Muut sektorit 14	
2002	0,7	43,6	8,3	799,2	1 364,4	7,2	403,1	6,3	784,7	1 660,1	1,3	189,4	1,1	47,1	
2003	1,7	53,5	11,5	1 026,2	1 570,4	9,3	460,2	8,0	846,0	1 755,7	1,1	191,5	0,6	48,5	248,0
2004	2,1	73,9	16,1	1 160,6	1 755,9	7,9	540,7	9,7	938,0	2 041,3	0,9	231,4	0,4	54,2	235,1
2005	3,0	100,8	26,6	1 603,3	2 428,0	8,3	693,0	11,6	1 113,9	2 271,9	0,8	260,5	0,4	52,9	317,6
2006 III	2,9	114,0	33,0	1 729,4	2 748,1	7,8	789,9	10,8	1 177,5	2 442,4	1,4	283,1	4,2	59,8	317,8
IV	2,8	131,4	36,2	1 817,1	2 990,4	10,4	809,7	11,4	1 210,2	2 576,1	0,9	301,0	0,2	62,1	300,6

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, ajanjakson lopun kannat)

4. Muut sijoitukset vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2002	4,9	0,3	57,2	0,1	1,4	62,1	57,4	4,7	55,4	0,1	42,6	13,8
2003	5,2	0,7	66,0	0,2	0,2	59,0	53,2	5,8	42,4	0,0	42,3	3,8
2004	4,7	0,3	74,5	0,2	0,2	62,3	54,1	8,3	42,6	0,0	42,4	3,4
2005	5,4	0,4	82,2	0,2	0,1	57,5	45,7	11,8	44,6	0,0	42,8	3,6
2006 III	7,4	0,4	95,6	0,3	0,1	50,1	38,5	11,6	45,0	0,0	46,8	3,4
IV	8,4	0,4	100,0	0,2	0,1	55,0	40,2	14,8	44,7	0,0	45,1	3,4

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2002	1 685,1	61,0	2 250,8	48,4	174,4	487,4	199,3	288,1	90,7	104,5	364,3	47,8
2003	1 734,6	38,5	2 241,9	31,0	169,2	535,9	206,7	329,2	84,3	107,2	387,3	45,7
2004	1 950,5	45,4	2 423,0	42,2	172,4	568,8	236,8	332,0	93,5	110,2	401,4	49,7
2005	2 453,1	56,3	3 045,8	52,4	185,1	730,4	374,9	355,5	131,9	125,3	547,5	69,1
2006 III	2 705,7	56,8	3 360,7	52,3	181,8	886,5	535,7	350,8	140,1	131,0	701,0	88,1
IV	2 879,2	58,6	3 414,0	55,8	185,0	943,0	610,3	332,8	136,1	128,3	759,0	84,6

5. Valuuttavaranto

	Valuuttavaranto												Lisätieto			
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan- naiset	Muut saamiset	Valuutta- määräiset saamiset euro- alueelta	Lyhyt- aikaiset valuutta- määräi- set mak- susitou- mukset euro- alueelle
		Miljardia euroa	Mil- joonaa troy- unssia				Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- instru- mentit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Eurojärjestelmä															
2002	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	120,2	38,5	0,4	0,0	22,4	-26,3
2003	306,7	130,0	393,543	4,4	23,3	149,0	10,0	30,4	107,9	1,0	80,5	26,5	0,7	0,0	20,3	-16,3
2004	281,0	125,4	389,998	3,9	18,6	133,0	12,5	25,5	94,7	0,5	58,5	35,6	0,4	0,0	19,1	-12,8
2005	320,1	163,4	375,861	4,3	10,6	141,7	12,6	21,4	107,9	0,6	69,6	37,7	-0,2	0,0	25,6	-17,9
2006 II	323,8	178,9	370,694	4,2	7,8	133,0	5,4	22,0	105,3	0,5	74,6	30,2	0,2	0,0	26,9	-19,1
III	325,1	174,2	367,958	4,5	7,0	139,4	4,5	25,3	109,7	0,5	79,1	30,1	-0,1	0,0	26,8	-21,9
IV	325,8	176,3	365,213	4,6	5,2	139,7	6,3	22,5	110,7	0,5	79,4	30,8	0,3	0,0	24,6	-21,5
2007 tammi	337,5	183,3	364,604	4,6	4,5	145,1	4,1	26,6	114,1	-	-	-	0,2	0,0	23,6	-23,8
helmi	331,6	180,4	363,108	4,6	4,3	142,2	4,9	27,6	109,5	-	-	-	0,3	0,0	25,1	-22,6
maalis	330,0	179,9	361,562	4,6	4,1	141,4	4,2	25,7	111,1	-	-	-	0,4	0,0	27,3	-25,0
	Josta Euroopan keskuspankin hallussa															
2002	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2
2003	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	0,0	14,9	7,3	0,0	0,0	2,8	-1,5
2004	35,1	7,9	24,656	0,2	0,0	27,0	2,7	3,3	21,1	0,0	9,7	11,3	0,0	0,0	2,6	-1,3
2005	41,5	10,1	23,145	0,2	0,0	31,2	5,1	2,5	23,6	0,0	10,6	12,9	0,0	0,0	2,9	-0,9
2006 II	39,2	10,3	21,312	0,2	0,0	28,7	1,3	2,4	25,1	0,0	18,6	6,5	0,0	0,0	3,5	0,0
III	40,8	10,1	21,312	0,2	0,0	30,5	1,4	3,8	25,3	0,0	18,4	6,9	0,0	0,0	2,9	-0,7
IV	39,9	9,9	20,572	0,4	0,0	29,6	1,6	1,5	26,5	0,0	19,1	7,4	0,0	0,0	2,8	-0,3
2007 tammi	42,8	10,4	20,632	0,4	0,0	32,0	0,7	4,4	27,0	-	-	-	0,0	0,0	2,4	-1,9
helmi	40,5	10,3	20,632	0,4	0,0	29,9	1,4	3,3	25,2	-	-	-	0,0	0,0	3,0	-0,6
maalis	40,5	10,3	20,632	0,4	0,0	29,8	0,8	3,9	25,1	-	-	-	0,0	0,0	3,4	-1,2

Lähde: EKP.

7.5 Ulkomaankauppa

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

1. Arvot, määrät ja yksikköarvot tuoteryhmittäin

	Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
	Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Öljy		
			Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)													
2003	-2,3	0,5	1 056,9	499,3	221,3	299,8	916,4	987,7	553,0	164,1	240,1	708,6	109,1
2004	8,9	9,4	1 142,8	545,6	246,7	314,6	994,2	1 073,3	604,3	183,2	255,5	767,3	129,2
2005	7,8	13,5	1 237,0	590,2	269,6	334,6	1 068,6	1 223,2	704,8	206,3	275,8	842,7	186,3
2006	11,1	13,3	1 379,5	662,4	289,3	366,0	1 183,8	1 390,7	824,7	207,3	302,1	939,2	224,8
2005 IV	9,8	15,9	321,6	154,4	69,0	86,4	276,5	328,3	188,7	55,5	72,5	222,3	53,8
2006 I	16,0	22,4	332,2	159,1	71,7	90,0	282,6	337,5	199,3	53,9	74,1	224,4	55,1
II	9,4	14,4	340,6	162,6	71,5	89,9	290,6	344,6	205,1	52,2	75,0	231,6	57,3
III	8,0	10,4	346,3	167,3	71,5	90,9	298,0	353,9	211,6	50,9	75,3	238,4	60,0
IV	11,6	7,4	360,3	173,4	74,7	95,2	312,6	354,7	208,8	50,3	77,7	244,8	52,3
2007 I	9,3	5,5	365,5	.	.	.	311,2	358,0	.	.	.	248,2	.
2006 loka	16,1	13,7	118,2	57,1	24,5	31,3	101,9	117,7	69,6	17,0	25,7	80,6	18,0
marras	12,6	6,2	120,0	58,3	25,7	31,2	105,0	116,2	68,6	16,7	25,8	80,7	17,0
joulu	6,2	2,4	122,2	58,0	24,5	32,7	105,7	120,8	70,5	16,6	26,1	83,5	17,4
2007 tammi	12,0	8,2	121,4	49,1	22,1	30,9	104,2	119,5	63,3	14,0	23,4	83,1	16,1
helmi	9,7	7,5	121,4	48,9	22,1	30,1	103,9	120,9	63,6	13,9	24,0	84,0	15,4
maalis	6,8	1,2	122,8	.	.	.	103,2	117,7	.	.	.	81,1	.
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)													
2003	1,0	3,6	108,5	105,9	106,8	113,1	108,4	101,9	100,2	97,1	109,7	100,2	103,2
2004	9,0	6,5	117,4	115,5	119,9	118,4	118,0	107,8	104,1	109,1	117,4	108,2	105,2
2005	4,9	5,1	123,6	120,1	129,5	123,5	124,2	113,8	107,5	123,5	123,5	116,3	109,8
2006	7,4	5,6	133,2	129,3	136,3	131,0	134,0	120,6	113,6	123,9	130,6	125,3	109,7
2005 IV	5,6	5,4	126,5	122,9	131,6	125,6	127,2	116,9	108,0	131,4	126,5	120,8	110,7
2006 I	10,5	8,5	128,7	125,2	134,7	129,1	128,2	117,0	110,4	126,1	127,7	120,1	105,6
II	5,2	3,8	132,0	127,9	135,0	128,5	132,3	119,1	112,2	124,9	130,7	124,5	106,2
III	5,0	4,5	133,7	130,2	135,3	130,4	135,0	121,9	115,3	122,7	129,7	126,6	115,9
IV	9,0	5,7	138,4	134,1	140,1	136,1	140,4	124,3	116,5	121,7	134,1	129,9	111,0
2007 I
2006 loka	13,4	11,5	136,3	132,8	138,0	134,3	137,3	124,3	117,2	123,6	133,0	128,5	115,9
marras	9,5	4,2	138,2	134,8	144,8	134,2	141,5	122,0	115,0	120,6	134,1	128,0	111,6
joulu	4,1	1,5	140,6	134,5	137,5	139,9	142,5	126,4	117,2	121,0	135,3	133,1	105,4
2007 tammi	11,0	9,3	139,5	112,9	124,9	131,9	140,1	125,5	105,5	102,8	120,7	131,5	104,4
helmi	7,5	8,0	138,7	111,9	124,3	127,5	138,8	126,3	106,0	100,3	123,2	132,1	100,7
maalis
Yksikköarvoindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)													
2003	-3,2	-3,0	97,6	96,2	96,3	101,1	97,4	94,8	93,6	92,3	99,5	96,0	86,4
2004	-0,1	2,6	97,5	96,4	95,7	101,4	97,1	97,3	98,4	91,8	98,9	96,3	99,5
2005	2,8	7,9	100,2	100,2	96,8	103,4	99,1	105,0	111,2	91,2	101,5	98,3	137,5
2006	3,6	7,4	103,8	104,5	98,7	106,5	101,8	112,8	123,1	91,4	105,2	101,8	166,8
2005 IV	4,0	9,9	101,9	102,5	97,6	105,0	100,2	109,8	118,5	92,3	104,2	99,9	158,1
2006 I	5,0	12,8	103,4	103,7	99,0	106,3	101,6	112,9	122,4	93,4	105,5	101,5	170,0
II	4,0	10,2	103,4	103,8	98,5	106,8	101,3	113,2	124,0	91,4	104,4	101,1	175,5
III	2,8	5,7	103,8	104,9	98,3	106,3	101,8	113,6	124,5	90,6	105,6	102,3	168,2
IV	2,4	1,6	104,4	105,6	99,1	106,7	102,6	111,6	121,6	90,4	105,3	102,4	153,6
2007 I
2006 loka	2,4	1,9	104,2	105,2	99,1	106,8	102,6	111,1	121,0	90,2	105,5	102,2	151,2
marras	2,9	1,9	104,3	105,9	99,0	106,4	102,7	111,8	121,3	91,0	105,1	102,7	148,5
joulu	2,1	0,9	104,5	105,7	99,2	106,9	102,6	112,1	122,4	89,8	105,4	102,1	161,1
2007 tammi	0,9	-1,0	104,6	106,5	98,8	107,2	102,8	111,7	122,1	89,4	105,5	103,0	150,5
helmi	2,0	-0,5	105,2	107,0	99,3	108,0	103,5	112,3	122,1	90,8	106,1	103,6	149,6
maalis

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (määräindeksit ja yksikköarvoindeksien puhdistus kausivaihtelusta).

7.5 Ulkomaankauppa
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

2. Maaryhmittäin ja maittain

	Yhteensä	EU27 ilman euroaluetta				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdys- vallat	Aasia			Afrikka	Latina- lainen Amerikka	Muut maat
		Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat					Kiina	Japani	Muut Aasian maat			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Vienti (fob)</i>															
2003	1 056,9	24,9	38,6	194,5	125,0	29,1	63,3	24,8	167,0	35,1	31,3	135,3	59,2	37,9	91,0
2004	1 142,8	25,7	42,2	205,4	138,3	35,9	66,2	32,1	172,5	40,3	33,3	150,3	64,2	40,4	96,0
2005	1 237,0	29,0	45,1	203,2	157,9	43,6	70,7	34,8	185,0	43,3	34,0	165,9	72,9	46,9	104,8
2006	1 379,5	31,1	49,7	214,7	193,8	55,3	76,5	38,5	199,7	53,5	34,5	183,1	76,9	54,3	117,7
2005 IV	321,6	7,5	11,3	51,2	42,5	11,5	17,7	9,5	48,3	11,5	8,5	42,2	19,3	12,4	28,1
2006 I	332,2	7,5	11,6	53,2	44,5	12,5	18,1	9,7	49,6	12,7	8,7	43,6	19,3	13,1	28,1
2006 II	340,6	7,7	12,3	53,3	47,6	13,0	18,4	9,8	49,8	12,7	8,5	45,1	18,9	13,4	30,3
2006 III	346,3	7,8	12,7	54,3	49,5	14,2	19,3	9,6	49,7	13,5	8,6	45,8	19,0	13,7	28,7
2006 IV	360,3	8,1	13,1	54,0	52,2	15,6	20,7	9,5	50,7	14,6	8,6	48,6	19,7	14,1	30,7
2007 I	365,5	15,6	20,5	10,0	48,5	14,1	8,5	49,0	21,2	14,7	.
2006 loka	118,2	2,7	4,4	18,0	17,1	5,2	7,0	3,1	16,0	4,7	3,0	15,7	6,4	4,7	10,3
2006 marras	120,0	2,7	4,3	18,1	17,3	5,3	6,8	3,4	17,1	5,0	2,9	16,5	6,7	4,6	9,4
2006 joul	122,2	2,7	4,4	18,0	17,9	5,1	6,9	3,1	17,6	4,9	2,8	16,4	6,7	4,7	11,0
2007 tammi	121,4	2,8	4,5	18,9	17,7	5,1	7,0	3,5	16,6	4,6	2,8	16,5	7,0	4,9	9,4
2007 helmi	121,4	2,8	4,4	18,7	17,8	5,2	6,8	3,2	16,2	4,8	2,8	16,2	7,0	4,9	10,6
2007 maal	122,8	5,3	6,6	3,3	15,8	4,7	2,8	16,3	7,1	4,9	.
<i>Prosenttiosuus koko viennistä</i>															
2006	100,0	2,3	3,6	15,6	14,0	4,0	5,5	2,8	14,5	3,9	2,5	13,3	5,6	3,9	8,5
<i>Tuonti (cif)</i>															
2003	987,7	23,7	36,9	138,6	108,9	47,2	50,4	19,2	110,5	74,4	52,0	141,8	68,8	39,7	75,5
2004	1 073,3	25,4	39,8	145,0	116,6	56,4	53,5	23,2	113,1	92,1	54,4	161,0	72,8	45,2	74,8
2005	1 223,2	26,3	42,2	152,5	129,2	76,7	58,0	25,2	119,9	117,9	53,1	189,8	95,9	53,5	82,8
2006	1 390,7	27,4	47,4	165,6	153,7	94,4	62,1	29,1	128,2	143,6	56,0	212,5	109,5	65,9	95,3
2005 IV	328,3	6,6	11,0	39,3	34,0	21,1	15,2	6,7	31,1	32,1	13,7	52,8	26,3	14,8	23,6
2006 I	337,5	6,7	11,3	41,1	35,3	23,3	15,0	7,1	31,7	33,4	14,2	51,7	26,7	15,6	24,5
2006 II	344,6	6,7	11,5	42,9	37,3	24,5	15,4	7,5	31,6	34,4	13,9	53,7	27,0	15,9	22,5
2006 III	353,9	7,0	12,1	41,4	39,4	23,8	15,9	7,3	32,2	36,0	14,3	54,7	27,9	16,7	25,3
2006 IV	354,7	6,9	12,6	40,3	41,7	22,9	15,8	7,3	32,6	39,8	13,6	52,4	27,9	17,8	23,1
2007 I	358,0	22,7	16,7	7,9	33,0	42,0	14,5	51,2	25,7	18,1	.
2006 loka	117,7	2,2	4,1	13,4	13,8	7,6	5,2	2,4	10,9	12,5	4,6	17,9	9,2	5,7	8,3
2006 marras	116,2	2,3	4,1	13,5	13,6	7,6	5,2	2,4	10,4	13,4	4,5	17,4	9,3	5,9	6,5
2006 joul	120,8	2,4	4,5	13,4	14,2	7,7	5,3	2,5	11,4	13,8	4,5	17,1	9,4	6,2	8,3
2007 tammi	119,5	2,4	4,3	13,4	14,1	7,5	5,5	2,6	11,1	13,8	5,0	17,3	8,8	6,2	7,4
2007 helmi	120,9	2,2	4,2	13,5	13,8	7,6	5,6	2,7	11,2	14,0	4,8	17,7	8,8	6,1	8,7
2007 maal	117,7	7,5	5,6	2,7	10,6	14,3	4,7	16,2	8,1	5,8	.
<i>Prosenttiosuus koko tuonnista</i>															
2006	100,0	2,0	3,4	11,9	11,0	6,8	4,5	2,1	9,2	10,3	4,0	15,3	7,9	4,7	6,9
<i>Tase</i>															
2003	69,2	1,2	1,7	55,9	16,1	-18,1	12,9	5,6	56,5	-39,3	-20,7	-6,4	-9,6	-1,8	15,4
2004	69,5	0,4	2,4	60,3	21,7	-20,5	12,7	8,9	59,5	-51,8	-21,1	-10,7	-8,6	-4,9	21,2
2005	13,8	2,7	2,9	50,6	28,7	-33,1	12,7	9,6	65,1	-74,6	-19,1	-23,9	-23,0	-6,7	21,9
2006	-11,3	3,8	2,2	49,1	40,2	-39,1	14,4	9,5	71,5	-90,2	-21,6	-29,4	-32,6	-11,6	22,4
2005 IV	-6,7	0,9	0,4	11,9	8,5	-9,6	2,5	2,8	17,2	-20,6	-5,2	-10,5	-7,0	-2,4	4,4
2006 I	-5,4	0,8	0,3	12,1	9,2	-10,8	3,0	2,6	17,9	-20,8	-5,4	-8,0	-7,4	-2,4	3,6
2006 II	-4,0	1,0	0,8	10,4	10,2	-11,5	3,0	2,3	18,1	-21,6	-5,4	-8,6	-8,1	-2,5	7,8
2006 III	-7,6	0,8	0,7	12,9	10,1	-9,6	3,4	2,3	17,5	-22,5	-5,7	-8,9	-8,9	-3,0	3,4
2006 IV	5,7	1,2	0,5	13,7	10,5	-7,3	5,0	2,2	18,1	-25,2	-5,0	-3,8	-8,2	-3,6	7,6
2007 I	7,5	-7,0	3,8	2,2	15,5	-27,9	-6,0	-2,2	-4,5	-3,4	.
2006 loka	0,5	0,5	0,3	4,6	3,2	-2,4	1,8	0,7	5,1	-7,8	-1,7	-2,1	-2,8	-0,9	2,0
2006 marras	3,8	0,4	0,2	4,6	3,7	-2,3	1,6	0,9	6,7	-8,5	-1,6	-1,0	-2,7	-1,3	2,9
2006 joul	1,5	0,3	-0,1	4,5	3,6	-2,6	1,6	0,6	6,2	-9,0	-1,7	-0,7	-2,7	-1,5	2,8
2007 tammi	1,9	0,4	0,2	5,5	3,7	-2,4	1,5	1,0	5,5	-9,2	-2,1	-0,9	-1,8	-1,4	2,0
2007 helmi	0,5	0,6	0,2	5,2	4,0	-2,4	1,3	0,5	4,9	-9,2	-2,0	-1,5	-1,7	-1,1	1,8
2007 maal	5,1	-2,2	1,0	0,7	5,1	-9,6	-1,9	0,2	-1,0	-0,9	.

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (kauppataase ja sarakkeet 5, 12 ja 15).

VALUUTTAKURSSIT

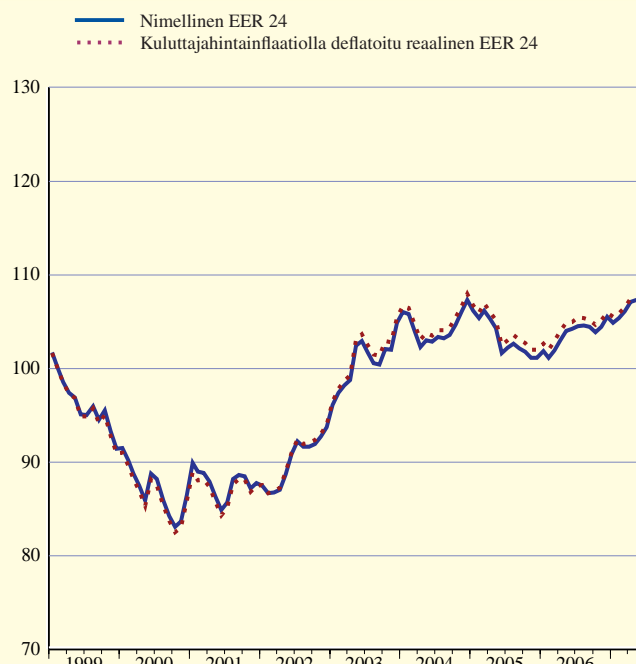
8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾

(ajanjakson keskiarvo, 1999/I = 100)

	EER 24						EER 44		
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2004	104,3	105,1	104,2	103,2	99,9	101,8	111,2	105,6	
2005	103,3	104,1	102,5	100,9	97,4	99,3	109,7	103,7	
2006	103,6	104,4	102,9	100,7	95,1	97,7	110,0	103,4	
2006 I	101,7	102,5	100,9	99,0	94,1	96,6	107,4	101,2	
II	103,8	104,6	103,0	100,9	95,1	98,2	110,1	103,6	
III	104,5	105,3	103,7	101,4	95,7	98,3	111,2	104,5	
IV	104,6	105,3	104,1	101,5	95,3	97,8	111,3	104,3	
2007 I	105,5	106,0	104,8	.	.	.	112,0	104,7	
2006 touko	104,0	104,9	103,3	-	-	-	110,5	104,0	
kesä	104,2	104,9	103,3	-	-	-	111,1	104,4	
heinä	104,5	105,4	103,8	-	-	-	111,3	104,7	
elo	104,6	105,4	103,7	-	-	-	111,3	104,6	
syys	104,4	105,2	103,4	-	-	-	111,1	104,3	
loka	103,9	104,6	103,4	-	-	-	110,4	103,6	
marras	104,5	105,2	103,9	-	-	-	111,1	104,2	
joulu	105,5	106,0	104,9	-	-	-	112,3	105,0	
2007 tammi	104,9	105,5	104,4	-	-	-	111,5	104,3	
helmi	105,4	105,9	104,8	-	-	-	111,9	104,6	
maalis	106,1	106,5	105,3	-	-	-	112,7	105,2	
huhti	107,1	107,5	106,4	-	-	-	113,7	106,0	
touko	107,3	107,6	106,6	-	-	-	113,6	105,9	
				<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>					
2007 maalis	0,1	0,2	0,2	-	-	-	-0,1	-0,1	
				<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>					
2007 maalis	3,2	2,6	3,2	-	-	-	2,8	1,8	

K35 Euron efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausikeskiarvoja, 1999/I = 100)

K36 Euron valuuttakurssija

(kuukausikeskiarvoja, 1999/I = 100)

Lähde: EKP.

1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

8.2 Euron valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvo, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Tanskan kruunu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Yhdysvaltain dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Etelä-Korean won	Hongkongin dollari	Singaporen dollari	Kanadan dollari	Norjan kruunu	Australian dollari
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	7,4399	9,1243	0,67866	1,2439	134,44	1,5438	1 422,62	9,6881	2,1016	1,6167	8,3697	1,6905
2005	7,4518	9,2822	0,68380	1,2441	136,85	1,5483	1 273,61	9,6768	2,0702	1,5087	8,0092	1,6320
2006	7,4591	9,2544	0,68173	1,2556	146,02	1,5729	1 198,58	9,7545	1,9941	1,4237	8,0472	1,6668
2006 III	7,4604	9,2304	0,67977	1,2743	148,09	1,5768	1 217,10	9,9109	2,0125	1,4283	8,0604	1,6831
2006 IV	7,4557	9,1350	0,67314	1,2887	151,72	1,5928	1 209,29	10,0269	2,0091	1,4669	8,2712	1,6740
2007 I	7,4524	9,1894	0,67062	1,3106	156,43	1,6162	1 230,80	10,2334	2,0073	1,5357	8,1690	1,6670
2006 marras joul	7,4564	9,1008	0,67397	1,2881	151,11	1,5922	1 205,01	10,0246	2,0049	1,4635	8,2446	1,6684
2006 joul	7,4549	9,0377	0,67286	1,3213	154,82	1,5969	1 222,34	10,2704	2,0354	1,5212	8,1575	1,6814
2007 tammi	7,4539	9,0795	0,66341	1,2999	156,56	1,6155	1 217,83	10,1390	1,9983	1,5285	8,2780	1,6602
2007 helmi	7,4541	9,1896	0,66800	1,3074	157,60	1,6212	1 225,25	10,2130	2,0049	1,5309	8,0876	1,6708
2007 maal	7,4494	9,2992	0,68021	1,3242	155,24	1,6124	1 248,82	10,3464	2,0186	1,5472	8,1340	1,6704
2007 huhti	7,4530	9,2372	0,67934	1,3516	160,68	1,6375	1 257,99	10,5634	2,0476	1,5334	8,1194	1,6336
2007 touko	7,4519	9,2061	0,68136	1,3511	163,22	1,6506	1 253,27	10,5642	2,0581	1,4796	8,1394	1,6378
Muutos edellisestä kuukaudesta, %												
2007 touko	0,0	-0,3	0,3	0,0	1,6	0,8	-0,4	0,0	0,5	-3,5	0,2	0,3
Muutos edellisestä vuodesta, %												
2007 touko	-0,1	-1,3	-0,3	5,8	14,4	6,1	4,3	6,7	2,2	4,4	4,4	-2,0
	Tšekin korona	Viron kruunu	Kyproksen punta	Latvian lati	Liettuan liti	Unkarin forintti	Maltan liira	Puolan zloty	Slovakian korona	Bulgarian lev	Uusi Romanian leu ¹⁾	
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
2004	31,891	15,6466	0,58185	0,6652	3,4529	251,66	0,4280	4,5268	40,022	1,9533	40 510	
2005	29,782	15,6466	0,57683	0,6962	3,4528	248,05	0,4299	4,0230	38,599	1,9558	3,6209	
2006	28,342	15,6466	0,57578	0,6962	3,4528	264,26	0,4293	3,8959	37,234	1,9558	3,5258	
2006 III	28,337	15,6466	0,57579	0,6960	3,4528	275,41	0,4293	3,9537	37,842	1,9558	3,5415	
2006 IV	28,044	15,6466	0,57748	0,6969	3,4528	260,25	0,4293	3,8478	35,929	1,9558	3,4791	
2007 I	28,037	15,6466	0,57915	0,7023	3,4528	252,32	0,4293	3,8863	34,347	1,9558	3,3812	
2006 marras joul	28,029	15,6466	0,57770	0,6970	3,4528	258,84	0,4293	3,8248	35,884	1,9558	3,4955	
2006 joul	27,778	15,6466	0,57811	0,6976	3,4528	253,97	0,4293	3,8125	34,967	1,9558	3,4137	
2007 tammi	27,840	15,6466	0,57842	0,6975	3,4528	253,88	0,4293	3,8795	34,751	1,9558	3,3922	
2007 helmi	28,233	15,6466	0,57918	0,7003	3,4528	253,30	0,4293	3,8943	34,490	1,9558	3,3823	
2007 maal	28,057	15,6466	0,57985	0,7088	3,4528	249,86	0,4293	3,8859	33,813	1,9558	3,3692	
2007 huhti	28,015	15,6466	0,58148	0,7036	3,4528	246,00	0,4293	3,8144	33,491	1,9558	3,3338	
2007 touko	28,231	15,6466	0,58303	0,6965	3,4528	248,42	0,4293	3,7819	33,736	1,9558	3,2836	
Muutos edellisestä kuukaudesta, %												
2007 touko	0,8	0,0	0,3	-1,0	0,0	1,0	0,0	-0,9	0,7	0,0	-1,5	
Muutos edellisestä vuodesta, %												
2007 touko	-0,1	0,0	1,4	0,1	0,0	-5,3	0,0	-2,9	-10,2	0,0	-6,4	
	Kiinan juan renminbi ²⁾	Kroatian kuna ²⁾	Islannin kruunu	Indonesian rupia ²⁾	Malesian ringgit ²⁾	Uuden-Seelannin dollari	Filippiinien peso ²⁾	Venäjän rupla ²⁾	Etelä-Afrikan randi	Thaimaan baht ²⁾	Uusi Turkin liira ²⁾	
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
2004	10,2967	7,4967	87,14	11 127,34	4,7273	1,8731	69,727	35,8192	8,0092	50,077	1 777 052	
2005	10,1955	7,4008	78,23	12 072,83	4,7119	1,7660	68,494	35,1884	7,9183	50,068	1,6771	
2006	10,0096	7,3247	87,76	11 512,37	4,6044	1,9373	64,379	34,1117	8,5312	47,594	1,8090	
2006 III	10,1506	7,3109	91,21	11 626,90	4,6786	2,0079	65,356	34,1602	9,1094	48,015	1,9118	
2006 IV	10,1339	7,3657	88,94	11 771,01	4,6734	1,9143	64,108	34,2713	9,4458	47,109	1,8781	
2007 I	10,1688	7,3656	89,28	11 934,33	4,5842	1,8836	63,609	34,4795	9,4919	44,538	1,8492	
2006 marras joul	10,1286	7,3482	89,29	11 772,03	4,6927	1,9263	64,186	34,2602	9,3616	47,049	1,8786	
2006 joul	10,3356	7,3564	91,59	12 003,18	4,6909	1,9094	65,274	34,7316	9,3092	47,224	1,8920	
2007 tammi	10,1238	7,3711	91,02	11 796,04	4,5596	1,8699	63,552	34,4578	9,3440	45,850	1,8536	
2007 helmi	10,1326	7,3612	88,00	11 855,46	4,5706	1,8859	63,167	34,4060	9,3797	44,434	1,8260	
2007 maal	10,2467	7,3641	88,69	12 144,32	4,6212	1,8952	64,069	34,5680	9,7417	43,320	1,8659	
2007 huhti	10,4400	7,3967	88,36	12 290,98	4,6449	1,8394	64,421	34,9054	9,6089	44,010	1,8362	
2007 touko	10,3689	7,3258	85,12	11 927,80	4,5962	1,8441	63,136	34,8999	9,4855	44,507	1,8029	
Muutos edellisestä kuukaudesta, %												
2007 touko	-0,7	-1,0	-3,7	-3,0	-1,0	0,3	-2,0	0,0	-1,3	1,1	-1,8	
Muutos edellisestä vuodesta, %												
2007 touko	1,3	0,7	-7,2	3,4	-0,3	-8,9	-5,2	1,0	17,3	-8,3	-2,0	

Lähde: EKP.

1) Tiedot ajalta ennen heinäkuuta 2005 viittaavat Romanian leuhun; yksi uusi Romanian leu vastaa kymmentätuhatta vanhaa Romanian leuta.

2) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssit näille valuutoille 1.4.2005 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

3) Tiedot ajalta ennen tammikuuta 2005 viittaavat Turkin liiraan; yksi uusi Turkin liira vastaa miljoonaa vanhaa Turkin liiraa.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Bulgaria	Tšekki	Tanska	Viro	Kypros	Latvia	Liettua	Unkari	Malta	Puola	Romania	Slovakia	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
YKHI														
2005	6,0	1,6	1,7	4,1	2,0	6,9	2,7	3,5	2,5	2,2	9,1	2,8	0,8	2,1
2006	7,4	2,1	1,9	4,4	2,2	6,6	3,8	4,0	2,6	1,3	6,6	4,3	1,5	2,3
2006 III	6,7	2,4	1,8	4,4	2,6	6,6	4,0	4,6	3,2	1,5	5,9	4,8	1,5	2,4
2006 IV	5,7	1,1	1,6	4,5	1,5	6,2	4,2	6,4	1,1	1,3	4,8	3,5	1,4	2,7
2007 I	5,3	1,7	1,9	5,1	1,4	7,6	4,4	8,8	0,8	2,0	3,9	2,1	1,7	2,8
2006 joulou	6,1	1,5	1,7	5,1	1,5	6,8	4,5	6,6	0,8	1,4	4,9	3,7	1,4	3,0
2007 tammi	6,8	1,4	1,8	5,0	1,4	7,1	4,0	8,4	1,2	1,6	4,1	2,2	1,6	2,7
2007 helmi	4,6	1,7	1,9	4,6	1,2	7,2	4,4	9,0	0,8	1,9	3,9	2,0	1,7	2,8
2007 maaliskuu	4,4	2,1	1,9	5,6	1,4	8,5	4,8	9,0	0,5	2,4	3,7	2,1	1,6	3,1
2007 huhtikuu	4,4	2,7	1,7	5,6	1,6	8,8	4,9	8,7	-1,1	2,2	3,8	2,0	1,6	2,8
Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä														
2004	2,2	-2,9	2,0	2,3	-4,1	-1,0	-1,5	-6,5	-4,9	-5,7	-1,5	-2,4	0,8	-3,1
2005	1,9	-3,5	4,7	2,3	-2,3	-0,2	-0,5	-7,8	-3,1	-4,3	-1,4	-2,8	2,1	-3,1
2006	3,3	-2,9	4,2	3,8	-1,5	0,4	-0,3	-9,2	-2,6	-3,9	-1,9	-3,4	2,2	-2,8
Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä														
2004	37,9	30,7	44,0	5,2	70,3	14,5	19,4	59,4	73,9	45,7	18,8	41,5	52,4	40,3
2005	29,2	30,4	36,3	4,4	69,2	12,0	18,6	61,7	72,4	47,1	15,8	34,5	52,2	42,2
2006	22,8	30,4	30,2	4,1	65,3	10,0	18,2	66,0	66,5	47,8	12,4	30,7	46,9	43,5
Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo														
2006 marraskuu	4,38	3,78	3,78	-	4,26	4,95	4,28	7,01	4,34	5,20	7,56	4,25	3,62	4,45
2006 joulou	4,18	3,68	3,78	-	4,26	4,90	4,28	6,81	4,33	5,14	7,42	4,15	3,65	4,54
2007 tammi	4,27	3,84	4,00	-	4,36	4,92	4,28	6,96	4,34	5,17	7,39	4,25	3,90	4,94
2007 helmi	4,24	3,78	4,05	-	4,42	5,07	4,28	6,96	4,38	5,19	7,52	4,28	3,93	4,97
2007 maaliskuu	4,22	3,76	3,96	-	4,47	5,14	4,24	6,79	4,38	5,19	7,53	4,24	3,79	4,88
2007 huhtikuu	4,28	3,92	4,18	-	4,44	5,52	4,18	6,65	4,44	5,28	7,39	4,26	4,04	5,10
3 kk:n korko vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo														
2006 marraskuu	3,84	2,64	3,72	3,66	3,80	4,36	3,61	-	3,90	4,20	8,71	4,94	3,08	5,23
2006 joulou	4,01	2,56	3,84	3,81	3,76	4,21	3,72	8,20	3,90	4,20	8,19	4,82	3,21	5,29
2007 tammi	4,06	2,58	3,92	3,90	3,82	3,82	3,79	8,15	3,85	4,20	6,69	4,50	3,35	5,49
2007 helmi	4,09	2,59	3,99	3,94	3,87	5,61	3,87	-	4,10	4,20	7,13	4,60	3,43	5,57
2007 maaliskuu	4,19	2,56	4,07	4,06	3,97	6,30	4,05	8,10	4,18	4,22	7,49	4,48	3,43	5,55
2007 huhtikuu	4,30	2,60	4,16	4,42	3,99	9,32	4,41	8,20	4,19	4,31	7,33	4,05	3,51	5,65
BKT:n määrä														
2005	6,2	6,1	3,1	10,5	3,9	10,6	7,6	4,2	3,0	3,6	4,1	6,0	2,9	1,9
2006	6,0	6,1	3,2	11,4	3,8	11,9	7,5	3,9	2,9	6,1	7,6	8,3	4,2	2,8
2006 III	6,7	6,0	2,7	11,3	3,8	11,9	6,9	3,9	2,3	5,9	8,2	9,8	4,2	2,9
2006 IV	5,7	5,8	3,1	10,9	3,6	11,7	7,0	3,3	3,6	6,6	7,6	9,6	4,3	3,0
2007 I	10,7	8,0	3,1	.	.	5,8	9,0	3,3	2,9
Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä														
2005	11,1	-2,4	3,9	-9,5	-5,1	-11,2	-5,9	-6,0	-4,9	-1,4	-7,9	-8,6	7,1	-2,3
2006	-15,4	-4,0	2,4	-12,3	-5,9	-19,9	-9,7	-4,9	-3,3	-1,7	-10,4	-8,4	6,7	-3,3
2006 II	-12,1	-5,9	2,8	-10,6	-2,3	-16,3	-8,3	-5,4	-6,0	-1,6	-13,6	-9,3	6,0	-3,0
2006 III	-4,3	-5,1	4,4	-12,6	8,6	-22,7	-11,1	-4,2	5,2	-0,7	-9,5	-10,1	7,3	-3,5
2006 IV	-24,5	-5,3	1,2	-14,5	-19,5	-25,3	-10,0	-2,9	-3,0	-2,6	-10,7	-7,3	7,4	-3,3
Yksikkötyökustannukset														
2005	2,4	-0,5	0,9	2,7	1,3	15,5	3,4	3,1	0,0	0,9	.	0,5	0,6	.
2006	4,5	.	2,5	5,7	0,1	13,8	7,0	.	-0,7	.	.	1,2	-0,4	.
2006 II	-	.	2,0	5,1	-	-	3,5	-	-0,6	-	-	3,0	-0,3	.
2006 III	-	.	2,9	5,6	-	-	11,1	-	-0,9	-	-	0,3	0,6	.
2006 IV	-	.	4,0	8,3	-	-	10,0	-	-1,2	-	-	0,6	0,1	.
Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)														
2005	10,1	7,9	4,8	7,9	5,2	8,9	8,3	7,2	7,3	17,7	7,1	16,3	7,4	4,8
2006	9,0	7,2	3,9	5,9	4,7	6,8	5,6	7,5	7,3	13,8	7,3	13,4	7,0	5,3
2006 III	9,2	7,1	3,7	5,8	4,6	6,6	5,9	7,6	7,2	13,4	7,7	13,1	6,9	5,4
2006 IV	8,2	6,6	3,6	5,5	4,5	6,1	5,0	7,7	7,0	12,6	7,3	12,3	6,5	5,3
2007 I	8,1	6,3	3,4	4,8	4,4	5,9	5,7	8,0	6,6	11,8	7,7	11,1	6,5	.
2007 tammi	8,3	6,5	3,3	4,8	4,4	6,0	5,9	7,9	6,7	12,1	7,7	11,3	6,5	5,4
2007 helmi	8,2	6,3	3,4	4,8	4,4	5,9	5,7	8,0	6,6	11,8	7,6	11,1	6,5	5,4
2007 maaliskuu	7,9	6,2	3,4	4,8	4,3	5,7	5,6	8,2	6,6	11,5	7,7	10,8	6,4	.
2007 huhtikuu	7,5	6,1	3,2	4,7	4,4	5,8	5,4	8,2	6,4	11,2	7,2	10,5	6,2	.
2007 touko	8,3

Lähteet: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Reuters ja EKP:n laskelmat.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

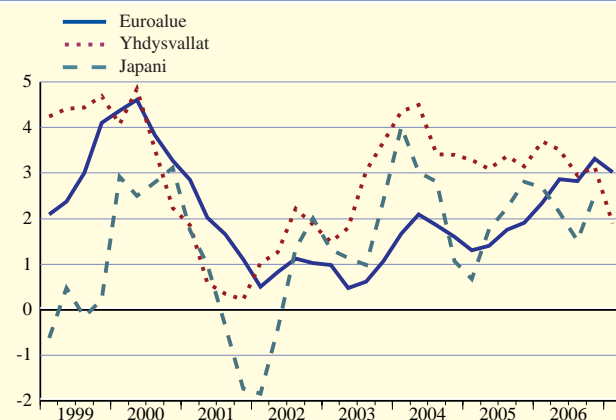
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Kuluttaja- hinta- indeksi	Yksikkö- työ- kustan- nukset ¹⁾ (tehdas- teollisuus)	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymi- indeksi (tehdas- teollisuus)	Työttömyys- aste, % työ- voimasta (kp.)	Lavea raha ²⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , yhden euron arvo kansallisenä valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-)/ ylijääämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto- velka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
2003	2,3	0,8	2,5	1,3	6,0	6,9	1,22	4,00	1,1312	-4,8	48,0
2004	2,7	0,1	3,9	3,0	5,5	4,6	1,62	4,26	1,2439	-4,6	48,8
2005	3,4	-0,1	3,2	4,0	5,1	4,3	3,56	4,28	1,2441	-3,7	49,2
2006	3,2	-0,2	3,3	5,0	4,6	4,7	5,19	4,79	1,2556	.	.
2006 I	3,6	1,9	3,7	4,9	4,7	4,7	4,76	4,57	1,2023	-2,3	49,8
2006 II	4,0	0,1	3,5	5,5	4,6	4,7	5,21	5,07	1,2582	-2,3	48,6
2006 III	3,3	-2,2	3,0	6,1	4,7	4,5	5,43	4,90	1,2743	-2,6	48,5
2006 IV	1,9	-0,4	3,1	3,6	4,5	5,0	5,37	4,63	1,2887	.	.
2007 I	2,4	-2,0	1,9	2,3	4,5	5,7	5,36	4,68	1,3106	.	.
2007 tammi	2,1	-	-	2,1	4,6	5,5	5,36	4,76	1,2999	-	-
2007 helmi	2,4	-	-	2,4	4,5	5,5	5,36	4,73	1,3074	-	-
2007 maaliskuu	2,8	-	-	2,5	4,4	6,1	5,35	4,56	1,3242	-	-
2007 huhti	2,6	-	-	2,0	4,5	6,5	5,35	4,69	1,3516	-	-
2007 touko	.	-	-	.	4,5	.	5,36	4,75	1,3511	-	-
Japani											
2003	-0,2	-3,9	1,5	3,2	5,2	1,7	0,06	0,99	130,97	-7,7	151,4
2004	0,0	-4,9	2,7	5,5	4,7	1,9	0,05	1,50	134,44	-5,5	157,6
2005	-0,3	-0,6	1,9	1,1	4,4	1,8	0,06	1,39	136,85	-5,9	164,2
2006	0,2	-2,6	2,2	4,8	4,1	1,1	0,30	1,74	146,02	.	.
2006 I	-0,1	-1,7	2,7	3,0	4,2	1,7	0,08	1,58	140,51	.	.
2006 II	0,2	-2,4	2,1	4,7	4,1	1,4	0,21	1,90	143,81	.	.
2006 III	0,6	-2,8	1,5	5,6	4,1	0,6	0,41	1,80	148,09	.	.
2006 IV	0,3	-3,5	2,4	5,9	4,1	0,7	0,49	1,70	151,72	.	.
2007 I	-0,1	.	2,2	3,0	4,0	1,0	0,62	1,68	156,43	.	.
2007 tammi	0,0	-3,1	-	4,4	4,0	0,9	0,56	1,71	156,56	-	-
2007 helmi	-0,2	-1,9	-	3,1	4,0	1,0	0,59	1,71	157,60	-	-
2007 maaliskuu	-0,1	.	-	1,9	4,0	1,1	0,71	1,62	155,24	-	-
2007 huhti	0,0	.	-	2,3	3,8	1,1	0,66	1,67	160,68	-	-
2007 touko	.	.	-	.	.	.	0,67	1,67	163,22	-	-

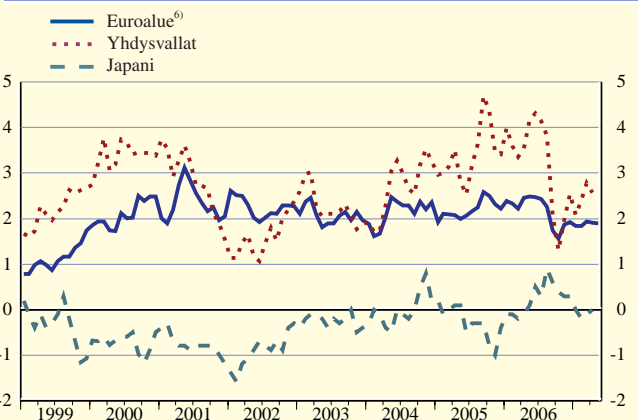
K37 Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosittain)

K38 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani]), euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Reuters (sarakkeet 7 ja 8), EKP:n laskelmat (sarake 11).

- 1) Yhdysvaltain tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta.
- 2) Ajanjakson keskiarvo, M2 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 3) Lisätietoja osissa 4.6 ja 4.7.
- 4) Lisätietoja osassa 8.2.
- 5) Julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).
- 6) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T15
K7	Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille	T16
K8	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituslaitokset)	T17
K9	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituslaitokset)	T17
K10	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K11	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K13	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K14	Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä	T24
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut	T35
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T37
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T38
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T39
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T40
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T41
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T43
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T43
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T44
K24	3 kk:n rahamarkkinakorot	T44
K25	Valtion lainojen tuotot euroalueella	T45
K26	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot	T45
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T46
K28	Alijäämä, lainanottoarve ja velan muutos	T59
K29	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T59
K30	Vaihtotase	T60
K31	Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset	T60
K32	Tavarat	T61
K33	Palvelut	T61
K34	Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät	T65
K35	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T72
K36	Euron valuuttakurseja	T72
K37	Bruttokansantuotteen määrä	T75
K38	Kuluttajahintaindeksi	T75

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUS- TILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukauteen t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukauteen t lasketaan seuraavasti:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Joistakin neljännesvuosisarjoista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä). Näissä sarjoissa neljännesvuosittaiset taloustoimet saadaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN KUUKAUSISARJOISSA

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t lasketaan seuraavasti:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen perusjaksoksi on nyt asetettu joulukuu 2006. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdasta ”Money, banking and financial markets”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukauteen t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jomppakumpaa seuraavista kaavoista:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa g vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa g. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$h) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa f ja g.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSISARJOISSA

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan seuraavasti:

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa g.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.² Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen

kausipuhdistettuja aikasarjoja. Tämä koskee varsinkin raha-aggregaattia M3, joka johdetaan laskeamalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät.³ Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauseiä. Näin saadaan taloustoimien kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivään liittyvät tekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.5

KÄYTÖN JA RESURSSIEN YHTÄSUURUUS

Taulukossa 3.1 tiedot noudattavat perusidentiteettiä. Muiden kuin rahoitustaloustoimien osalta käytöt yhteensä vastaavat resursseja yhteensä kaikissa taloustoimiluokissa. Tämä perusidentiteetti pätee niin ikään rahoitustilissä, jossa jokaisen rahoitusinstrumenttiluokan rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä vastaavat velkoihin kohdistuvia taloustoimia yhteensä. Varojen muiden muutosten tilissä ja rahoitustaseissa rahoitusvarat yhteensä vastaavat velkoja yhteensä kaikissa rahoitusinstrumenttiluokissa. Poikkeuksena ovat monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet, jotka eivät ole minkään sektorin velkoja.

TASAPAINOERIEN LASKEMISESTA

Taulukoissa 3.1 ja 3.2 kunkin tilin lopussa esitetty tasapainoerä lasketaan seuraavasti:

Kauppatase vastaa euroalueen tavaroiden ja palvelujen kauppaa (viennin ja tuonnin erotus) muiden maiden kanssa.

Erä ”Nettotoimintaylijäämä ja -sekatulo” koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan bruttoarvonlisäyksenä (euroalueen markkinahintainen

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa ”Money, banking and financial markets”.

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, s. 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual”, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2001) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukauteen.

bruttokansantuote), josta vähennetään palkansajakorvaukset (käyttö), muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (käyttö) ja kiinteän pääoman kuluminen (käyttö).

Nettokansantulo koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan nettotoimintaylijäämänä ja -sekatulona, johon lisätään palkansajakorvaukset (resurssit), tuotannon verot miinus tukipalkkiot (resurssit) ja netto-omaisuustulot (resurssit miinus käyttö).

Käytössä oleva nettotulo koskee niin ikään ainoastaan kotimaan sektoreita ja on sama kuin nettokansantulon, nettomääräisten tulo- ja varallisuusverojen (resurssit miinus käyttö), nettomääräisten sosiaaliturvamaksujen (resurssit miinus käyttö), rahamääräisten sosiaalietuuksien (resurssit miinus käyttö) ja nettomääräisten muiden tulonsiirtojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettomääräinen säästö koskee kotimaan sektoreita ja lasketaan käytettävissä olevan nettotulon ja kotitalouksien eläkerahasto-oikaisun (resurssit miinus käyttö) summana, josta vähennetään kulutusmenot (käyttö). Ulkomaiden osalta vaihtotase on sama kuin kauppataseen ja kaikkien nettotulojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettoluotonanto/nettoluotonotto lasketaan pääomatilin kautta nettosäästön ja nettomääräisten pääomansiirtojen summana (resurssit miinus käyttö), josta vähennetään pääoman bruttomuodostus (käyttö) ja valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset (käyttö) lisättynä kiinteän pääoman kuluksella (resurssit). Se voidaan laskea myös rahoitustilin kautta rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena (taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset). Pääoma- ja rahoitustilin kautta laskettujen tasapainoerien välillä on kotitalouksien ja yritysten tiedoissa tilastollinen ero.

Nettorahoitusvarallisuuden muutokset vastaavat säästöistä ja pääomansiirroista johtuvien nettovarallisuuden muutosten ja nettorahoitusvarallisuuden muiden muutosten summaa. Ne eivät

tällä hetkellä sisällä muiden kuin rahoitusvarojen muutoksia, koska kyseisiä tietoja ei ole saatavissa.

Nettorahoitusvarallisuus on yhteenlaskettujen rahoitusvarojen ja velkojen erotus, kun taas nettorahoitusvarallisuuden muutokset ovat taloustoimista johtuvien nettorahoitusvarallisuuden muutosten (rahoitustilin luotonanto/nettoluotonotto) ja nettorahoitusvarallisuuden muiden muutosten summa.

Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset lasketaan rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset lasketaan rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien muiden muutosten erotuksena.

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPERIEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksiin perusteella. Jos N_t^M on taloustoimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$j) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2001. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$k) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$l) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Syynä on se, että näin tehdään ero raha-aggregaattien ”taloustoimien” ja arvopaperien ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” eri laskentatapojen välillä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$m) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukauteen t. Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euro-määräisiä.

ARVOPAPERIEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopaperien liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausipuhdistettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukauteen t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$o) a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$p) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

OSAN 5.1 TAULUKKO I

YKHI-TIETOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T78). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa ”Money, banking and financial markets”.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T78). Tavaroiden, palvelujen ja tuotannon tekijäkorvausten luvut on korjattu työpäivävaihtelusta. Työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Tavaroiden tulot-erän luvut on myös korjattu pääsiäispyhien vaikutuksesta. Näiden sarjojen puhdistus kausivaihtelusta on tehty työpäivä- ja juhlapyhäkorjattuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakauppaa, palveluja, tuotannon tekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuositain tai tarvittaessa.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.int) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen kautta pääsee EKP:n tilastotietokantaan (ECB Statistical Data Warehouse, <http://sdw.ecb.int/>), jossa voi käyttäjäystävällisesti etsiä ja ladata tilastotietoja. EKP:n verkkosivujen osan ”Statistics” alaosassa ”Data services” on lisäksi hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja voi saada EKP:stä sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 5.6.2007 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Kaikki tilastolliset aikasarjat, jotka sisältävät havaintoja vuodelta 2007, viittaavat kokonaisuudessaan 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen (sis. Slovenia), ellei toisin mainita. Korkoja, rahataloutta ja YKHIä (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHI:n eriä) kuvaavat euroalueen tilastosarjat viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa. Tämä on osoitettu asianomaisissa taulukoissa alaviitein. Näissä aikasarjoissa vuotta 2001 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2000 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Kreikan euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa. Samalla tavoin vuotta 2007 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2006 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Slovenian euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa. Historiatietoja euroalueesta Slovenian liittymistä edeltävältä ajalta on saatavissa EKP:n verkkosivuilta osoitteessa <http://www.ecb.int/stats/services/downloads/html/index.en.html>.

Kun tilastosarjat viittaavat euroalueeseen sen kulloisessakin kokoonpanossa, ne kattavat euroalueen siinä kokoonpanossa, jossa se oli sinä aikana, jota tilastosarjat koskevat. Näin ollen vuotta 2001 edeltävät tiedot viittaavat euroalueeseen, joka käsittää 11 euroalueen maata. Nämä maat ovat Belgia, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi. Ajanjakson 2001–2006 tiedot viittaavat 12 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen, johon kuuluu edellä lueteltujen maiden lisäksi Kreikka. Tiedot vuodelta 2007 ja sen jälkeiseltä ajalta viittaavat 13 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen, johon kuuluu edellä lueteltujen 12 maan lisäksi Slovenia.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Bulgaria, Tšekki, Tanska, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Romania, Slovakia, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 (EKT 95) ja IMF:n maksutasekäsi kirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssi muutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja. Joulukuuhun 2003 asti pitoajanjakso alkoi kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyi seuraavan kuukauden 23. päivänä. EKP ilmoitti 23.1.2003 rahapolitiikan ohjausjärjestelmän muutoksista, jotka pantiin täytäntöön 10.3.2004. Muutosten seurauksena pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Siirtymäajan pitoajanjaksoksi määriteltiin 24.1.–9.3.2004.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosenttivähennyksen. Varantopohjan laskemi-

ssa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaeraan. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa sekkitilit (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa varantovelvoitteen ylittävät talletukset (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilisaldot. Sarakkeessa varantovaje (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilisaldot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. Vähimmäisvarantojen korko (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määrittellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Sarakkeessa luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) esitetään likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotus. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty yhteisön oikeudessa, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liike-toimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on vähäisiä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positiodien summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten positiot euroalueella oleviin rahalaitoksiin nähden. Niissä otetaan huomioon myös joistakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamisia ja velkoja. Tilastot raha-aggregaateista ja niiden vastaeristä on puhdistettu kausivaihtelusta ja kauppapäivien määrän muutoksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin, vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen

mukaan. Osassa 2.6 esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltynä.

Osiin 2.2–2.6 sisältyy taloustoimia, jotka on laskettu kantojen muutosten perusteella. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Osassa 2.7 esitetään valikoitujen erien arvostusmuutoksia, joita käytetään taloustoimien määriä johdettaessa. Osissa 2.2–2.6 esitetään myös taloustoimien vuotuisiin prosenttimuutoksiin perustuvia kasvuvauhteja. Osassa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti käsikirjassa ”Monetary Financial Institutions and Markets Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers. Third Edition” (EKP, maaliskuu 2007). Rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettua asetusta koskeissa ohjeissa ”Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” (EKP, marraskuu 2002) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta 1.12.1998 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen EKP/1998/16¹, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella EKP/2003/10².

Tämän asetuksen mukaan tase-erä ”Rahamarkkinaperit” on yhdistetty erään ”Velkaperit” rahalaitosten taseen sekä saamis- että velkapuolella.

Osassa 2.9 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) neljännesvuositaseiden kantatiedot. Taseet on laskettu yhteen, ja siten velkoihin lasketaan mukaan rahastojen hallussa olevat muiden rahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen varat/velat on jaoteltu rahastotyyppiin

1 EYVL L 356, 30.12.1998, s. 7.

2 EUVL L 250, 2.10.2003, s. 19.

(osakerahastot, pitkän ja keskipitkän koron rahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot ja muut rahastot) ja sijoittajatyypin (yleisölle tarjottavat rahastot ja rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot) mukaan. Osassa 2.10 esitetään sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyypin ja sijoittajatyypin mukaan.

EUROALUEEN TILINPITO

Osassa 3.1 esitetään neljännesvuosittaiset euroalueen kootut tilinpidon tilastot. Niistä saa kattavasti tietoa euroalueen kotitalouksien (ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt), yritysten, rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen taloustoimista ja myös näiden sektorien välisistä sekä näiden sektorien ja ulkomaiden välisistä taloustoimista. Viimeisimmän saatavilla olevan neljänneksen kausivaihtelusta puhdistamattomat käypähintaiset tiedot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena, joka noudattaa Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) laadintamenetelmiä.

Tilikokonaisuus (taloustoimet) kattaa 6 eri tiliä. 1) Tulonmuodostustili tarkastelee tuotantotoimintojen synnyttämiä tuloja luokittain. 2) Ensitulon jakotiliin kirjataan eri omaisuustuloihin liittyviä tuloja ja menoja (koko kansantalouden osalta ensitulon jakotilin tasapainoerä on kansantulo). 3) Tulojen uudelleenjaon tili kuvaa institutionaalisen sektorin kansantulon muuttamista tulonsiirtojen vuoksi. 4) Tulonkäyttötili osoittaa käytettävissä olevan tulon jakautumisen kulutuksen ja säästämisen kesken. 5) Pääomatili ilmentää säästöjen ja nettopääomansiirtojen käyttöä muiden kuin rahoitusvarojen hankintaan (pääomatilin tasapainoerä on nettoluotonanto/nettoluotonotto). 6) Rahoitustili tarkastelee rahoitusvarojen ja velkojen nettohankintaa. Koska jokainen muu kuin rahoitustaloustoimi kuvastuu rahoitustaloustoimena, rahoitustilin tasapainoerä on myös käsitteellisesti yhtä suuri kuin pääomatilin kautta laskettu nettoluotonanto/-luotonotto.

Tilastoissa esitetään myös rahoitusvarallisuuden avaus- ja päätöstaseet, joista saa käsityksen kun-

kin yksittäisen sektorin rahoitusvarallisuudesta tietyssä ajankohtana. Tietoja esitetään myös rahoitusvarojen ja velkojen muista muutoksista (esim. varojen hintojen muutosten vaikutukset).

Rahoituslaitossektori on eritelty muita sektoreita tarkemmin rahoitustilillä ja rahoitustaseissa, ja tiedot esitetään erikseen rahalaitoksista, muista rahoituslaitoksista (ml. rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset) sekä vakuutuslaitoksista ja eläkerahastoista.

Osassa 3.2 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiiviset virrat (taloustoimet) euroalueen ns. muiden kuin rahoitustilien tiedoista (edellä esitellyt tilit 1–5). Myös nämä tilastot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena.

Osassa 3.3 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) kotitalouksien tuloista, menoista ja varallisuuden muodostustileistä sekä analyytisesti eriteltyt rahoitustaseen tilien kantatiedot. Sektorikohtaiset taloustoimet ja tasapainoerät on järjestelty siten, että niistä saa helposti tietoa kotitalouksien rahoituksen hankinnasta ja käytöstä. Tiedot noudattavat edelleen osissa 3.1 ja 3.2 esitetyjä perusidentiteettejä.

Osassa 3.4 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet) yritysten tuloista, varallisuuden muodostustileistä sekä analyytisesti eriteltyt rahoitustaseen tilien kantatiedot.

Osassa 3.5 esitetään vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia rahoitusvarojen virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) ja rahoitustaseen kantatietoja.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastot kattavat ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön sinä aikana, jota tilastot koskevat (euroalue sen kulloisessakin kokoonpanossa). Poikkeuksena ovat arvopapereiden liikkeenlaskutilastot (taulukot 4.1–4.4), jotka katta-

vat 13 euroalueen maata käsittävän euroalueen (eli ne sisältävät myös Kreikan ja Slovenian tiedot).

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita koskevat tilastot sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja BIS:n tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden (velkapapereiden) liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään osissa 4.1–4.3. Osassa 4.4 esitetään tilastoja noteeratuista osakkeista. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritetty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin velkapapereihin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin ja määritetään määräajoin uudelleen. Velkapaperitilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista euroalueella olevien tekemistä liikkeeseenlaskuista. Tilastot euromääräisistä arvopapereista osissa 4.1–4.3 sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut euromääräisinä. Lisäksi siinä näytetään erikseen tiedot euromääräisistä ja kaikkien valuuttojen mää-

räisistä velkapapereista, kaikista velkapapereista yhteensä ja pitkäaikaisista velkapapereista. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, mukaan lukien vuositason korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Nämä tiedot on saatu laskennallisten kantojen indeksistä, joka on puhdistettu kausivaihtelusta. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä. Liikkeeseenlaskijoiden sektori- luokitus on EKT 95:n mukainen. Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 taulukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat) vastaa suurin piirtein osan 2.1 taulukon 2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit). Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapapereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit (jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liikkeeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan). Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takaisin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten,

valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuositasolle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osan 4.4 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kannat liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuna. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot vastaavat osassa 3.2 esitettyjä neljännesuosisarjoja (velkojen pääerät, sarake 21).

Osan 4.4 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Kasvuvauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita syntyy, kun liikkeeseenlaskija myy tai lunastaa osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoituksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Taloustoimiin sisältyy liikkeeseenlaskijan ensimmäinen noteeraus pörssissä sekä uusien instrumenttien luominen tai poistaminen. Vuotuisiin kasvuvauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokitelun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten kunkin instrumenttikategorian korko lasketaan euroalueen maiden korkojen painotettuna keskiarvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoiminnan volyymejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoimintoittain, sektoreittain, instrumentteittain, maturiteeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen koron kiinnitysajan mukaan. Uudet rahalaitosten korkotilastot korvaavat aiemmat kymmenen siirtymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pankkikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikat-sauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen

rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talletusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käytämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja vuoden 1998 loppuun asti. Yön yli -talletusten korkoja edustavat joulukuuhun 1998 asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates). Osan 4.6 sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen. Nämä korot ovat ajanjakson lopun korkoja joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvoja. Yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuukauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin valtion lainojen tuottoja. Joulukuuhun 1998 asti euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat ajanjakson lopun tietoihin ja kymmenen vuoden lainojen tuotot ajanjakson keskiarvoihin. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja. Yhdysvaltojen ja Japanin kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mah-

dollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työkustannuksista työtuntia kohden, BKT:stä ja sen käytöstä, arvonlisäyksestä toimialoittain, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä ja henkilöautojen rekisteröinneistä perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osan 5.1 taulukko 1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen luokitukseen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). YKHIin sisältyvät kotitalouksien todelliset mone-taariset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoa-mat kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot sekä koeluonteiset YKHIin perustuvat arviot hal-linnollisesti säännellyistä hinnoista.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), teollisuuden tuotantoa, uusia tilauksia ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koske-viin tilastoihin sovelletaan EU:n neuvoston 19.5.1998 antamaa lyhyen aikavälin tilastoja kos-kevaa asetusta (EY) N:o 1165/98³. Tuotteiden lop-pukäytön mukainen erittely teollisuuden tuottaja-hintoja ja teollisuustuotantoa koskevissa taulukois-sa vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teol-lisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luokitukset C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001⁴ on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotan-to kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat (osan 5.1 taulukko 2) mittaavat euroalueen euromää-räisten tuontihintojen muutoksia perusvuoteen verrattuna.

Työkustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 3) mittaav-at muutoksia teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen työkustannuksissa työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parla-mentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä⁵ ja sen täytäntöön-panosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003⁶. Euroalueen työkustannuksis-sa työtuntia kohden on saatavissa tietoja jaoteltuna työkustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työn-antajan sosiaaliturvamaksut”, jälkimmäinen erä sis-ältää työnantajan työvoiman perusteella maksamat verot, mutta ei työnantajan saamia tukipalkkioita) ja toimialoittain. EKP laskee sopimuspalkkaindikaat-torin (osan 5.1 taulukon 3 lisätieto) yhdenmukaista-mattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 5) ja työllisyystilas-tot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännes-voositilastoihin.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perus-tuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon in-deksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla las-kutetut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisä-veroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan lukuun ottamatta moottoriajoneu-vojen ja moottoripyörien myyntiä sekä korjausta. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyt-töön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

3 EYVL L 162, 5.6.1998, s. 1.

4 EYVL L 86, 27.3.2001, s. 11.

5 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.

6 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksistä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyystilastot (osan 5.3 taulukko 2) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskeemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

JULKINEN TALOUS

Osissa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot kansallisten keskuspankkien toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Osassa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000⁷ esitettyjen määritelmien mukaisesti. Asetuksella muutetaan EKT 95:tä. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osissa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat tietoja, jotka esitetään liiallisia alijäämiä koskevassa

menettelyssä B.9, sellaisena kuin se on määritelty 25.2.2002 annetussa Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 351/2002 neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93 muuttamisesta EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään neljännesvuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista niiden määritelmien mukaisesti, jotka on esitetty Euroopan parlamentin ja neuvoston 10.6.2002 antamassa asetuksessa (EY) N:o 1221/2002⁸ julkisyhteisöjen neljännesvuositilinpäädöstä. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkakoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot koostaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksen (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n 16.7.2004 antamia Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2004/15)⁹ ja Eurostatin ohjeita. Lisätietoja euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä löytyy EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (toukokuu 2007) ja työryhmäraporteista ”Task Force on portfolio investment collection systems” (kesäkuu 2002), ”Portfolio investment income: task force report” (elokuu 2003) ja ”Foreign direct investment Task Force Report” (maaliskuu 2004). Kaikki nämä on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös tilastojen laatua käsittelevän EKP:n ja

7 EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.

8 EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.

9 EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.

Euroopan komission (Eurostat) työryhmän raportti ”Report on the quality assessment of balance of payments and international investment position statistics” (kesäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmf.org). Työryhmän suositukseen perustuva euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti ”Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report” on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Rahoitustaseen nettomääräisten taloustoimien esittämisessä noudatetaan IMF:n maksutasekirjan merkintätapaa: saamisten lisäys merkitään miinuksella ja velkojen lisäys plussalla. Vaihtotaseen ja pääomansiirtojen sekä tulot että menot ovat plusmerkkisiä.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Viimeaikaisimpia kuukausihavaintoja tulee pitää enakkotietoina. Tilastotietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkaistaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamismetodeissa on tapahtunut muutoksia.

Osassa 7.1 taulukossa 2 esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut ovat soveltuvin osin myös työpäivien määrällä korjattuja ja niistä on puhdistettu karkauspäivän ja/tai pääsiäispyhiin vaikutukset. Taulukossa 5 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei vielä voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Taulukoissa 6 ja 7 erittely ”lainat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisen vastapuolen sektoriin, eli saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi. Erittely vastaa muissa tilastoissa (esimerkiksi rahalaitosten konsolidoidussa taseessa) käytettyä erittelyä ja on IMF:n maksutasekirjan ohjeiden mukainen.

Osassa 7.2 on maksutaseen rahataloudellinen esitys, jossa kuvataan M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyviä maksutaseen eriä. Tilastoissa käytetään samaa merkintätapaa kuin maksutaseessa lukuun ottamatta sarakkeessa 12 esitettyjä M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksia, joissa plusmerkki tarkoittaa saamisten lisäystä tai velkojen vähentymistä. Arvopaperisijoituksiin liittyvissä veloissa (sarakkeet 5 ja 6) maksutaseen taloustoimet käsittävät rahalaitosten liikkeeseen laskemien osakkeiden ja velkapapereiden ostot ja myynnit euroalueella lukuun ottamatta rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita. Metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kehikko 1 kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

Osassa 7.3 esitetään maakohtainen erittely euroalueen maksutaseesta (taulukot 1–4) ja ulkomaisesta varallisuudesta (taulukko 5). Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksittäin tai ryhmänä, minkä lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukossa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin nähden (EKP:tä lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisesti euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan tiettyjä tarkoituksia varten myös offshore-rahoituskeskuksista ja kansainvälisistä organisaatioista. Taulukoissa 1–4 esitetään maksutaseen kumulatiiviset taloustoimet viimeisiltä neljältä neljännekseltä, joilta on saatavissa tietoja. Taulukossa 5 on ulkomaisen varallisuuden maakohtainen erittely viimeisiltä neljältä neljännekseltä, joilta on saatavissa tietoja. Tiedot eivät kata arvopaperisijoituksiin liittyviä velkoja, johdannaisia tai valuuttavarantoa koskevia taloustoimia tai varallisuusasemaa. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot osassa 7.4 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden ulkopuoliset saamiset ja velat eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös kehikko 9 joulukuun

2002 Kuukausikatsauksessa). Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja poikkeuksena suorien sijoitusten kantatiedot, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaista varallisuutta koskevat neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuuden neljännesvuositilastot perustuvat osittain rahoitustaloustoimiin, omaisuushintoihin ja valuuttakehitykseen nojautuviin arvioihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat sekä EKP:n hallussa oleva osuus valuuttavarannoista esitetään osan 7.4 taulukossa 5. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa. Taulukon 5 tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat kullan ostoista ja myynneistä 26.9.1999 tehdyn ja 8.3.2004 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Pääasiallinen tilastotietojen lähde on Eurostat. EKP laskee määraindeksit Eurostatin arvo- ja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja työpäivien määrän muutoksista Eurostatissa.

Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeissa 4–6 ja 9–11 olevat tuoteryhmäerittelyt noudattavat Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden (sarake 7 ja 12) ja öljyn (sarake 13) tuoteryhmäerittely noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 2) euroalueen tärkeimmät kauppa-

kumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1–7.3). Viime vuosina ero on ollut tuonnin osalta noin 5 % (EKP:n arvio), josta suurin osa liittyy siihen, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tuonnin arvoon (kulut, vakuutus ja rahti hintaan luetuina).

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssiindeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisen kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997 ja 1999–2001, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssiindeksit on laadittu linkittämällä vuoden 1999 alussa toisiinsa vuosien 1995–1997 ja vuosien 1999–2001 painoihin perustuneet indeksit. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 24 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 14 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 44 -ryhmään kuuluvat EER 24 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Chile, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Islanti, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti, Venezuela ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssiindeksit on laskettu käyttämällä kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita, tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksia sekä koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on maaliskuun 2007 Kuukausikatsauksen kehikossa 8 ”Euron efektiivinen valuuttakurssi euroalueen ja EU:n äskettäisen laajenemisen jälkeen” sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 2 ”The effective exchange rates of the euro” (L. Buldorini, S. Makrydakís ja C. Thimann, helmikuu 2002). Julkaisut ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

13.1.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

14.1.2005

EKP:n neuvosto päättää kasvattaa jaettavan likviditeetin määrää jokaisessa vuonna 2005 toteutettavassa pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa 25 miljardista eurosta 30 miljardiin euroon. Määrän lisäämisestä päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen ennakoitu kasvu vuonna 2005. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2006 alussa.

3.2., 3.3., 4.4., 4.5., 2.6., 7.7., 4.8., 1.9., 6.10., 3.11.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

1.12.2005

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 6.12.2005. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin 6.12.2005 lähtien.

16.12.2005

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2006 toteutetta-

vassa pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa 30 miljardista eurosta 40 miljardiin euroon. Määrän lisäyksestä päätettäessä otetaan huomioon kaksi seikkaa. Ensinnäkin pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen odotetaan kasvavan edelleen vuonna 2006. Toisekseen eurojärjestelmä on päättänyt, että pitempiäaikaisten rahoitusoperaatioiden avulla katetaan hieman aiempaa suurempi osuus likviditeettitarpeesta. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2007 alussa.

12.1., 2.2.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,25 %, maksuvalmiusluoton korko 3,25 % ja talletuskorko 1,25 %.

2.3.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.3.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin 8.3.2006 lähtien.

6.4., 4.5.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,50 %, maksuvalmiusluoton korko 3,50 % ja talletuskorko 1,50 %.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2004 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

8.6.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.6.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin 15.6.2006 lähtien.

6.7.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,75 %, maksuvalmiusluoton korko 3,75 % ja talletuskorko 1,75 %.

3.8.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.8.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,0 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,0 prosenttiin 9.8.2006 lähtien.

31.8.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

5.10.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto

päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 11.10.2006 lähtien.

2.11.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

7.12.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.12.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin 13.12.2006 lähtien.

21.12.2006

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2007 toteutettavassa pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa 40 miljardista eurosta 50 miljardiin euroon. Määrän lisäyksestä päätettäessä otetaan huomioon seuraavat seikat. Euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarve on kasvanut voimakkaasti viime vuosina, ja sen odotetaan kasvavan edelleen vuonna 2007. Tämän vuoksi eurojärjestelmä on päättänyt, että pitempiäaikaisten rahoitusoperaatioiden avulla katetaan hieman aiempaa suurempi osuus likviditeettitarpeesta. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin vastaisuudessakin suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2008 alussa.

11.1. , 8.2.2007

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,50 %, maksuvalmiusluoton korko 4,50 % ja talletuskorko 2,50 %.

8.3.2007

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.3.2007. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 14.3.2007 lähtien.

12.4., 10.5.2007

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

6.6.2007

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.6.2007. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3 prosenttiin 13.6.2007 lähtien.

TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ

TARGET-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä TARGETissa välitettiin päivittäin keskimäärin 344 830 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 2 244 miljardia euroa päivässä. Siten maksujen määrä supistui 2 % mutta arvo kasvoi 2 % edellisestä neljänneksestä. Määrän supistuminen on kausiluonteista, ja sama ilmiö on havaittu myös edellisinä vuosina. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna sekä maksujen määrä että arvo kasvoivat 12 %. Välitettyjen maksujen arvolla mitattuna TARGETin markkinaosuus pysyi ennallaan 89 prosentissa, ja määrällä mitattu markkinaosuus kasvoi 61 prosenttiin. TARGET-maksuliikenteen vilkkain päivä neljänneksen aikana oli 30.3.2007, jolloin välitettiin yhteensä 490 334 maksua.

JÄSENVALTIOIDEN SISÄISET MAKSUT

TARGETissa välitettiin keskimäärin 266 749 jäsenvaltioiden sisäistä maksua pankkipäivää kohti vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Näiden maksujen yhteenlaskettu arvo oli keskimäärin 1 465 miljardia euroa päivässä. Siten maksujen määrä supistui 2 %, mutta arvo kasvoi 2 % edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2006 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna maksujen lukumäärä kasvoi 13 % ja arvo 11 %. Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen osuus kaikkien TARGET-maksujen määrästä oli 77,4 % ja arvosta 65,3 %. Jäsenvaltioiden sisäisen maksun keskimääräinen arvo kasvoi 0,1 miljoonaa euroa eli 5,4 miljoonaan euroon. Kaikista jäsenvaltioiden sisäisistä TARGET-maksuista 63 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 10 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 173 jäsenvaltioiden sisäistä yli miljardin euron TARGET-maksua. Jäsenvaltioiden sisäisen maksuliikenteen vilkkain päivä oli 30.3.2007, jolloin välitettiin yhteensä 367 582 maksua.

MAKSUT JÄSENVALTIOSTA TOISEEN

Jäsenvaltiosta toiseen välitetyjä TARGET-maksuja oli vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä päivittäin keskimäärin 78 080, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli keskimäärin 778 miljardia euroa päivässä. Päivittäiset maksut kasvoivat edellisestä neljänneksestä määrällä mitattuna vain vähän (0,2 %) ja arvolla mitattuna 2 %. Pankkien välisten maksujen määrä kasvoi 1 % ja arvo 2 % edellisestä neljänneksestä. Asiakasmaksujen määrä supistui vähän (0,3 %) määrällä mitattuna ja kasvoi 17 % arvolla mitattuna edelliseen neljännekseen verrattuna. Pankkien välisten maksujen osuus jäsenvaltiosta toiseen välitettyjen TARGET-maksujen päiväkeskiarvosta oli määrällä mitattuna 47 % ja arvolla mitattuna 94 %. Pankkien välisten maksujen keskimääräinen arvo nousi edellisen neljänneksen 19,6 miljoonasta eurosta 19,9 miljoonaan euroon, ja asiakasmaksujen keskimääräinen arvo nousi 940 520 eurosta 1 103 224 euroon. Kaikista jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä TARGET-maksuista 64 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa ja 14 % oli arvoltaan yli miljoona euroa. Päivittäin välitettiin keskimäärin 72 yli miljardin euron TARGET-maksua jäsenvaltiosta toiseen. Jäsenvaltioiden välisen maksuliikenteen vilkkain päivä oli 30.3.2007, jolloin välitettiin yhteensä 122 752 maksua.

TARGETIN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä TARGETin käytettävyyssaste oli 99,87 %, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 99,81 %. TARGETin käytettävyyteen vaikuttaneiden häiriöiden lukumäärä oli 12 eli 4 vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Käytettävyyssasteen laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan. Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä oli yksi häiriö, joka kesti yli kaksi tuntia. Tiedot TARGETin kunkin kansallisen osan sekä EKP:n maksumekanismin

Taulukko 1. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	19 949 738	20 854 425	20 313 134	22 062 699	22 069 092
Päiväkeskiarvo	306 721	336 362	313 247	350 202	344 830
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	15 303 728	16 019 310	15 686 100	17 153 073	17 071 952
Päiväkeskiarvo	235 303	258 376	241 873	272 271	266 749
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	4 646 007	4 835 115	4 627 034	4 909 629	4 997 140
Päiväkeskiarvo	71 418	77 986	71 374	77 931	78 080
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 600 246	12 024 168	11 712 173	12 390 099	12 540 775
Päiväkeskiarvo	178 399	194 328	180 593	196 668	195 876
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	1 672 785	1 664 581	1 587 129	1 700 859	1 678 885
Päiväkeskiarvo	25 738	24 880	24 512	26 998	26 235
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	133 846	172 023	144 456	136 200	136 111
Päiväkeskiarvo	2 058	2 579	2 224	2 162	2 126

Taulukko 2. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	130 350	133 405	131 843	137 943	143 598
Päiväkeskiarvo	2 005	2 152	2 031	2 190	2 244
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	85 621	86 989	85 847	90 307	93 776
Päiväkeskiarvo	1 317	1 403	1 322	1 434	1 465
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	44 730	46 416	45 995	47 637	49 822
Päiväkeskiarvo	688	749	709	756	778
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 142	11 936	12 399	12 766	13 480
Päiväkeskiarvo	171	193	191	203	210
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	3 629	3 891	3 572	3 795	3 883
Päiväkeskiarvo	56	62	55	60	61
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	122	112	111	114	128
Päiväkeskiarvo	2	2	2	2	2

Taulukko 3. TARGETin kansallisten osien sekä EKP:n maksumekanismin käytettävyysaste

TARGETin kansallinen osa	Käytettävyysaste I/2007 %
Belgia	99,94
Tanska	99,92
Saksa	100,00
Viro	100,00
Irlanti	100,00
Kreikka	100,00
Espanja	99,78
Ranska	99,46
Italia	100,00
Luxemburg	99,97
Alankomaat	100,00
Itävalta	99,70
Puola	100,00
Portugali	100,00
Suomi	100,00
Ruotsi	99,03
Iso-Britannia	99,91
EKP:n maksumekanismi	99,87
Koko TARGET	99,87

käytettävydestä ilmenevät taulukosta 3. Nyt tarkasteltavalla neljänneksellä jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä TARGET-maksuista suoritettiin 97,53 % alle 5 minuutissa. Suoritus kesti 5–15 minuuttia 2,07 prosentissa ja 15–30 minuuttia 0,47 prosentissa maksuista. Suoritus kesti yli 30 minuuttia keskimäärin 133 maksussa päivittäin, kun jäsenvaltiosta toiseen välitettyjä TARGET-maksuja oli päivittäin keskimäärin 78 080.

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2006

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista tammikuusta 2006 alkaen. Working Paper Series -julkaisusarjasta ovat mukana ainoastaan maaliskuu-toukokuussa 2007 ilmestyneet julkaisut. Ellei toisin mainita, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.int niin kauan kuin varastoa riittää.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivulta (<http://www.ecb.int>).

VUOSIKERTOMUS

Vuosikertomus 2005. Huhtikuu 2006.

Vuosikertomus 2006. Huhtikuu 2007.

LÄHENTYMISRAPORTTI

Lähentymisraportti. Toukokuu 2006.

Lähentymisraportti. Joulukuu 2006.

Lähentymisraportti. Toukokuu 2007.

KUUKAUSIKATSAUKSEN ARTIKKELIT

The predictability of the ECB's monetary policy. Tammikuu 2006.

Hedge funds: developments and policy implications. Tammikuu 2006.

Assessing house price developments in the euro area. Helmikuu 2006.

Fiscal policies and financial markets. Helmikuu 2006.

The importance of public expenditure reform for economic growth and stability. Huhtikuu 2006.

Portfolio management at the ECB. Huhtikuu 2006.

Monetary and exchange rate arrangements of the euro area with selected third countries and territories. Huhtikuu 2006.

The contribution of the ECB and the Eurosystem to European financial integration. Toukokuu 2006.

The single list in the collateral framework of the 14 May Eurosystem. Toukokuu 2006.

Equity issuance in the euro area. Toukokuu 2006.

Measures of inflation expectations in the euro area. Heinäkuu 2006.

Competitiveness and the export performance of the euro area. Heinäkuu 2006.

Sectoral money holdings: determinants and recent developments. Elokuu 2006.

The evolution of large-value payment systems in the euro area. Elokuu 2006.

Demographic change in the euro area: projections and consequences. Lokakuu 2006.

Integrated financial and non-financial accounts for the institutional sectors in the euro area.

Lokakuu 2006.

Monetary policy "activism". Marraskuu 2006.

The Eurosystem's experience with fine-tuning operations at the end of the reserve maintenance period. Marraskuu 2006.

Financial development in central, eastern and south-eastern Europe. Marraskuu 2006.

The enlarged EU and euro area economies. Tammikuu 2007.

Developments in the structural features of the euro area labour markets over the last decade. Tammikuu 2007.

Putting China's economic expansion in perspective. Tammikuu 2007.

Challenges to fiscal sustainability in the euro area. Helmikuu 2007.

The EU arrangements for financial crisis management. Helmikuu 2007.

Migrant remittances to regions neighbouring the EU. Helmikuu 2007.
Communicating monetary policy to financial markets. Huhtikuu 2007.
Output growth differentials in the euro area: sources and implications. Huhtikuu 2007.
From government deficit to debt: bridging the gap. Huhtikuu 2007.
Measured inflation and inflation perceptions in the euro area. Toukokuu 2007.
Competition in and economic performance of the euro area services sector. Toukokuu 2007.
Determinants of growth in the EU Member States of central and eastern Europe. Toukokuu 2007.
Share buybacks in the euro area. Toukokuu 2007.

TILASTOTASKUKIRJA

Saatavissa kuukausittain elokuusta 2003 alkaen.

LEGAL WORKING PAPER SERIES

- 1 Löber K. M., The developing EU legal framework for cleaning and settlement of financial instruments. Helmikuu 2006.
- 2 Athanassiou P., The application of multilingualism in the European Union context. Maaliskuu 2006.
- 3 García-Andrade J. ja Athanassiou P., National central banks and Community public sector procurement legislation: a critical overview. Lokakuu 2006.

OCCASIONAL PAPER SERIES

- 43 International Relations Committee Task Force, The accumulation of foreign reserves. Helmikuu 2006.
- 44 Monetary Policy Committee of the ESCB Task Force, Competition, productivity and prices in the euro area services sector. Huhtikuu 2006.
- 45 Benalal N., Diaz del Hoyo J. L., Pierluigi B. ja Vidalis N., Output growth differentials across the euro area countries: some stylised facts. Toukokuu 2006.
- 46 Altissimo F., Ehrmann M. ja Smets F., Inflation persistence and price-setting behaviour in the euro area – a summary of the IPN evidence. Kesäkuu 2006.
- 47 Morris R., Ongena H. ja Schuknecht L., The reform and implementation of the Stability and Growth Pact. Kesäkuu 2006.
- 48 International Relations Committee Task Force on Enlargement, Macroeconomic and financial stability challenges for acceding and candidate countries. Heinäkuu 2006.
- 49 Bindseil U. ja Papadia F., Credit risk mitigation in central bank operations and its effects on financial markets: the case of the Eurosystem. Elokuu 2006.
- 50 Laganà M., Peřina M., von Köppen-Mertes I. ja Persaud A., Implications for liquidity from innovation and transparency in the European corporate bond market. Elokuu 2006.
- 51 Maddaloni A., Musso A., Rother P. C., Ward-Warmedinger M. ja Westermann T., Macroeconomic implications of demographic developments in the euro area. Elokuu 2006.
- 52 Heinz F. F. ja Ward-Warmedinger M., Cross-border labour mobility within an enlarged EU. Lokakuu 2006.
- 53 Gomez-Salvador R., Musso A., Stocker M. ja Turunen J., Labour productivity developments in the euro area. Lokakuu 2006.
- 54 Damia V. ja Aguilar C. P., Quantitative quality indicators for statistics – an application to euro area balance of payment. Marraskuu 2006.

- 55 Baumann U. ja di Mauro F., Globalisation and euro area trade – interactions and challenges. Maaliskuu 2007.
- 56 Giammarioli N., Nickel C., Rother P. C. ja Vidal J.-P., Assessing fiscal soundness: theory and practice. Maaliskuu 2007.
- 57 Herrmann S. ja Polgar E. K., Understanding price developments and consumer price indices in south-eastern Europe. Maaliskuu 2007.
- 58 Beck R., Kamps A. ja Mileva E., Long-term growth prospects for the Russian economy. Maaliskuu 2007.
- 59 Bowles C., Friz R., Genre V., Kenny G, Meyler A. ja Rautanen T., The ECB survey of pro-fessional forecasters (SPF) – A review after eight years’ experience. Huhtikuu 2007.
- 60 Böwer U., Geis A. ja Winkler A., Commodity price fluctuations and their impact on monetary and fiscal policies in Western and Central Africa. Huhtikuu 2007.
- 61 Arratibel O., Heinz F. F., Martin R., Przybyla M., Rawdanowicz L., Serafini R. ja Zumer T., Determinants of growth in the central and eastern European EU member states - a production function approach. Huhtikuu 2007.

WORKING PAPER SERIES

- 735 Calcagno R. ja Heider F., Market-based compensation, price informativeness and short-term trading. Maaliskuu 2007.
- 736 Cipriani M. ja Guarino A., Transaction costs and informational cascades in financial markets; Theory and experimental evidence. Maaliskuu 2007.
- 737 Morris R. ja Schuknecht L., Structural balances and revenue windfalls: the role of asset prices revisited. Maaliskuu 2007.
- 738 Browne F. ja Cronin D., Commodity prices, money and inflation. Maaliskuu 2007.
- 739 Ca’Zorzi M., Hahn E. ja Sánchez M., Exchange rate pass-through in emerging markets. Maaliskuu 2007.
- 740 Brůha J. ja Podpiera J., Transition economy convergence in a two-country model: implications for monetary integration. Maaliskuu 2007.
- 741 von Landesberger J., Sectoral money demand models for the euro area based on a common set of determinants. Maaliskuu 2007.
- 742 Gerdesmeier D., Mongelli F. P. ja Roffia B., The Eurosystem, the US Federal Reserve and the Bank of Japan: similarities and differences. Maaliskuu 2007.
- 743 Mendicino C., Credit market and macroeconomic volatility. Maaliskuu 2007.
- 744 Ramon-Ballester F. ja Wezel T., International financial linkages of Latin American banks: the effects of political risk and deposit dollarisation. Maaliskuu 2007.
- 745 Manganelli S. ja Wolswijk G., Market discipline, financial integration and fiscal rules: what drives spreads in the euro area government bond market? Huhtikuu 2007.
- 746 Benati L. ja Mumtaz H., U.S. evolving macroeconomic dynamics: a structural investigation. Huhtikuu 2007.
- 747 Coenen G., McAdam P. ja Straub R., Tax reform and labour-market performance in the euro area: a simulation-based analysis using the New Area-Wide Model. Huhtikuu 2007.
- 748 Basso H. S., Calvo-Gonzalez O. ja Jurgilas M., Financial dollarization: the role of banks and interest rates. Toukokuu 2007.
- 749 Roffia B. ja Zaghini A., Excess money growth and inflation dynamics. Toukokuu 2007.
- 750 Dees S., Holly S., Pesaran H. ja Smith V., Long run macroeconomic relations in the global economy. Toukokuu 2007.
- 751 Bańbura M. ja Rünstler G., A look into the factor model black box: publication lags and the role of hard and soft data in forecasting GDP. Toukokuu 2007.

- 752 Angelini E. ja Marcellino M., Econometric analyses with backdated data: unified Germany and the euro area. Toukokuu 2007.
- 753 Boissay F. ja Gropp R., Trade credit defaults and liquidity provision by firms. Toukokuu 2007.
- 754 Amisano G. ja Tristani O., Euro area inflation persistence in an estimated nonlinear DSGE model. Toukokuu 2007.
- 755 Jalava J. ja Kavonius I. K., Durable goods and their effect on household saving ratios in the euro area. Toukokuu 2007.
- 756 Reynard S., Maintaining low inflation: money, interest rates, and policy stance. Toukokuu 2007.
- 757 Lamo A., Pérez J. J. ja Schuknecht L., The cyclical of consumption, wages and employment of the public sector in the euro area. Toukokuu 2007.

MUITA JULKAISUJA

Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in acceding countries – Statistical tables. Tammikuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Data collection from credit institutions and other professional cash handlers under the Framework for banknote recycling. Tammikuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Euro Money Market Survey 2005. Tammikuu 2006.

Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Helmikuu 2006.

Towards a single euro payments area – objectives and deadlines (4th Progress Report). Helmikuu 2006 (englanninkielistä versiota lukuun ottamatta saatavissa vain verkkosivuilta).

Handbook for the compilation of flows statistics on the MFI balance sheet. Helmikuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Methodological notes for the compilation of the revaluation adjustment. Helmikuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

National implementation of regulation ECB/2001/13. Helmikuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Payment and securities settlement systems in the European Union and in the acceding countries – Addendum incorporating 2004 data (Blue Book). Maaliskuu 2006.

ECB statistics: an overview. Huhtikuu 2006.

TARGET Annual Report 2005. Toukokuu 2006.

Financial Stability Review. Kesäkuu 2006.

Business continuity oversight expectations for systemically important payment systems (SIPS). Kesäkuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Communication on TARGET2. Heinäkuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Government Finance Statistics Guide. Elokuu 2006.

Implementation of banknote recycling framework. Elokuu 2006.

The implementation of monetary policy in the euro area: General documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures. Syyskuu 2006.

Differences in MFI interest rates across euro area countries. Syyskuu 2006.

Indicators of financial integration in the euro area. Syyskuu 2006.

Recent developments in supervisory structures in EU and acceding countries. Lokakuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

EU banking structures. Lokakuu 2006.

EU banking sector stability. Marraskuu 2006.

The ESCB's governance structure as applied to ESCB statistics. Marraskuu 2006.

Third progress report on TARGET2. Marraskuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

The Eurosystem's view of a SEPA for cards. Marraskuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Financial Stability Review. Joulukuu 2006.

The European Central Bank – History, role and functions. Second revised edition. Joulukuu 2006

Assessment of accounting standards from a financial stability perspective. Joulukuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Research Bulletin No 5. Joulukuu 2006.

Extension of the transmission period laid down in the ECB Banknote Recycling Framework for six euro area countries. Joulukuu 2006.

Payment and securities settlement systems in the European Union and in the acceding countries – addendum incorporating 2005 data (Blue Book). Joulukuu 2006.

Acceptance criteria for third-party rating tools within the Eurosystem Credit Assessment Framework. Joulukuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Correspondent central banking model (CCBM) – procedure for Eurosystem counterparties. Joulukuu 2006 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Government finance statistics guide. Tammikuu 2007.

Letter from the ECB President to Ms Pervenche Berès. Chairwoman of the Committee on Economic and Monetary Affairs, European Parliament. Tammikuu 2007.

Letter from the ECB President to Mr Jean-Marie Cavada. Chairman of the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs, European Parliament. Tammikuu 2007.

Euro area balance of payments and international investment position statistics - Annual quality report. Helmikuu 2007.

List of monetary financial institutions and institutions subject to minimum reserves. Helmikuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Financial statistics for a global economy – proceedings of the 3rd ECB conference on statistics. Helmikuu 2007.

Euro Money Market Study 2006. Helmikuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Letter from the ECB President to Ms Pervenche Berès, Chairwoman of the Committee on Economic and Monetary Affairs, European Parliament. Helmikuu 2007.

Monetary financial institutions and markets statistics sector manual. Maaliskuu 2007.

Financial Integration in Europe. Maaliskuu 2007.

TARGET2-Securities – The blueprint. Maaliskuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

TARGET2-Securities – Technical feasibility. Maaliskuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

TARGET2-Securities – Operational feasibility. Maaliskuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

TARGET2-Securities – Legal feasibility. Maaliskuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

TARGET2-Securities – Economic feasibility. Maaliskuu 2007 (saatavissa vain verkkosivuilta).

Risk measurement and systemic risk. Fourth joint central bank research conference 8–9 November 2005. In co-operation with the Committee on the Global Financial System. Huhtikuu 2007.

How the euro became our money. A short history of the euro banknotes and coins. Huhtikuu 2007.

Large banks and private equity-sponsored leveraged buyouts in the EU. Huhtikuu 2007.

Target Annual Report 2006. Toukokuu 2007.

European Union balance of payments: International investment position statistical methods. Toukokuu 2007.

Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union: Statistical tables. Toukokuu 2007.

ESITTEITÄ

The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks. Toukokuu 2006.

TARGET2-Securities brochure. Syyskuu 2006.

The Single Euro Payments Area (SEPA): An integrated retail payments market. Marraskuu 2006.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvonalennus (write-down): Rahalaitosten taseeseen kirjattujen lainojen arvon alentaminen, kun todetaan, että osaa lainoista ei saada perittyä takaisin.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, lasku.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko (eli näissä operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja) sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi luokiteltujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin näiden pankkien välisille maturiteetiltaan eripituisille enintään 12 kuukauden talletuksille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi perustamissopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehdyt kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien toimitusaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosysteem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat jo ottaneet euron käyttöön.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. EKP julkistaa euron nimelliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit suhteessa kahden kauppakumppanimaaryhmän valuuttoihin: EER 24 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 14 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 tärkeintä EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 44 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 24 -kauppakumppanimaat ja 20 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisten hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): Eurojärjestelmän ensisijainen tavoite. EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen YKHI:n alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Implisiittinen volatilitteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatilitteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen ja kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppanenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

Luottotappio (write-off): Lainojen arvon poistaminen rahalaitosten taseesta, kun katsotaan, että lainoja ei kokonaisuudessaan saada perityksi takaisin.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli-talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n keskipitkän aikavälin vuotuinen kasvuvauhti, joka on sopusoinnussa hintavakauden kanssa. Nykyisin M3:n vuotuisen kasvun viitearvo on 4½ %.

Maksutase (balance of payments, b.o.p.): Yhteenvedo kansantalouden taloustoimista muun maailman kanssa tietyn ajanjaksona.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä, jossa vastapuolet voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Muu sijoitus (other investment): Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erä, johon sisältyvät kauppaluottoihin, talletuksiin ja lainoihin sekä muihin saamisiin ja velkoihin liittyvät rahoitustaloustoimet sekä saamis- ja velkakannat euroalueen ulkopuolisten kanssa.

Osakkeet (equities): Omistusosuus yrityksen pääomasta. Osakkeisiin kuuluvat pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntyyppiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Ostovoimapariteetti (purchasing power parity, PPP): Kurssi, jolla valuutta muunnetaan toiseksi näiden kahden valuutan ostovoiman yhtenäistämiseksi eliminoimalla maiden hintatason erot. Yksinkertaisimmassa muodossaan ostovoimapariteetti osoittaa saman tavaran tai palvelun kansallisen valuutan määräiset hinnat suhteessa muiden maiden vastaaviin hintoihin.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kuukausittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta.

Pääomansiirrot (capital account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset pääomansiirrot ja valmistamattomien, muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat tai vähennykset.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat eurojärjestelmä, euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, ja kaikki muut euroalueella olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat lähinnä rahamarkkinarahastot.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Rahoitustase (financial account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin, johdannaisiin ja valuuttavarantoon liittyvät rahoitustaloustoimet.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen impliisitä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vasta-puolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindekseinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaerään. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys luottoriskiltään samanlaisten mutta maturiteetiltaan erilaisten velkapapereiden koron tai tuoton ja jäljellä olevan maturiteetin välisestä suhteesta tiettyinä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron tai tuoton välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan kiinteähintaisena bruttokansantuotteena jaettuna joko työllisten kokonaismäärällä tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset/työntekijä (compensation per employee): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden kokonaismäärällä.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtotase (current account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset tavaroita ja palveluita, tuotannon tekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja koskevat taloustoimet.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppanenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullan, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Varantojen vähimmäismäärä, jonka luottolaitoksen edellytetään pitävän eurojärjestelmässä. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella suunnilleen yhden kuukauden pituisena pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (talletukset, lainat ja arvopaperit johdannaisia lukuun ottamatta) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää lainat, talletusvelat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja yritysten eläkerahastojen vastuavelat (jotka johtuvat työnantajien suorista eläkevastuista työntekijöiden hyväksi) ajanjakson lopussa markkina-arvoon arvostettuina. Neljännesvuosittaisessa rahoitustilinpidossa velkaan ei tietojen puutteellisuuden vuoksi kuitenkaan sisällytetä ei-rahoitussektorin myöntämiä lainoja (esim. konsernin sisäisiä lainoja) tai euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämiä lainoja, vaikka nämä erät sisällytetään vuotuisen rahoitustilinpitoon.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintaindikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määriteltä kiinteähintaiseksi bruttokansantuotteeksi työllistettyä kohden).

Suomen Pankki
Bank of Finland
PO Box 160
FI-00101 HELSINKI
FINLAND

F

06 | 2007

RAHASTO- JA VASTA-AKTIIVISUUS

RAHASTO- JA VASTA-AKTIIVISUUS

